

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎN E

Yıl 10/Sayı 117/Eylül 1991/3.-DM

BOTAN - BEHDÎNAN SAVAŞ HÛKÛMETİNE YÛRÛYORUZ

15 Ağustos Atılımı'nın 8. yılına bağımsızlığa doğru atılmış görkemli bir adımla girdik: Hedef bu yıl içinde Botan-Behdînan alanında savaş hükümetini ilan etmek, yani devletleşmeye doğru dev bir adımı daha atmak. Körfez Savaşı ile birlikte iyice hız kazanan Kürdistan'daki gelişmeler hızından hiçbir şey kaybetmeksizin sürüyor. Ortadoğu hala dikkatlerin üzerinde toplandığı, her an sıcak gelişmelerin yaşanması beklentisinin devam ettiği bir konumda. Irak'a yönelik yeni bir hareket hazırlıklarının yapıldığı söylentileri giderek yoğunlaşıyor. TC ile işbirlikçisi Güney Kürdistanlı güçler arasındaki ilişkiler Eylül ayı içinde de yoğunlaşarak sürdü. Buna karşılık 12 Eylül faşizminin 11.yıldönümünde TC'nin iç bunalımı derinleşmeye devam etti. Seçim süreci bir yandan halkın gündemini çarpıtmaya yönelik çabaların hızlanması vesile olurken, diğer yandan da birçok çarpıcı gerçeği gözler önüne seriyor, güçleri, ilişkileri iyice netleştiriyor. Bir yandan seçim hengamesi içinde olan TC, diğer yandan Kürdistan'da peşpeşe darbeler yemeye devam ediyor. İçerde çözüm-süzlüğü artık ayyuka çıkan Türk

devleti "sınırötesi" hareketlere ve bu yönlü yeni hazırlıklara bu ayda da devam etti. Bütün bu ve diğer birçok gelişmeyle Eylül ayı sıcak aylardan biri niteliğine büründü.

Körfez savaşının üzerinden daha bir yıl geçmeden Ortadoğu üzerinde yeniden savaş bulutları kümelenmeye başladı. Irak'ın elindeki silahların denetimine izin vermediği gerekçesiyle ABD Ortadoğu'ya yeniden askeri güçler gönderme yolunda karar aldı. Basında yer alan haberlere göre, ABD "kesin çözüm operasyonu" adı altında Irak'a yönelik yeni bir saldırı hazırlığı içinde bulunuyor. Bu amaçla Suudi Arabistan'a asker gönderilmesi için hazırlıklar hızla sürüyor. Diğer yandan Ortadoğu'da bulunan hava gücünü de yetkinleştiriyor ABD. Türkiye'yle arasındaki Stratejik Savunma İşbirliği Anlaşması (SEIA)'nı bir yıl daha uzatan ABD Türkiye'deki uçaklarını da yeni uçaklarla değiştiriyor. Öte yandan "Çekiç Güç"ün üç ay daha Kürdistan topraklarındaki varlığını sürdürceği açıklandı. "Çekiç Güç" bünyesindeki kara güçleri önemli oranda ülkelerine gönderilirken, hava saldırılarında, daha yetkin kılın-

Devamı 2. sayfada

Erken seçim de çürüyen rejimi kurtaramayacak

Yazısı 3. sayfada

PKK Zindan Direniş Konferansı yapıldı!

Konferansımız, parti çizgisinde birlik ve her türlü ihanete karşı zindanın intikam yemini oldu

Yazısı 8. sayfada

PKK Zindan Direniş Konferansı 14 Temmuz ruhuna bağlılığın güçlü ifadesi ve zindan direnişinde yeni bir doruktur!

Yazısı 9. sayfada

Onbirinci yılını dolduran 12 Eylül rejiminin durumu ve erken seçim taktiği

12 Eylül askeri-faşist rejimi onbirinci yılını doldurdu. Onbir yıl önce faşist generaller güruhunun devlet yönetimini ele geçirmesiyle kurumsallaştırılmak istenen 12 Eylül rejimi, kemalist rejimin gelişim sürecinde zorunlu bir durak olarak ortaya çıktı; kemalizmin çöküş ve dağılma sürecinin zorunlu bir durağı oldu. Faşist generaller terör politikası ve çıplak şiddet uygulamalarıyla Türk burjuva egemenlik sistemini ayakta tutmaya ve bu temelde Türk devletinin ömrünü uzatmaya çalıştılar. Kemalizmin tam bir çözülme sürecine girmesi ve kendi günbatımını yaşaması gerçeğine uygun bir biçimde 12 Eylül rejimi kendisini "ikinci cumhuriyet" olarak adlandırdı. Askeri-faşist rejimin başı olan Kenan Evren, "ikinci Mustafa Kemal" misyonuyla sahneye çıktı. As-

keri-faşist yönetim, Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yoğun bir savaş başlattı. Türkiye'de ve Kürdistan'da gelişen halk muhalefetine bastırmak ve devrim alternatifini yoketmek için adeta genel seferberlik ilan etti. Buna paralel olarak düzenin artık işlemeyen ve işe yaramaz hale gelen kurumlarını yıkıp bir kenara attı. Sendikaları ve dernekleri lağvetti. Yıllarca hükümetlerde yer almış düzen partileri de içinde olmak üzere, bütün siyasal partileri ve demokratik kuruluşları dağıttı. Anayasayı geçersiz ilan etti. TBMM'ni feshetti. Devrimci basını tamamen susturdu ve günlük burjuva basınına ise kendi borazanı haline getirdi. Bunun ar-

Devamı 5. sayfada

Zindan Konferansı'na sunulan POLİTİK RAPOR

"...Devrim, en iyiyi, en doğruyu, en güzeli yapma sanatıdır. Bu sanatın neresindeyiz?.. İnsanımızın kendini yeniden yapmaya ihtiyacı vardır. Devrim veya devrimin öncü partisi, baştan itibaren kendini yeniden ve yeniden yapma hareketidir..."

Yazısı 10. sayfada

İsmail Beşikçi:

"Devlet terörüne karşı durmayan, işkenceyi, zulmü geriletmek için mücadele etmeyen, sadece işkenceden, zulümden yakınmakla yetinen bir zihniyet demokrat olamaz"

Yazısı 22. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın tüm partilülere 7. yıl zafer talimatı:

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yıl derslerini doğru öğrenelim ve görevlerin üzerine bu temelde başarıyla yürüyelim

15 Ağustos Atılımı, herşeyden önce Kürdistan tarihinin en çağdaş ve hatta bazı yönleriyle onu da aşan, sağlam, kararlı, kesintisiz, yenilgiye kapalı, sürekli yeniye giden, gittikçe daha da derinleşerek çözümlenen ve bu anlamıyla birçok ulusal ve toplumsal kurtuluş adımlarından farklı, Kürdistan somutunun derin ve doğru tahliline dayalı, Kürdistan halkı söz konusu edildiğinde onun en temel diriliş hamlesi ve biricik şansıdır. Bunun başarısı halinde tarih kurtuluş temelinde yürüyecek, aksi halde sadece önder bir partinin, hatta bir sınıfın yenilgisi değil, bir ulusun şaşında insanlığın da kaybı söz konusu olacaktır. Çok büyük çabayla hazırlanan iç ve dış karşı-devrimci saldırılara karşı çok az imkanla yürütülmeye çalışılan, eşine ender rastlanan bir fedakarlık ve cesaret örneği olarak, sadece Kürdistan halkının kurtuluş tarihinde değil, insanlığın tarihinde de daha şimdiden önemli bir yer kazanmaya doğru kendini kanıtlayan soylu bir insanlık eyleminin, ulusal kurtuluş savaşımızın, toplumsal özgürlük hamlesinin adıdır, 15 Ağustos Atılımı. Bizzat eyleme ilk adımını atanlar da dahil herkese, 7 yıl gibi bir süre hızından ve temposundan hiç bir şey kaybetmeyen bir gelişme olmak şurada kalsın, bir gün bile yürütülmesinin mucize gibi görüldüğü, düşmanın gerçekten birkaç günde tamamen yeneceğine kendisini inandırdığı, dostların da; "taş çatlasa ömürleri 1-2 aydır" dedikleri ve bu anlamıyla fazla umut vaat etmez gibi görünen bir gelişme olarak 7 yılı aşarken, insanlığın tamamen dikkatini çeken ve mucize kabilinden değerlendirilen, bir halkı 7 yıl önce kendi adını bile kabul etmekten çekinen gerçekliğinden "mutlaka zafere ulaşınız ve hiç bir engel bizi durduramaz" biçiminde inanca ulaştırılan ve bu anlamda da inanılmazı gerçekleştiren bir eylemin de adıdır. Son derece çelişkiler içindeki bir tarihin yeniden gözden geçirildiği, binyılların kördüğümünün çözülmeye çalışıldığı, düşüren ve düşürülenin inceden inceye eleştiriyi ve düzeltmeye tabi tutulduğu bir gerçeğin; "ölürüm de kalkmam, yürüyemem" diyen ve ortama egemen olanların bunun etkilerini sürekli öncüye de taşırdıkları, gerçekten başımızdaki talih denebilecektense öteye herşeye benzeyen, ama asla insanlık vaat etmeyen gerçeğe karşı savaşın da adı oluyor. İddiasızlığın, olumlu değerlere layık olmamanın ardına kadar yaşandığı, kendisine en çok umut bağlanan ve başarı beklenenin, kendini rahatlıkla yere atmaktan çekinmediği, sorum-

Devamı 16. sayfada

BOTAN - BEHDÎNAN

SAVAŞ HÜKÜMETİNE YÜRÜYÜRÜZ

Baştarafı 1. sayfada masası yolunda ise takviyeler yapıldı.

Diğer yandan Ortadoğu'daki diplomasi trafiği de yoğunca sürüyor. ABD bir yandan yeniden savaş naraları atıp askeri faaliyetlerine hız verirken, diğer yandan da Ortadoğu'da başını ağrıtan sorunlara istediği yönde biçim vermek için çabalarını sürdürüyor. Bu yolda gerçekleştirilmesi kararlaştırılan Ortadoğu Konferansı için zaman yaklaşıırken, İsrail'in etrafındaki tecrit çemberinin kırılması yolundaki çabalar da hızlandı. Bölgedeki Araplar ile ilerici yönetimler ve güçler karşısında İsrail'i güçlendirmeyi ve hareket sahasını genişletmeyi amaçlayan ABD'nin de desteğiyle TC-İsrail ilişkileri tırmanmaya başladı. Ağustos ayı içinde Göcek'e gizlice gelen İsrail İşçi Partisi lideri Şimon Perez ile Özal arasında gizli görüşmeler yapıldı. Bu görüşmelerde Bekaa'daki PKK kampına karşı ortak saldırı üzerinde de anlaşıldığı belirtiliyor. Bunun yanı sıra görüşmelerde İsrail-Türkiye arasındaki ilişkileri her yönden geliştirme yolunda çeşitli kararların alındığı da ifade ediliyor. TC-İsrail ilişkilerinin hızla tırmandığını gösteren bir diğer gelişme de, TC'nin önerdiği Ortadoğu Su Konferansı'na son anda alınan kararla İsrail'in de katılmasının kararlaştırılmış olması. Bütün bunlar Ortadoğu halklarına karşı TC-İsrail karşı-devrim cephesinin güçlendirildiğini ve gelecekte halklara yönelik baskı ve komploların esas olarak bu ikili eliyle geliştirileceğinin ifadesi oluyor.

Halklara yönelik komploların böylesine yoğun bir şekilde geliştiren TC, Kürdistan halkına yönelik saldırılarını da bu dönemde çeşitli biçimlerde sürdürdü. Ağustos ayı içinde Güney Kürdistan'a büyük bir saldırı gerçekleştiren ve buradaki ARGK güçleri tarafından hezimete uğratılarak tanık olduğu en büyük yenilgilerinden birini yaşayan sömürgeci TC, bu derslerle yetinmemiş benziyor. Eylül ayı içinde burjuva basını yeni bir "sınırötesi" hareketin planlandığını yazarken, Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Murat Sungar da gazetecilerin soruları üzerine, *"Yeni bir sınırötesi hareket olasılık dışı değil"* diyordu. Güney Kürdistan'a yönelik bu saldırı hazırlıkları tartışılırken, bu kez de Doğu Kürdistan'a saldırı düzenlediği haberleri yayıldı. Gever(Yüksekova)'e bağlı Çobanpınarı köyü karakoluna baskın düzenleyen ARGK gerillalarının 7 askeri öldürüp 3'ünü yaralaması üzerine, gerillaların İran'dan geldiği iddiasında bulunan TC yetkilileri İran'a yönelik protestolarda bulundular, gerillaların bulunup kendilerine teslim edilmesini istediler. Bununla da yetinmeyip komandaları ile 17 Eylül'de Doğu Kürdistan topraklarına girip operasyon başlattılar. Aynı dönemde Güney Kürdistan'daki Xaxûrkê kampı da bir kez daha savaş uçaklarınca bombalandı. Ancak sömürgeci hezimete uğradılar ve operasyonlarını kamuoyundan gizleme yoluna gittiler. Doğu Kürdistan'a yönelik saldırı birçok kanaldan doğrulanırken TC yetkilileri haberleri yalanladılar. Bu da operasyonun başarısızlığa uğradığını gösteriyor. Diğer taraftan Bekaa'daki Mahsum KORKMAZ Akademisi'ne yönelik operasyon geliştirileceği de bu süreçte yoğunca

dile getirildi. TC-İsrail yetkilileri arasındaki gizli görüşmeler bunun işaretlerini verirken, TC'nin sorunun kaynağını hep dışarda arama hastalığı da bu yönlü planların varlığına işaret ediyor. Ancak tüm bu çırpınışlar TC'nin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesi karşısında içinde bulunduğu çıkmazın boyutlarını ortaya koyuyor. Tüm Kürdistan sathına yayılmış ve günden güne daha da gelişen bir savaş karşısında elle tutulur yani kalmayan ve gerillalarla başedemeyen TC'nin "sınırötesi" operasyonlarla da artık kamuoyunun gözünü boyayamacağı açıktr.

Sömürgeci "sınırötesi" operasyon hazırlıkları ve girişimleri ile kamuoyunun gündemini doldurup başarısızlıklarını gözden gizlemeye çalışırken, Kürdistan'da savaş tüm hızıyla sürüyor. ARGK gerillaları sömürgeci karakolları yoğunca hedefleyerek artık inlerinden çıkamaz hale gelen sömürgeci işgal güçlerini inlerinde de rahat vermiyor. Karakollar eskiden Kürdistan halkının kabusu iken, bugün sömürgeci güçlerin her an gömülme korkusunu yaşadıkları labirentlere dönüşmüştür. Sömürgeci Türk ordusu Kürdistan'daki savaşı kaybetmiştir. Bu gerçeği bizzat sömürgeci de dile getirmek zorunda kalıyorlar. Seçimler döneminde güvenliği sağlamak amacıyla özel komando birliklerinin Kürdistan'a sevk edileceğini belirten sömürgeci askeri yetkililer, düzenli ordu esasına göre örgütlenmiş olan askeri güçlerinin gerillalar karşısında etkili olmadıklarını açıkladılar. Bu açıklamalar "yenilmez Türk ordusu", "aslan mehmetçik" efsanelerinin sona erdiğinin itirafı oluyor. Nitekim son dönemlerde gerek resmi çevrelerde ve gerekse kamuoyunda "profesyonel ordu", gerilla savaşı kurallarına göre yetiştirilmiş "özel ordu" tartışmaları yoğunlaşmış bulunuyor. Dış saldırılara göre örgütlenmiş düzenli ordunun Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki yenilgisine parmak basılarak "iç savaş" a göre örgütlenilmiş bir ordu gerekliliğine dikkat çekiliyor. "Profesyonel Ordu" başlıklı makalesinde Milliyet yazarı Derya Sazak TC'nin çıkamazını ortaya koyarak şunları belirtiyor:

"Son sıralarda dikkat çekici bir olgu gözleniyor. Profesyonel askerlerin bile, son on yıldır 'Ne yapalım, karşımızda gayri nizamı kuvvetler var. Onlar gerilla savaşı yapıyorlar. Biz ise düzenli ordulara karşı eğitilmiş durumdayız' gerekçesiyle PKK terörüne son veremediği ortadayken, Güneydoğu'da sınır karakollarını, asteğmenlerle erler bekliyor.

Tabii, her PKK saldırısında da, yöreyi tanımayan komando eğitimi almamış, tüfeği ancak talimde görmüş, asıl mesleği 'askerlik' olmayan bu insanlar, ölümle yüz yüze geliyorlar.

Güneydoğu'da olayların bastırılması önce askerlere devredilmiş ancak sivil otoritenin 'yetki devri' işe yaramamıştır. Olağanüstü hal uygulamaları özel tim ve köy koruculuğu sistemi de iflas etmiştir. Diyarbakır'daki sivil otoriteyi, adı 'Korkak vali'ye çıkmış bir zat temsil etmektedir.

Ve giderek, ordu da (örneğin Kara Kuvvetleri) kendisini 'güvenlik sorunu'nun dışına çekmeye

çalışmaktadır. Bölgenin güvenliğinden jandarma sorumlu kılınmaktadır.

Sonuçta...

PKK ile savaşmak görevi, hayatında eline bir kez bile silah almamış, askerlikteki birkaç aylık eğitim dışında ateş açmamış insanlara kalmaktadır.

Karakol baskınlarında yaşamını yitirenler bu erlerimizdir.

Oysa... Daha geçen ay, Mesut Yılmaz hükümeti, Irak sınırlarında, giriştiği operasyonu, kamuoyuna 'İkinci Barış Harekati' kadar 'başarılı' bir operasyon olarak sunmaktaydı. Kimileri ise, bu harekâti genç Başbakan'a büyük 'prim' getirecek, hatta seçim kazandıracak bir 'olay' gibi takdim ettiler.

Herkes bekledi ki; PKK bu defa susturulacak, kaçırılan erler sağ olarak geri getirilecek. Ama olmadı... Ve karakol baskınlarının, ölümlerin sonu gelmedi.

"Evet, Türkiye'de 'profesyonel ordu' gereği her zamankinden daha çok tartışılmak zorundadır." (13 Eylül 1991)

Yukarıda aktardığımız değerlendirmeler TC'nin askeri alanda da savaşı kaybettiğinin itirafı oluyor ve bu değerlendirmeler geniş çevrelerce paylaşıyor, dile getiriliyor.

Elindeki tüm araçları birer birer işleme hale gelen sömürgeci Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında aldıkları büyük yenilginin faturasını halka çıkarıyorlar. Günden güne bilinçlenen, örgütlenen ve serihildandan serihildana koşan Kürdistan halkı terörle yıldırmak isteniyor. Gerillaların eylemleri ardından halka saldırıya geçen sömürgeci katil sürüleri, çocuk-yaşlı demeden halkı işkenceden geçirip kurşunluyor, tutukluyor. Son dönemlerde gözle görülür bir artış gösteren terör eylemleriyle her gün bir veya birkaç yerde sıradan Kürdistanlılar kaçırılıyor, kurşuna diziliyor, ölümler manganları Kürdistan'da kol geziyor. Cizra Botan(Cizre) vd. birçok yerde görüldüğü gibi gece yarları evler özel tim ve askerlerce kurşun yağmuruna tutuluyor, roketatarlar ile tahrip ediliyor, savunmasız insanlarımız katlediliyor. Midyat, Nisêbin ve Kerboran(Dargeçit)'da örnekleri görüldüğü gibi infazlar gerçekleştiriliyor, akli dengesi yerinde olmayan zavallı insanlardan küçük çocuklara varıncaya kadar hedef ayrımı yapılmaksızın cinayetler işleniyor.

Bütün bu dizginsiz terör uygulamaları sömürgeci Kürdistanlı mücadelemize yönelik geliştirdikleri yeni dönem politikalarını ele veriyor. Bu politika, Özal, Yılmaz ve diğer birçok sömürgeci yetkili tarafından defalarca dile getirildiği gibi her türlü araç ve yöntemi mübah sayan bir terör politikasıdır. TC'nin en üst düzey yetkililerince "nerede olurlarsa olsunlar vuracağız", "pişman olmaya dahi fırsatları olmayacak" şeklinde formüle edilen bu devlet terörü politikası özel timler ve askeri güçlerin yanı sıra özellikle MHP'li faşistlerden teşkil edilmiş kontr-gerilla timleriyle uygulamaya konuluyor. Devlet içinde MHP'li faşistler yeniden etkin bir güç olarak örgütleniyor. ANAP içinde bir operasyonla iktidarı ele geçiren Mesut Yılmaz ve adamları, MHP'li kadroların devlet içinde örgütlenmesinin önemli

bir operasyonu niteliğindedir. Seçimler vesilesiyle gerçekleştirilen RP-MÇP-IDP ittifakı MHP'li faşistlere devlet organlarını daha çok açmanın yeni bir operasyonu oluyor. Geçtiğimiz dönemlerde MHP'li faşistlerin gerçekleştirdiği bir toplantıda Kürdistan sorununa ilişkin olarak dile getirilen "devlet halledemiyorsa biz hallederiz" sözleri ve bu yönde alınan kararlar Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı girişilen terör politikasını açıklıyor. Devlet içindeki düzenlemeler ve pratikte görülen vahşi uygulamalar bunun açık işaretleri oluyor.

Sömürgeci 12 Eylül öncesinde de MHP'li faşistler eliyle toplumda dizginsiz bir terör politikası güdererek, masum birçok insanı katlederek, Maraş'ta olduğu gibi kitlesel soykırım hareketleri geliştirerek egemenliklerini güvenceye almak istediler. Oysa biliyoruz ki, tüm bu saldırılar karşısını da doğurdu. Emeçiler, devrimciler kendi güvenliklerini kendileri sağlama yoluna gittiler. Ve sonunda MHP'li sivil faşistler etkisiz kaldığı içindir ki ordu şahsında resmi faşistler yönetime el koymak zorunda kaldılar. Bugün ise Kürdistan'da örgütlü bir ulusal kurtuluş mücadelesi söz konusudur. Halkımız artık öndersiz ve çaresiz değildir. Bu örgütlü direniş karşısında devletin resmi güçleri iflas etmişken elikanlı faşistler mi sorunu çözmeye gücünü gösterecek? Şüphesiz ki hayır! Halkımız baskı, zulüm, dehşet politikasına karşı tavırını birçok eylemiyle olduğu gibi Amed tarihi serihildanı ile de ortaya koymuştur. MHP'li katiller belki masum insanların kanına girebilirler ama bu halkın da kendini savunma mekanizmaları olduğu, kendine yapılanları misliyle ödetmeyi öğrendiği unutulmamalıdır. Sömürgeci-faşistler iflası defalarca kanıtlanmış terör ve katliam politikasıyla Kürdistan sorununa çözebileceklerini sanıyorlarsa aldandıyolar. Bu gözümüzü kamaştıran bir kanıya girebilirler ama bu halkın da kendini savunma mekanizmaları olduğu, kendine yapılanları misliyle ödetmeyi öğrendiği unutulmamalıdır. Sömürgeci-faşistler iflası defalarca kanıtlanmış terör ve katliam politikasıyla Kürdistan sorununa çözebileceklerini sanıyorlarsa aldandıyolar. Bu gözümüzü kamaştıran bir kanıya girebilirler ama bu halkın da kendini savunma mekanizmaları olduğu, kendine yapılanları misliyle ödetmeyi öğrendiği unutulmamalıdır.

Sömürgeci bir yandan dizginsiz terör politikası uygularken diğer yandan da kirli bir psikolojik savaş yürütüyorlar. Daha önce de Kuran ayetlerinden oluşturulmuş bildiri ve pullar Kürdistan dağlarına, köylerine helikopterlerle atılmaktaydı. Son dönemlerde ise, "mehmetçik" imzalı pulların yaygınca atıldığı bildiriliyor. "Mehmetçik" in lümpen ve sefil yapısına uygun küfür dolu pullar sömürgeci acizliğinin de belgesi oluyor. Aynı şekilde, sömürgeci yıllardır basın-yayın organlarından dile getirdikleri safsataları, yalan propagandaları bu kez provokatörlerin dilinden kusuyorlar. Bir süre önce parti saflarından kaçarak IKDP ve emperyalistlere sığınan, sömürgeci istihbarat sağlayarak Güney Kürdistan'a yöneltilen son saldırı için destek sunan provokatörler bu kez de sömürgeci iddialarına sahiplene-

rek yazılı hale getirdikleri yalanları Kürdistanlıların adreslerine postalamaya başladılar. Yazılarının en geniş çevrelere ulaştırılmasında bizzat TC'nin desteğini almalarının yanı sıra Kürdistan'da bizzat özel timlerce propagandaları yapıyor provokatörlerin. Bazı yurtseverler bizzat provokatörlerin adıyla katledilmiş bulunuyor. Provokatörlerin imzasını taşıyan ve Şemzînan(Şemdinli)'da sokaklara bırakılan bir bildiride Midyat'da katledilen Ramazan ASLAN adlı yurtseverin provokatörlerce kendi faaliyetlerini engellediği için öldürüldüğü belirtilmekteydi. Olayı bilen çevreler, bu yurtseverin timlerce katledildiğini ifade ediyorlar. Yani, kontr-gerilla timleri ve provokatörler aynı amaçlarda birleşiyor, işbirliği yapıyorlar. Bunun çarpıcı bir belgesi de son dönemlerde, kızları ya da bayan yakınları ulusal kurtuluş mücadelesi saflarına katılmış bulunan ailelere provokatörlerin kendi el yazılarıyla yazdıkları mektuplardır. Sömürgeci yıllardır halkımızın namus anlayışını kullanarak onları gerillalardan, partiden uzaklaştırmayı hedefleyen propagandaları bu mektuplarda provokatörlerce dile getiriliyor. Son derece alçakça bir dille kaleme alınmış mektuplarla halkın partiye ve devrimcilere güveni sarsılmak isteniyor. Ancak tek başına bu mektuplar ve dile getirilen iddialar dahi provokatörlerin Özel Harp Dairesi'nin maşaları olduğunu göstermeye yetiyor. Provokatörlerin mektup ve bildirimlerinin tesbit edilmiş bulunan yerlerden ajan oldukları bilinen kişilerce postalanmaları da çarpıcı bir diğer gerçek. Kısacası, bu kez provokatörler öncülleri kadar bile gerçekliklerini gizleyemediler, maskelerini çok çabuk düşürdüler. Daha da gözü dönmüş bir hırsla geliştirdikleri faaliyetleri efendilerinin tükenmişliğinin ve bunun sonucu olarak çıkışının bir ürünü ve yansıması oluyor.

Sömürgeci ulusal kurtuluş mücadelemize karşı yürürlüğe koydukları Güney Kürdistanlı işbirlikçi güçlerle ilişkilerini geliştirip mücadelemize karşı kullanma taktiği doğrultusunda Eylül ayı içinde yeni adımlar atıldı. Türkiye'yi artık komşu kapısı haline getirmiş bulunan YNK lideri Talabani ve IKDP temsilcisi Dizaî'nin yanı sıra Sosyalist Parti yöneticisi Sami Abdurrahman, Halkın Partisi yöneticisi Resul Muhammed, PDK lideri Huşer Zubeyri, Komünist Parti yöneticisi Fahri Kerim ile Mesut Barzani'nin özel temsilcisi, IKDP Politbüro üyesi Neçirvan Barzani değişik tarihlerde tek tek veya gruplar halinde sömürgeci yetkililerle görüşmeler yaptılar. TC Cumhurbaşkanı Özal, Neçirvan Barzani'yi makamında kabul ederek bizzat görüştü. Perde arkasında birçok konuda yapılan görüşmeler ve anlaşmalardan basına yansıdığına ve bizzat işbirlikçi liderlerce de ifade edildiğine göre, TC, Güney Kürdistanlı güçlere gıda ve ilaç yardımı yapmayı ve bunların Ankara'da bir irtibat bürosu açmalarını kabul etmiş bulunuyor. Yine Türk basınında ifade edildiğine göre, bu yardıma ve siyasi desteğe karşılık işbirlikçi Güneyli güçler de PKK'nin Güney Kürdistan'da barınmasına engel olma sözü vermişlerdir Türk yetkililerine. Bir süredir bunların bıkıp usanmadan, "PKK'nin toprakla-

rimizde barınmasına karşıyız, Türkiye'ye topraklarımızdan hiçbir saldırının yöneltmesine izin vermeyeceğiz" tarzında demeçler vermeleri ve TC ile bu kadar sıkı ilişkide bulunmaları bu son gelişmeleri zaten sürpriz olmaktan çıkarmıştı. Geçmişte birçok bedel ödeyerek İran ve Irak'la, yine ABD ile sıkı ilişkiler geliştirenlerin bugün de halkımızın kurtuluşunu baltalama pahasına ve karınlarını doyurmak için PKK'ye veryansın etmeleri şaşkıncı değildir, ama onlar adına utanç vericidir.

Bunların, "PKK'yi topraklarımızdan atarız" tarzındaki sahte kahramanlıklarının ise içi boştur, çünkü bunu yapmaya güçleri olmadığını kendileri de biliyor. Birçok burjuva gazetecisi bile yorumlarında bu gerçeği itiraf etmek zorunda kalmıştır. Parti Önderliğimiz, TC'nin işbirlikçi Güney Kürdistanlı güçlere dayanarak PKK'yi ezme politikasının sonuçsuzluğunu ve bu güçlerin çıkmazını şu sözlerle dile getiriyor: "Kullanmak istedikleri bazı işbirlikçiler vardı Güney'de bize karşı. Ankara'ya çağırıldılar, görüşme yaptılar. Bu güçler, bizim üzerimize gelmeleri şurada kalsın, Güney halkının elinden kendilerini kurtaramazlar. Biz istesek onları Güney'de alaşağı ederiz. Bu politikaya da Özal fazla güvenmesin. Ben daha önce bu konuda uyarımı yapmıştım. Bu işbirlikçilere sarılmaları bizi güçlendirir. Nitekim, Güney halkı her zamankinden daha fazla bu güçleri terk ediyor." (2000'e Doğru, 22 Eylül 1991)

TC ile ilişkilerin kurulup geliştirilmesinde aktif rol oynayan Talabani, son Türkiye ziyaretinin ardından ABD'ye giderek burada görüşmeler yapmaya başladı. Bu durum, TC ve ABD ile yapılan görüşmelerin bağlantılı olduğu, perde arkasından bazı ortak girişimler üzerinde durulduğu şüphelerini uyandırmaktadır. Irak'la özerklik görüşmelerinin fazla sonuç alıcı olmadığı da dikkate alındığında, ABD'nin kendi güdümlünde bazı çözümler yönümlerini dayatması olasılığı gündeme geliyor.

Partimizin giderek artan etkinliği de dikkate alındığında ABD ve TC'nin ortama aktif müdahaleden kaçınmayacakları ve planlarını uygulamada işbirlikçi-reformist güçlere özel yer verecekleri beklenmelidir.

Sömürgeci Türk devleti Kürdistanlı işbirlikçilere de dayanarak ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik çok yönlü saldırılar geliştirirken, partimiz de silahlı ve siyasi mücadeleyi ustaca bütünleştirip doğru taktiklerle sömürgecilerin oyunlarını boşa çıkararak mücadeleyi yükseltmeye devam ediyor. 8. savaşı yılına Kürdistan'ın dört bir yanında boyutlanan bir mücadeleyle giren ARGK, halkımızın serhildanlarıyla da beslenerek Eylül ayı içinde de önemli gelişmeler yarattı. Mevcut durumda Kürdistan'da mücadelemizin ulaştığı boyutlar sömürgecilerin uykularını kaçırıyor. Milliyet yazarı M. Ali Birand, 18 Eylül 1991 tarihinde yayınlanan köşe yazısında, "Haberiniz var mı Güneydoğu kayıyor..." başlığı altında tehlikeye şöyle parmak basıyor:

"Aslında bu başlığı 'Haberiniz var mı, Güneydoğu elden gidiyor' yapcaaktım.

Sansasyon kokmasını, insanların panikletmesini diye daha ılımlı bir cümle seçtim.

Seçim heyecanı içinde kamuoyunun gözü pek bir şey görmüyor, ancak bölgeyi yeni dolaşan, değerlendirmelerine inandığımız kişilerin tümünden aynı izlenimi alıyoruz: 'Güneydoğu gidiyor.'

Bir yere gittiği yok. Söylenmek, verilmek istenen mesaj gelişmelerin hızını artırdığı, halk arasındaki huzursuzluğun bir bunalıma doğru kaydığı ve bütün bunlara karşın etkin bir önlem planlanmadığı...

Artık olaylar PKK'yı da aşmış durumda.

PKK yine var, yine faal, ancak yavaş yavaş itici güç olmaktan çıkıyor. Olay bir halk hareketine dönüşüyor. Yani tehlike artıyor.

Bütün bu gelişmeleri 'dışardan kaynaklanan ayrılıkçı güçlere' bağlamak son derece kolaylık olur.

Aralarında ayrılıkçı kesimler mutlaka var, ancak genelde yöre halkı Türkiye'den ayrılmak değil, hakları olarak gördüklerini elde etmek, rahatsızlıklarını belirtmek için ayaklanmış durumda.

Türk güvenlik kuvvetleri durumu kontrolden kaçırma noktasına yaklaşıyor.

Gerçekler Türk kamuoyuna tam yansıtılmadığı için de, kimsede bir hareket yok...

Eğer bu seçimde Güneydoğu'nun sesi yeterince Meclis'te duyurulamazsa, işte o zaman tehlike çok daha büyüyecek demektir.

Bu açıdan bakıldığında SHP ile HEP'in işbirliği ülkenin çok yararına bir gelişmedir.

Güneydoğu'da yaşayan Kürt vatandaşlarımızın isteklerini karşımanın tek yolu, TBMM'de görüşlerini açıklamalarıdır. Biz de bunu sağlamalıyız.

Başka bir çıkış yoktur.

Ardından da, seçim sonrasında devletin tüm organları bir araya gelmeli, partiler hareketlenmeli ve temele inen bir Kürt politikası saptanmalıdır.

Eğer bunları yapmaz, gelişmeleri sadece uzaktan seyrederseniz o zaman Güneydoğu gerçekten elden gidecek."

Birand'ın sözünü ettiği tehlike aslında salt bu boyutla da sınırlı değil. Ulusal kurtuluş mücadelemiz yalnızca Kuzey-Batı Kürdistan'da değil, Güney Kürdistan'da da güçleniyor. TC'nin "sınır ötesi" operasyonlarına ve işbirlikçi güçlerin tüm çabalarına rağmen, Güney Kürdistan'da da güçlerimiz kalıcı bir yerleşmeyi sağlamış bulunuyor. Güney Kürdistan halkı her geçen gün daha fazla bağımsızlık çizgisi etrafında kenetleniyor. İşbirlikçi güçlerin tabanları büyük bir kaynaşma içinde, PAK safılarına kitlesel akışlar söz konusu. Silahlı peşmerge güçlerinden topluca gelip katılanlar oluyor. Ulusal kurtuluş güçlerimiz, ülkemizin Güney ve Kuzey parçalarını ayıran sınırları fiilen ortadan kaldırarak halkımızın ve ülkemizin birliği yolunda çok önemli adımlar atmış-

lardır.

Ülkemizin özellikle Botan ve Behdınan alanları daha şimdiden ulusal kurtuluşçu iradenin hakim olduğu alanlar durumunda. Kuzey'de Botan, Güney'de Behdınan üzerinde sömürgecilerin askeri ve siyasi hakimiyeti ortadan kaldırılmış, bunun yerine partimizin, ulusal kurtuluş güçlerimizin otoritesi hakim kılınmıştır. Ülkemizin diğer birçok alanında da parça parça gerillanın otoritesi gelişmektedir. Garzan'da, Serhedan'da ve diğer eyaletlerde giderek artan bir oranda ulusal kurtuluş güçlerimizin etkinliği sağlanmaktadır. Birçok alanda daha şimdiden ikili iktidar durumu vardır. Sömürgecilerin iktidarına karşı halkımızın iktidarı adım adım gelişmektedir. Bu, tarihimizde ilk kez yaşanan çok büyük bir gelişmedir. Tüm gelişmeler Kürdistan'ın parça parça inşaa edilmesine tanıklık etmektedir.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş, dışımızdaki güçlerin durumu, içine girdiğimiz sürecin özellikleri ve hedeflerimiz konusunda şunları söylemektedir:

"Düşman gücü bölünmüştür. Garzan'da Serhedan'da, Botan'da, gece çıkıyor. Altı ay veya bir yılda bu alanları %75 ele geçirmek gerekiyor. %25 onların elinde kalsın. Böyle yaklaşmak gerekir. Silah çok, güç çok, her şey vardır. İlerleme olacaktır. Bunun için büyük hazırlık vardır... Güney'de de rejimin askeri kalmamış, hepsi çıkmış. Bazı aşiretler paralı askerlikler oluşturmuştur, para olmazsa etraflarında kimse kalmaz. Paralı askerler savaşamaz, hele gerillaya karşı hiçbir şey yapamaz. 36. paralel üzerinde bunu yapıyorlar. Bunlar sorun değildir, halledilir. Önemli olan burada savaşın geliştirilmesidir. Kitle bunlara karşıdır. Eksik kalan ve sorun olan, önderliktir; biz de buna el atk. Çalışmalarımızı Güney'e kaydıracağız. Bu alanda devlet oluşmalıdır. Düşman da bunu söylüyor; 'minik bir devlet oluşmuş' diyor. Düşman burada kendisine yarayacak bir devletçik oluşturmak istiyor. Biz

bunu kendi lehimize çevireceğiz. Bu oldukça önemli bir gelişmedir. Tarih yürü ve kazan diyor. Siz de tarihin emrettiği şekilde yürümelisiniz. Bu aşiretçiliği, düşmüşlüğü bırakmalısınız, halk demokrasisine yürüyoruz.

Botan'a yönelik devletleşme planlaması yapıyoruz. Küçük bir devlet, halkın iradesini esas alan bir devlet çabalarımız yoğun. Görüyorsunuz, biz dört parçayı bir yaptık; sınırları delik-deşik ettik... Parça parça devletleşme geliştireceğiz. Halkın egemenliğine girmiş köy, mıntika, bölge oluşturmalı ve savaş ekonomisi geliştirmeliyiz... O eski yaşam artık bitti. Artık özgürlük temelinde nefes almalsınız, ciğerlerinize artık devletleşmeyi çekin... Halkın egemenliğine sokulması gereken alanlar açılmalı ve bu esaslar üzerinde yoğunlaşılmalıdır...

15 Ağustos'ta 7 yıl doluyor, biz 8. yıla giriyoruz. Bu yıl zafer yılı olsun. Bu vatan parçalarında halkın iktidarı, halkın bağımsızlığı ve özgürlüğü sağlanmalıdır. Düşmanı düşürerek kendini başa getirme hedefimiz olmalıdır. Bunun dışında bir şey istemeyiz. İşte, büyük düşünce, büyük amaç, büyük karar, büyük çalışma, büyük insanlık budur. Şimdiye kadarki yaşamımız çaresiz, rezalet bir yaşamdı. Bu yeni yaşam ise altın gibi yaşamdır. Biz 20 yıldır bu rüyanı üstündeydik, şimdi gerçeğe dönüşürüz. Biliyorsunuz ki, bunları büyük güçle, kuvvetle, inançla var etmişiz.

Özellikle Güney Kürdistan ve Botan dediğimiz saha üzerinde büyük bir iktidar boşluğu doğmuş bulunuyor. Gerçekten boşluk ileri düzeydedir; hem siyasi, hem askeri niteliktedir. Böylesine bir alanın durum değerlendirilmesini doğru yapmak, yerinde yapmak, zamanında yapmak ve mutlaka o boşluğu halk iktidarıyla, halkın silahlı güçleriyle doldurmaya çok büyük önem vermek, tarihin ender fırsatlarından birisini değerlendirmek, biriken olanaklardan yararlanmak ve bunun sonucunda çok ciddi bir adım, tarihi bir adım, bir halk iktidarına doğru yürü-

Devamı 23. sayfada

Erken seçim de çürüyen rejimi kurtaramayacak

Faşist 12 Eylül rejimi 11. yıldönümünü iflasını bir kez daha ilan ederek karşıladı. Askeri-faşist diktatörlüğün sivil maskesi ANAP, önüne konulan program temelinde ömrünü dolduramadan lime lime dökmeye başladı ve rejimin çöküşü olan bu duruma çare olarak erken seçim kararı alındı. 1992'ye kadar işbaşında kalması öngörülen ANAP, TC'nin askeri, siyasi, ekonomik, toplumsal ve kültürel çöküşünü durdurmak bir yana, onu hafifletme gücünü dahi ortaya koyamaz hale gelince rejim için erken seçim kaçınılmaz hale geldi. ANAP'ın devlet mekanizmasındaki yeri, uyguladığı politikalar, içte ve dışta dayandığı güçler göz önüne getirildiğinde, iflas edeninde sadece ANAP değil, onun şahsında Türkiye Cumhuriyeti devleti olduğu açıkça görülecektir. Bu açıdan, erken seçim ile ulaşılacak sonuç, olsa olsa bir göz boyama olacak, çözüm için gündeme konulan erken seçim yine çözümsüzlük üretmekten öte sonuç veremeyecektir.

Daha bugünden bu durum çeşitli biçimlerde gözler önüne serilmektedir. Halkın iradesini ayaklar altına alma temelinde varlık sürdürülen rejim, seçim politikasında da her dönemde olduğu gibi, bu iradeyi etkisiz kılma ve çarpıtma yolunda binbir türlü oyun geliştirmektedir. Gerçekleri halktan gizleme ve halkı temel çıkarlarından uzaklaştırıp kendi çıkarlarının güdümüne sokma konu-

sunda oldukça usta olan sömürgeci burjuvazi seçim politikasıyla da bu konudaki becerisini sonuna kadar kullanma çabası içinde bulunuyor. Seçim kanununda yapılan yeni değişikliklerle, zaten çarpık olan seçim sistemi daha da çarpık hale getirilip, iktidarın çıkarlarına en çok hizmet edebilecek, buna karşılık halkın çıkarlarına iyice kapalı bir sistem geliştirildi. Özellikle Kürdistan'da taban bulan Halkın Emek Partisi-HEP seçim dışı bırakılarak Kürdistan halkının iradesinin legal zeminde kendisini ortaya koymasına engellenmek istendi. Getirilen seçim sistemi ile özellikle en tepedeki birkaç kurumlaşmış parti dışındaki parti veya kişilerin etkisiz kılınması hedeflendi. Geliştirilen seçim propagandaları tamamen gündemi çarpıtma, halkın beynini yıkama, birikmiş toplumsal tepkileri seçim kampanyası içinde eritme amacına dönük. Sömürgeciler içinde buldukları ağır bunalım ortamında seçim kampanyalarını bir parça nefes alacakları, halk kitlelerini hayallerle avutup aralarında açılmış olan muazzam uçurumu biraz olsun kapatacakları, devletçi politika ve ideolojiyi işleyerek temellerini güçlendirecekleri bir fırsat olarak değerlendiriyor ve bu temelde çalışmalarını yürütüyorlar.

Buna karşılık, tüm olanaksızlıklara ve seçim kanunundan kaynaklanan engellere rağmen halktan yana kişi ve partiler de bu seçim ortamını

halka gerçekleri anlatma, düzeni teşhir etme ve örgütlenme çalışmalarına ivme kazandırma yönünde değerlendirme çabası içinde bulunuyorlar. Ancak ortak bir zeminde bir araya gelme ve çabaları birleştirme konusunda yetersiz kaldığı ve değişik zeminlerde yürüdüğü görülmektedir. Çeşitli etkilerin rol oynadığı bu durum, sol cepheye geçmişten beri görülen bir araya gelmeme zayıflığını hala aşılamadığını da gösteriyor.

Türkiye ve Kürdistan'ın seçim dönemine girmesiyle birlikte yaşanan çeşitli gelişmeler birçok çarpıcı gerçeği de berraklaştırdı. Bu süreçte saflaşmalar belirginleşti, her güç kendi gerçek niteliği ve gücünü biraz daha gözler önüne sermek durumunda kaldı. TC'nin çıkmazını boyutları daha da net gözle önüne serildi. Çare diye dört elle sarılan yolların da çare olmadığı, dolayısıyla TC'nin çok ciddi bir bunalımdan geçmekte olduğu daha da açık görüldü. Bunun en çarpıcı örneği, bizzat iktidar için yola çıkan partiler de dahil hemen her çevrenin seçimler sonucunda ortaya bir koalisyon çıkacağına neredeyse hemfikir olması. Seçimler güçlü ve istikrarlı hükümetler ortaya çıkarmak için yapılır. Güçlü ve istikrarlı hükümetler ise esas olarak tek parti iktidardan doğar. Koalisyonlar genellikle çekişmelerin, zıtlıkların, başarısızlıkların yatağı olur. Dolayısıyla, seçimlerin sorunları çözebilmesinin

ilk şartlarından biri olarak görülür tek partiye dayalı iktidarlar. Oysa Türkiye'de daha seçime gidilmeden sonucun koalisyon olacağı biliniyor ve herkes de bunu ifade etmek durumunda kalıyor. Bu, TC'nin çıkmazının ifadesidir. TC öylesine bir bunalım ve çürüme içindedir ki, içinde bulunduğu durumu maskeleyecek hükümeti dahi ancak yamalı bir hükümet olabilecek. Dolayısıyla çözüm olarak öngörülen seçim çözümsüzlük doğuracak. Bu durum aynı zamanda, burjuva partilerinin halk nezdinde gerçekten çare olarak görülmediklerinin de ifadesi. Halka güven veren, onu sürükleyebilecek güçlü bir parti olmadığı için partiler tek başlarına iktidar olacak umut vaatetmiyorlar.

Mevcut ortamdan en avantajlı görünen parti Bedrettin Dalan'ın DMP'si ile birleşen Doğru Yol Partisi. Geçmişte onlarca yıl Türkiye'yi yöneten ve her seferinde askeri darbeler yolu açan Süleyman Demirel bir kez daha "umut" diye piyasaya sürülüyor. TC'nin çözümsüzlüğünün çarpıcı bir belgesi. Üstelik DYP'nin tek başına değil de ANAP'la ittifak temelinde iktidar olabileceği varsayılıyor. Son günlerde yaşanan çeşitli gelişmeler başta ABD olmak üzere çeşitli çevrelerin bu "çözüm"e yolu açtıkları yolundaki değerlendirmeleri güçlendiriyor. Turgut Özal'ın 1983 seçimlerinde ABD'den gördüğü destekten dolayı o zamanki ABD Ankara Büyükelçisine yazdığı

teşekkür mektubunun basına sızdırılması, ABD'nin Özal'ı gözden çıkardığı ve onun yerine Demirel-Mesut Yılmaz ikilisinin iktidarına hazırlandığı değerlendirilmelerine yol açtı. Başka birtakım gelişmeler de bu tezi kuvvetlendirecek nitelikte. ANAP'ın yıllar süren iktidarı ardından ortaya çıkardığı enkaz, bir kez daha tek başına iktidara gelme şansının hemen hemen olmadığını seçimin yasadındaki tüm düzenlemelere rağmen gösteriyor.

Seçimlerde yarışan diğer partiler ise, HEP ve SBP (Sosyalist Birlik Partisi) ile seçim ittifakı yapan Sosyal-Demokrat Halkçı Parti-SHP, Milliyetçi Çalışma Partisi-MÇP ve İslahatçı Demokrasi Partisi-IDP ile ittifak yapan Refah Parti-RP, Demokratik Sol Parti-DSP ve Sosyalist Parti-SP.

Seçim hazırlıkları sürecinde ortaya çıkan gelişmeler, seçim ittifakları, karşılıklı demeç ve açıklamalar çeşitli partilerin niteliğinin daha net ortaya çıkmasına ışık tuttu. Böylece seçimler öncesi süreç saflaşmaların daha da keskinleştiği, aynı şekilde halka karşı sorumluluklar ile kişisel ya da örgütsel çıkarlara tale olmanın netçe gözler önüne serildiği bir süreç oldu. Sol bir ittifak halinde seçimlere girme yolunda geliştirilmek istenen HEP-SP-SBP ittifakı, SP'nin dar çıkarlarını öne çıkarması ve yararlanmacı bir mantıkla soruna yaklaşması nedeniyle başarısızlığa uğrarken, HEP ve SBP-

nin SHP ile seçim ittifakı yapması, çeşitli devrimci-demokrat çevrelerin de bu ittifakı desteklemesiyle SP'nin dışında kaldığı bir ittifak gerçekleştirildi. Çeşitli çevrelerde değişik yorumlarla karşılanan SHP-HEP ittifakı sürecin en çok yankı uyandıran gelişmelerinden birisi oldu. Diğer taraftan milliyetçiliğe karşı olduğu iddiasında olan Refah Partisi'nin faşist Türkeş'in başkanlığında Milliyeçi Çalışma Partisi ve İslahatçı Demokrasi Partisi ile ittifaka girmesi, maskesinin düşmesine ve özellikle Kürdistan'daki örgütleri

içinde yoğun tartışmalar ve kopmaların yaşanmasına yol açtı. Seçimlere tek başına giren Ecevit başkanlığındaki DSP ise tüm iddialarına karşın nasıl ırkçı bir karakter taşıdığı iyice açığa çıkarak sağ partiler ve özellikle de ANAP'ın bir payandası olma durumunu ortaya koymaktadır tüm demeç ve propagandalarıyla. Böylece seçim hazırlıkları ANAP, DYP, DSP, RP-MÇP-IDP'nin oluşturduğu sağ blok partileri ile SHP-HEP-SBP ve SP'nin oluşturduğu sol blok partilerinin çekişmesi temelinde sürmektedir.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve erken seçim

TC'nin yeni bir umut olarak sarıldığı erken seçimin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle doğrudan bir bağı var. Seçimlerin önceye alınmasında belirleyici etken Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin sürekli gelişmesi ve rejimi tıkanmayla yüzyüze getirmesi iken, seçim kanununun şekillendirilmesinde de mücadelemizin etkileri dikkate alınmak zorunda kalmıştır. Bu temel de Kürdistan'da en etkin parti olan HEP seçim dışı bırakılarak mücadelemizin etkilerinin legal platforma yansımaları engellenmek istenmiştir. Aynı şekilde seçim sonuçlarında da mücadelemizin derin etkisi altındaki halkımızın iradesi önemli rol oynayabilecektir. Buna karşılık seçimlerin sonuçları da mücadelemiz üzerinde etkilerde bulunacaktır. Gelecekte sömürgecilerin yürürlüğe koyacakları politikaların niteliği belli ölçüde seçimlerde iktidara gelecek gücün niteliğinden etkilenecektir. Bütün bu nedenlerden dolayı seçimler konusu üzerinde durmak, sürece gerektiği biçimde müdahale etmek önem taşımaktadır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kaderini hiçbir şekilde seçimlere bağlamamakla birlikte, bu sürece uygulanacak usta politikalarla mücadelemize yeni mevziler kazanabileceğimizi de biliyoruz.

Halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinde tarihi bir dönemden geçerken düşmanın önümüze serdiği tüm engellerle uğraşmak ve her adımda parti taktiklerini daha da güçlü kılmak görevimiz var. Düşman son dönemlerde mücadelemizi boşa çıkarmada temel taktik olarak terörü daha da artırmaya başlamıştır. HEP Amed İl Başkanı **Vedat AYDIN'**ın katledilmesiyle açıkça ilan edilen dizginsiz bir terör dönemi açılmıştır. Açılan bu katmerli terör döneminde onlarca Kürdistanlı çıkarılmış, kurşuna dizilmiş, işkenceden geçirilmiştir. Her kesimden halktan insanlar hedef olarak belirlenmiş, her gün cinayetler işlenmektedir. Böylece bir türlü önüne geçilemeyen kurtuluş mücadelemiz kitleler sindirilir ölüm korkusu yaratılarak engellenmek istenmektedir. Halka karşı faşist kolluk kuvvetleri, özel timler, kontr-gerilla eliyle bu cinayetler işlenip, Kürdistan'daki ormanlar yakılır, ilçeler rastgele taramalarla cehennemce çevrilirken devlet bünyesinde de faşist kurumlaşmaya yeniden hız verilmektedir. ANAP Kongresi'nde Yıldırım Akbulut'un yerine MHP'nin adamı Mesut Yılmaz'ın parti başkanlığına ve başbakanlığa getirilmesi ile birlikte ANAP içinde MHP'li kadrolar egemen kılınmaya başlanmış, hükümet içinde başlatılan faşist kadrolaşma çeşitli görev değişiklikleriyle diğer örgütlenmelere de yansıtılmıştır. Böylece zaten halk düşmanı bir karakter taşıyan rejim tüm kurumlarıyla ırkçı faşizmin güdümüne sokularak daha da katmerli bir halk, özellikle de Kürt düşmanlığına adım atılmıştır. Sivil darbe olarak nitelendirilen bu gelişmeyle Kürdistan'daki

devlet terörünün sınırsız bir hal alması arasında doğrudan bağ vardır. Güney Kürdistan'a yönelik son saldırı, İran egemenliğindeki Doğu Kürdistan parçasına saldırı, her gün verilen "ezeceğiz, vuracağız" demeçleri, İsrail ile ortak geliştirilecek bir saldırı konusunda yürütülen perde arkası görüşmeler vb. hep bu yeni katmerli terör yöneliminin ürünleridir.

Sömürgecilerin bu dizginsiz terör politikasına partimiz de gerilla ve kitle eylemliliğine ivme kazandırarak daha da yoğunlaşmış bir mücadele taktiğiyle cevap vermiştir. Bunun sonucunda Amed'de yüz bin kişinin katıldığı tarihi serhildan daha sonraki zincirleme serhildanlarla sürdürülerek Kürdistan'da bugüne kadar görülmemiş bir halk eylemliliği ortaya çıkarılmıştır. Halkın nitelikçe ve nicelikçe büyüyen eylemliliğine ARGK'nin aynı şekilde büyük bir gelişme gösteren askeri eylemliliği eşlik etmiş, Kürdistan'ın dört bir yanında sömürgeciler muazam bir tükeniş sürecine sokulmuştur. İşte kırlarda ve şehirlerde eylemsiz gün yaşanmazken, TC'nin büyük güç ve iddialarla giriştiği Güney Kürdistan saldırısı askeri alanda da yenilgisinin belgesi olmuş, sömürgeciler bu gelişmeler ardından düzenli ordunun iflasını itiraf ederek özel eğitilmiş bir ordu kurma gereğini dile getirmeye başlamışlardır. Tüm bu gelişmelerle Kürdistan'da ikili iktidar durumu gelişip ulusal kurtuluşçu savaş hükümeti kurma hedefine yönelirken sömürgecilerin terör politikası da boşa çıkarılmıştır.

Büyük umut bağladıkları bu politikanın da iflasiyla sömürgecilerin siyasi alandaki çıkmazları daha da derinleşmiş, lime lime dökülen düzene yeni bir makyaj yapma ihtiyacı kendisini dayatmıştır. İşte erken seçim kararı bu temelde alınmıştır. Sömürgeciler Kürdistan halkına sınırsız düşmanlıklarını bu kez de Kürdistan halkı içinde en güçlü desteğe sahip bulunan HEP'i seçim dışı bırakarak ortaya koymuşlardır. Böylece legal zemini Kürt halkına bütünüyle kapatarak halkımıza karşı dizginsiz özel savaş daha da katmerli sürdürmenin hesaplarına girmişlerdir. Bu durum TC'nin sahte reform politikalarına bel bağlayan çevreler için tam bir hayal kırıklığı olurken, partimizin TC'nin zor politikası dışında herhangi bir politika yürütme gücünün olmadığı yolundaki belirlemesini bir kez daha doğrulamıştır. Açıkça görülmüştür ki, TC, mutlak anlamda kendi güdümünde olunmadıkça en küçük bir legal olanağa dahi tahammül edemeyecek kadar zavıftır, katmerli bir faşizmle örülüdür.

HEP, mücadelemizin ortaya çıkardığı elverişli zeminde ve legal çerçevede Türkiye ve Kürdistan halklarının çıkarlarını savunmaya çalışan bir oluşum olduğundan TC için bir hedef durumundadır. Başlangıçta kendi güdümünde ve reformistlerin sürükleyeceği legal bir par-

tinin oluşumuna sıcak bakan ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı kullanmayı hedefleyen TC, bu silahının ters tepmesi ve mücadelemizin bu zeminde de yararlanma ustalığını göstermesiyle en küçük bir legal oluşuma dahi tahammül edemez bir karakterde olduğunu sergilemekte gecikmedi. Bunun sonucudur ki, Kürdistan'da burjuva partilerin artık silindini ve halkın kendisine daha yakın bulunduğu için HEP'e destek vereceğini hesaplayarak Kürdistan halkının iradesini çiğneyip HEP'i seçim dışı bırakma yoluna gitmiştir. Böylelikle, geliştireceği terör ve imha politikalarının önüne engel olabilecek bir oluşumun mecliste yer almasını engellemeyi hedeflemiştir.

Sömürgecilerin Kürdistan halkına yönelik saldırı ve komplolarının usta taktiklerle boşa çıkarılması temelinde mücadelemiz gelişme kaydetmiştir. Nasıl ki, TC'nin dizginsiz terör politikası halkımızın yükseltile silahlı ve siyasal mücadelesiyle boşa çıkarılmışsa, halkımızın özgür iradesini boşa çıkarma ve seçimlerde safdışı etme politikası da ancak TC'nin kapattığı kapıyı ustaca yöntemlerle açarak bu kapıdan girmekle etkisiz kılınabilecekti. Bunun için de Kürdistan halkının temsilcilerinin çeşitli yol ve yöntemleri gözden geçirerek en uygun taktikleri bulması gerekecekti. Kürdistan halkının çıkarları doğrultusunda seçimlerde uygulanabilecek çeşitli taktikler söz konusuydu. Ya kendi amaçlarına uygun herhangi bir oluşuma oy verecek, ya bağımsız adaylarla seçimlere katılacak ya da seçimleri boykot edecekti. Bugün mücadelemizin ulaştığı seviye açısından ele alındığında, halkımızın iradesini legal platformlarda da konuşurmanın önemli yararları vardır. Ulusal kurtuluş mücadelemiz sağlam bir zemine oturmuş bulunduğundan legal zeminler kendi denetimi altında olacak ve mücadeleye karşı bir tuzağa dönüşme tehlikesi boşa çıkarılabilecektir. Bu açıdan Kürdistan halkının kimliğine ve çıkarlarına saygılı demokrat, yurtsever milletvekilleri düşmanın katmerli özel savaşını frenleme, halkımızın çıkarlarını parlamento kürsüsünden de savunma ve düşman saflardaki çelişkileri derinleştirme gibi roller oynayabileceklerdir. Bu nitelikteki adayların içinde yer aldığı bir oluşuma oy vermek Kürdistan halkının çıkarlarına olabilecektir. Diğer taraftan bağımsız yurtsever adaylarla seçimlere katılmak da bir seçenek olmasına karşılık hem özel savaşın açık hedefi olmak açısından riskli ve hem de mevcut seçim yasağı nedeniyle daha az sonuç alıcı olacaktır. Seçimleri boykot ise, başka hiçbir yol kalmaması halinde başvurulacak bir seçenektir.

Tüm bu nedenlerle, HEP'in SHP ile oluşturduğu ve SBP'nin de katıldığı seçim ittifakı desteklenmesi gereken bir ittifaktır. Bu ittifak, tarafların çeşitli açıklamalarına ve basında yer alan haberlere göre belli şartlar temelinde gelişmiştir. Bu şartlara göre HEP ve SBP'den belli sayıda aday SHP listelerinden aday gösterilecektir. Ancak en önemlisi de tarafların üzerinde anlaştıkları siyasal ilkelerdir. Bunlara göre, Kürt halkının kimliğinin tanınması; özel valilik, özel kolordu, özel tim, koruculuk sisteminin dağıtılması, Kürt halkına yönelik şiddet politikasının sona erdirilmesi, siyasal faaliyet ve örgütlenme özgürlüğünün geliştirilmesi, zindanların boşaltılması gibi konularda seçimlerden sonra çalışmalar yürütülecektir. Bu, Kürdistan halkına dayatılan dizginsiz terör politikalarının, katmerli özel savaş politikasının darbelenmesi demektir. Kürdistan halkının çıkarları doğrultusunda düzenlemeler yapılması

demektir. Halkımızın legal örgütlenmesi yolunda imkanların artması demektir. Nisbeten insanca yaşam koşullarının doğması demektir. SHP'nin konumu konusunda elbet-teki hayalci olmamak gerekiyor. SHP devletçi, kemalist bir partidir. Türk milliyetçiliğini esas almaktadır. Ancak uluslararası koşulların da zorlamasıyla son dönemlerde politikalarında bazı demokratik düzenlemele-re gitme zorunluluğunu duyuyor, Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısında verdiği sözler vardır. İdamlara karşı olduğunu, köy koruculuğunu kaldıracağını, Kürt halkının varlığını tanıdığı ifade etmektedir. Bütün bu konularda ne kadar ciddi olup olmadığını elbet-teki pratik gösterecektir. Ancak en azından Kürdistan halkına karşı ANAP, DYP gibi katmerli bir düşmanlık politikasını uygulamaya koyamayacaktır.

Azgın bir biçimde Kürdistan halkına yönelen ANAP'ın, şoven ve demagog DYP'nin, dini kullanarak Kürdistan halkının varlığını ortadan kaldırma politikası güden RP'nin, ırkçı DSP'nin Kürdistan'daki varlığının daha zararlı olduğu açıktır. ANAP 12 Eylül faşizminin uzantısı olarak halkımıza yönelik imha savaşının bir numaralı uygulayıcısıdır. Bugüne kadar halkımıza yöneltilen saldırılar ve dökülen kanların hesabını vermek zorundadır. Kürdistanlı yurtseverler bu elikanlı gürüha tek oy vermemelidir. Halkımız ANAP'ı teşhir ve tecrit etmeli, gerekirse her türlü yöntemi kullanarak Kürdistan'dan sökülmelidir.

Doğru Yol Partisi de hakeza Kürdistan halkının varlığını tanımayana yanaşmıyor. Halkımızın haklı mücadelesine dizginsiz bir kin duyuyor, iktidara gelmesi halinde ANAP'laşacağı, onun zorba politikalarının devam etmesini sağlayacağı açıktır. O halde DYP'yi de Kürdistan halkına düşman görmek, oy vermemek gerekmektedir.

Kürdistan halkının dini duygularına hitap ederek bugüne kadar sırtından önemli oranda çıkar sağlayayan, sözde milliyetçiliğe karşı olduğunu iddia eden, mazlumların haklarından dem vuran Refah Partisi'nin gerçek karakteri bugün net bir biçimde gözler önüne serilmiştir. Tescilli faşist, Kürdistan halkının yeminli düşmanı, eli kanlı katil Türkeş'in başını çektiği ırkçı faşist MÇP ile ittifaka girmiş olması RP'nin perde arkasındaki Türk milliyetçisi, Kürt düşmanı yüzünü açığa çıkarmıştır. Milliyetçiliği dincilik maskesi altında gizleyerek en gerici bir tarzda uygulamak isteyen, bu politikasıyla da Kürdistan halkını en çok aldatan partilerden olan gerici Refah Partisi de Kürdistan'da tek oy alamamalıdır. Kürt halkının kanını dökmek için kadrolar yetiştiren, "Devlet Kürt meselesinin kökünü getiremiyorsa biz getiririz" diye kararlar çıkarıp yeni dönem terörü için atağa geçen MÇP faşistleri ve onların payandaları Kürdistan'a ayak basmamalıdır. Halkımız dini duygularının kullanılıp ölüm fermanının çıkarılmasının hizmetine sokulmasına izin vermemelidir. Refah Partisi'nin ırkçı-gerici yüzünü görerek istifa eden Kürdistanlılar bu gerici gürühu teşhir ve tecrit etmek için ellerinden geleni yapmalı, hala bu saflarda yer alanlar ise gerçekleri görerek, Türk milliyetçiliğine kan veremeyen kendilerini kurtarmalıdır.

Aynı şekilde, sosyal-demokratlık adına en katı milliyetçiliğin, ırkçılığın temsilciliğini yapan, Kürt halkının varlığını dahi kabul etmekten kaçınan, "bölücülük" teraneleriyle Kürt ve Türk halkları arasına en büyük düşmanlık ekici olarak rol oynayan Ecevit'in DSP'si Kürdistan'dan tek oy alamamalıdır. Kürdistan halkı bu şoven beyni ayakları altına alıp ez-

meli, ırkçılığa yaşam hakkı tanınamalıdır.

Kürdistan halkı kendi öz kurtuluşunun yürüttüğü ulusal kurtuluş mücadelesiyle olacağını bilerek, bu mücadelenin ortaya çıkardığı yan ürünler olarak doğan birtakım fırsatlardan da yararlanma ustalığını ortaya koymalıdır. Bugün Kürdistan'da SHP de dahil burjuva partileri önemli oranda silinmişlerdir. Halkımızın özgür iradesi her geçen gün daha fazla gelişmelere damgasını vurmaktadır. Seçimlere yaklaşım da halkımızın iradesini ortaya koyma temelinde olacaktır. Bugün Kürdistan zemininde SHP listelerinden milletvekilliğine adaylığını koyanlar ağırlıklı olarak HEP üyeleridir. Dolayısıyla Kürdistan'da oylar SHP'ye değil, özünde HEP'e verilecektir. HEP adaylarının şahsında halkımız kendi iradesini ortaya koyacaktır, oyları bireylere değil, özgürlüğüne, kurtuluş özlemine verecektir. Çünkü halkımız açısından seçimler esas olarak iradesinin yönünü ortaya koyacağı bir referandum platformu niteliğindedir. Şimdiden denilebilir ki, Kürdistan zemininde seçimler Kürdistan halkının birleşik çelikten gücünün, örgütlülüğünün, ulusal dayanışmasının boyutlarını ortaya koyacaktır. Amed serhildanında nasıl ki yüzbinler yekvücut olmuşsa, bu seçimler sürecinde de milyonlar yekvücut olacaklardır, olmalıdırlar. Çünkü uğruna seferber olunacak olan ne SHP'dir, ne HEP'tir, ne de şahıslardır; uğruna seferber olunacak olan Kürdistan halkının ulusal uyanışı ve birliğidir. Kendi çıkarları doğrultusunda gerektiğinde tek yumruk olacağını, tek ses olacağını gösterecektir Kürdistan halkı. Bu nedenle de şu veya bu partiden ya da bağımsız olarak adaylığını koyanlara değil, SHP listelerinden adaylığını koyan yurtsever ilericilere, kendi çıkarlarının sözcülüğünü yapacak olanlara oylarını verecektir. İradesinin gücünü sergileyerek TC parlamentosunda da ağırlığını koyacaktır, sesini buralara kadar taşıracaktır ve tüm dünyaya da kendi kaderini kendi eline aldığı mesajını verecektir. Kendisini inkar eden, görmek istemeyenlerin beynine bir balyoz gibi inecektir. İşte halkımız açısından erken seçimin anlam ve önemi burada düğümlenmektedir.

O halde, tüm Kürdistanlılar, tüm devrimciler ve yurtseverler görevlerinin üzerine büyük bir ciddiyetle gitmeli, dönemin önümüze koyduğu hedeflerin üstesinden gelmelidirler. Seçimler süreci Kürdistan'da ev ev, köy köy, şehir şehir ulusal kurtuluşçu propagandanın yapıldığı, örgütlenmenin güçlendirildiği, ulusal ruh ve dayanışmanın daha da geliştirildiği genel bir seferberlik dönemi olarak değerlendirilmelidir. Kürdistan halkına dost ve düşmanları iyice tanıtmalı, halkımız artık aldatılmayacak denli kendi benliğine kavuşturulmalıdır. Ulusal kurtuluşumuzun silahlı halk savaşından geçtiği, ancak bu savaşın çeşitli araçlarla beslenerek daha da güçlendirileceği bilinci kitlelere aşılanmalıdır. Bugüne kadar ilişki kurulmayan kesimlere ulaşılarak çeşitli çevrelerce kullanılmalarına son verilmelidir. Kürdistan zemininde ulusal kurtuluşçu çizgi etrafında kenetlenme ruhu en geniş çevrelere aşılanarak bunun önünde engel olan çevreler teşhir ve tecrit edilmelidir.

Seçimlerden elde edilecek başarılı sonuçların ulusal kurtuluş mücadelemizin daha da yaygınlaşım ve kazanmasına, halkımızın üzerindeki terör uygulamalarının boşa çıkarılmasına, halkımızın nisbeten daha rahat nefes alacağı koşulların yaratılmasına hizmet edeceği bilerek sürece ciddiyetle ve sonuç alıcı bir tarzda yaklaşılmalıdır.

Onbirinci yılını dolduran 12 Eylül rejiminin durumu ve erken seçim taktiği

Baştarafı 1. sayfada

dından yeni düzenlemelere girişti. Toplumunu adeta üzerinde deney yaptığı bir kobay gibi kullandı. Toplumunu askeri-faşist temeller üzerinde yeniden örgütlenme ve halk kitlelerinin kaskatı faşist kalıplar içinde yeni baştan biçimlendirme çabası içine girdi.

1980-83 dönemi, işbaşına gelen askeri-faşist yönetimin kendisine muhalefet edebilecek bütün güçleri ezip susturmaya ve yığılı yapı üzerinde faşist rejimi örgütlenirip kurumsallaştırmaya çalıştığı bir dönem oldu. Bu dönemde devrimci ve reformist kanatlarıyla birlikte Türkiye sol hareketi tamamen ezildi. Türk egemenlik sisteminin ve onun ideolojik ve siyasal ifadesi olan kemalizmin doğru bir çözümlenmesini yapamayan, bu doğrultuda uygun strateji ve taktikler geliştiremeyen ve kemalizmi aşamayan sol hareket, askeri-faşist darbe karşısında tümüyle örgütsüz ve hazırlıksız yakalandı. Solun bu durumunu iyi değerlendiren faşist cunta, ölçsüz bir biçimde uyguladığı terör ve işkenceyle, Türkiye cephesinde önemli ölçüde istediği sonuçlara ulaştı. Giriştiği saldırılarda pek çok devrimciyi katletti. Geriye kalanları zindanlara doldurdu. Bütün ülkeyi bir açık cezaevine dönüştürdü. Buna karşılık Kürdistan'da darbe öncesinde zaten bir savaş ortamı yaşanmaktaydı. Sömürgeci Türk devleti bütün Kürdistan'da sıkıyönetim ilan etmişti ve ordu ulusal kurtuluşu gelişmeyi boğmaya çalışıyordu. Darbeyle birlikte Kürdistan adeta yeni baştan işgal edilen bir ülke görünümüne kavuştu. Faşist generallerin devlet yönetimine çöreklenmelerinin en önemli gerekçesi, sivil sömürgeci yönetimler ve sıkıyönetim uygulamalarıyla Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş hareketinin önüne geçilememesiydi. Bu nedenle askeri-faşist yönetim Kürdistan'ın eski suskun ve boyun eğmiş statüsüne geri çevirmeyi gündeminin ana maddesi yaptı.

Giriştiği ölçsüz terörist saldırılarla devrimci hareketi tamamen ezdiği ve halk kitlelerini iyice sindirerek denetim altına aldığı inanan faşist cunta, kendi rejimini örgütlenme ve kurumsallaştırma çabalarına hız verdi. Generallerin çetesinin atadığı kişilerden oluşan uyu "Kurucu Meclis"e hazırlanan bir Anayasa taslağı, 1982 yılı Kasım'ında süngü ve dipçik tehditleri altında kitlelere zorla onaylatıldı. Bu anayasaya eklenen geçici bir maddeyle, faşist cuntanın başı Kenan Evren yedi yıllığına cumhurbaşkanlığına getirildi. 1983 yılında söz konusu anayasa temelinde siyasal partiler ve seçim yasası hazırlandı. Faşist cuntanın kararları doğrultusunda ve icazeti dahilinde üç parti kuruldu. Her şeyi keyiflerince düzenlemek isteyen faşist generaller, aslında iki partiyle yetinmek ve bu partilerle seçime gitmek istiyorlardı. Ancak rejimin geleceği açısından bunu pek hayırlı bulmayan ABD emperyalizminin zorlamasıyla, cuntanın bu iki partisine Turgut Özal'ın başkanlığında kurulan ANAP da eşlik etti. Rejim kendi askeri-faşist karakterini sivil bir maskeyle gizleme ihtiyacını duyuyordu. Bu ihtiyaç sonucunda, 1983 yılı Kasım'ında genel seçimlere gidildi. Generallerin kurdukları iki partinin yanısıra ABD destekli ve cuntadan icazetli ANAP'ın dışında kalan partilerin seçime katılmalarına izin verilmedi. Ancak

halk kitlelerinin seçimde faşist cuntayı protesto etmeleri üzerine, generallerin partileri geri plana düşürdü ve sandıktan ANAP çıktı.

Faşist cuntanın amaçları belliydi: Cunta, askeri yönetim koşullarından "sivil demokrasi" dönemine geçildiğini kabul ettirmeye çalışıyor, iktidarı ve muhalefetiyle kendisine bağlı sözkonusu partiler eliyle kendi rejimini kurumsallaştırmak istiyordu. Rejimin örgütlenirip kurumsallaştırılması süreci belli bir plana ve takvime bağlanmıştı. Buna göre, Kenan Evren'in cumhurbaşkanlığına sona ereceği 1989 yılına kadar cuntanın arzuladığı türden dönüşümler rahatlıkla gerçekleştirilecek, rejim düzluğe çıkarılacak ve rejimin "demokratik" niteliği herkeşe benimsetilmiş olacaktı. Bu an geldiğinde ciddi zorluklarla karşılaşılmeden gerekli yönetim değişiklikleri yapılabilecekti. Eski düzen partilerinin liderleri siyasal faaliyet yürütmekten alıkonulmuşlardı. Cunta bu kişileri kendi planlarının uygulanması önünde ciddi bir engel olarak görmüyordu. Bunlar kendi partilerinin generaller tarafından kapatılmasına karşı hiç bir tepkide bulunmamışlardı. Hatta bunların içinde bir askeri-faşist darbeye çağrı çıkararak bile vardı. Ordunun on yılda bir devlet yönetimine elkoymasını, hastalanan Türk demokrasisini ameliyat masasına yatırarak aksaklıklarını gidermesi ve işini bitirdiğinde kışlasına çekilmesi, bütün bu çevrelerde doğal bir süreç sayılıyor. Askeri yönetim bu kez biraz daha uzun süreli olacağı benziyordu. Bu da kemalizmin çıkmazının alabildiğine derinleşmesinden kaynaklanıyordu. Bu nedenle eski partilerin liderlerinin cuntanın kararıyla uzun süre aktif siyasal yaşamdan uzaklaştırılmalarına fazla bir itirazları yoktu. Türkiye devrimci hareketi ise tamamen ezilmiş ve ciddi bir direniş göstermeden dağıtılmıştı. Kürdistan'ın bazı yörelerinde direnişler vardı. Ancak bu direnişlerin bastırılmasında da zorluk çekilmiyordu. Geriye zindanlara doldurulan devrimciler ve yurtseverlerin sürdürdükleri direnişler kalıyordu. Ama askeri-faşist yönetim bu direnişleri de bastıracağından emindi. Cezaevleri her anı ölüme bedel bir işkencenin uyguladığı bir zulüm cehennemi haline getirilmişti. Cunta içinde direnişin başını çekenleri işkencelerde katlederek veya idam sehpalarına çıkararak, geriye kalanları sindireceğini umuyordu. TC tarihi kemalizmin cezaevleri politikasının başarıyla sonuçlandığını gösteren sayısız örneklerle doluydu. Rehabilitasyon mutlaka sonuç verecekti. Nitekim bu dönemde işkence aklın alamayacağı boyutlara ulaştı. Kurulan güdümlü askeri mahkemeler devrimcilere alelacele idam cezalarını yağdırmaya başladılar. Bu dönemde çoğunu devrimcilerin oluşturduğu elli kişi idam edildi.

1984-86 dönemi, askeri-faşist rejimin sahte sivil kurumlarla kendisini maskeleyen çabalarını iyice hızlandırdığı, bu doğrultuda yeni kurum ve kuruluşlar ortaya çıkardığı, bir bakıma işlevini tamamlayan sıkıyönetim uygulamasına aşamalı bir biçimde son verdiği, içinde ve dışarda "demokrasiye dönüş takvimi"ne uyulduğu propagandalarına hız kazandırdığı bir dönem oldu. Bu dönemde işbaşında ANAP hükümetinin bulunması, rejimin kendisini maskeleyişinde uygun bir işlev gördü. ANAP'ın doğrudan general-

ler tarafından kurdurtulmuş bir parti olmaması ve cuntadan çok Washington'a bağlı görünmesi, dış kamuoyunda zayıf da olsa "sivil yönetim"e geçildiği propagandalarına belli bir temel kazandırdı ve özellikle Batı Avrupa'dan cuntaya yönelen tepkilerin yumuşamasına neden oldu. ANAP'ın esas olarak ABD ve NATO destekli bir parti olması, askeri-faşist rejimin örgütlenmesi ve kurumsallaştırılması planlarının uygulanmasını engellemiyor, tersine bunu daha da kolaylaştırıyordu. Zaten darbe Pentagon'da ve NATO karargahında kararlaştırılmış, faşist generallere sadece işin uygulanması kalmıştı. Bunun da ötesinde NATO'ya bağlı yabancı silahlı kuvvetler NATO tarihinde görülmemiş bir biçimde darbe girişimine alet edilmiş; NATO tatbikatı maskesi altında zırlı araçların Ankara başta olmak üzere çeşitli kent merkezlerinde konumlandırılması sağlanmıştı. Kırsacası generallerin ipleri de Pentagon'un ve NATO'nun elindeydi, onlar da emperyalizmin emrindeki kuklaldı. Dolayısıyla ANAP iktidarı faşist rejimin kendisini özellikle dış kamuoyuna kabul ettirmesinde etkin rol oynayan bir araç oldu. Darbenin tezgahlanmasında olduğu kadar, askeri-faşist rejimin örgütlenmesinde de ABD ve NATO büyük bir destek sundu ve önemli katkılarda bulundu.

Askeri-faşist yönetimin Türkiye'de ve Kürdistan'da her şeye hükmettiğini ve rejimi kurumsallaştırma planlarını istediği biçimde uygulayacağını sandığı bir dönemde, 15 Ağustos eylemliliği ortaya çıktı. 1984 yılında Eruh ve Şemdinli ilçelerine düzenlenen baskınlarla gerçekleşen 15 Ağustos Atılımı ile Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesi yeni bir gelişme evresine giriyor ve gerilla savaşı geliyordu. Böylece 12 Eylül askeri-faşist rejimine karşı Kürdistan'da bir direniş cephesi açılmış oluyordu. 15 Ağustos eylemleri hem Türkiye ve Kürdistan'da hem de yurt dışında büyük yankı yarattı. Başlangıçta şaşkınlığa düşmüş olsalar bile, faşist generaller, bu eylemliliğin süreklilik arzeden bir direniş savaşına dönüşemeyeceğine inanıyor, mevcut atılımı bir tür intihar girişimi olarak değerlendiriyor ve kısa süre içinde bastırılacaklarından emin görüyorlardı. Ancak beklentileri gerçekleşmedi ve umduklarını bulamadılar. Kendi içinden kaynaklanan zayıflıklarına rağmen, gerilla savaşı sömürgeci ordunun saldırılarını önemli ölçüde boşa çıkararak gelişimini sürdürdü. Düşmanın silahlı kuvvetlerini harekete geçirmesine, en modern savaş araçlarını kullanmasına ve kıyaslamaya kabul etmez üstünlüklerine karşılık, gerilla savaşının varlığını sürdürmesi bile 12 Eylül rejiminin yenilgisine tanıklık ediyordu. Askeri-faşist yönetim, bu dönemden başlayarak, Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeci varlığını yoketmeyi hedefleyen ulusal kurtuluş hareketini olduğu gibi kabul etmek ve halk savaşının uzun süreli karakterine boyun eğmek zorunda kaldı.

Türkiye'de demokrasinin gelişmesinin Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin yükselmesine bağlı olduğu ve Kürdistan'da sömürgeci egemenliğin geriletmesinin Türkiye'de bir demokratik gelişmeye yol açacağı, daha başlangıçta PKK hareketinin belirlemelerinden biri olmuştu. Nitekim Kürdistan'da gerilla savaşının gelişmesi, Türkiye'de

kitle muhalefetine gelişmesine ve demokrasi isteminin daha güçlü bir biçimde dile getirilmesine neden oldu. Askeri-faşist yönetim mevcut muvazaalı partilerle kitle muhalefetine kontrol etmekte artık yetersiz kalıyordu. Bu durumda, sömürgeci-faşist yönetim, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine düşmanlığı temel olarak, çeşitli güçleri birleştirmeye ve PKK hareketinin karşısına çıkarmaya çalıştı. Bu doğrultuda birtakım yeni düzenlemelere yöneldi. Generallerin partileri feshedildi. Cuntanın sahte sosyal-demokrat partisi HP ile SODEP'in bileşiminden SHP doğdu. MDP ise ANAP ile birleşti. Eski siyasal partilerin liderleri hakkındaki siyaset yapma yasağı kaldırıldı. PKK hareketine ve içerde gerilla savaşına karşı oluşturulan muhalefet cephesi Batı Avrupa ülkelerinde üslenmiş olan tasfiyeci sola ve Kürt küçük-burjuva reformistlerine kadar uzatıldı. TKP'nin de içinde yer aldığı Sol Birlik bu temelde yaratıldı. Bu oluşum bir yönüyle Kürdistan zemininde "köy koruculuğu" tarzında örgütlenilerek ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaştıran Kürt işbirlikçiliğinin yurt dışındaki uzantısı niteliğini taşıyordu. Bu oluşumun yaratılmasında Güney Kürdistan'da konumlanmış olan Barzanî aşiret güçleri ile IKP'nin de önemli payı vardı. Barzanî aşiret güçleriyle IKP, Sol Birlik adına Kürdistan'da PKK'ye karşı savaşıyorlardı. Bu güçlerle Türk faşist yönetimi arasında ne tür ilişkilerin kurulduğu, düşmanın bu güçleri nasıl yönlendirdiği, her iki taraf arasında PKK savaşçılarının kelleleri üzerinde ne tür aşağılık pazarlıklar yapıldığı ve bu temelde hangi türden komplot ve provokasyonların tezgahlandığı veya tezgahlanmak istediği belgeleriyle Türk basınına da yansıdı. Ancak askeri-faşist rejimin kendisini maskeleyen için harcadığı çabalar ve demokrasiye dönüldüğü yolundaki propagandaları sonuç vermedi. Rejimin iç ve dış kamuoyu nezdinde teşhir ve tecrit edilmesi devam etti.

1987 yılına gelindiğinde, askeri-faşist rejim, Kürdistan'da yükselen gerilla savaşı karşısında yeniden yapılanmak zorunda kaldı. Kürdistan'daki yönetim Türkiye'den tamamen ayrıldı; ülkede olağanüstü hal ilan edildi. Diğer klasik sömürgeçerde görüldüğü gibi Kürdistan'ın başına bir "süper vali" getirildi. Kürdistan'da genel valilik veya sömürge valiliği uygulamasına geçiş, Türk sömürgeçilerinin Kürdistan'ın sömürge statüsünü kabul etmeleri anlamına geliyordu. Böylece askeri-faşist rejim kendi sınırları içinde iki ayrı yönetim biçimine gidiyor; Kürdistan'da her yönüyle yoğun bir özel savaş uyguluyordu. Başlangıçta geçici olduğunu açıkladığı "köy koruculuğu" sistemini kalıcı hale getirip daha da yaygınlaştırmaya çalışıyor, Kürdistan'ı boşaltma girişimlerini alabildiğine tırmandırıyor. Kürdistan'da özel savaş düzenine geçiş, özünde rejimin halk savaşı karşısındaki çıkmazını ve yenilgisini simgeliyordu. Düzenli ordunun savaşta başarısız kaldığı açıklık kazanınca, faşist rejim bir özel savaş ordusu örgütüyor ve savaşı bu orduyla sürdürüyordu. Bu yeni uygulama askeri-faşist rejimin planında bulunmayan yeni bir durumdu. Cuntanın başlangıçtaki planına göre, 1989 yılına kadar bütün pürüzler giderilmiş ve rejimin kurumsallaşması sağlanacaktı.

İçerde tırmandırılan özel savaşa ve yurt dışında tezgahlanan komplot ve provokasyonlara rağmen, ulusal direniş mücadelesi gelişimini sürdürmeye devam etti. TC ve NATO içindeki ortaklarının elbirliği ile düzenlenen komplotlar ve provokasyonlar akamete uğratıldı. TC'nin ve emperyalist efendilerinin kullandığı kirli silahlar ters tepti. 1987 yılından itibaren yoğunlaştırılmış olarak sürdürülen özel savaş, PKK'nin önderlik ettiği direniş savaşı tarafından kesintisiz bir biçimde dövdü. Düşman kuvvetlerine küçümsenmeyecek darbeler vuruldu. "Köy koruculuğu" sistemi önemli oranda dağıtılarak etkisiz hale getirildi. Bunun sonucunda, özel savaş ordusunun komuta kademesi sürekli değişikliğe uğratıldı. Başarısızlıkla itham edilen generaller ardarda görevlerinden alındı. İsmail Selen ve Hulusi Sayın gibi özel savaşa komuta etmiş generaller, geline aşamada halk savaşıyla başa çıkmanın ve ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmanın olanaksızlığını açıkça itiraf ettiler. 1990 yılı Newroz'uyla birlikte Kürdistan'daki direniş savaşı yeni bir gelişme evresine girdi. Kırsal alanlarda gelişen gerilla savaşına Kürdistan'ın çeşitli kentlerinde patlak veren serihildanlar eşlik etti. Oysa askeri-faşist rejim direniş savaşını kırsal kesimin belirli yöreleriyle sınırlı tutmak istiyor; bu yöreleri boşaltarak gerillayı tecrit etmeye, halk kitlelerinden soyutlamaya ve bu temelde zayıf düşürülen gerilla savaşını bastırmaya çalışıyordu. Ancak gerçekleşen bu olmadı. Kırsal alanlarla kentlerdeki mücadele, gerilla savaşıyla serihildanlar bütünleşti. Meydanlara akan kitleler Bağımsız Kürdistan davasına, PKK'ye ve PKK Önderliği'ne bağlılıklarını haykıldılar. Her serihildan Kürdistan halkının tercihini belgeleyen bir eylemli referandum oldu. Halk yığınları ulusal ve demokratik istemlerle mücadele alanına girdi, çarpışmalarda şehit düşen evlatlarına sahip çıktı ve böylece ulusal bağımsızlıktan yana olduğunu ortaya koydu. Gerilla savaşının altıncı yılında bu türden 17 bölgesel halk ayaklanması meydana geldi. Kürdistan'da gelişen bu serihildanlar, çeşitli Avrupa ülkelerinin basın-yayın kuruluşları tarafından da "Kürt intifadası" olarak adlandırıldı.

Türk sömürgeci-faşist yönetimi, 1990 yılında çıkardığı 413, 424 ve 425 sayılı yasa gücünde kararnamele Kürdistan Genel Valiliği'ne "olağanüstü bölge valiliği" adına yaraşacak bir biçimde olağanüstü yetkiler tanıyordu. Bu kararnamelerle her türlü yasadışı yasal bir çerçeve içine oturtuluyor, sömürge valiliği mevcut yasaların da üstüne çıkarılıyordu. Kendisine tanınan yetkilere göre, sömürge valisi istediği kişileri Kürdistan dışına sürebiliyor, basını istediği biçimde denetim altında tutarak kapatabiliyor ve bu kurum kararlarına itiraz yolu kapıyordu. Amaç belliydi. Kısaca Sansür ve Sürgün Kararnameleri olarak adlandırılan bu kararnamelerle Kürdistan iç ve dış kamuoyundan tamamen tecrit edilecek, bu ortamda özel savaş yönetimi katliamlara girişerek direniş savaşını bastırmaya çalışacaktı. Ancak kitlel direniş ve gerilla savaşı özel savaş yönetiminin bu soykırım planını geçersiz kıldı.

PKK IV. Kongresi gerilla savaşının bütün Kürdistan çapında gelişip yaygınlık kazanması ve nitel bir

siçrama yapması için sağlam bir temel oluşturdu. ARGK'nin 1991 atılımlarıyla Kürdistan'da yaygın gerilla dönemine geçildi. Sömürgeci-faşist yönetim, son olarak çıkardığı "terör yasası"yla özel timleri devreye soktu; polise olağanüstü yetkiler tanıyarak, Latin Amerika ülkelerinde örnekleri görülen türden infazlara girişmeye başladı. İstanbul'da ve Ankara'da çeşitli yerlere düzenlenen saldırılarda onbir devrimci katledildi. Kürdistan'da ulusal kurtuluştan yana tavır alan ve kitleler nezdinde saygınlık yaratmış olan aydınlarla yönelik katliamlar gerçekleştirildi. Devrimci politikacı **Vedat AYDIN** Amed'de evinden alınarak işkenceyle katledildi ve cesedi sokağa atıldı. Amed halkı **Vedat AYDIN**'in cenazesine sahip çıktı ve cenaze töreni görkemli bir serhildana dönüştü. Cenaze törenine ateş açan kontr-gerilla birlikleri onlarca insanı öldürdüler ve yüzlerce serhildancı yaraladılar. Amed serhildancı düşmanın bütün Kürdistan halkını karışısına aldığı ve Kürdistan üzerindeki siyasal egemenliğini tamamen yitirdiğinin açık göstergesi oldu.

Daha önce de belirtildiği gibi, 12 Eylül askeri-faşist rejimi onikinci yılına girerken, ideolojik ve politik alanda tam bir iflâs yaşamaktadır. Bu rejimin politikada kendisini yenilediğini söylemek olanaksızdır; Kürdistan politikası ise hiç yoktur. Rejimin Kürdistan'da uyguladığı biricik politika terör politikasıdır. Bu rejim mutlak çözümünü dayatan Kürdistan sorunu karşısında herhangi bir politika üretememekte; gelinen aşamada hala iflâsı defalarca kanıtlanan ve Kürdistan halkı üzerine kör bir terörü kusmaktan ibaret olan klasik inkar ve imha politikasını uygulamaya devam etmektedir. Politika değişikliği adına rejimin yaptığı bazı şeyler, özünde halk savaşına bağlı ve bağımlı olarak başarıldığı taktik düzenlemelerin ötesine geçememektedir. Turgut Özal'ın TC sınırları içinde 12 milyon Kürdün yaşadığını söylemesi, Kürt sorununun çözümünü konusunda birtakım üstü kapalı açıklamalarda bulunması ve sorunun barışçıl yoldan çözümüne ilişkin bazı tartışmaların gelişmesi, gerçekte PKK'nin dayatmalarının ürünüdür. Türk faşist rejimi, resmî düzeyde terör uygulayarak çözmeye çalıştığı sorunun adını koymaktan kaçınmaktadır. Faşist Türk ordusunun 5 Ağustos 1991 günü Güney Kürdistan'a saldırması, Türk savaş uçaklarının yüzlerce sefer yaparak Kürt köylerini bombalaması ve "tampon bölge" oluşturma çabaları, Kürt sorunu konusunda rejim içindeki tartışmaların ne denli sahte olduğunu ve rejimin çözüm-süzlüğünün devam etmediğini göstermektedir. Yeni Ülke gazetesinde yaptığı bir söyleşide bu gerçeğe değinen Başkan **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, "*Bizim, geleneksel olarak belirlediğimiz gibi Türk politik sisteminin tükenmişliğinde politikanın fazla işlevi olmadığını, Özal'ın politika yapıyor demesinin gerçekçi olamayacağına dair daha önce belirttiğim kuşkuhanımın ne kadar yerinde olduğunu gösteriyor son saldırılar. Özel Harb'in emrindeki bir hükümettir demiştim. Özel savaş ekibinin ekonomik, siyasi ve diplomatik ilişkilerini yönlendiriyor demiştim. İşte bu son saldırılarla bu bir kez daha kanıtlanıyor. Politik görüşümü yöntemine açık olmadıklarını söylemişim, bu doğrulanmış oluyor. Türk politik sisteminde demokrasi ve ulusal meselede bir ilke yoktur, bir uygulama da yoktur. Ortada söylenen her şey gerçekten demagogiktir ve özel savaşın hizmetindedir*" demektedir.

Türk burjuva egemenlik sisteminde parlamentonun ve hükümetin ciddi bir işlevi yoktur. Hükümet devletin ekonomik politikasını uygulayan ve dış ilişkilerini sürdüren bir teknik uzmanlar komitesinden farksızdır. Devletin hem iç ve hem de önemli ölçüde dış politikası genel olarak ordu ve özel olarak Özel Harp Dairesi ve MİT tarafından oluşturulmaktadır. Türk burjuva egemenlik sisteminin bu karakteri, 12 Eylül askeri-faşist darbesiyle birlikte daha da netleşmiş; devlet yönetimi her yönüyle özel savaş generallerinin eline geçmiştir. Kendisi de ordu içinden gelen ve "tek adam" olarak bilinen M. Kemal'in yöneticilik yıllarında bile, parlamento ve hükümet bu ölçüde özel savaş kurumunun basit bir kuklası durumuna düşmemiştir. Turgut Özal'ın sözümlü diktatörlüğüne yöneltilen eleştiriler kesinlikle gerçeği yansıtmamakta ve hedef sapırmaya uygun bir işlev görmektedir. Yönetimin görünürdeki işleyiş tarzı bile bu eleştirileri geçersiz kılmaktadır. Temel konularda alınan kararlar görünmeyen hükümetin organları durumundaki Özel Harp Dairesi ve MİT'te tartışılıp sonuca bağlandıktan sonra Milli Güvenlik Kurulu'na gelmekte; oradan görünürde tavsiyeler biçiminde resmi hükümete iletilmektedir. Sözde tavsiye niteliği taşıyan bu kararlar gerçekte bağlayıcıdır ve hükümet tarafından hiç bir değişikliğe uğratılmaksızın uygulanmaktadır. Dolayısıyla Türk faşist rejiminin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki çıkmazı sadece ve esas olarak ANAP yönetiminin değil, hepsinden daha fazla ordunun ve özel savaş kurumunun çıkmazıdır. Nitekim yine Yeni Ülke gazetesi ile söyleşisinde Başkan **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, "*Bu özel savaşın bitirilmesine kim karar verecek?*" sorusuna, "*Özel savaş generallerinin kendileri*" karşılığını vermekte ve "*Biz hesaplaşmayı bunlarla yapacağız. Hükümetlerle, parlamentoyla, partilerle değil. Bu bizim eski görüşümüzdür. Önceki Türk solunun gelip meseleni halledeceği söyleniyordu. Şimdi de partiler 'biz gelir hallederiz' diyorlar. Hepsini fasafiso. Öyle anlaşıyor ki, biz bunu özel savaş generalleriyle halledeceğiz*" demektedir.

Özel savaş tüm şiddetiyle yoğunlaştırarak sürdürmenin sömürgeci egemenliğin varlığını devam ettirmesine hizmet etmediği, örnekleri Nisêbin'de görülen yurtsever insanların derilerini yüzme, gözlerini çıkarma ve kulaklarını kesme türünden vahşi cinayetlerin toplumun öfkesinin patlamasına yol açtığı ve insanları yığınlar halinde gerilla safılarına katılmaya yönelttiği açıça çıkmıştır. Zaten gerilla savaş gelişimini sürdürdükçe, özel savaşın bu tür vahşi cinayetlerle sonuç alması ve halkın ulusal kurtuluş safına akışını durdurması olanaksızdır. Yine de politik açıdan tükenmişliğinin iyice açığa çıktığı ve alabildiğine derinleştiği yerde, faşist rejim terörü yoğunlaştırmaktan başka bir şey yapamamaktadır. Çıkarılan "terör yasası"yla birlikte ANAP bünyesinde ve hükümet içinde yapılan yeni düzenlemeler, özel savaş yönetiminin istemleri ve çıkarları doğrultusunda gerçekleştirilen değişikliklerdir. Bu değişiklikler sonucunda eski MHP kadroları partiyeye ve hükümete egemen olmuş; faşist MHP militanları "terör yasası"yla dışarı salınmış ve özel savaş timlerinin bu tür vahşi cinayetlerde kullanılan vurucu gücü haline getirilmişlerdir. 12 Eylül darbesi öncesinde MHP'nin faşist militanlarının çeşitli katliamlarda nasıl kullanıldıkları ve ne tür cinayetler işledikleri iyi bilinmektedir. MHP militanlarıyla desteklenmekte olan

bu çılgın terör politikası, Başkan **Abdullah ÖCALAN** yoldaşın da belirttiği gibi, bazı polislerin ve hatta özel timlerin kişisel marifeti değildir. Bu taktik üstte tek merkezden planlanmakta ve uygulanmasına çalışılmaktadır. Terörün yoğunlaştırılması rejimin tükenmişliğinin kaçınılmaz bir sonucudur. Düşman her yandan kuşatıldığını ve etrafındaki çemberin daraldığını hissetmekte, her Kürt insanını kendi can düşmanı olarak görmekte ve bu korku histerisi içinde teröre sarılmaktadır.

Kürdistan'da yükselen gerilla savaş ülkenin bütün kırsal kesimlerine yayılmış bulunmakta, halkı sömürgeci egemenliğe karşı ulusal direnişini içine çekmekte ve ulusal kurtuluş hareketini özel savaş rejimi karşısında biricik seçenek haline getirmektedir. Bugün Kürdistan'ın çok geniş bir kesiminde ikili iktidar durumu yaşanmaktadır. Ulusal kurtuluş hareketi siyasal açıdan üstünlük kazanmış durumdadır. Düşmanın Kürdistan üzerindeki siyasal egemenlik dönemi artık sona ermiştir. Böyle bir durumda oluşmasında Botan alanının ve bu alanda yoğunlaştırılan gerilla savaşının belirgin rolü vardır. Botan merkezli gerilla savaş bir yandan Kürdistan'ın çeşitli alanlarına kan pompalar ve buralarda devrimci savaşın gelişimini sağlarken, öbür yandan Kürdistan'ın öteki parçalarında ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimine büyük katkılar sunmakta, Kürdistan'ın değişik parçaları arasında birlik oluşturmakta, işbirlikçi ve reformist önderliklerin olumsuzluklarını bertaraf ederek, her parçadaki mücadelenin doğru bir çizgiye oturtulmasına hizmet etmektedir. Bu nedenle Türk faşist rejimi Botan alanının ulusal kurtuluş mücadelesindeki bu stratejik rolünü çok iyi bilmekte ve bu zeminde yükselip yaygınlaşan gerilla savaşını ezmek için tüm gücünü ortaya koymaktadır. Devrimci kuşatmayı kırmanın ancak bu alandaki savaşın bastırılmasıyla sağlanabileceğini inanmakta ve çabalarını bu doğrultuda yoğunlaştırmaktadır.

1991 yılı başında patlak veren Körfez Savaşı'nda Irak'ın ağır bir yenilgiye uğraması, Arap sömürgecilerinin Güney Kürdistan üzerindeki egemenliğini önemli ölçüde zayıflattı. Savaşın hemen ertesinde başlayan ayaklanma kısa bir süre içinde ezilmesine rağmen, Bağdat yönetiminin Güney Kürdistan üzerindeki eski egemenlik koşullarına dönmesi gerçekleşmedi. Başlangıçta gelişmelerin uzağında durmayı tercih eden ve ancak üzerinden belli bir süre geçtikten sonra ayaklanmaya katıldıklarını açıklayan Güney Kürdistan'ın klasik önderlikleri, ayaklanmanın yenilgisinden sonra kitlelerden iyice soyutlandılar. Bu gelişmeler ve Güney Kürdistan'da ortaya çıkan bu yeni koşullar, ulusal kurtuluş hareketinin Kürdistan'ın bu parçasında da hızlı bir gelişme katetmesine neden oldu. Kürdistan'ın bölünüp parçalanmasını ve sömürgeci egemenliklerin gücünü simgeleyen sınırlar, ulusal kurtuluşu besleyen ve sömürgeci egemenliğin temellerini sarsan alanlara dönüştü. Gelişmelerden müthiş bir ürküntü duyan, Güney Kürdistan'da PKK'nin faaliyette bulunmasını ve gelişme sağlamasını istemeyen Türk faşist rejimi, I-KDP ve Yekitî başta olmak üzere Güney Kürdistan'daki çeşitli oluşumlarla yıllardan beri sürdürdüğü gizli ilişkileri açığa vurdu. İlkin Celal Talabani ve ardından başkaları Ankara'yı ziyaret etmeye ve Turgut Özal'ın da içinde bulunduğu bazı yöneticilerle görüşmeye başladılar. Ankara'nın bu güçlerden istediği şeyler belliymiş: PKK'yi silahlı mücadeleye başvurmadan ve gerilla savaşını sürdürmektен vazgeçir-

meye çalışacaklar; Güney Kürdistan'da faaliyet göstermesinin önüne geçeceklerdi. Buna karşılık TC'den gıda ve ilaç yardımı alacaklar ve diplomatik alanda desteğini kazanmış olacaklardı.

Kuşkusuz Türk faşist rejiminin Güney Kürdistan'daki işbirlikçi güçlerle açık ilişkiler kurmasındaki amaç, PKK önderliğinde gelişen gerilla savaşını bastırarak ve ulusal kurtuluş mücadelesini tasfiye etmektir. Özünü bu olmasına rağmen, TC bu güçlerle kurduğu açık ilişkilerle bir yandan Kürdistan halkını aldatmaya çalışırken, öbür yandan dünya kamuoyunu Kürdistan sorununa ilişkin inkarcı ve imhacı politikasından uzaklaştırma inandırımcı istemişti. Ancak bir gerilla baskını sırasında tutsak düşen askerlerini ve gözaltına alınan Alman turistleri kurtarma gerekçesiyle Türk ordusunun Güney Kürdistan'a karşı düzenlediği kapsamlı saldırı hareketi, TC'nin bu ilişkilerinin ve sahte Kürt dostluğunun gerçek niteliğini bütün dünyanın gözleri önüne serdi. En yakın dostları bile TC'nin bu işgal girişimine karşı çıkmak ve sivil Kürt halkına karşı işlediği cinayetleri mahkûm etmek zorunda kaldılar. Yoğun bombardımanlarla başlayan ve hava kuvvetlerinin desteğinde geniş kapsamlı kara saldırısıyla devam eden bu işgal hareketi, faşist-sömürgeci Türk devleti açısından tam bir fiyaskoyla sonuçlandı ve son derece önemli gelişmeler ortaya çıkardı. Her şeyden önce, Türk faşist yönetimi Barzani aşiret güçlerini ve Talabani'yi önceden haberdar ederek harekate başladığını duyurmuştu ve doğru olanı da buydu. Güney Kürdistan'ın işbirlikçi güçlerinin faşist Türk rejimiyle ilişkilerini bir Türk işgaline onay verme düzeyine kadar vardırılmaları, halk kitlelerinde kendilerine karşı büyük bir öfke yarattı. Güney Kürdistan'ın Zaxo, Erbil, Duhok, Amediye ve Süleymaniye kentlerinde yürüyüşler düzenleyen onbinlerce kişi TC'nin saldırısını protesto etti, TC'nin işbirlikçilerini kınadı ve ABD emperyalizmi karşıtı sloganlar attı. Öte yandan faşist rejimin sözcülerinin Güney Kürdistan'da PKK'nin yoğun direnişiyi karşılaştıklarını ve gerilla kuvvetlerini mevzilendikleri bazı alanlardan söküp çıkarma girişiminde başarı sağlamayıp geri çekildiklerini açıkça itiraf etmeleri, çarpışmalarda Türk ordu birliklerinin ağır kayıplar vermesi ve iki savaş uçağıyla üç helikopterin düşürülmesi iç ve dış kamuoyunda ulusal kurtuluş kuvvetlerine büyük bir saygınlık kazandırdı. Güney Kürdistan'da sadece halk kitleleri değil, örgütlü güçler de TC'nin yeni "korucu" adaylarına tavır aldı. Binlerce peshmerge eski örgütlerini terkederek, yeni kurulan ve bağımsızlık çizgisini savunan PAK'a katıldı. Türk ordusunun uğradığı yenilginin bir başka sonucu da, ordu safılarında büyük bir moral bozukluğunun ve savaşma isteksizliğinin ortaya çıkması oldu. Güney Kürdistan saldırısıyla birlikte ve saldırı sonucunda Kuzey-Batı Kürdistan'da yoğunlaşan gerilla saldırılarıyla düşman ordusuna ağır kayıplar verdirildi. Başarılı gerilla baskınları üzerine, ordu safılarında ciddi bir huzursuzluğun yaşandığı, bizzat Türk faşist rejiminin yetkili ağızları tarafından dile getirildi.

Türk askeri-faşist rejimi onikinci yılına girerken, her zamankinden daha fazla yaklaşan yıkılışını geciktirmenin yolunu bütün Kürdistan'daki işbirlikçiliği birleştirerek PKK'nin karışısına çıkarmakta aramaktadır. Güney Kürdistan'daki işbirlikçi oluşumların temsilcilerinin Eylül ayı içinde Ankara'ya çağrılmaları ve kendilerine Türkiye'de temsilcilik açma izninin verilmesi

bunu açıkça doğrulamaktadır. Genelde bütün Kürdistan düzeyinde yerli işbirlikçiliğin ulusal bağımsızlık mücadelesine karşı kullanılması aynı zamanda ABD emperyalizminin ve Avrupa'nın emperyalist güçlerinin de planları arasında bulunmaktadır. Celal Talabani ve ortaklarının Ankara'ya çağrılıp ardından Washington'a yolcu edildikleri günlerde, basına "MİT ile ABD ve Batı Avrupa istihbarat örgütleri arasında PKK'ye karşı işbirliğinin günlük gelişmeleri de içerecek şekilde geliştirildiği" haberinin yayınlanması bir raslantı değildir. Bu durum "Çekiç Güç" destekli Türk ordusunun Güney Kürdistan'a karşı girişeceği yeni ve çok daha kapsamlı bir saldırı olasılığını gündeme getirmektedir. Ama bu işin bir yanıdır. İşin diğer yanı ise, Güney Kürdistan'daki işbirlikçiliğin hızla erozyona uğraması, PKK'nin kitleler içinde hızla örgütlenmesi ve bu temelde Kuzey-Batı Kürdistan'daki mücadelaye Kürdistan'ın bu parçasındaki mücadeleye birleştirilmesi, bunun sonucunda emperyalizmin Güney Kürdistan'daki dayanaklarını yitirmesidir. Gelişmelerin PKK hareketini bir geçici devrim hükümeti kurmaya doğru götürdüğü, daha doğrusu PKK'nin önderlik ettiği mücadeleye bu hedefe iyice yakınlaştığı saptanmakta ve bu tehlikenin önüne geçilmeye çalışılmaktadır. Bu durumda, ABD emperyalizminin, Bağdat rejimiyle görüşmelerinin çıkmaza girmesini gerekçe gösterek, işbirlikçi güçleri bir kukla devlet kuruluşu doğrultusunda yönlendirmesi ve TC'nin de buna onay vermek zorunda kalması bir olasılık olarak ortaya çıkmaktadır. Talabani ve ortaklarının Güney Kürdistan'da da büyük gelişme sağlayan PKK'yi durdurmak ve Güney Kürdistan'ı PKK'ye kapatmak için Ankara'ya çağrıldıkları, bu konuda pratikte alınacak önlemleri tartışmak ve gerekli planlamalara ulaşmak üzere Washington'a yola çıktıklarını kesindir. Başkan **Abdullah ÖCALAN** yoldaş da yaptığı bir değerlendirmede bu olasılığa dikkat çekmekte; ABD'nin "Çevik Kuvvet'in sembolik himayesi altında" Kürt ulusu gerçeğini kabul edebileceğini ve bunun da bir devlete kadar gidebileceğini söylemektedir. **A. ÖCALAN** yoldaş aynı değerlendirmede devamla, bunun özel savaş politikasının ölümcül bir darbe yemesi anlamına geleceğini, TC'nin sadece desteğini yitirmekle kalmayacağını, Kürdistan'ın bu parçasının boydan boya devrime açılması ve bağımsız gelişme önündeki engellerin kalkmasıyla bağımsızlık mücadelesinin muazzam bir cephe gerisine kavuşacağını ve Türk sömürgeciliğinin büyük darbe yiyeceğini vurgulamaktadır. (TC'nin ideolojik-politik tükenişi ve olası gelişmelerin yönü)

İçerde PKK'nin önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş hareketi tarafından kuşatılan 12 Eylül askeri-faşist rejimi, Ortadoğu bölgesinde ve dünya çapında da büyük bir tecrit edilmişliği ve yalnızlığı yaşamaktadır. Doğu Avrupa ülkelerindeki eski rejimlerin yıkılması, Varşova Pakti'nin dağılması ve SSCB'deki gelişmeler sonucunda ortaya çıkan yeni uluslararası ilişkiler ortamı, askeri-faşist rejimin bu yalnızlığını daha da derinleştirmiştir. SSCB'nin başını çektiği Varşova Pakti'nin gücünü koruduğu ve Doğu ile Batı arasında soğuk savaşın yaşandığı yıllarda, "Rus yayılmacılığı" tehdidini bahane eden TC, stratejik konumunu pazarlayabiliyor; halklara yaşamı zindan ederken, NATO'nun desteğini arkasına alabiliyordu. Yine geçmişte Ortadoğu'daki SSCB etkisini azaltmak ve dengeyi kendi lehine çevirmek isteyen ABD em-

peryalizmi, bölgede TC'ye önemli bir rol atfediyor, onu kendi çıkarlarının bekçi köpeği olarak kullanıyor ve Türkiye'de en çalın faşist rejimin işbaşında bulunmasına özen gösteriyordu. Uluslararası ilişkilerde ortaya çıkan yeni gelişmeler ve dünyadaki eski güçler dengesinin altüst olması, herkesten daha fazla TC'yi etkiledi. Her şeyden önce, "Rus yayılmacılığı" tehditinin en küçük bir maddi dayanağı bile kalmadığı için, TC'nin stratejik konumunu pazarlık konusu yapma ve her koşul altında emperyalizmin desteğini sağlama olanakları ortadan kalktı. İkincisi, Türk devletinin de içinde yer aldığı ve TC'nin en güçlü koruyucu şemsiyesi olarak değerlendirdiği NATO da eski gücünü yitirdi. Esas olarak Doğu Bloku'ndan geliştiği varsayılan komünizmin yayılmacı tehditlerine karşı oluşturulan bir siyasal ve askeri ittifak olan NATO, Doğu Bloku'nun ortadan kalkmasıyla fiiliyatta işlemez duruma düştü. Böylece kendi varlık gerekçesi ortadan kalan NATO'nun TC'yi eski düzeyde korumaya devam etmesi son derece zorlaşmış oldu. Üçüncüsü, içeriği ne olursa olsun, bütün dünyayı demokrasi rüzgarının sardı ve emperyalist Batı'nın burjuva demokrasisinin ilkelerinin uygulanmasına önem vermek zorunda kaldığı bir dönemde, müttefiklerinin demokrasinin uzlaşmaz düşmanı olan ve Kürt ulusuna karşı soykırım uygulamaktan vazgeçmeyen Türk faşist rejimini geçmişte olduğu biçimde desteklemeleri ve özel savaş sürdürmelerine arka çıkmaları alabildiğine zorlaştı. Yeni uluslararası koşullarda Türk faşist rejimi kimse nin kolay kolay sırtında taşımaya yanaşmayacağı dayanılmaz bir yük durumuna geldi. Dördüncüsü, Ortadoğu'da SSCB etkisinin ortadan kalkması ve ABD ile SSCB'nin düzenlenecek bir bölgesel konferansla bölgesel sorunları çözme çabasına yönelmeleri TC'nin dışlanılmasıyla sonuçlandı. Körfez Savaşı günlerinde "bir koyup yirmi almaktan" söz eden ve savaş sonrasında kurulacak paylaşım masasında bir köşe tutarak iri bir lokma koparmayı uman Türk faşist rejimi, umduğunu bulmak bir yana, kimse niin ilgiye değer bulmadığı son derece itibarsız bir güç durumuna düştü. Körfez Savaşı ve sonrasında Suudi Arabistan ve Mısır gibi daha önemli müttefikler veya işbirlikçiler bulan, İsrail gibi stratejik bir müttefikini dahi mevcut konumuyla kabul etmeyerek Araplarla uzlaşmaya zorlayan ve sırtındaki kamburları düzeltmeye çalışan ABD'nin bile, mevcut yapısıyla Türk faşist rejimini yeterince desteklemeyeceği açıklık kazandı. Bütün bu etkilerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin başarısı için elverişli bir ortam hazırladığı açıktır.

Körfez Savaşı askeri-faşist rejimin içinde Türkiye'nin stratejik önemini yeniden arttığı umutlarına yolaçtı. Her zamankinden daha fazla bir korucu güce ihtiyaç duyan askeri-faşist rejim, Türkiye'yi her şeyiyle emperyalizmin hizmetine soktu. Türkiye ve Kürdistan topraklarının ABD emperyalizmi ve müttefik güçleri tarafından Irak'a karşı bir saldırı üssü olarak kullanılmasına büyük bir istekle izin verdi. Türk basını yüksek sesle Kerkük ve Musul üzerinde hak iddia etmeye başladı. TC'nin müttefik kuvvetlerin istediğinden çok daha fazla savaş yanlısı kesilmesi, havaalanlarının Irak'a karşı hava saldırıları için kullanıma açılmasının yanısıra, TC sınırlarından Irak'a karşı yeni bir kara savaşı cephesinin açılmasında di-retmesi ve kendi yayılmacı emellerini açık bir biçimde ortaya koyması, kendi müttefiklerini bile bir hayli

rahatsız etti. Bunların arasında kuzeyden açılacak bir cephe savaşına katılmaktan kaçınması için Türk faşist rejimine uyarıda bulunanlar bile çıktı. Bununla birlikte, Körfez Savaşı'ndan sonra Türk faşist rejimi Ortadoğu çapında da tamamen tecrit oldu. Geçmişte güvenilir bir dost saydığı, Kürdistan bağımsızlık mücadelesini bastırmak amacıyla kendisiyle işbirliği yaptığı, geliştirdiği ticari ilişkilerle hatırı sayılır bir dış pazar olarak kullandığı ve kendi sınırları içinden geçen petrol boru hattından büyük kazanç sağladığı Bağdat rejimiyle siyasal ve ekonomik ilişkileri kesildi. Suriye ve İran yönetimleriyle ilişkileri geçmişte olduğundan çok daha fazla kötüleşti. Hemen hemen bütün Arap ülkelerinde faşist Türk rejimine karşı derin bir kuşku ve hoşnutsuzluk gelişti. Faşist rejimin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in, 7 Eylül'de Antalya'da düzenlenen NATO toplantısında Suriye ve Irak hakkında çok sert sözler söylemesi, bu ülkelerin güçlenmeleri halinde su sorununu gündeme getireceklerini ve bu yüzden bu ülkelerin güç kazanmalarına izin verilemeyeceğini açıklaması, TC'nin komşularıyla ilişkilerinin düzeyini ortaya koyan ilginç bir gösterge oldu. Güreş'in bu açıklaması, Arap dünyasında TC karşıtlığının yükselmesine neden oldu. Kısacası Kürdistan'ı sömürgeci egemenlikleri altında tutan devletlerin kendi aralarındaki ilişkileri tarihin hiç bir döneminde bugünkü kadar olumsuz bir görünüm kazanmadı.

Ne var ki, Türk faşist rejimiyle soğuk ve gergin ilişkilere sahip olan sadece Kürdistan'ı sömürgeci egemenlikleri altında tutan diğer devletlerle eski Arap dostları değildir. TC ile bütün komşuları arasındaki ilişkilerin niteliği budur. Türkiye'nin Kıbrıs'ta kalıcı bir çözüme yanaşmaması ve Kuzey Kıbrıs'taki işgalini sürdürmesi, Yunanistan'la ilişkilerinin gerginleşmesine neden olmaktadır. Perez de Cuellar'ın Kıbrıs'ta ortak bir çözüme varma girişimleri karşısında Türkiye'nin takındığı tutumu eleştirmesi ve görüşmelerin çıkmaza girmesinden Türkiye'yi sorumlu tutup suçlaması, önümüzdeki dönemde TC'nin Yunanistan'la çelişkilerinin daha da derinleşeceğine işaret etmektedir. TC'nin azınlık Türkler sorununu bu ülkenin içişlerine karışmanın bir aracı haline getirmesi, Bulgaristan'ın rahatsızlığına neden olmaktadır. Bağımsızlık ilan eden Ermenistan Cumhuriyeti'nin Azerbaycan'la çelişkileri ve TC'nin Azerbaycan'a yaklaşımı, Ermenistan Cumhuriyeti'nin tarihsel nedenlerin yanısıra güncel gerekçelerle Türkiye'ye ciddi kuşkuyla yaklaşmasına yolaçmaktadır. Önümüzdeki dönemde TC'nin Suriye ve Irak'la başının belada olacağı bizzat faşist rejimin Genelkurmay Başkanı tarafından ifade edilmektedir. İster Saddam Hüseyin işbaşında kalsın ister yerini yeni bir yönetici kliğe bıraksın, TC ile Irak arasındaki ilişkilerin kısa bir süre içinde düzelmesi ve eski düzeyine ulaşması olanaksızdır. İsrail siyonizmi bile Türk özel savaş rejimini desteklemenin kendisine fazla bir yarar sağlayamayacağına inanmaktadır. Dünyadaki destekçileri bu ölçüde azalan ve Ortadoğu ülkeleri ve halklarından bu denli tecrit edilmiş olan böyle bir rejimin fazla uzun ömürlü olamayacağı ortadadır.

12 Eylül askeri-faşist rejimi onbirinci yılını doldururken, son dört yıldan beri Kürdistan'da yoğun bir tarzda sürdürülen özel savaşın resmi düzeydeki en üst sorumlusu olan sömürge valisi Hayri Kozakçıoğlu bir basın toplantısı düzenledi ve kendi görev süresi içinde sürdür-

len savaşın genel bir dökümünü yaptı. Kozakçıoğlu'nun açıklamaları özel savaşın başarısızlığı ve yenilgisinin itiraf edilmesi niteliğini taşıyordu ve bu başarısızlık nedeniyle görevinden alınması bulunuyordu. Özel savaşın terör taktığının boşa çıkarıldığı bir dönemde, Türk özel savaş yönetimi erken seçim taktığıyla ortaya çıktı. Özel Harp Dairesi eski başkanlarından Sabri Yirmi-beşoğlu, Modern Mücadele Yöntemi Özel Harp Uygulaması adlı kitabında, "Ayaklanmaya dönüşün gayri nizami harp hareketini davet eden en önemli zafiyet, hükümetlerin iktidar etkinliğini kaybetmesinde düğümlenmektedir. Askeri bir hareketin başarılı olabilmesi için politik ortamın sıkıntılı olduğu bir devrede, gergin tansiyonu yumuşatmak üzere, yeni bir hükümet kurulması ihtiyacına işaret edilmektedir" diye yazmaktadır. (İkibine Doğru, 15 Eylül 1991) Türkiye'deki durum tam da böyledir. Eski başbakan Yıldırım Akbulut'un dahi darbe olarak değerlendirildiği Mesut Yılmaz'ın başbakanlığa getirilmesiyle iyice tırmandırılan özel savaş terörünün boşa çıkarılması, Mesut Yılmaz hükümetinin kamuoyunda kendi partisinin yeterli desteğini bile arkasına alamamış bir görünümle ortaya çıkması ve Kürdistan zemininde yükselen gerilla saldırılarına karşı koyma ve dışardan rejime yöneltilen eleştirileri göğüsleme yeteneğinden uzak kalması, özel savaş yönetiminin erken seçim dayatmasında bulunmasına yolaçtı.

1984 yılından beri iktidarda bulunan ANAP hükümeti, özel savaş yönetiminin toplumun siyasal yaşamına egemen olmasının önemli bir aracı oldu. Çeşitli eğilimleri bir araya getiren Turgut Özal'ın liderliğindeki ANAP yönetimi, liberal olduğu demagojisiyle askeri-faşist rejimi maskeleyeme ve yamalar vurarak kemalist rejimi ayakta tutmaya çalıştı. ANAP yönetimi altında çok sınırlı bir azınlık en hırsızca kaptıktaçı yöntemleriyle vurgunlar yaparak palazlanırken, toplumun ezici çoğunluğu açıklık sınırında seyreden korkunç bir yoksulluğa mahkum edildi. Bu yönetim toplumu tamamiyle baştan çıkaran, her türlü insani ve ahlaki değeri görülmemiş bir biçimde aşınmaya uğratan, bireyi alabildiğine biçimsizleştirerek siyasal yaşama karşı ilgisiz hale getiren ve düşkünleştiren bir rol oynadı. Aynı yönetim altında hemen hemen toplumun her kesiminde korkunç bir çürüme ve yozlaşma gelişti. Ancak bu yönetime karşı ciddi ve tutarlı bir direniş ve muhalefet geliştirilemedi. Övgüsü çokça yapılan işçi hareketi ekonomik istemlerin sınırları dışına çıkmadı ve Kürdistan'daki direniş savaşıyla birleşecek radikal bir işçi hareketinin doğmasını istemeyen ANAP yönetiminin verdiği sınırlı bazı ödünlerle etkisizleştirildi. ANAP ile aynı ideolojik ve politik yapıları olan ürün olarak ortaya çıkan, bu yapının tükeniş sürecinin ifadesi olan ve askeri-faşist rejimin icazetiyle kurulan öteki burjuva partileri, topluma değişik bir seçenek sunmadıkları için ANAP yönetimine alternatif olmadılar. Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit gibi eski siyasal partilerin liderleriyle önü geleceğinin sürdürücüsü olan Erdal İnönü, görünürde ANAP'a en sert eleştiriler yönelttikleri, ANAP yönetimi altında 12 Eylül rejiminin devam ettiğini söyledikleri ve bu yönetimle çelişkilerini Özal'ın cumhurbaşkanlığını meşru kabul etmemesine sınırına vardırırlıkları halde, PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak sözkonusu olunca, anında "ulusal mutabakat" oluşturmaktan çekinmediler. Dolayısıyla Türkiye'de burjuva muhale-

fet hiç bir zaman gerçek bir muhalefet haline gelemedi ve kendi rolünü oynayamadı. Özü tükeniş sürecini yaşayan kemalist rejimi yaşatmak olan ve bu noktada iktidara tam bir birlik içinde hareket eden bir "muhalefet" in muhalefet yapması zaten beklenemezdi.

12 Eylül askeri-faşist rejiminin erken seçim taktığıyla biçimde yenilenmiş bir hükümet oluşturarak özel savaş sürdürmeye çalıştığı bir dönemde, devrimci ve reformist kanatlarıyla birlikte Türkiye sol hareketinin durumu da parlamento içindeki sözde burjuva muhalefetin durumundan pek farklı görünmemektedir. Sol hareket bir bütün olarak muhalefet yapabilecek bir konumunda bulunmakta ve 12 Eylül askeri-faşist rejimine karşı toplumun karşısına belirgin bir seçenekle çıkamamaktadır. 12 Eylül darbesi öncesindeki durumundan daha yoğun bir biçimde bölünmüş ve parçalanmış olan ve birlikten kaçınan çeşitli sol gruplar seçimler karşısında net bir tavır ortaya koyamamaktadır. Kuşkusuz solun faşist rejim karşısında bir türlü alternatif bir güç düzeyine yükselmemesi, rejim karakterini değerlendirme tarzıyla doğrudan bağlantılıdır. Demirel'i demokrasinin öncüsü sayan, ANAP'ı liberal bir parti olarak değerlendiren ve kendisine en yakın parti sayan sözümona sol güçlerin TKP'nin kişiliğinde nasıl çirkin bir duruma düştükleri ve faşist rejimin içinde eridikleri ortadadır. Tasfiyeci solun bu çirkinliğine karşılık, tasfiyeci olmayan sol da kendisinin hatalardan arındırıp yenileyemekte ve örgütlenmekten adeta kaçmaktadır.

Türkiye sol hareketi, askeri-faşist rejime karşı örgütlü bir muhalefet cephesinin oluşturulmasında erken seçimi bir araç olarak değerlendirebilir ve "legal ve yarı-legal Türk demokrat ve sosyalist güçleri"ni bir blok halinde birleştirerek tavır koyabilirdi. PKK, cephe ve ittifaklar konusunda açıkladığı programının yanısıra, özeldede seçimler karşısındaki tutuma ilişkin olarak da net bir yaklaşım geliştirdi. Bu konuda somut önerilerde bulundu. PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, çok önceden seçimler karşısında bir seçim ya da demokrasi bloku kurulabileceği önerisinde bulundu ve *"SHP yerine, DYP yerine, ANAP yerine, Türkiye'de emek sarfetmiş, demokrasi için savaştığımız güçlerin -reformisti de olur, devrimcisi de olur, legal de olur, illegal de olur- hepsiyle, bu son yasal düzenlemeleri de göz önüne getirerek bir demokrasi veya seçim bloku içinde yer almalarının önemli olduğunu, yer alırlarsa demokrasinin güç kazanacağını söyleyebilirim ve biz de üzerimize düşeni yaparız"* diye belirtti. (Serxwebûn, Sayı 116, Ağustos 1991). Ancak bu öneriler zamanında ve gereken önerilgi bulamadı. Böylesi bir demokrasi ya da seçim bloku geliştirilebilse, bir seçim platformunda sağlıklı bir düzenleme yapılabilsen ve bundan sonuç alınmış olsaydı, milyonlara ulaşan PKK'nin kitle tabanının desteğini arkasında bulacak ve önemli bir muhalefet odağı olarak askeri-faşist rejimin karşısına dikilebilecekti. Bütün olasılıklar göz önünde bulundurularak, düşmanın yönelimleri boşa çıkarılabilseydi, devrime hizmet edecek bir sonuç elde edilebilecekti. PKK tabanının gücünün farkında olan özel savaş yönetimi, PKK'nin denetlediği geniş kitlelerin oylarıyla yönetilebileceği partilerin seçime katılmalarına razı olmadı ve bu nedenle PKK tabanının oylarının akacağına inandığı HEP'in seçime katılmasına izin vermedi. ANAP yönetiminin seçim

tarihini 20 Ekim'e almasında, HEP'i erken seçimden dışlama amacının önemli bir rolü vardı.

Seçim sonuçlarının devrimci mücadele üzerindeki etkileri neler olabilir? Bir olasılık olarak, askeri-faşist rejim bir ANAP yönetimi altında varlığını sürdürmek isteyebilir. Mesut Yılmaz'ı başbakanlığa getirerek Batı Avrupa emperyalizmiyle de iyi ilişkiler kurmaya çalıştığı imajını yaratan Türk faşist rejimi, hem ABD'ye ve hem de Batı Avrupa devletlerine şirin görünmek için, ANAP yönetiminin işbaşında kalmasını tercih edebilir. Buna karşılık ANAP kamuoyu nezdinde alabildiğine teşhir olduğu ve tutulacak bir yanı kalmadığı için, kendisini maskeleyen mekanizması olarak bir DYP veya SHP iktidarında da karar kılabilir. Ya da bir ANAP-DYP koalisyonu söz konusu olabilir Ancak bütün bu olasılıklar karşısında halklarımız açısından değişen ciddi bir şey olmayacaktır. İktidarı sürdürülebilmek için dünyanın hiç bir yerinde uygulanmayan bir sistemle seçimlere giden ANAP, bu sistemin olanaklarını iyi değerlendirir ve parlamentoda yeniden çoğunluk sağlarsa, özel savaş daha da yoğunlaştırılır, rejim tarzda sürdürülecek, Kürt işbirlikçiliğini çeşitli komplo ve provokasyonlara daha çok bulaştırarak kirli savaş yöntemleriyle ulusal kurtuluş hareketini zayıf düşürmeye çalışacak, faşist terörü tırmandırarak özel savaş Türkiye'ye de yayacak ve halklarımızı daha zor durumlarla karşı karşıya getirecektir. Bu, devrimci savaşın da tırmandırılması ve kitlelerin askeri-faşist rejim karşısında biricik alternatif haline gelen devrimci savaşa akmaları anlamına gelecektir.

ANAP'ın işbaşından uzaklaştırılması ve muhalefetin iktidara yükselmesi halinde ise, yeni yönetimle faşist Özal klığı arasındaki çelişki kendi çözümünü dayatacak; iki taraf arasındaki olası bir çatışma, sınırlı da olsa kitlelerde belli bir rahatlamaya yolaçacaktır. Yeni iktidarın bürokrasi içinde belli değişikliklere gitmesi ve devlet içinde kendi kadrolarını örgütlenmeye çalışmasından doğan huzursuz ve beklentili ortam devrimci mücadelenin gelişmesine hizmet edecektir. Muhalefet partilerinin iktidara gelmeleri halinde olağanüstü hal durumuna son vereceklerini, özel savaş durduracaklarını, sömürge valiliğini lağvedeceklerini ve "köy koruculuğu"nu dağıtacaklarını vaat etmeleri gerçekçi değildir. Türk ordusuna tamamen egemen olmuş özel savaş yönetimi yıkılmadıkça, temel özel savaş kurumları olan Özel Harp Dairesi ve MİT dağıtırlıp faaliyetleri yasaklanmadıkça, bütün bu vaadlerin gerçekleştirilmesi olanaksızdır. Ancak yeni iktidar karşısında yine PKK önderliğinde gelişen gerilla savaşı ve PKK'nin yön verdiği siyasal kitle direnişi olacaktır. Yeni iktidar kendisini bu direniş cephesinin artan baskısı altında hissedecek; amacı ulusal kurtuluş mücadelesini tasfiye etmek ve kitle muhalefetinin devrime akışını önlemek olsa bile, kitlelere bazı haklar tanıyacak ve emekçi yığınlar üzerindeki baskıyı biraz daha hafifletecek; legal çalışma olanakları biraz daha artacaktır. Böyle bir ortamda yükselen gerilla savaşıyla birleşen, giderek yoğunlaşan ve Kürdistan'ın yanısıra Türkiye'ye de yayılan kitlesel eylemlilik özel savaş yönetiminin çıkmazını epeyce derinleştirilecek ve burjuva egemenlik sistemini bir siyasal çözüm doğrultusunda zorlayacaktır. Bu her iki durumda da sonucu belirleyen Kürdistan'da gelişen silahlı mücadele ve bu mücadelenin etkileri altında giderek gelişip yaygınlaşacak serihildanlar ve siyasal kitle eylemliliği olacaktır.

PKK Zindan Direniş Konferansı yapıldı

Konferansımız, parti çizgisinde birlik ve her türlü ihanete karşı zindanın intikam yemini oldu!

23-28 Ağustos 1991 tarihleri arasında PKK Zindan Direniş Konferansı yapıldı. Tarihte ilk kez PKK tarafından gerçekleştirilme gibi bir özelliği olan Zindan Direniş Konferansı, dünyamızda ulusal ve toplumsal devrimler içinde düşmana esir düşen tüm tutsakların intikam ve zafer andını kendisinde topladı.

PKK Zindan Direniş Konferansı, gerçekleştiği dönem, zemin ve bileşimi açısından tarihsel bir karaktere sahiptir. Konferans, Türkiye ve Kürdistan'ın çeşitli illerine dağılmış PKK'li tutsakların bulunduğu her cezaevinden katılımın sağlandığı bir bileşimle toplandı. Toplam kırkbeş (45) delege tam bir ay süren yoğun hazırlık çalışmaları ardından beş gün süren Konferansla, uzun zindan yıllarını, yaşanan zorlu süreçleri açığa çıkarmaya dönük tartışmalar yaptı. Zindan gerçekliğini kavramak, onu parti ve ulusal kurtuluş tarihindeki yerine oturtmak, zindan pratiğini bütün yönleriyle irdelemek, sorunlarını tespit etmek ve tüm bunlara bir çözüm sunabilmek için gerçekleştirilen Konferans, savaş alanında toplandı ve zindan direniş pratiğinden çıkarılan dersleri partinin savaş pratiğinin dersleriyle birleştirdi.

Zindan direniş mücadelemizin önemli bir sahasını oluşturmaktadır. 12 Eylül 1980 temel alınır, on yılı aşkın süredir yaşanan zindan pratiğinin sahibiyiz. Bu zeminde şehitler verdik; aylarca süren açlık grevleri ve ölüm oruçları yaptık, ölmesini bilerek ölüme meydan okuduk. "Direnmek Yaşamaktır" şiarını yükselttiğimiz bu zeminde en vahşi işkencelere karşı insanlık ve halk onurumuzun başeğmez savunusunu yaptık. Ama zindanlar, partimize ve halkımıza karşı en alçakça ihanetin dayatıldığı, insanın en çok düşürüldüğü bir zemin de oldu. Bu gerçeğin bir yanını **Mazlum, Kemal, Hayri ve Ferhat**'lar, diğer yanını Şahin-Yıldırım ve en son olarak da Şener'ler temsil etti. Birinciler partinin gerçeği idi; ikinci grup ise düşmanın ve dayattığı ihanetin gerçeğidir.

Kürdistan, sömürgecilik altında kendisi zindan yaşamına mahkum edilmiş bir ülkedir. PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş savaşımız bu zindanı yaşama karşı geliştirdi. Dilin, gözün, beynin ve yüreğin zincire vuruluşuna, köle ve işkenceli yaşama karşı büyük özgürlük savaşı olarak doğdu. Bu savaşın en keskin yaşandığı alan ise zindanlar oldu. PKK'nin zindan direnişi, zindan içindeki zindanda yükselttiği direniştir. Amansız, acımasız ve bir o kadar da görkemli yaşanması da ondandır. Çünkü bu tür zeminlerde ya kokuşan bir düşkünlük ya da en görkemli direnişle insanlığın temsiline ulaşılır. Daha doğrusu bunlar içiçe örülür. Bu noktada sonuna kadar savaşımdır. 21 Mart 1982, 17 Mayıs 1982 ve 14 Temmuz 1982 bu savaşımızda görkemli direnişle partimizin şahsında zulme ve işkenceye karşı insanlığın zafer kazandığı doruklardır. Ama savaşım burada bitmemiştir. Düşmanın içten içe ördüğü ihanetle, partimizin adım adım ördüğü zafer, içerde ve dışarda sürekli bir savaşım içinde olmuştur. Bu savaş, kesin zaferin ilan edildiği, düşmanın topraklarımızdan kovulduğu bağımsızlık gününe kadar ve hatta ondan sonra da devam edecektir. Çünkü bizim sa-

vashımız, salt Türk sömürgeciliğine karşı değil, uluslararası emperyalizme ve her türden gericiğe karşı gelişen bir savaştır. Mücadele tarihimizde partimize dayatılan provokasyon ve tasfiyeciliklerin karşısında uluslararası emperyalizm bağlantısının varlığı bugün bile hiç kimse için bir sır değildir.

Bağımsızlık mücadelemiz bugün önemli bir aşamaya gelmiştir. Gelişen aşama tarihi bir dönüm noktasıdır. 1990 Newroz'unda patlak veren serihildan, 1990 sonunda gerçekleşen PKK 4. Ulusal Kongresi ve 1991 Newroz'unda halkın buna verdiği görkemli cevap, artık Kürdis-

gencilik, Kürdistan'ı yitirmemenin çabası, vazgeçmiş olmadıkları gibi, bu tehlikeye yönelik hazırlıklarını da uzun süredir yapmaktadırlar. 1984 yılı, düşmanın bu konuda ileriye yönelik hazırlıklara ihtiyacı yakıcı biçimde hissettiği ve daha o günden girişimlere başladığı yıldır. Mücadeleyi çıplak askeri zor ve işkence yöntemleriyle yokedemeyeceğini anlayan düşman cephesi, o noktada daha sinsî yönelimlere girmiş, nasıl ki 1980'li yılların başında zindanı ihanet ve tükenişin kaynağı haline getirmek istemişse, 1980'li yılların sonunda ise zindanı reformizm ve teslimiyetin kaynağı haline

getirmeye çalışmış ve '90'larda bunu partiye dayatmıştır. Bunun kadrolarını önceden hazırlamış, zindana dayattığı yaşam biçimi içinde rehabilitasyondan geçirilen tutsak kitlesini ise bunun dayanağı haline getirmeyi hesaplamıştır. Gerilla savaşının serihildanlarla kucaklaştığı bir süreçte, zindanları sözde boşaltmaya yönelik birtakım yasaları çıkarılması bu bakımdan anlamlıdır. Şener tasfiyeciliği de yine aynı dönemde ve aynı programın parçası olarak ortaya çıkmıştır.

İlk çıkışını 4. Kongre'de yapan Şener haini, "silahlı mücadele artık ikinci plana düştü" derken, Türk sömürgecileri de Özal'ın ağzından PKK'yi legal mücadeleye davet etmekteydiler. Şener haini kendini ele verdiğini anladığı noktada KDP ve müttefik güçlere (emperyalist kuvvetlere) sığınırken, Türk sömürgecileri de KDP lider ve temsilcilerini Ankara'da ağırlamakta ve emperyalist kuvvetleri Kürdistan'a yerleştirmenin yoğun çabalarını vermekteydiler. İşte, bu süreçte zindanlardan da çıkarılan tecil yasasıyla birçok tutsak salverildi. Orta yerde herkesin görebileceği alçakça bir hesap, vahşi bir katliam planı, sinsî bir bekleyiş vardı. Kürdistan dağları bombalanırken, bir tek ARGK gerillasının, bir tek PKK militanının sağ ya da ölü ele geçirilmesi için bütün Türk ordusu, özel tim, polis ve korucu çeteler teyakkuz halindedeyken, zindan kapılarının aralanmasının bazı hesaplara dayandığı kimse için bir sır olamazdı. 1988'de Avukat provokasyonunda dile getirilen "PKK'ye evet, APO'ya hayır" sloganı, bu kez Şener haininin dilinden söyleneceği herkes tarafından görülmektedir. Bu nokta çoktan aşılmıştır. Ama emperyalizm ve sömür-

geciliğe sözde alternatif yeni bir "önderlik" peydahlandırılmak isteniyordu. Yani bu kez, partiye karşı provokasyon ve tasfiyecilik, yıllarca vahşetin en katmerlisine direnmiş, Parti Önderliği'ni ve partiyi temsil etmenin örnek mücadelesini vermiş zindan direnişçilerine dayandırılmak isteniyordu. Yani, zindan direnişçileri kendi özlerine, kendi savaşlarına, kendi kanlarına, kendi acılarına karşı düşürülmek isteniyordu.

PKK Zindan Direniş Konferansı işte bu koşullarda gerçekleşti. Bir yandan Botan-Behdînan alanında iktidar olmaya yürüyen gerilla ve

ransın, esas gerçekleştirmek istediği de zaten böylesine bir bütünlüğü sağlamaktı.

Zindan Direniş Konferansı, nereden dayatılırsa dayatılıns her türlü ihanete karşı zindan direnişçiliğinin kesin tavrının temsili oldu. Diyarbakır zindanında ihanetin temsilcisi olan Şahin Dönmez'in yıllar sonra da olsa uğradığı akibetin, bütün hainler için kaçınılmaz son olduğunu ilan etti. Bu, 14 Temmuz direnişçiliğine bağlılığın bir gereği, o ruhun bir emri olarak kabul gördü.

Zindan Direniş Konferansı, Parti Önderliği'ne yönelik her türlü saldırıyı halkımızın varlığına ve özgür geleceğine yöneltilmiş alçakça bir saldırı olarak değerlendirdi ve nereden gelirse gelsin her türlü saldırının karşısında militanca duruşun sahibi olma kararına vardı.

Zindan Direniş Konferansı, 1984'ten bu yana zindan eylemliliğinde yaşanan taktik sapmaya dikkat çekerek, direniş doğrultusunun, halk savaşı doğrultumuna göre belirlenmesi gereğini, düşmanın zindandaki yoldaşları fiziken ve manen yıpratma taktiğinin de ancak böyle boşa çıkarılacağını belirledi.

Zindan Direniş Konferansı, zindandaki yoldaşların başta ideolojik-politik ve örgütsel ihtiyaçlarına ve aynı zamanda diğer sorunlarına yönelik çözümler geliştirdi. Tutsak yakınlarıyla daha örgütlü birlik ve onların sorunlarına daha yakın ilgi kararını verdi.

Zindan Direniş Konferansı, parti hattında yürümenin zaman ve mekânında ayırım konulamayacağını, partiye, önderliğe ve şehitlere bağlılığın bu noktada somutlaştığını belirleyerek, halen zindanda bulunan ve dışarıya çıkıp da henüz partiye ulaşmamış olan tüm partililere bir çağrı oldu.

Konferansımız, sadece zindanla ilgili gelişme ve sorunları değil, mücadelenin genelini ilgilendiren sorunları da tartıştı ve çözümüne katkıda bulunmaya çalıştı. Yıllarca zindanda yatan yoldaşların en büyük özlemi olan savaş sorunlarının çözümüne katkıda bulunma, bir ilk adım biçiminde de olsa böylece gerçekleşmiş oldu.

PKK Zindan Direniş Konferansı olarak özenle vurguluyoruz ki, toplantımız zindanın intikam kararlılığıdır. Yaşadığımız işkencelerin, acıların, bir bütün olarak sömürgeci vahşetin hesabını sorma, her türlü ihaneti cezalandırma, biriken kin, öfke ve nefreti coşkulu ve ama soğukkanlı bir mücadeleyle örgüt ve eylem gücüne dönüştürme ve partinin zafer çizgisinde ilerleme andıdır.

Konferansımızın başarıyla tamamlanmasında yol göstericiliği ve eleştirileriyle büyük güç ve destek sunan Parti Önderliğimize ve bizi bugünlere getiren şehitlerimize minnettarız. Zindanı namlusuyla kuşatan ARGK gerillalarına minnettarız. Zindanı serihildanlarla kuşatan halkımıza minnettarız.

- Yaşasın 14 Temmuz Direniş Ruhunu!
- Yaşasın Parti Önderliğimiz!
- Kahrolsun her türlü ihanet ve teslimiyet!
- Kahrolsun sömürgecilik ve emperyalizm!

28 Ağustos 1991

PKK-Zindan Direniş Konferansı

PKK Zindan Direniş Konferansı 14 Temmuz ruhuna bağlılığın güçlü ifadesi ve zindan direnişinde yeni bir doruktur!

Her devrim hareketinin bir de zindan cephesi vardır. Sömürüye, haksızlığa, zulme ve barbarlığa karşı çıkanlar üzerinde, zindanlar, darağaçları ve işkenceler bir kılıç gibi sallanır durur. Vahşet düzeyine varan barbarca uygulamaları, katledilen, sakat bırakılan, işkence tezgahlarından geçirilen, geçirilmeye devam edilen onlarca, yüzlerce, binlerce Kürdistanlının konulduğu Türk sömürgeci zindanları insanlık tarihinin kara bir lekesi olarak ayrı bir yere sahiptir. Ama bunun karşısında PKK'li savaş tutsaklarının yükselttiği görkemli zindan direnişçiliğinin de tarihi bir anlam ve önemi vardır. Vahşetin, barbarlığın, dayatılan teslimiyet ve ihanetin iğrenç karanlığına karşı **Mazlum, Hayri, Kemal ve Ferhatlarda** doruğuna ulaşan 14 Temmuz ruhunda dile gelen PKK zindan direnişçiliği özgürlük mücadelesinin önemli bir parçası olmayı başarmıştır.

Bugün de dağdan ovaya, şehirlerden köylere kadar yayılan isyan dalgaları karşısında zindanlar yine aynı şekilde baskı ve şiddet unsuru olarak TC'nin başvurduğu önemli bir silahtır. Her gün binlerce insanın girip çıktığı, adeta zorunlu bir uğrak yeri haline gelen zindanlar ulusal kurtuluş savaşının pratik mücadele alanlarından biri durumundadır. Yalnız burada savaş tank, top ve tüfeklerle değil, sömürgeci zora karşı çıplak bedenlerle ve yürekle yapılır. Devrime olan inancın her gün sınındığı, fiziki, psikolojik, moral saldırılara karşı mücadelenin kesintisiz sürdürüldüğü alanlar durumundadır.

23-28 Ağustos tarihleri arasında toplanan PKK Zindan Direniş Konferansı, işte böylesine tarihi ve güncel bir anlam, önem ve karaktere sahip olan zindan süreci temelinde toplandı.

Dünyada ilk kez gerçekleştirilme gibi bir özelliği de olan PKK Zindan Direniş Konferansı, yürüttüğü tartışmalar, ortaya çıkardığı sonuçlar ve aldığı kararlarıyla tarihi bir öneme sahiptir.

Konferans neden toplandı?

Zindanların devrim mücadelesinde ayrı yerleri ve özellikleri vardır. Herşeyden önce dışarıdaki mücadeleden ve toplumdaki tecrit bir konumu yaşarlar. Ama öte yandan pratik bir mücadele sahasıdır. Ve her mücadele alanı için geçerli olduğu gibi zindan sürecinin de değerlendirilmesi, gözden geçirilmesi gereklidir. Geçmişte bunu mümkün kılacak koşullar yoktu. Tür-

kiye ve Kürdistan'da özel olarak inşa edilen onlarca cezaevine dağıtılan ve birbirinden bile tecrit bir durumda yaşanan tutsaklık koşullarında böylesi bir çalışma mümkün değildi. Fakat 12 Eylül faşizminden bu yana ilk defa ulusal kurtuluş savaşımızın dayatmalarının bir sonucu olarak zindanlarda bazı toplu tahliyeler meydana geldi. Hemen her cezaevinden çıkarak parti saflarına ulaşan bu yoldaşlarla yaşanan on yılların genel bir değerlendirilmesini yapmak olanaklı hale geldi.

Konferans, zindan gerçekliğini kavramak, onu parti ve ulusal kurtuluş tarihinde yerine oturtmak, yaşadığı zorlu süreçleri açığa çıkarmak, sorunlarını tespit etmek ve tüm bunlara bir çözüm sunabilmek için gerçekleştirildi.

Ama Zindan Direniş Konferansı'nı daha iyi kavrayabilmek için önce, onun gerçekleşme koşullarına ve gerçekleştiği siyasal ortama biraz bakmak gerekiyor.

Neden bunca tutsak böyle bir den serbest bırakıldı? Elbetteki TC'nin insafa geldiğini ya da iddia ettiği gibi "demokrasi"ye geçişinin bir gereği olarak, tutsakları serbest bıraktığını düşünmek mümkün değildir. TC'nin karakteri bellidir ve şimdi o tarihi vahşet ve barbarlık karakterinin en yoğunlaşmış ifadesini yaşamaktadır. Kürdistan halkının yok edilmesi temel hedefinden bir an bile sapmamıştır. Öyleyse bu tavır nedendir?

Bilindiği gibi bir süre önce, şu anda tümünden vazgeçilen, "yumuşama" adı altında bazı politikalar geliştirildi. Kürtçe konuşma yasağı kaldırıldı, HEP vb. legal bazı partiler kurulmasına izin verildi. Ama öte yandan da "Anti-terör Yasası" olarak bilinen bir yasayla faşist zor ve baskılar daha da pekiştirildi. En ilginç bu yasayla birlikte ceza yasasının 141, 142 ve 163. maddeleri kaldırılıyor, böylece TBKP türü teslim alınmış partilere izin verilirken, legal çalışma için çeşitli sinyaller yakılıyordu.

Bu politika değişikliğinin altında PKK ve onun öncülüğünde yürütülen ulusal kurtuluş savaşımız yatmaktadır. Gerillanın her geçen gün artan etkili darbeleri ve ordulaşan halkımızın ERNK çatısı altında serihildanlara ulaşması ve tüm zor, baskı, vahşet ve katliam uygulamalarına karşın bunu durduramaması gerçeği karşısında Türk sömürgeciliği dehşete kapılmıştır. Bu nedenle yöntem değiştirerek, bir yandan PKK dışında tüm icazetli "sol"a meydan açıp PKK karşısında daha geniş bir savaş cephesini yarat-

maya çalışıyor, öte yandan "ılımlı PKK" sloganına sarılıp mücadeleye tasfiyecilik ve reformizmi dayatıyordu. Legal alanlara çekerek, silahtan arındırılmış, büyük oranda reformistleştirilmiş bir PKK yaratarak, zorla kıramadığı direnişi bu kez daha sinsi yöntemlerle tasfiye etmek istiyordu. Bunun için tasfiyecilik teslimiyetçi Türk "sol"undan reformist-işbirlikçi Kürt küçük-burjuva örgütlere kadar geniş bir yelpazeyi yedeklemeye çalışıyordu.

Uluslararası gelişmeler de buna uygundu. Reel sosyalizmin yıkılma sürecine girmesi, emperyalizmin sahte "insan hakları", "özgürlük", "demokrasi" vb. kavramlara sarılması sonucu "yumuşama" adı verilen bir süreç yaşanıyor. Tam da bu dönemde patlak veren Körfez krizi ve Irak'ın parçalanmasının gündeme girişiyle birlikte TC'nin Güney Kürdistan üzerindeki emelleri de su yüzüne çıktı. TC, hem Avrupa'ya dost görünmek, hem de işbirlikçi KDP-KYB örgütleri kanalıyla Güney Kürdistan'a uzanabilmek ve böylece PKK'yi içerden ve dışardan tam bir kuşatma altına alarak yoketme planını tamamlamak istiyordu.

Özel savaş kurmayları bu planı hayata geçirmenin sinsi planları içindeydiler. İşte Şener tasfiyeciliği tam da bu dönemde ortaya çıktı. Gerilladan arındırılmış PKK sloganını atıyordu. Hedef, halkımızın biricik özgürlük silahını elinden almak, mücadeleyi öncüsüz bırakmak ve kuşatma altına alarak mücadeleyi bitirmektir. Özal'ın "Kürt dostu" politikası ile Şener tasfiyeciliği aynı çatı altında birleşiyorlardı. Şener tasfiyeciliği aynı planın PKK içine sızdırılmış, dayatılmış biçimiydi. Ama bunu başarabilmeleri için tek yol, Ulusal Önderimizin yok edilmesiydi. Bu amaçla komplo girişimlerine kadar gidildi. Bir yandan TKP bağlantısına, diğer yandan KDP işbirliğine dek uzanan bu ajanprovokatif hareketin arkasında TC ve emperyalizmin yönlendirmesi vardır. Şener tasfiyeciliği partimize dayatılan en sinsi, en küznaz ve en tehlikeli tasfiyecilik olarak beliriyor. Çünkü bu güçleri arkasına alırken, açıktan, karşıdan PKK'nin karşısına çıkmıyor. Kendini PKK'ye kabul ettirmek için zindan direnişçiliğini ve zindanı da alçakça planlarına alet etmeye çalışıyor, ona yaslanıyor ve böylece PKK'ye sızmaya çalışıyor.

Bu büyük bir hazırlık, uzun yıllar süren bir çalışmanın sonucu olarak ortaya çıktı. Şener tasfiyeciliği düşmanın hazırladığı zindan zemininde tohumlandı, semirdi, o zeminde güç aldı ve oradan partiye uzanmak istedi.

"Zindan tutsak edilmiş devrimcilerdir!" TC'nin, askeri-siyasi tüm gücüyle yüklenerek yoketmek istediği PKK'yi zindanda rahat bırakması mümkün değildir. Ya idamları vb. işleterek imha edecek ya da rehabilitasyon yöntemleriyle onları kontrol altına almaya çalışacaktı. 15 Ağustos'ta ivme kazanan ve gün geçtikçe yükselen gerilla mücadelesi nedeniyle idamları gerçekleştirilemez, ikinci yöntem baş vurmuştur. İşte Şener tasfiyeciliği, Şahin-Yıldırım provokasyonunun bir parçası ve devamı olarak zindanda büyük saptırma hareketinin, rehabilitasyon uygulamalarının mimarı ve temsilcisi olarak ortaya çıkıyor.

Zindan direnişçiliği gerçek doğrultusundan saptırılarak zindan merkezli ve hak alma adı verilen, partinin yürüttüğü savaşından, ge-

rilladan, serihildanlardan kopuk eylem hattına sokulmak isteniyor. Böylece döneme cevap vermeyen, her şeyin merkezine kendini koyan anlayış doğuyor. Giderek serbest bırakılan yaşam olanakları temelinde, o sınırlandırılmış alanda kendine özgü bir "zindan yaşam tarzı" beliriyor. Bürokratik, aşırı merkezci, alta karşı kuralcı, bastırmacı, ama kendine aşırı liberal bir örgütlenme şekilleniyor. Tüm bunlar temelinde ise düşmanın bu özel savaş yöntemlerine göre şekillenmiş bir kişilik ortaya çıkıyor. Zindanın kendi içine hapsedilmesini hedefleyen, mücadeleden, savaştan ve halkın gerçek sorunlarından uzak bu kişilik tipi, tasfiyeciliğin de temel zemin ve güç bulduğu kaynak oluyor.

M. Şener unsuru kendini "Zindan Önderliği" adı altında pazarlayarak, büyük planın parçası dahilinde partiyi ve onun önderliğini tasfiyeyi amaçlamıştır. Yaşamının her anı büyük yalanlarla dolu olan, üzerinde toplanan şüpheleri bile ustaca geçiştirmeyi başaran, kendisine karşı açıktan tavır koyanları çeşitli provokatif çabalarla tasfiye eden bu unsur, '88'de dışarı salınmış, ancak iki yıl hazırlandıktan sonra '90'da kendini 4. Ulusal Kongre'yi ele geçirme çabalarında açığa vurmuş ve kendisini de bu noktada ele vermiştir. Kendisini ele verdiğini anlayınca gerçek "dostları"nın yanına, yani KDP'ye, istihbarat örgütlerinin yanına gitmiştir.

Burada dikkat edilmesi gereken bir nokta da, aynı yıl cezaevinden tahliyelerin yaşanması, yaratılan şişirilmiş sahte önderliklerin partiye dayatılmak istenmesidir. Sahte yaşam tarzının şekillendirdiği abartılı kişiliklerle zindandan bırakılan tutsaklar, o halleriyle bunu parti ortamına da taşıracaklardı. Başarabilseydi, bunlar Şener unsurunun temel dayanakları olacak ve başta Önderliğimiz olmak üzere şehitlerimiz ve kahramanca savaşan militanların binbir emek, gayret ve çabası ile, kısaca kan ve emekle yaratılmış partimiz ve onun ilkeleri, ahlaki, düşüncesi katledilecekti.

Tarihi Zindan Direniş Konferansı bu koşul ve ortamda toplandı. Birbir emek, çaba ve zahmetler sonrasında zindandan çıkan yoldaşlar, yıllar sonra partinin özgür kavga ortamına geliyorlardı. Her biri gelmek için uzun bir yol ve büyük tehlikeleri göze almışlardı. Sıcak duygularla doluydular. Yıllar süren bir esaretin ardından özlemini duydukları sıcak savaş ortamına, bunun en büyük silahı olan partiye kavuşmuşlardı. Sömürgeciliğin vahşi işkencelerine maruz kalmış, ona karşı ölümüne direnmiş ve yine mücadele azmiyle dopdolmuş olarak yoldaşlarının arasına katılmışlardı.

Daha hareketin ilk yıllarında kavgaya atılmış ve tutsak düşmüşlerdi. Yeniden kavuştukları parti, ilk tanışmaları noktadan çok ilerdedi. Parti büyümüş, güçlenmiş, halk ordusu muazzam bir güce ve saygıya ulaşmış, Kürdistan halkı kendi öz iktidar örgütü olan cephesini yaratarak ayaklanıyordu. Gelişmeler onların tüm umut, istek ve beklentilerine uygun, hatta ötesindeydi. Ancak, zindanda geçen yılların yarattığı bir mesafe, arada bir boşluk vardı. Niyette bütünüyle partiye yaşanıldığı halde yaşamda kendisini dayatan ayrıntılar daha ilk günden kendisini ortaya koymaya başlamıştı. Niyetlerle gerçekler arasındaki bu çelişki çözülmeksizin, zindan direnişçiliğinin parti ile bütün-

leşmesi mümkün olmayacaktı. Ve üstelik bu, düşman karşısında büyük direniş sahiplerinin asla hak etmedikleri bir durum olacaktı. Ama yılların yarattığı mesafeyi kapatabilmek, ulaşılacak örgütsel, siyasal ve askeri gelişme noktasında birleşebilmek de, yılların güçlü bir muhasebesini yapmayı, direndik denilen noktada bile diyalektik bir kanunu olan çelişkinin nasıl yaşandığını ve bu çelişkinin nasıl çözüleceğini ortaya koymayı gerektiriyordu. Konferans işte bu çelişkiyi çözdü, zindanın kahramanca direnişçiliğinin partinin zafer çizgisine ulaştırdı.

PKK Zindan Direniş Konferansı, Parti Önderliğimizin yakın desteği altında gelişti. Yaşanan sürecin kavranması ve sonuca gidilmesinde önderliğin çabaları belirleyici oldu. Zindandan gelen yoldaşlar bu çabalarda büyük bir güven, güç ve onur buldular.

Tarihi Zindan Direniş Konferansı geçmişini genel bir değerlendirmeye tabi tuttu. Zindan tarihini parti tarihi içindeki yerine oturarak gerçek yerinin kavranmasını sağladı ve 14 Temmuz ruhunda yeniden birleşerek aldığı kararlar ve ulaştığı sonuçlarıyla zindana dayanmak, ondan güç almak ve onu dönüşüme uğratmak isteyen başta Şener tasfiyeciliği olmak üzere, tasfiyecilik ve provokasyonu mahkum etti. Ulusal Önderliğin yenilmeyen, yanılmayan, yarılmayan çizgisinde ayrılmaz bir biçimde birleşti.

Konferans, halkımızı ve onun mücadelesini yoketme planlarına, dayatılan reformizm-legalizm bataklığında boğulma çabalarına en iyi cevap oldu. Partimizin önderliğindeki Kürdistan halkına karşı alçakça hünerleri olan emperyalizme, sömürgeciliğe ve onun işbirlikçiliğine karşı partinin militan hattının savunulması, özgürlük silahı olan gerillaya sınıksız sarılması, savaş azmimizin bilensizce anlamına geliyor.

PKK Zindan Direniş Konferansı'nda kazanan militan devrimci ruh, sosyalizmin yaratıcı özü, partinin silahlı mücadele çizgisi, özgürlüğün üretildiği PKK yaşam tarzı; kaybeden ise sömürgeciliğin yoz yaşam tarzı ve halkımızın kaderi olarak çizilmeye çalışılan çürümüş, kokmuş, bin kere yenilmeye mahkum reformizm ve işbirlikçilik.

Zindan Direniş Konferansı, zindanlar açısından yeni bir dönemin başlangıcını ifade etmektedir. Her şeyden önce partiye, onun savaş hattıyla bütünleşmenin çağrısıdır. Yeni dönemin görevleri üzerine yürürken bu çağrıya kulak vermek gerekiyor.

Zindana, zindandan dışarıya çıkan tutsaklara ve tüm halkımıza sesleniyoruz!

Ulusal Önderimiz APO'nun komutası altında, PKK önderliğinde yeni dönemin gerektirdiği görevlere sahip çıkalım. Partinin savaş çizgisi etrafında sınıksız kenetlenelim. Partinin yaratıcı, çözümleyici, kazanmayı, büyümeyi temel alan yaşam biçimini, ahlak ilkelerini temel alalım. Zindanda özel savaş uygulamaları sonucu oluşturulan savaştan, savaş gerçekliğinden uzak "zindan yaşam tarzını" paramparça edelim. '84 sonrası yaşanan tasfiyeciliğin tüm kalıntılarını ortadan kaldıralım. Tasfiyeciliğin çeşitli biçim, yer ve zamanlarda direnişin dışına fırlattığı, haksızlığa uğrattığı tüm direnişçi özünü koruyan tutsaklara sahip çıkalım ve yeniden partinin militan direnişçi ruhunda birleşelim.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın Zindan Direniş Konferansı'na sunduğu Politik Rapor'dan bölümler yayınlıyoruz:

Kendini çözümleyen militan, tarihi ve toplumsal sorunların da çözümleyici gücü olur

Kendini halledemeyen insan, devrimde asla birşey yapamaz. Ve ne yazık ki, ezici bir çoğunluğun kendi içinde kendini çözümleyemediği de çok açık ortaya çıkıyor. Hemen hemen birçok düzeyde şunu görmek mümkündür: İnsanımızın kendine güvenmemesi ve birçok çalışmaya güç getirememesi kendini çözümleyememesi ile çok yakından bağlantılıdır. Bugün, kendi kendisini tatmin etmemiş muazzam bir insan yapısıyla karşı karşıyayız; duyguda, düşüncede, davranışta oldukça körelmiş, bir yandan doyumsuz, diğer yandan biçimlenmemiş, ifade gücü kazanmamış, potansiyel kalmış dengelessiz aktifleşmeler vardır. Bütün bunların hiç kuşkusuz, devrim gibi yüce bir olay karşısında arzulanı geliştirmeyi ortaya çıkarmayacağı açıktır. Felsefi düzeyden tutalım, yaşanan kültürel duruma kadar, oldukça çirkin, oldukça zavallı, oldukça ölçü-nizam alamamış yapılar yaygındır. Biz, bu kadar dengelessizliklerle boğuşuyoruz. Aslında kendinizi yıllarca ihmal etmenizin sonucu, bu dengelessizlikler bizi daha fazla uğraştırmaktadır. Ben defalarca uyarırken, siz bunun önemini hiç kavrayamadınız, hala da kavrayamamışsınız.

Her türlü devrimci görev karşısında insanı bu kadar isyana sevkeden durumlar neden ortaya çıkıyor? Gerçekten kendimizi zor tutuyoruz. Devrim, kendini çözmüş, doğrulaştırmış, güzelleştirmiş adamların işidir. Bu kadar çirkinlik yüklü, ölçüsüzlük yüklü kişilerin devrimden saf dışı olmaktan öteye gidemeyeceklerini iyi bilmek gerekiyor. Ne yazık ki büyük bir kısmının kendilerini kandırdıkları gibi, bizi de yanıltmaya çalışmaları, bilinçli olmasalar bile kişilik yapıları nedeniyle buna yol açmaları söz konusudur. Halbuki, gerçekten devrim, insanın kendi kendini yapma sanatıdır; aynı zamanda, duyguda, düşüncede, davranışta kendini yeniden inşa etme sanatıdır. Bakın aynaya, görün kendinizi ne durumdasınız? Burası biraz da ayna görevi görüyor. Aynaya bakın, neye yeterlisiniz, neye güç getirebiliyorsunuz? Bu iş, sadece kinle, öfkeyle, yıkıcılıkla olmaz ki! Devrim, en iyiyi, en doğruyu, en güzeli yapma sanatıdır. Bu sanatın neresindeyiz? Bu insanlarımızı bıraksak bomboş bir araziye, acaba orayı inşa edebilirler mi? Hiç düşmanın olmadığı bir yere bırakalım, kendi kendilerine neye yol açabileceklerini düşünelim! İnsanımızın kendini yeniden yapmaya ihtiyacı vardır. Devrim veya devrimin öncü partisi, baştan itibaren kendini yeniden ve yeniden yapma hareketidir. Sizler, yıllardır bu görevlerin çok üstünden ve uzağından atlıyorsunuz. Kendinizi ne kadar çekici kıldığınızı kendi kendinize sorun. Kendi komuta ve önderliğine kitleleri ne kadar çekiyorsunuz, parti gücünü ne kadar çekiyorsunuz, savaş gücünü ne kadar çekiyorsunuz? Bunda etrafınızı suçlamayın, kaynağı daha çok, kıvamına gelmemiş, belli bir yapıya oturmamış, velhasıl bir devrimcide bulunması gereken özelliklere kavuşmamış kişiliğinizde aramalısınız. Bu dünya da sizi taşımak zorunda değildir. Kendi kendinizi yaşanır kılamazsanız, kimse sizi yaşatmak zorunda değildir. Şimdi, benim öfkem, biraz da gelmiş olduğunuz toplumsal gerçekliktir; inanılmaz bir sorumsuzlukla

yetiştirmeleri söz konusudur. Çok alçakça, çok haince yetiştirilmişsiniz. Öfkemiz size değil, biraz da bu gerçekliktedir.

Sizler gençsiniz, hayatın tecrübelerini fazla bilmiyorsunuz; acı ve tecrübeyi bilmeyenler de fazla ciddi davranışların sahibi olamazlar. Ama burada hiç olmazsa insan öğrenmeye yüksek bir değer biçer. Hani "Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum" diyen deyişte de bir anlam vardır veya bunun gibi öğ-

retime verilen bir anlam vardır. Hiç olmazsa bunların ciddiyetine inanmak gerekiyor. Devrim, düşüncede ve duyguda bıçak gibi keskin, keskin olduğu kadar da adil olan insanların eseri olabilir. Son derece çocukça ve toyca, son derece ölçsüz veya serbest bırakıldığınızda, devrim adına nelerin olacağını da göz önüne getirdiğimizde, o zaman bu işin ciddiyetine varalım, düşünelim. Biz, halen bu ciddiyeti bile kavratamıyoruz. O çocuk halinizle kendinize güldüğünüz gibi, aynen cüceliğe takılmış devrimin çocukları gibi kendinizi bize dayatıyorsunuz; gülmek veya güldürmek hiçbir şeyi çözmez. Devrim bu kadar problemlerle insanlarla yürüyecek bir sanat değildir. Devrim, kendini bu kadar enkaz gibi ortaya atanlarla yürüyecek bir olay, bir olgu değildir. Devrimci, kudretli olduğu kadar güçlü bir iradenin amansız sahibidir ve de bütünüyle yürütebilir. Kendinizi bile zor bela yürüttüğünüz göz önüne getirildiğinde, neyi hallededeksiniz? Evet, insanımızın eğitime ihtiyacı olduğuna inanıyorum, önderliğe ihtiyacı olduğuna inanıyorum ama, karşı taraf da hiç olmazsa işin edebini, esasını biraz anlamalıdır. Ben çok açık olarak duygu, düşünce ve davranışa üstün yer biçiyorum; ölçüler bizde idealleştirilir, bunları biraz göreceksiniz. Dediğim gibi, burası sizin bildiğiniz, anladığınız yaşama fazla müsaade etmiyor. Biz, bildiğiniz gibi öyle kaba bir savaşçı veya olanak yaratıcısı değiliz. Bizdeki ruh inceliğini, duygu inceliğini ve yine düşünce inceliğini anlamak durumdasınız. Ben, bu çirkinliklerinizle, duyarlıklarınızla, sizi taşıma mecburiyetinde değilim. Bunu, defalarca vurguladım ve artık kabul etmiyorum.

Kendinizi yeniden yapmayı bileceksiniz. Burası hastane değildir, burası enkaz olmuş insanları taşıma yeri de değildir. Burası, öncülerin kendine rol biçtiği yerdir. Halkına ve

herkes bizi sadece başkaldırı odağı olarak değerlendiriyor; zincirden boşanmışların önüne ne çıkarsa, ağzına ne gelirse, kendini ifade edeceği bir odak olarak görüyor. Hayır, öyle değil, bunun bizimle uzaktan yakından alakası yoktur. Biz, en nizamlı, kendine en hakim odak durumundayız. Öyle olmazsa bu savaş yirmidört saat idare edilmez. Çoğu, benim sırtımda ucuz bir yaşantıyı sürüp götürmek istiyor. Öfkeliyim ve dağıtacağım bunları, sırasıyla, harekete fazla zarar verdirmeden, o çok ukalaları -çok yerde varlar, belirteyim-, anlamazlarsa, kendilerine çeki-düzen vermezlerse, geç de olsa layık oldukları yere oturtacağım. Değer kaybeden, değerleri koruyamayan, değerlere çok çok sıradan bir ilgiyle yaklaşanları ben unutamam; yirmi yıl geçse de unutamam. Bütün bu yönleriyle gerçeklerimizi biraz tanıyalım.

Ben insanları gerçekten sertlikle, şiddetle yürütmek istemem, bundan esef duyarım. Fakat, gerektiği yerde gerçekten "sopa cennetten çıkmadır" demeyeceğim ama, öyle anlaşılıyor ki, olumsuzluklarda, gelişmemekte ısrar edene veya oldukça gericileşmiş, yaşamı tehdit eden özelliklerde çok ısrar edene, politik düşüncenin de yoğunlaşmış bir ifadesi olarak şiddeti uygulamak kaçınılmaz oluyor. Yaşamı bu kadar tehdit eden kişiliklere, yoğunlaşmış düşüncelere, duygu ve politik alanda, özellikle şiddeti boşaltmalıyız. Bu gerekecek; bizim toplumun birçok gerici yumağını ezmek için gerekecektir. Sanmıyorum, bizim kadar iknaya yer veren başka bir hareket, önderlik söz konusu olsun. Ve fakat, bundan çok keyfi sonuçlar çıkarmanın da kişiyi, ya düşmanın çizmeleri altında ya da devrimin dalgaları altında boğacağı açıktır ve biz aptalların oynamak zorunda değiliz, ser-serileri, güçsüzleri oynamak zorunda değiliz. Bu yaşa geldik, biraz kendinize saygılılığınız olacaktır.

İşlerimiz konusunda o kadar aptalca duracak değiliz; yan yatıracak, imhaya götürecek, sorumsuzluğa sonuna kadar ortak olacak değiliz. Bu konuda "geriyiz, anlamadık" gibi gerekçeleri de kabul etmiyoruz. Hayır, bu işe adım atanlar ilk adımda anlar. Ben, iki kelimeyle başladım ve çok iyi biliyoruz ki, sorumluluk en ileri düzeydeydi, hem de şimdikinden az da değildi. Dolayısıyla o gerekçe değildir. "Bilemedim, anlayamadım, göremedim" gibi gerekçeler dev-

çözüm gücü olabilecek insanlar istiyoruz. Onun için bu çabaları böyle sergiliyoruz. Başka türlü sonuç çıkarmazsınız. Devrim, yalnız benim babamın çiftliğini geliştirme meselesi değildir, hepimizin en temel insani ihtiyacıdır. Bu kadar çirkinliğiniz, insanlık dışı konumunuzu nasıl aşacaksınız? Ne yüzle insanlar arasında dolaşıyorsunuz, hangi erdemlerin sahibisiniz, hangi fazileti elde etmişsiniz? Bu kadar düşmüş, lanetli olmuş olanlar böyle rahat dolaşabilir mi, siz rahat dolaşmayı kendinize yakıştırıyor musunuz? Kolay mı sanıyorsunuz alnı açık yol almayı? Kimse sizi insan yerine koyuyor mu, basit bir kimliğinizi bile kabul eden var mı? Bunları biraz anlayacaksınız.

Yıllarca önce de, ben bunları çok açıkça dile getirmiştım. Maalesef üzerinde durup da, bazıları sonuç bile çıkarmadı. Kendi ukala halleriyle, basit kurnazlık yöntemleriyle partiyi de, kendilerini de aldatarak yaşayacaklarını sandılar. Gafil adamlar, devrim basit bir olay değildir, dedik. Zamanında uyardık, insan olmak kavgası basit değildir, çok çok önemli bir kavgadır, dedik. Bunun bizde nasıl oluşması gerektiğini belirledik. İşte günümüzde de öyle karşımıza çıkıyor. Doğrudürüst iki kelimeyi bir araya getiremiyorlar, ellerindeki silahı bile doğru-dürüst kullanamıyorlar. Nesiniz peki, utanmıyor musunuz bu biçimde saflarımızda bulunmaya? Hiç olmazsa kendinizi sağlam yürütecek güce gelin; başkalarını yürütmeyorsanız, kendinizi yürütecek güce gelin. Bir sigaraya gösterdikleri ilgiyi asla bir silaha göstermediler. Bu nedir peki? Silah herşeydir, onu bile kullanmadığınız çok iyi biliyorsunuz. Nedir peki bu düşkünlüğünüz? Bu mudur devrimci dirayet, devrimci otorite? Bu adamların bizim karşımızda asla durmaması gerekir. Saygı denilen olguyu biraz anlamalıyız. Madem düşkünsünüz o tutkularınıza, güdülerinize; devrim denilen olaya karşı da tutkularınız gelişsin. Bir misafirliğe giderseniz, kendinizi cicili-bicili yaparsınız; gelin olursunuz, damat olursunuz, kendinizi cicili-bicili yaparsınız. Devrim de en büyük şölenidir, düğündür; ona karşı da kendinizi biraz cicili-bicili yapın.

Devrim, halkların bayramıdır, halkların düğünüdür. Niye ona yaklaşmıyorsunuz? Bütün çirkinlikleriniz halkların bayramına, bütün sorumsuzluğunuz halkların bayramına; bu mudur yiğitlik, kendinizi kandırmanız yetmez mi? Demek istediğim, biz bu işleri anlarız. Biz, öyle ucuz bağlılık falan da istemiyoruz. Bizim böyle bağlılıklara ihtiyacımız da yoktur. Biz, devrimin kudretli, yiğit insanının ilişki kurumlarını geliştirmek istiyoruz, hem de yüzyıllara sığmayacak bir biçimde geliştirmek istiyoruz. Bunu anlayacaksınız, Biz, zavallıların yürütücüsü olmak istemeyiz. Biz, güçsüz, kudretsiz, başa bela tiplerin önderi olamayız. Bizi, mutlaka bu temelde doğru tanıyacaksınız. Ben, öyle hasta, enkaz olmuş kişiliklere bırak sahiplik yapmayı, onlardan nefret ederim. Biraz namus varsa, bizimle yol almak isteyenler de son nefesini verdiği zamana kadar güçlü, onurlu ve de yaşama büyük saygıyı asla elden bırakmayan bir duruşu sürdürebilmelidirler. Kaldı ki, PKK'nin özünde bu vardır. Hiçbir gericiği, hiçbir

sorumsuzluğu, hiçbir çirkinliği kabul etmeyeceğiz. Düşüncede, davranışta, duygularda en yüceyi sağlayamazsak, size yaşamı asla layık görmeyeceğiz veya parti içinde asla fırsat vermeyeceğiz ve halkın da büyük geriliğine, zavallılığına, düşkünlüğüne acımayacağız. Kendinize, siz çok özellikler yakıştırmış olabilirsiniz ama, biz öyle değiliz.

Bizim devrime hangi amaçlarla, hangi tutkularla sarıldığımızı, yeter-siz anlamışsanız tekrar tekrar inceleyip anlamalısınız. Çoğunuzun, duygu ve düşüncelerinde bizimle hiç alakası olmayan özellikler söz konusu; kendi hayal hanenizde birşeyler icat etmişsiniz ve etrafında döñüp dolaşıyorsunuz. Bunun bizimle ne alakası vardır? Biz halkların iradesine; onların iradesi, umudu, rüyası olmaya büyük önem verdik. Her

mi? Saygıdeğer bir işiniz var mı? Sizi insan yerine koyan muhatabınız var mı? Bunlar önemlidir. Devrim bir yerde ar meselesidir; bunlar olmazsa acaba sizde namus ar var mı? Bunu kendinize soracaksınız.

Öyle anlaşılıyor ki, birçokları PKK'yi aşınımına uğratmak istiyor; sanki başka türlü yaklaşımlara tabi tutmak ister gibi yaklaşımlar sergileniyor. Bu doğru değil. PKK'nin çok hayati bazı özellikleri söz konusudur. Ama ne yazık ki, en çirkince tutumlar PKK adına sergilendi. Bunlar, gericiliğin intikamıdır, düşmanın dolaylı veya direkt intikamıdır; bütün bunları da biliyoruz. Kendini geliştiremeyen, zayıf, yeteneksiz insanın intikamıdır. Çok iyi bilirsiniz ki, bizde kişilik gerçeklere ulaşmadı mı, intikamla canına okumak isterler. Tilki misali, ulaşamadı

iyisini sunabilecekseniz, gerçekten en büyük ihtiyaca cevap vermiş olursunuz, ben de buna ihtiyaç duyuyorum. Benim de özümseyeceklerim varsa özümseyeyim ve kaldı ki, özümseyiyorum da. Herkeste ne varsa özümsemeye çalışıyoruz. Olumlu yetenekleri birleştirdiğimiz çok iyi biliniyor, buna sadakatle bağlı olduğumuz çok iyi biliniyor. PKK olayı, bütün olumlu özelliklerin bileşkesidir. Bunda büyük rol aldığımızı ve başarılı olduğumuzu görebilirsiniz. Ama siz de, bu gerçeklerin yoğunlaşmış ifadesi olarak partiyi, önderlik olayını özümsemek durumundasınız. Bu aynı zamanda kendi yaşamınızın tutarlı bir ifadesidir. Bununla zayıf olmazsınız, bununla inisiyatifiniz kesilmez, bununla küçülmezsiniz. Bilakis tek başınıza sağlayamayacağımız büyüklüğü, bu ko-

şun içinden çıkılmaya çalışılıyor, "Ne kadar sosyalizmdi" diye tartışılmak isteniliyor. Öyle anlaşılıyor ki, devrimin sonuçlarını daha '20'lerde gerçekleştiği aşamada oldukça iddialı ve de abartmalı bir biçimde formüle etmek, devrimin sıcaklığı ortamının kaçınılmaz bir ifadesi veya hatası veya onun subjektif özelliği oluyor. Her öğreti, hatta dillerde de böyledir- kendini gerçekleştirdiği dönemin en son sözü olarak ifade eder. Maaalesef Ekim Devrimi'nin de içine düştüğü bir durum oluyor bu.

Hz. Muhammed, "İslam son dindir" der. Fransız Devrimi, "İnsanlığın söyleyebileceği en son sözüm" der. Ekim Devrimi de, aşağı yukarı buna benzer bir ifadeye sahiptir. Aslında bilimsel sosyalizmi esas aldığımızda, bu tip abartmaya gitmemek daha yerinde olabilirdi. Biz de bu değerlendirmeleri uzun süre kabul ettik. Şunu da açıkça belirtelim. Bir müslümana sorarsanız, islamiyet son dindir, Hz. Muhammed son peygamberdir ve ona dayalı bir ütopya vardır; cennet-cehennem ütopyası vardır ve iyi bir müslüman bu ütopyayı sonuna kadar yaşamaya çalışır. O temelde, yaşamına yön verme durumu söz konusudur. Burjuva ölçüler içinde yaşamak isteyenler, Fransız Devrimi'nin öncesini, sonrasını, geliştirilen ilkeleri, yaşama damgasını vuran esaslarını son söz beller ve iyi bir burjuva olarak yaşamayı yaşamlarının en üstün biçimi addederler. Onların da bir ütopyası vardır. Bugün özellikle, "insan hakları" adı altında mükemmel bir burjuva ütopyası olarak insanlığa egemen kılınmaya çalışılıyor. Ekim Devrimi'nin de benzer bir ütopyası, yani komünist ütopyası vardı. Daha '80'lere geldiğimizde komünist ütopyanın neredeyse gerçekleştiği bile söyleniyordu. Fakat, bunun bir abartma olduğu, pek de bilimselliği esas almadığı bugün iyi biliniyor. Aslında bilimsel sosyalizm adına bu tip abartılı, fazla gerçekçi olmayan ütopyalara yönelmemek gerekirdi. Gelecek için iyi rüyalar gerekirdi, hayal gerekirdi ama, sadece hayal olarak anlaşılmalıdır. Yoksa, kalkıp hayali gerçeğin yerine koyarsak, işte bugünkü karmaşık durumu ifade edememe gibi bir durumu kaçınılmaz olarak yaşarız. Öyle anlaşılıyor ki, hayalle hakikat karıştırıldı ve biz de bir ütopya olarak anlaşılması gerekeni kavramların gücü sayesinde gerçek olarak belledik. Tabii, kavramları gerçeğin yerine koyduk ve bildiğimiz gibi işte bu sefer müslümanlıktan da kalan alışkanlığımızla, ahir zaman teorileri gibi teorilerin içinde kendimizi bulduk.

söz konusuydu. Hele, mevcut uluslararası siyasi ve askeri düğümlemeyi, kördüğümü de gördükten sonra bu teorik veya bu hayali yaklaşım tutarlılığını yitiriyordu. Şöyle bir düşünceye yol açmak istiyorduk: Ya çok keskin bir devrimle, bir dünya devrimine hızla gitmekle bu kördüğüm aşılabilir ki, bunun objektif olarak imkan dahilinde olmadığı kendini gösteriyordu ya da Troçki gibilerinin sürekli devrim teorilerine bel bağlanır -ki bu teori halen söyleniyor ama, böyle bir devrimin pek gerçekleşir olmadığı da biliniyor. Diğer yandan mevcut reel sosyalizmin durumu vardı; komünizme ulaştığı iddiasındaydı, mevcut dünya gerçekliğinde bunun da tutarlı olmadığını, insanlığın genel durumundan koptuğunu, hatta büyük bir sorumsuzluk içinde olduğunu, insanlığa karşı büyük bir sorumsuzluk içine düştüğünü değerlendiriyorduk; devrime ve insanlığın temel meselelerine karşı sorumsuzluk içinde olduğunu ve hatta kapitalizmin insanlığın geneli açısından ifade ettiği sorumluluk kadar bir sorumluluğu bile edinemediğini, bundan koptuğunu söylemeye çalıştık. Kendi kendilerine göre bir hayal yaratmışlar ve içinde debelenip gidiyorlar dedik. Daha bu altüst oluşlar olmadan önce böyle bir değerlendirilmemiz vardı. Kendilerini oldukça çelişkisiz ve her türlü sorunlarını halletmiş bir cennet ütopyasına kaptırmışlar, dedik.

Reel sosyalizmdeki bu durum biraz da M. Kemal'in ütopyasına benziyor: "Sınıfsız, imtiyazsız bir kitleyiz" diyordu M. Kemal. Bunun son tahlilde şoven bir milliyetçilik olduğunu biliyoruz. Bu tehlikenin reel sosyalist ülkelerde de mevcut olduğunu ve ağır bir krizle karşılaşmaktan kurtulamayacağını son altüst oluşlar olmadan çok önce de değerlendiriyorduk. Bunun öncüsü komünist partilerin de çok büyük bir sorumsuzluk içinde bulunduğunu, insanlığa karşı rollerini oynayabilecek durumda olmadıklarını, bir tükenişin içine doğru yuvarlandıklarını değerlendiriyorduk. Dolayısıyla bu gidişatın da fazla sonuç verecek bir gidişat olmadığını, milliyetçilikten öteye bir sonuç getiremeyeceğini söylüyorduk. Nitekim gelişmeler bunu doğruladı ve hatta en gelişmiş milliyetçiliğin bu sosyalist diye tabir edilen ülkelerde ortaya çıktığını, daha dün Bush'a bile, "Burdaki şoven milliyetçiliğe karşıyım" dediretecek kadar şoven bir milliyetçiliğin geliştiğini görüyoruz. Hiç şüphesiz bunun çok önemli nedenleri vardır. Doğru temellerde geliştirilmeyen bir sosyalizmin, beraberinde kapitalizmi geliştireceğini veya sosyalizm-

"...Sosyalist öğretiyi temelde toplumun bilimsel ifadesi olarak alıyoruz. Nasıl ki, fizik geçici maddi değişikliklerin bilimsel ifadesi ise, kimya sürekli değişimlerin ifadesi ise, sosyalizm de toplumların gelişmesinin bilimsel ifadesidir. Toplum oldukça onun bilimsel ifadesi de olacaktır ve dolayısıyla da sosyalizm giderek gelişen ve bilimsel niteliğe gittikçe yaklaşan bir öğreti olarak varlığını sürdürecektir. Sosyalizmin doğru tanımı budur. Sosyalizm bir öğreti olarak böyle olduğuna göre, bazı ülkelere, hatta bazı şefliklere bunu bağlı kılmak, onu din derecesine düşürmek demektir. Sosyalizmi din, önderlerini de peygamberler durumuna getirmek demektir. Bu, doğru bir yüceltme anlayışı değildir. Bunun yerine katkılar yapılır; hem öğreتيye, hem de eyleme katkılar yapılır. Katkı yapanların yaratıcılığına övgü, saygı gösterilir ama, yine de bilimin ölçülerini elden kaçırmamak kaydıyla bu olur..."

insanı yüceltecek, her insanı onore edecek değerlerin oluşumuna öncelik verdik. Bireyin de kendi kurtuluşuna yönelimini burada gördük. Kısaca, PKK programsız değil, öngörüsüz değil, yönlemsiz değil, ölçüsüz-nizamsız değil, ruhsuz değil, mantıksız değildir. Hele hele bazı özellikleri var ki, bunlar onun esas özellikleridir, onlar herşeyin temelidir, onlarsız PKK içinde yol almak mümkün değildir. Biz bunları çözmeye çalıştık, bunları çözümlendiğimiz oranda kendimizi var ettik. Halkı da bu temelde var ediyoruz. Yeniden parti ideolojisini, parti öğretisini tanıdığımızdan daha fazla incelememiz gerekiyor, ancak incelememiş olarak gitmeye çalışıyorsunuz, bu doğru değildir. Kimse bu halinizle sizi tanımaz. PKK'nin var olan bazı olanaklarını, parasını yakarım, bir kibrit çöpüyle alır yakarım, silahlarını kırar yere atarım ama, elinize vermem. Ben, bu yarımaz kişiliklerin eline değer vermem. Silahına layık olmayana, biz halkımızın değerlerini emanet edemeyiz, biz çirkinliklerin eline güzellikleri vermeyiz; bunu bileceksiniz.

PKK'de yaşam oldukça özlü yaratılmaya çalışılıyor. Düşüncesi de oldukça bilimsel; bağlantıları ile birlikte çağın gerisinde değil, ilerisinde bile olmaya çalışıyor. Tarihten kopuk değildir. Şuna da inanıyor: Savaşla bazı değerler kazanılabilir, hayalle kazanılmaz. Büyük düşünce ve yürek gücüyle kazanılan değerler vardır, yöntemi de bu konuda ortaya koyuyor ve diyor ki, bunlar da herkes için geçerlidir. Yaşam kavgasında sınıf geçmek isteyenler için bunlar şart, diyor. Onun için, PKK'de kopya çekmekle sınıf geçilmez. İkiyüzlülükle, sağ-solu oyalamakla kesinlikle PKK'de sınıf geçme mümkün değildir; yaşam savaşımından başarıyla geçmek mümkün değildir. Bu, PKK'nin öğretisidir. Bugün çok bağlı olduğunuzu iddia ettiğiniz PKK'nin öğretisi böyledir. Ben şunu çok iyi biliyorum. Bizde insanı bir adım, bir nefes bile yaşatacak yer, ortam, kurulu ilişki, olgu yok. Sizin temezzül ettiğiniz yaşam biçimleri bizim için lanettir. Böyle büyütülmüşseniz bana ne! Sizi büyütenlere sorun. Bir karış nefes alacağınız yeriniz var

mi, üzümü kötümek isterler. İşte böyle ulaşamıyorsunuz, onun için intikam alıyorsunuz. Gelişmeyişinizin nedeni budur işte. Bu kadar açıklığa ve olanaklara rağmen ulaşamadığınızda intikam alacaksınız ve nitekim objektif olarak ezici bir kesimin yaşadığı da, partiden intikam almaktır. Evet, başta söylediğim gibi, kendini çözememenin yol açacağı son durum budur. Kendini, kendi gerçeğini çözememiş, her kapağı gidebilen, ölçülmemiş-biçilmemiş insan ne kadar devrimci siyasete gider, ne kadar savaşa gider? Belli olmayan düşünceleriniz, aslında karmakarışık olan, büyük oranda bunalım ifade eden değer yargılarınız, bırakalım devrime yeterli olmayı, varolanı bile kemirir. Biz diyoruz ki, hiç olmazsa buna hakkınızın olmaması gerekir.

Bazı kaba çabaların içinde olmak, devrimin hamalı olmak, kişiye öyle fazla yaşam hakkı vermiyor. Devrim, incelikler sanatıdır. Her zaman hamalvarı çalışmaları, devrimde hak iddia edemeyişiniz. "Vay, on yıldır devrim saflarındayım!" Hayır, sen on yıl ağaya da hizmet edebilirsin, hem de seni hayvanca çalıştırabilir, ama bu senin çok çalıştığını göstermez. Düşmana yıllarca askerlik de yaparsın ama bu senin çok emek harcadığını göstermez, aksine bu, çok kötü bir köle olduğun gösterir. Kölelikte, emeğin niteliği, emeğin özgürlükle bağlantısı, emeğin verimliliği göz önüne getirilmeden, hak-hukuk iddia edilmeden çok çalışılır. Bilmemek ayıp değildir, fakat bilmediğin halde bilir görünmek, sonuca ulaşmadığı halde ulaştığını iddia etmek, çözüme gitmediği halde çözümü sağladığını iddia etmek, ukalalıktır ve ne yazık ki bunlar biraz yaygın. Bunun üzerine gittiğimizde de bir köylü ikiyüzlülüğü ile ya sırtarak, son derece uydurukça bağlılıkla, atadan kalma çok sahte bir olayla ya da kin duyarak, adeta intikama yönelen tutumlarla karşılaşıyoruz; ikisi de çok kötüdür. Bunlar, gelişmemiş insanın davranışlarıdır. Biz bundan uzağız. Bu temelde doğru kavrayıp özümsemeliyiz. Biz, insanlık gerçeklerini böyle kavrayıp özümseyiyoruz ve size aktarmaya çalışıyoruz. Üzerinde tartışın; daha

lektif gerçeklikten alacağınız güçle -ki Kürdistan'da bilirsiniz kişi ne kadar zayıftır- başaracak; Kürdistan'daki zayıflığı aşmayı bu büyük güç vasıtasıyla sağlayacaksınız. Zaten, bunsuz kesinlikle hiçbir çelişkinizi çözemez veya önünüze koyduğunuz bir amacı asla gerçekleştiremezsiniz. Onun için, örgüt olayı, önderlik olayı, sizin hayattaki muazzam zayıflıkların aşmanız için vazgeçilmez bir silahtır. Ancak onunla savaşır, kazanırsınız.

Güncel gerçeklik içerisinde uluslararası durum

Yaşadığımız güncelliği gerçekçi bir plana, tasarıya dönüştürmeye çalışırken, bir kez daha güncel uluslararası duruma kısaca da olsa değinmeye çalışacağız. Partimizin çıkış dönemindeki değerlendirmelerimiz çok basmakalıpçı olmasa da ve hatta özde bugünü içeren bir biçimde olsa da, yine de bugünkü duruma baktığımızda görüyoruz ki, uluslararası gerçeklikteki değişiklik önemlidir. Gerek ulusal problemin

"...Sosyalizm, emek hareketidir veya tercihini hep emekten yana yapan bir harekettir. Sosyalizm; emeğe layık olduğu yeri vermek demektir. O, emeğin üretkenliğine, emeğin yaratıcılığına, emeğin özgürleşmesine en önde yer verir. Şimdi buna kim ne kadar sadakatla bağlı ise, kim buna böyle değer veriyorsa, buna kim yol açıyorsa, onu sosyalist bilmek; sosyalist önder ve örgütü bu temelde saptamak yerindedir. Ama, emeğin ifadesine büyük katkısı olmadan ona el koyma olayını, da kesinlikle sosyalizme bir saldırı olarak görmek; emeğin kurumlaşmasına, emeğin siyasi ifadesine, emeğin ideolojik ifadesine bir saldırı olayı olarak görmek ve kararlıca karşı durmak, savaşmak, sosyalizmin diğer bir cephesine-mücadele cephesine-doğru yaklaşmak demektir..."

çözümüne ilişkin ve gerekse daha da demokratik açılım için yeni değerlendirmelere ihtiyaç vardır. Bilinmelidir ki, '70'lerin çıkışında uluslararası değerlendirme baskı kalıp bazı değerlendirmeleri içeriyordu. Özellikle Ekim Devrimi'ne dayalı değerlendirmeler vardı. Bu devrim günümüzde, bizzat gerçekleştiği ülkede, biçimde de gözükse, büyük bir deformasyona uğramaktadır. "Sosyalizmin bunalım" deyip

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağı, gittikçe gerileyen, can çekişen, çürüyen emperyalizm ile gittikçe ilerleyen egemen olan ve komünizme giden sosyalizm teorileri uzun süre hakikatin ne kadar ifadesi olduğu derinliğine kavranmadan, hayalle birbirine karıştırılarak sürdürüldü. Bizim daha '80'lerin ortalarında iyice açığa çıkan ama, daha öncesinde de bunu fazla iç açıcı bulmama gibi bir durumumuz

deki bir saplantının hele bir ülkede iktidardaysa-tehlikeli bir sapma olarak gelişeceğini, kolektif kapitalizmin, devlet kapitalizminin klasik kapitalist ülkelerdeki faşist temelde örgütlenen yapılarla çok çok benzeyeceğini söylüyorduk ve dikkati buna çeviriyorduk. Nitekim bunun da emareleri az değildir. Ve o zaman dedik ki, diğer bir çözüm veya üçüncü bir yol olabilir: Sistemlerin karıştırılması. Bu kördüğümün aşıl-

ması için, özellikle nükleer dehşet dengesi altındaki kördüğümün yırtılması için, mevcut sosyalist gelişmeleri kapitalizmle tekrar karıştırmak ve tıkanan sosyalizmi aşmak, biraz daha iyi anlaşılması açısından çözüme götürmek için, kartları karıştırmak biçiminde bir yaklaşım söz konusuydu. Sınıflı toplum, sömüren veya sömürüye dayalı birçok eşitsizliği bünyesinde barındıran egemen dünya ortamında, kendini komünizm hayaliyle aldatmak, giderek Robinson'un bir adacıkta arkadaşıyla -Cuma kurduğu dünyaya benzer. Bunun da gerçekçi bir dünya olmayacağı açıktır. Hele sosyalizm gibi, insanın kaderinde çok köklü yer almak isteyen bir sistemin, kendini insanlardan böyle ayırıp, bağımsız bir adacık durumuna getirmesi, kendi özüne aykırıdır. Kendini insanlığın temel sorunlarından bu kadar koparmanın sosyalizmle alakasının olmaması gerekir. Hatta bize göre, bu sistemleri birbirinden böyle ayırmak fazla gerçekçi değildir. Bir Berlin duvarıyla da, birçok ifade edilen ve oldukça da trajik sonuçlar yaratan, sembolik ve trajik sonuçlarını gördüğümüz bu duvar örme olayı, aslında kendilerini insanların temel sorunlarına karşı ne kadar duvarlarla koruma altına almak istediklerini gösteriyor. Ve hatta ortaçağlardaki kalelere kendilerini kapatıp kale surları içinde mutlu bir yaşam tesis etmek isteyen, "feodal sosyalizm" gibi bir sosyalizmin olabileceğini düşleyen kale içindekilerin yaşantısının insanların sorunlarıyla fazla bağlantısının olamayacağını biliyoruz. Ortaçağ kaleleri güvenlik amaçlıydı, orada bir yaşam tutturuluyordu ve çoğunlukla da buraya sahip olanlar birer despotta, birer kraldı, birer beydi. Sosyalizmde alanları böyle çitlerle çevirmek olsa olsa sosyalizm ağalıkları, sosyalizm beylikleri oluşturmak gibi bir olaydır. Nitekim Doğu Avrupa ülkelerindeki birçok sosyalist ülke şefinin durumu da budur. Onlar sosyalizmin beyleydiler, adeta sosyalizmin ağalardıydılar, dükalklarıydılar. Biz, bu tehlikeyi görüyor ve sosyalizm adına büyük bir talihsizlik olarak değerlendiriyorduk. Bunun sosyalizm içinde gelişmemesi gerektiğini daha o yıllarda seziniyor, düşünüyorduk. Bu, tümünü kurtaramadın mı, işte küçük bir adacık da olsa, hayali bir yaşamı kurtarmaya benzer. O Robert Owen'in kapitalizmin denizinde küçük bir kooperatif hareketiyle birşeyler yapma ütopyasına benziyor. Bu anlamda reel sosyalizmde ifadesini bulan gelişmeler, biraz daha gelişmiş bir ütopyaydı.

Ve nitekim, günümüze doğru geldiğimizde bu ütopyanın fazla gerçekçi olmadığını, insanlığın dev gibi sorunlarına çözüm gücü olmayacağını anlaşılmasını biz geri bir adım olarak görmüyoruz. Dolayısıyla gözyaşı da dökmüyoruz. Yıkılmanın sosyalizm değil, onun çok saptırılmış bir biçimi olduğuna inanıyoruz. Başta ütopya ile hakikatin karıştırılmasının ve bundan birçok sapmaya, mezhebe yolaçmanın iflası olarak değerlendiriyoruz. Bir ütopyanın yıkılması demek, bilimsel sosyalizmin bir öğreti olarak krizde olduğu, sakat olduğu sonucunu asla doğurmaz. Sadece ve sadece ona dayalı bir ütopyanın abartılı olduğunu, hakikat yerine konulduğunu, dolayısıyla gerçekleşme şansı olmadığı için yıkılmaya mahkum olduğunu, bizzat sosyalizmin buna böyle bir yaklaşım içinde olduğunu gösterir. Geri ülkelerin hayalindeki sosyalizmi biz çok iyi biliyoruz; hatta her türlü milliyetçilik duygularını sosyalizm olarak sunuyorlar. Sosyalizmle gerçekten alakası olmayan birçok kişilik -ki bunlar çok kötü

"...Kendini duvarlarla korumaya alan sosyalizm utanç verici bir durumdadır. Yine, oldukça zor çıkış ve giriş izni veren bir pasaport sistemiyle olsa olsa insanlar gerçeklerden uzak tutulabilir ama, bunun sosyalizmin temel insani problemlere cevap verme özülüyle hiçbir ilgisi olamaz. Nitekim sınırlar biraz gevşetildi, milyonlarca insan aktı ve akıyor. Halbuki tersi söz konusu olmalıydı. Kendine duvar örmesi gereken kapitalizm olmalıydı. Çünkü, o çirkindir, o sömürücüdür, o aşılması gerektir. Feodal dükalklar gibi kendini kalelere kapatması gereken kapitalizm olmalıydı; duvar, etrafında duvar örmesi gereken kapitalizm olmalıydı, doğrusu buydu. Tersinin olması, sapmanın ciddi varlığını gösterir..."

diktatör oldular- kendilerini tanrılar derecesinde dokunulmaz kişilikler haline getirdiler, hatta firavunlar gibi kendilerinin mumyalarını yaptırıldılar. Bize göre bunlar abartmalıydı. Sosyalizm büyüklükleri olmaz demiyoruz; büyüklükler, büyük kişilikler çıkar, yüzyıllarca saygılı da olunur ama, böyle saptırılmış sosyalist dükalklar, beylikler oluşturmayı da sosyalizme karşı yapılan büyük bir suç olarak değerlendiriyoruz.

Kaldı ki, bizim PKK'nin içinde bile daha şimdiden, doğru-dürüst bir kanş vatan toprağını dahi kurtarmadan ne kadar kötü diktatörlerle, şeflik taslaklarının ortaya çıktığını iyi biliyoruz. Hiçbir emek sarfetmezken, emeklerimize bir günde konmak isteyenlerin az olmadığını çok iyi biliyoruz. İşte, reel sosyalist ülkelerdeki de biraz buna benziyor. Dolayısıyla diyoruz ki, yıkılan sosyalist öğreti değildir. Sosyalist öğretiyi temelde toplumun bilimsel ifadesi olarak alıyoruz. Nasıl ki, fizik geçici maddi değişikliklerin bilimsel ifadesi ise, kimya sürekli değişimlerin ifadesi ise, sosyalizm de toplumların gelişmesinin bilimsel ifadesidir. Toplum oldukça onun bilimsel ifadesi de olacaktır ve dolayısıyla da sosyalizm giderek gelişen ve bilimsel niteliğe gittikçe yaklaşan bir öğreti olarak varlığını sürdürecektir. Sosyalizmin doğru tanımı budur. Sosyalizm bir öğreti olarak böyle olduğuna göre, bazı ülkelere, hatta bazı şefliklere bunu bağlı kılmak, onu din derecesine düşürmek demektir. Sosyalizmi din, önderlerini de peygamberler durumuna getirmek demektir. Bu, doğru bir yüceltme anlayışı değildir. Bunun yerine katkılar yapılır, hem öğretilere, hem de eyleme katkılar yapılır. Katkı yapanların yaratıcılığına övgü, saygı gösterilir ama, yine de bilimin ölçülerini elden kaçırmamak kaydıyla bu olur. Sosyalizmin içinde, özellikle buna karşı mücadele önemli bir rol ifade eder. Sosyalizm, emek hareketidir veya tercihini hep emekten yana yapan bir harekettir. Sosyalizm, emeğe layık olduğu yeri vermek demektir. O, emeğin üretkenliğine, emeğin yaratıcılığına, emeğin özgürleşmesine en önde yer verir. Şimdi buna kim ne kadar sadakatla bağlı ise, kim buna böyle değer veriyorsa, buna kim yol açıyorsa, onu sosyalist bilmek; sosyalist önder ve örgütü bu temelde saptamak yerindedir. Ama, emeğin ifadesine büyük katkısı olmadan ona el koyma olayını da kesinlikle sosyalizme bir saldırı olarak görmek; emeğin kurumlaşmasına, emeğin siyasi ifadesine, emeğin ideolojik ifadesine bir saldırı olayı olarak görmek ve kararlca karşı durmak, savaşmak, sosyalizmin diğer bir cephesine-mücadele cephesine-doğru yaklaşmak demektir. İyi biliyoruz ki, sosyalizm bu tutumların ifadesidir; yani üretim sürecini doğru değerlendirmede, emeğin rolünü ortaya koyma, emeğin özgürleştirilmesine, mücadelesine

bağlı olma ve bunu emeğin iktidarına kadar götürmedir. Bu konuda, işi gerekirse siyasal iktidarı zorla ele geçirmeye kadar götürme, sosyalizmin özüdür. Buna özde ve biçimde ne kadar bağlı kalınırsa, o kadar sosyalist olunduğundan bahsedilebilir.

Biz bu öğretilere inanıyoruz, bu öğretilere bağlıyız ama, bu çerçevede ve bu tanım dahilinde bağlıyız. Dolayısıyla bize göre, Ekim Devrimi önemli bir sosyalist devrim olmakla birlikte, içinde eski toplumu taşıdığını, daha çok da ütopyasının daha baştan birçok sakatlığı içerdiğini, abartılı olduğunu çok iyi biliyoruz. Başından itibaren, giderek büyüyen büyük Rus şovenizmini Lenin bir tehlike olarak görüyordu, yine bürokrasiyi daha o zamandan görüyordu; toplumdan, halktan, emekten kopuş sürecini görüyordu. Halklar arası eşitsizliğin ne kadar hassas olduğu ve daha şimdiden şovenizmin tehdit ettiği, daha devrimin sıcaklığı içinde söyleniyordu. Daha sonraki süreçler hiç şüphesiz bu tehlikelerin azalmadığını, bilakis daha da arttığını gösterir. Yine de, önemli bir devrim olmakla birlikte, çok abartılmaması, hele hele dünyayı tam ikiye ayırdığı ve süratle gelişen bir komünist devrime doğru götürdüğü biçiminde aktarılmaması gerekir. Troçki, daha hızlı dünya devrimi diyor, bunun imkan dahilinde olmasının nasıl bir sapmaya yol açtığını bilmekteyiz. Ama, buna karşı olarak, özellikle Stalin'in uygulamada önderlik ettiği bu yaklaşımın da, "tek ülkede sosyalizmi kurtarma" adı altında nasıl bir Rus şovenizmine yol açtığını ve giderek gelişmiş bir Rus ulusçuluğuyla, hatta milliyetçiliğiyle -ki bugün ürünlerini Sovyetler Birliği'nde görüyoruz- sonuçlanıp bir yığın ulusal çelişki ve hatta çatışmaya neden olduğunu görüyoruz. Bu "sosyalizmi kurtarma" adı altında ortaya çıkan bir sapmadır. Hakeza "parti, devlet çok gereklidir, emperyalist kuşatma altındayız" biçiminde, belki bir gerçekliği ifade etse de, partiyi böyle çok katı bir aygıt, gerçekten adeta kast örgütü gibi tutmak, bunun yanında devleti de en çok korunması gereken bir organ olarak değerlendirmek, aslında sosyalizmin özünü aykırıydı. Bu araçlara yüklenen misyon öyle bir duruma getirildi ki, dünyadan kendilerini tecrit ettiler, etraflarına duvarlar ördüler. Bu ülkelere girmek için neredeyse genel sekreterin iznine ihtiyaç vardı. Bir kişinin yurtdışına çıkması veya bir alana gitmesi için, bu kadar kendini bürokrasi ile, kayıtlarla insanlıktan koparan bir rejimin sosyalizm olamayacağını bilmek lazım. Nitekim yıkıldı.

Kendini duvarlarla korumaya alan sosyalizm utanç verici bir durumdadır. Yine, oldukça zor çıkış ve giriş izni veren bir pasaport sistemiyle olsa olsa insanlar gerçeklerden uzak tutulabilir ama, bunun sosyalizmin temel insani problemlere cevap verme özülüyle hiçbir ilgisi

olamaz. Nitekim sınırlar biraz gevşetildi, milyonlarca insan aktı ve akıyor. Halbuki tersi söz konusu olmalıydı. Kendine duvar örmesi gereken kapitalizm olmalıydı. Çünkü, o çirkindir, o sömürücüdür, o aşılması gerektir. Feodal dükalklar gibi kendini kalelere kapatması gereken kapitalizm olmalıydı; duvar, etrafında duvar örmesi gereken kapitalizm olmalıydı, doğrusu buydu. Tersinin olması, sapmanın ciddi varlığını gösterir. Şimdi bu yıkılmaya çalışılıyor. Bu konuda reel sosyalizmde bir tıkanmanın olduğu kesindir. Kimler, ne zaman, nasıl buna yol açtı? Zaten bu tartışılıyor, bu iyi bir tartışmadır ve bizim de öngörülerimize uygun bir tartışmadır. Onun için yadırgamadık. Kendilerini reel sosyalizme kapırmış olanların, hatta mutlu bir azınlık olarak, duygularıyla, düşünceleriyle, maddiyatıyla, mideleriyle kendilerini böyle bir yaşama kapırmış olanların üzümleri bizim için fazla üzüntü verici olamaz. Biz, çok önceleri bu tip yöneticileri kastederek nefretimizi belirtiyor ve bunlara sosyalizmin kötü memurları diyorduk.

Hemen söyleyelim; bu reel sosyalist ölçüler arkadaşlarda da biraz şekillenmiştir. Bizim baştan beri bu tip şekillenmeleri iç açıcı bulmama gibi bir yaklaşımımız vardı ve dikkat edilmezse rahatlıkla demokrasiye de, sosyalizme de aşacağını kendine rahatlıkla bir kapitalizm ölçüsünden bile daha fazla bir bireyciliği yakıştırabileceğini görüyorduk; bu nedenle sürekli karşı durmaya çalıştık. Sandığınızdan daha fazla reel sosyalizmin etkileri üzerinde olabilir, buna anti-parantez dikkati çekmeliyiz. Sosyalizm diye bellediğimiz olayların çoğu reel sosyalist kökenlidir. Bizim bu sosyalizmle de fazla bağlantımızın olmadığını hatırlatmam gerekir. Dolayısıyla bugün kapitalist ağzların, burjuva temsilcilerinin iddia ettiği gibi, yaşanan sosyalizmin çözüldüğü değil, sosyalizm adına bir hayalin, bir sapmanın, hatta oldukça kapitalizme hizmet eden bir durumun yıkılmasıdır. Bize göre kapitalizmi biraz da uzun ömürlü kılan bu sosyalizmin ta kendisidir. Gerçekten şunu çok açıkça belirtebiliriz ki; eğer kapitalizm esenliğe biraz kavuşmuşsa, bunda reel sosyalizm en büyük katkıyı sağlamıştır. Neden? Bir defa insanlığın önemli bir kesiminin bunalımını kapitalizmin üzerinden çekti. Gerek ulusal kurtuluş hareketleri çerçevesinde olsun, gerekse sosyal kurtuluş çerçevesinde olsun, kapitalizmin başına bela olup onu yıkıntıya götürecek bu güçler, reel sosyalizmin giderek tehlikeli hale gelen sapmaları nedeniyle kapitalizm için tehlikeli olmaktan çıktı. Reel sosyalizmin, "işte, sosyalist sistem olduk" veya "apayrı bir dünya olduk, komünizme de gidiyoruz" biçiminde kendi kendini aldatması kapitalizme rahat bir nefes aldırttı.

Düşünelim bir; Etyopya devlet başkanı ve bir yığın aşiret şefi kendini sosyalist ilan etti! Türkiye'de de böyleleri doluydu. Uzaktan, yakından sosyalizm öğretisi ve özellikle de ahlaki özelliğinden hiç haberdar olmayanlar mangalda kül bırakılmamasına kendilerini sosyalist şef ilan ettiler. Sonuç, Türkiye'deki kapitalizmin rahatlaması oldu. Birakalım dünyayı Türkiye örneğine bakalım: TKP'nin varlığı sanıyorum Türk kapitalizmine yapılan en büyük destektir. TKP denilen olgu olmasaydı veya en azından daha sonraki saptırılmış biçimi, o kokuşmuş mültecilik olmasaydı, yine Türkiye'nin temel sorunlarına kemalizmin sadık bir hizmetçisi temeline katkıları olmasaydı, bugünkü cumhuriyet denilen olay karşımıza çıkmazdı. Bunu iyi görmek gerekiyor. Kaldı ki yalnız o değil, tama-

men dıştan Sovyet desteği, içten TKP'nin payandası olması, sanıldığından daha fazla Türk kapitalizminin vücut bulmasına yol açtı. Bu, dünya çapında da biraz böyledir.

Reel sosyalizm veya başını Sovyetler'in çektiği sosyalizm, kapitalizmin başına bela olabilecek birçok gücü bela olmaktan çıkardı. Yarattıran sistem, sahte komünist ütopyası biçiminde ifadesini bulan bir sistemle, 70 yıl gibi uzun bir süre kapitalizmin kendini toparlamasına yol açtı. Eminim ki, böyle bir sosyalist gelişme olmasaydı veya sosyalist çarpıtma olmasaydı, kapitalizm kendi kendine birçok cepheden ağır sorunlarla karşılaşıyor olurdu ve daha iyi yıkılma koşullarını hazırlayabilirdi. Herhalde günümüzde en çok üzerinde durulması gereken bir sorun, kapitalizmi bu esenliğe kavuşturan reel sosyalizmin, kapitalizmle bağlantısı olacaktır. Daha doğrusu, reel sosyalizm açıkça kapitalizmin en gelişkin bir biçimi değil midir? Belki de şu görülecektir ki, sosyalizm adına güçlü bir kapitalist gelişme yaşanmıştır, kapitalizmin vardığı en son aşaması emperyalizm iken, bu aşamanın da kapitalist biçimi reel sosyalizmdir. Bugün Sovyet insanının ezici bir kesimi büyük bir kapitalist arayış içindedir. Bu ne anlama geliyor? Sovyet sosyalizminin tümüne kapitalizmdir demek istemiyoruz. Ama sosyalizme ilgi yok denilecek kadar azalmış, Batı kapitalizmine öykünme ise son safhada deniliyor. Bundan çıkarılacak sonuç olsa olsa, üretim araçları fazla gelişmemiş, milli gelişmesi fazla olmayan geri ülke koşullarının sosyalizm adı altında kapitalizmi geliştirmesidir.

Daha önce de bu tip değerlendirmeleri zaman zaman sunmaya çalışıyorduk. Kapitalizmi kolektifleştirmek demek, illa kapitalizme götürmek demek değildir. Kolektif kapitalizm sosyalizm içinde bir aşama olabilir. Bunu vurgulamalıyız. Fakat, eğer kolektif kapitalizm partinin gittikçe bürokratlaşması, yine devletin gittikçe çok güçlendirilmesi biçiminde bir üst yapıyla kuşatılıyorsa burada sosyalizme değil, kapitalizme götüreceğini görüyoruz. Gerçekten üretim araçlarını kolektifleştirmek gereklidir, hatta insan emeğini kolektifleştirmek gereklidir ve sosyalizmin de bir ön aşamasıdır. Ama, işte daha sonra bunun etrafında partinin bürokratlaşması ve devletin de çok güçlü kılınması çok açık ki sosyalizmin özünü aykırıydı ve bu kapitalizme götürür. Gerçekleşen de biraz bu oluyor. Bu, sosyalizm adına hiç bir şey yapılmadığını göstermez. Fakat, kapitalizmin daha çok güç kazandığını ortaya çıkarıyor. Nitekim, mevcut sosyal, ekonomik durumda şimdi kapitalizmin lehine daha fazla bir açılımla halledilmek isteniliyor. Bu hiç şüphesiz beraberinde daha gelişkin bir sosyal, ulusal mücadeleye de yol açar. Kapitalist ögeler sakat bir sosyalizm içinde veya sosyalizmin saptırılmış bir biçimine karşı kendilerinin devrimini yaptılar. Bu devrim bir yandan kapitalizmi güçlendiriyor gibi gözüküyorsa da, tekrar kapitalizme dönüş güçlü bir akım haline gelmiştir diye düşünülüyorsa da; bize göre, tam tersine, kapitalizmin reel sosyalizm vasıtasıyla bunalımlarını hafifletme durumunun son bulmasıdır. Ve dolayısıyla daha ağır bunalımlara düşmesidir. Asıl bundan sonra kapitalizm, gerçek rayına oturma ve özellikle de bunalımlı yapısını yaşama durumundadır. Reel sosyalizmin kendisine sağladığı, özellikle '50'lerden sonra sağladığı rahat üstünlük durumunun verdiği gelişmeyi artık sağlayamayacak, derin bunalımı bundan sonra yaşayacaktır. Dolayısıyla görünüşte kapi-

talist sistem veya kapitalist dünya geliyor olsa da ama, özünde onun bunalımı doğru temelde tekrar geliyor. Bundan sonra, bu bunalımlar devrimlere nasıl yol açar? Sovyetler Birliği'nde, Batı Avrupa'da, Amerika'da, yine ulusal, sosyal seviyeleri geri birçok halkta nasıl sonuçlara yol açar? Hergün bunu görüyoruz. Bize göre bu daha gerçekçi bir dünya durumudur. Ve böyle bir dünya dengesinde eskisinden daha fazla kurtuluş problemlerini gündemleştirmek söz konusudur.

Unutmayalım ve çok istisnai de olsa vurgulayalım ki; Kürdistan, bu 70 yıllık reel sosyalizmin kurbanıdır. Kürdistan'ın bu duruma gelmesini, halk ve ülke olarak tasfiyenin eşliğinde olma durumunu biz reel sosyalizmin kurbanı olma şeklinde değerlendiriyoruz. Neden? Bugün "tekrar Sevr ortamı hortlatılıyor" deniliyor, buna doğru yaklaşmıyor. Eğer, '70'lerde dayatılıysaydı belki bir anlamı olurdu. Sevr aslında kemalist çözümden daha geri bir çözüm değildi. O, özellikle kemalist diktatörlüğün halkların azgın katili olma, birkaç halkı tasfiye etme, Kürdistan halkını da tamamen boğuntuya götürme durumu göz önüne getirildiğinde, böyle değerlendirilebilir. Ancak, şunu da belirtelim ki, Sevr bizim için tercih edilir bir çözüm değildi. Yalnız, emperyalizm koşullarında kemalizmin katliamcılığı ile kıyaslandığında daha insani, hatta sosyal ve ulusal gelişkinliği ifade etmeye yakın bir duruma yol açabileceğini de söyleyebiliriz. Kemalist çözüm, katliamcı bir çözümdür. Hiç kimse bunun "radikal", "köktenci" olduğu değerlendirmesini yapamaz. Katliamın radikalizmi olamaz. Hele, halkların temel ulusal, sosyal gelişmelerini katliamla önlemenin ilerilikle asla alakası yoktur. Zaten reel sosyalizmin en büyük hatalarından birisi budur. Onun, dar sosyalizm anlayışı ve gerçekten bugün çok pahalıya ödediği bir anlayışı da budur. Sözümona kemalizmin sınırlı bir anti-emperyalizmi varmış! 1925'lerden '40'lara kadar bu "anti-emperyalizm" uğruna Kürdistan halkı katledildi; bir sürü azınlık halk katledildi, bu "radikalizm" uğruna! Bunun da nemenem bir radikalizm olduğu, emperyalizme nasıl muazzam güç verdiği, şu anda gerçekten kapitalizmin en çok dayandığı ileri karakollardan birisi olduğu göz önüne getirildiğinde, kemalizme böyle bir yakıştırmanın ne kadar felaketli sonuçlara yol açtığı ve dolayısıyla sosyalizmle uzaktan yakından bağlantısının olmadığı açıkça ortadadır.

Biz bu değerlendirmeleri yaparken, işte "Sevr'ci oluyorlar" demek -bu kemalizmin bir yaklaşımıdır- büyük bir katliamcı yaklaşımı gözardı etmek, örtbas etmektir ki; böyle diyenlerin konuşmaya bile haklarının olmadığını hemen vurgulamalıyız. Emperyalizm koşullarında ulusal ve sosyal sorunlar sömürü lehine de olsa çözüme gidebilir ve katliam zaman zaman başvuru bir yöntem de olsa tek yöntem değildir. Lakin, kemalizm için ulusal ve sosyal problemi çözüme katliam tek seçenektir. Bunun nedenleri vardır; gelişmemiş Türk ulusal gerçekliği, gelişmemiş kapitalizmi, bir de çok yüklü bir şovenizm ve imparatorluk kültürü vardır. Büyük imparatorluk dağıldı, geriye Anadolu kaldı. "Ne pahasına olursa olsun, onu koruyacağız" iddiasıyla müthiş bir şovenizm yol açıldı. Bildiğimiz gibi, bir de paşaların geleneği vardır; onlar için devlet her şeydir, onun uğruna her şey katledilmelidir. Böylesine bir gelişmeleri söz konusudur.

Bildiğimiz gibi, ulusal ve sosyal sorunların halledilmesinde, '20'lerde Ermeni ve Rum, günümüze ka-

dar da Kürt ve diğer azınlıkların katledilmesi tek seçenek olarak esas alındı. Sosyal sorunların çözümünde katliam M. Suphi'lerden başladı, günümüze kadar, İstanbul'da yapılan baskınla 10 gencin katledilmesine kadar böyle devam ediyor. Anti-demokratik ve katliamcı bir temelde sorunu halletmek istiyor. Demek ki, kemalist yöntem, emperyalizmin çözüm yöntemlerinden daha tehlikelidir. Hem katliamla, hem de hiçbir gelişme şansı vermeden, ulusal ve sosyal sorunların ortadan kaldırılmasına ileriliklik yaftası vurulacağını sanmıyorum. Cengiz Han yöntemlerinin ne kadar devrimci olduğunu söyleyecek durumda değiliz. Ama, kemalizmin de bu yöntemlerinin devrimci olduğunu söylemek çok zor görünmektedir. Bir olay, eski bir sosyal biçime göre, daha yeni bir sosyal-siyasal-ekonomik biçimi mümkün kılıyorsa devrimdir veya şiddet de kullanıldığına buna yol açıyorsa o devrimdir, devrimse şiddettir. Ama kemalizme bakalım, getirdiği sistem doğru-dürüst bir kapitalist sistem bile değildir. Kemalizmin uyguladığı devrim veya onun şiddet yöntemi kapi-

TKP kokuşturdu ve sonuçta; sosyalizm adına en büyük tahrifatı Türkiye somutunda gördük. Kürt halkı katledilirken; "vahşiler, gericiler devrim adına temizleniyor" denildi ve alkışlandı. Şimdi reel sosyalizm adına ortaya çıkan bu durumun, büyük bir sapmanın kendisi olmaktan başka bir şey olmadığı, dolayısıyla bir çözüm gibi gözükse de, bu nitelikte bir çözüm olmadığı açıktır. Dediğim gibi, Sevr olayı da bir emperyalist çözümdür. Ve şimdi TC diyor ki; "Reel sosyalizm aşıldı ve tekrar Sevr gündeme geliyor!" Hayır, Sevr gündeme gelmiyor. Fakat, yine de mevcut kapitalizmin yasalarına göre bir çözüm Türkiye'ye dayatılıyor. Bunu kısmen Irak'ta da gördük. Hemen belirtelim ki; Saddam diktatörlüğü ile kemalist diktatörlük karşılaştırıldığında, kemalizm çok daha geridir ve çok daha onursuz olduğu kadar halkların aleyhinde bir durumu ihtiva eder. Saddam da az çok bu geleneğin en son temsilcilerinden birisidir. Fakat, yine de kemalizm kadar değildir. Ve bu nedenle de, kolay teslim olmamıştır. Önemli oranda reel sosyalizmin ortaya çıkardığı bir ürün diyebiliriz. Arap milliyetçiliği var-

nin gelişmesine dikkat edilirse, basmakalıp yaklaşımları bizim de kullandığımız ama, buna fazla değer vermediğimiz hemen görülür. Örgütleniş tarzımız, mücadele tarzımız klasik konünist partilerinden çok farklıdır. Aslında bir anlamda PKK, reel sosyalizme karşı daha '70'lerden özellikle de günümüze kadar kendini başarıyla korumuş, onun çok önemli sapmalarına düşmemiş, bununla mücadele etmiş ve bu anlamıyla bu altüst oluş dönemine kendini en iyi ayarlamış, kendini buna çoktan beri iyi hazırlamış örgütlenmenin veya hareketin adıdır. Ve bu anlamda da, uluslararası önemi büyük olan gelişmenin sahibidir diyebiliriz. En azından şimdiye kadarki, korunan varlığı ile böyledir. Biz bu temelde daha iyi sonuç alabilecek bir dünyada olduğumuza inanıyoruz veya bunu böyle biliyoruz. 70 yılın bizim için varolan bütün dezavantajları yıkılmış oluyor. Ben dünyanın yeni durumunu değerlendirirken, somut rakamlardan, eğilimlerden bahsetmeyeceğim, buna gerek de olmadığı kanısındayım. Kapitalist çerçevede, daha çok kişi, grup, kurum dövüşecektir. Aralarındaki

etmesi demek, kendi yokoluşunu kabul etmesi demektir.

Mevcut insanlık kavgasından da biz biliyoruz ki, buna kolay boyun eğilmeyecektir. Dolayısıyla artan bir yoğunlukta, çeşitlilikte kapitalizmin sonuçlarına karşı bir mücadele söz konusu olacaktır. O mücadelenin yeni bir hamlesine tanık olacağız. Dolayısıyla sosyalizm günümüze doğru bir yaklaşımı geliştirirken, eskinin mevcut emeğin kurtuluşu, ulusların kurtuluşu sorunlarına ilaveten bu diğer yeni sorunları, iklimin kurtuluşu, yeşilin kurtuluşu, tüketim canavarlığından, bir yerde ahlaki kurtuluş gibi sorunları da ağırlıklı olarak işleyecek ve buna uygun yeniden şekillenen programlar, partiler söz konusu olacaktır. Bu aynı zamanda, yeni eylem biçimlerine yol açacaktır. Kitlelerin daha fazla katıldığı kapsamlı siyasal eylemler, hatta partilerin dar aygıtına sığmayan eylemler söz konusu olacaktır. Öyle anlaşılıyor ki, önümüzdeki dönemin devrimsel çıkışları daha fazla kitlesel, siyasal ama, aynı zamanda hem yoğunlukça, hem de nicelikçe gelişkin olacaklardır. Bir anlamda uzun vadeli halk savaşları, yine daha karmaşık, daha yoğun, fakat fazla askeri olmaktan ziyade -ki o da her zaman olacaktır- siyasal boyutu gittikçe öne çıkan bir karakterde gelişecektir. Birçok problemin üzerine artık orduların çatışma tarzından ziyade, halkların hemen ayağa kalkıp alaşağı etmeleri biçiminde devrimler gerekecektir. Bugünkü mevcut ağır sorunları, bir avuç tekeli kapitalistin dünyayı dehşete düşürmesini, ancak halkları böyle ayağa kaldıran bir program, bir örgütlenme aşabilir. Herhalde mevcut tartışmalar da bu yönlüdür. Bugün Doğu Avrupa'da olan çıkışların hepsine biz kapitalizmin dönüşü diyemeyiz. O çıkışların içinde bu tip gelişmeler de gizliydi. Bu daha da yoğunlaşacağı benziyor. Özellikle ABD'nin dayattığı statüko, terör, dehşet mutlaka bir kitlesel devrime yol açacaktır. ABD, nükleer tehditle, şantajla dünyayı tutsak etmek istiyor. Halklar, insanlık hiçbir zaman bunu kabul etmeyecek ve mutlaka buna uygun bir mücadele tarzını bulacaklardır.

Sovyetler'in bu konuda birşeyler yapmak istediğini biliyoruz. Ama, onlar nükleer tehlikeyi ortadan kaldıramayacaklardır, donduramayacaklardır. Nitekim öyle de oluyor. Nükleer tehlikenin ortadan kaldırılması da devrimin önemli bir görevidir ve başta Amerikalı halk yığınları olmak üzere, dünya halklarının yığınsal ayağa kalkması ile olacaktır. Kapitalizmin, Sovyet türü bir sosyalist sistem anlayışıyla yıkılamayacağı, hatta güçlendireceği ortaya çıkmış iken, bundan sonra kapitalizmin aşılmasının tamamen halkların çok kapsamlı ve daha şimdiden bunu öngören programları, örgütlenmeleri ve eylem biçimleriyle gerçekleşeceği gerçeği kendini ortaya koyuyor. Günümüzde sosyalizm tartışmaları bu çerçevede gelişecektir. Ve bu, olumlu bir gelişmedir. Temel sorunlara daha gerçekçi, daha doğru çözümler bulmaya çalışan, ağır da gelişse gerçekliği nedeniyle, tercih edilmesi gereken bir yaklaşım tarzı oluyor. Tabii ki, parti gerçeğimize biz, hep bu temelde baktık. Aslında PKK böyle bir gelişmeye yabancı değil veya kendisinin oluşum tarzı, özellikle öncü oluşumu, kitle oluşumu, şiddeti de bu temelde ele alış farklıdır ve bu yeni dengelere de oldukça güç veren konumdadır. Yeni yaklaşım tarzına daha açık, açık olduğu kadar da ona yol veren, ona başından beri kendini ayarlayan tarzıdır.

GELECEK SAYIDA:
TC'nin ideolojik-politik tükenişi ve olası gelişmelerin yönü

"...Dolayısıyla artan bir yoğunlukta, çeşitlilikte kapitalizmin sonuçlarına karşı bir mücadele söz konusu olacaktır. O mücadelenin yeni bir hamlesine tanık olacağız. Dolayısıyla sosyalizm günümüze doğru bir yaklaşımı geliştirirken, eskinin mevcut emeğin kurtuluşu, ulusların kurtuluşu sorunlarına ilaveten bu diğer yeni sorunları, iklimin kurtuluşu, yeşilin kurtuluşu, tüketim canavarlığından, bir yerde ahlaki kurtuluş gibi sorunları da ağırlıklı olarak işleyecek ve buna uygun yeniden şekillenen programlar, partiler söz konusu olacaktır. Bu aynı zamanda, yeni eylem biçimlerine yol açacaktır. Kitlelerin daha fazla katıldığı kapsamlı siyasal eylemler, hatta partilerin dar aygıtına sığmayan eylemler söz konusu olacaktır. Öyle anlaşılıyor ki, önümüzdeki dönemin devrimsel çıkışları daha fazla kitlesel, siyasal ama, aynı zamanda hem yoğunlukça, hem de nicelikçe gelişkin olacaklardır. Bir anlamda uzun vadeli halk savaşları, yine daha karmaşık, daha yoğun, fakat fazla askeri olmaktan ziyade -ki o da her zaman olacaktır- siyasal boyutu gittikçe öne çıkan bir karakterde gelişecektir..."

talizme bile hizmet eden devrim veya onun şiddeti değildir. Dolayısıyla elikanlı bir diktatörlüktür. Bu diktatörlük biraz faşizme mi yaklaşıyor? Belki de ondan daha geridir. Biz buna pro-faşizm diyorduk. Bunun içinde Osmanlı cellat geleneği, halkların azgın düşmanlığı, kendi halkına düşmanlığı da vardır. Böyle bir iktidar despotizminin her türlü çalınlığı Osmanlı geleneği ile sürdürmesidir. Geçenlerde yayınlanan bir yazıda yer aldığına göre; nizam-ı alem için, iktidar için bir sultan 19 şehzadeyi boğuyor. Kemalizmin de yaptığı budur. Kemalizm, en yakınlarını bile nizam-ı alem için katletmiştir. Osmanlı İmparatorluğu da buna, "nizam-ı alem için" diyor. Osmanlı şiddeti, bırakın halka karşı, en yakınlarına, kendi içindekilerine karşı bile acımasızca uygulanıyor. Bu şiddet ne kadar devrimseeldir? Öyle anlaşılıyor ki, gerek Osmanlı terörizmi ve gerekse de kemalist terörizm devrimsel bir içeriğe de sahip olmadığı gibi, çok kötü bir kardeş kavgasının adıdır da. Kemalizmin şiddetinde, ilerleme etkeni olma gibi bir durum yoktur. Kötü bir geleneğin en kötü ve en son kalıntısıdır.

Bunu biraz daha değerlendirmek gerekir. Sanırım Türkiye'deki tartışmalar giderek bu noktaya geliyor, gelmek durumundadır. Kemalist terörü doğru-dürüst değerlendiremedin Türkiye Cumhuriyeti'nin enkazından kurtulmak mümkün değildir. Onu biraz değerlendireceğiz. Yine anti-parantez belirtiyim. Sözü şuna getirmek istiyorduk ki; reel sosyalizm, hiçbir gerekçe ile savunulamayacak bir katliamcı gelişimin en büyük desteği idi. Ve en son, halklar TC rejimi tarafından katledildiği halde, TKP gibi bir oluşum içte bunun en güçlü dayanağı oldu. Reel sosyalizm gelişti,

dir, gericiliği de buna eklenebilir, şovenizm vardır ve bütün bunlar, bir çözüm tarzi olamayacağına ortaya koyan örneklerdir.

Şu çıkıyor ortaya; demek ki dünya çapında mevcut altüst oluşlar, bizdeki ifadesini, sosyalizm yıkılıyor, umutlarımız yıkılıyor biçiminde değil, sosyalizm adına bir ütopyanın, hem de sapırılmış bir ütopyanın ve oldukça kapitalizme hizmet eden bir rejimin yıkılması olarak buluyor ve bir üçüncü yol olarak kendini ortaya çıkarıyor. Tekrar kapitalizmin çerçevesinde, ulusal ve toplumsal sorunların daha da ağırlaşması ama, o denli de çözüm olanaklarının ortaya konması, çözüme ulaşma olanığının elde edilmesi olarak görüyoruz, değerlendiriyoruz. Kaybedilenlere acımayız veya üzülmemekten ziyade, bizim için sorun, büyük bir yükten kurtulmadır. Ama, kurtulduk diye de, hemen kapitalizme sarılmak gerekir. Kapitalizm eski kapitalizmdir. Buna bazı cephele ilave edilmiş gibi gözükmeyle birlikte, gerçek bunalımlarına, dolayısıyla çözüm yollarına kavuşmuş kapitalizmdir. Daha doğrusu bu, sosyalizmin bir tıkanmadan kurtulmasıdır da. Sosyalizm adına girişilen ve oldukça kapitalizme hizmet eden, eski toplumun, kapitalist toplumun, hatta feodal toplumun birçok özelliklerini sosyalizm adına çok tehlikeli uygulamalarla kurumsallaştıran bir sistemin aşılmasıdır.

Dediğim gibi, şimdilik görevimiz, bunun uzun bir tarihi, güncel incelemesini yapmak değil, bir ana değerlendirmeyi yapmaktır. Geçmişe dair bu konuda bizim için özeleştirisel olan ne olabilir? Kendimizi o kadar reel sosyalizme kaptırmamakla birlikte -gerçekten PKK hiçbir zaman kendini kaptırmadı- ama, o basmakalıp bazı deyimleri ihtiyat kaydıyla biz de kullanıyorduk. Aslında, PKK'nin

rekabet şiddetlenecektir.

ABD, Avrupa, Sovyet, Japon kutupları vardır. Bunlar sürekliliği birbirleriyle çeşitlendirecektir. Yine, bir de buna ezilen, sömürülen ülkeler, halklar, diğer çekişme odağı olarak karşı duracaktır. Bir yandan kapitalist devletlerin kendi aralarındaki çelişkileri, diğer yandan buna yönelik emekçilerin artan çelişkileri yeni sorunlarla birlikte daha da hızlanacak, ulusal kurtuluş süreci kendisini daha da şiddetli dayatacağıdır. Hatta yeni sorunlar söz konusu. Tahrip edilen dünya var, çevre kirliliği bugün kapitalizmin bir yan sorunu olarak neredeyse temel bir sosyal hareketliliğe yol açacak kadar gelişmiştir. Kapitalizm gerçekten dünyayı tehdit ediyor; hem çevreyi, hem de gökyüzünü tehdit ediyor. Yıkıcı sorunları hiçbir devreyle kıyaslanmayacak bir biçimde ortaya çıkıyor. Gerçekten hem gökyüzü, hem de insanların çok yakın çevrelerini adeta mezara dönüştürüyor. Yani betonlaşma az bir tehlike değildir. Nüfus artışı da az bir tehlike değildir. Dünyanın neredeyse kirlenmedik hiçbir yeri kalmadı. Havası da kirlidi, dediğim gibi, yeşillik yok oluyor, boğucu bir atmosfer vardır, insanların robotlaşma düzeyi hızla gelişmiştir. Bütün bunlar, başlıbaşına bir devrim programına yol açacak kadar ağır sorunlardır. Eskiden sadece emeğin kurtuluşu, ulusun kurtuluşu sorunları söz konusu iken, bugün bunlara bağlı olarak yeşilin kurtuluşu, hava ve iklimin kurtuluşu, hatta insanın bir tüketim canavarı olmaktan kurtuluşu ciddi sorunlar olarak kendini gösteriyor. İnsan, hiç de evrenin sonu gelmeden veya güneş sistemi son bulmadan, çok kısa sürede bu kapitalizm tarafından yok olmayla karşı karşıyadır. Mevcut kapitalizm madem ki buna yol açmıştır; insanlığın bunu kabul

PKK Zindan Direniş Konferansı belgelerinden özeleştiriler...

M. Selim Çürükkaya:

“Bizim cezaevlerinde yarattığımız insan tipi, ya savaştan ve mücadeleden vebadan kaçar gibi kaçan ya da parti ortamında sorun olan bir tipti”

1975 yılında Hareketimiz henüz grup ilişkileri aşamasındayken, bir arkadaşla tartışmam ve ikna olmam sonucu mücadeleye katılmaya karar verdim. Aynı yıl Mamikan(Tunceli) Yatılı Öğretmen Okulu'na okumaya gittiğimde, orada sosyal-şoven örgütlere karşı ideolojik mücadele vererek grup örgütlenmesi içinde yer aldım. Üç yıl burada mücadele ettim. 1978 yılında Çewlik(Bingöl) ve Mûş bölgelerinde propaganda ve örgütlenme faaliyetleri yürüttüm. İçinde yaşadığım çevreden edindiğim küçük-burjuva yaşam tarzı, toplumumuzdaki örgütsüz yaşam tarzının bende derin izleri, Hareketimizin grup aşamasından parti aşamasına geçiş yapmaya başlamasıyla döneme ayak uyduramam, ciddi yetmezlikler içine girmeme neden oldu. Nitekim bu dönemde Davut provokatörünün gerçekleştirdiği tasfiye hareketini boşa çıkaramadığımdan, Amed(Diyarbakır)'e sürüldüm ve burada yakalandım.

İtirafçı Hıdır Akbalık'ın soruşturmada polisle işbirliği yapmasına rağmen, partiye zarar vermeden cezaevine gittim. Cezaevi yaşantımda, mahkemelerdeki yargılanmalarında, kısacası 1984 yılına kadarki süreçte partiyi savunmaya çalıştım. Genel bir yenilgiyi yaşamamıza rağmen, **Mazlum**'ların, **Hayri**'lerin, **Ferhat**'ların başlattığı mücadeleyle, düşmanın politikasını etkisizleştirme mücadelesinde yerimi aldım.

1983 yılından sonra cezaevinde rahat bir ortamı yaratıldı. Bu dönem cezaevinde örgüt sorunu da gündeme geldi. Aynı zamanda düşman da cezaevine rehabilitasyon politikalarını dayatmıştı. Düşman, zor aracılığıyla bize yönelmediği bu dönemde, dolaylı yollardan içten içe bizi birbirimize düşürdü. Bizde hortlayan kariyerist, bölgeci, hizipçi anlayışların ve düşman faaliyetinin sonucunda bazı arkadaşlar örgütten tecrit edildi, bazı arkadaşlar atıl bırakıldı. Sonuçta tasfiyeciliğin başını çektiği bürokratik, bastırmacı bir örgüt ortaya çıktı.

Bu süreçteki bireysel tavrımı ve durumumu şu şekilde mahkum ediyorum: 1982 ölüm orucundan beri faaliyete geçen, Ocak direnişinde düşmanla uzlaşarak bize elbise giydiren, değişik hilekarlıklarla örgütün başına geçen M. Şener'e karşı uyanık davranmamamı, partili bir tavır takınmamamı, Fuat Çavgun'un yanlış tavrına karşı tavır takındığım gibi M. Şener tasfiyeciliğine karşı koyamamamı suç ve politik körlük olarak değerlendiriyorum.

1983'den sonra cezaevi politikasının oluşumunda benim de etkinliğim olmuştur. Oluşturulan politikanın tasfiyeciliğe hizmet ettiği bugün açığa çıkmıştır. Parti Önderliği'nin cezaevi politikamızla ilgili yaptığı çözümler ve bu politikanın doğurduğu sonuçlar, bizde oluşan parti dışı yaşam tarzı ve an-

layışlar gözönüne getirildiğinde, politikanın tasfiyeciliğe hizmet ettiği daha iyi anlaşılır.

Ülkede gerilla mücadelesi yükselmesine rağmen, bizler, cezaevi mücadelesini gerilla savaşına tabi kılamadık. Tutsak insanlarımızı gerilla savaşına kanalize edilecek şekilde eğitmedik. 12 Eylül öncesi amatör örgüt ilişkisini aşamadık; dışardaki mücadelemize denk düşecek bir yaşam tarzı, eğitim düzeni ve disiplinli bir yapı oluşturamadık. Kendimizi rehavete, zafer sarhoşluğuna kaptırdık. Durum böyle olunca cezaevine özgü oluşan yaşam tarzı, disiplinsizlik, üslupsuzluk, bizi sıcak mücadeleden uzaklaştıran eğitim anlayışımız, cezaevine özgü bir kişiliğin şekillenmesine neden oldu. Bu kişilik, cezaevinde rahat bir ortamın yaratılması ve korunmasıyla politikayı sınırlandıran, bununla ufkunu daraltan, kazanımların korunması için herşeyi göze alan, tüm enerjisini bunun için harcayan, dışardaki kitle gücünü, hatta gerilla etkinliğini bu politikaya yedeklemeye çalışan, ulusal kurtuluş mücadelesi için politika üretemeyen, güçlenen savaşın karakterini ve önderliğini derinlemesine yaşayamayan, gerilla savaşına romantik duygularla bağlanan, savaşın ihtiyacına göre kendisini ve başkalarını eğitemeyen, savaşın ihtişamının ve önderliğin olağanüstü çabasının, dayanıklılığının, toparlayıcı, örgütleyici, ikna edici, harekete geçirci özelliklerinin derin bilincine varamayan, cezaevi geçmiş direnişini antik çağ kahramanlığı gibi övüp göklere çıkaran, cezaevi direnişlerini subjektif olarak olmasa da, objektif olarak savaşımızın merkezine koyan, yine cezaevi mücadelesini ve onun değerlerini büyük gördüğü oranda, dışardaki savaşa ve değerlerine yabancılaşmış, amatör ve bürokratik bir örgüt anlayışına sahip olan, partinin çalışma tarzını, örgütlenmesini bilince çıkarmayan, kendi yetmezliklerini, eksikliklerini göremeyen ama, savaşın yetmezlik ve eksikliklerini fazlaca abartan bir kişiliktir.

Özel savaşın 1983'ten sonra uygulamaya soktuğu rehabilitasyon politikası ve bizlerin bu politikanın bilincine varıp boşa çıkaracak devrimci bir politika ve yaşam tarzı oluşturmamamız, yukarıda izah etmeye çalıştığım kişiliğin şekillenmesine neden oldu. Aynı tarihlerde M. Şener tasfiyeciliğinin boy vermesi, bu kişiliklerin bol olduğu bir alanda oldu. Onun, sahtekarca tutum, davranış ve yaşam tarzına, yarattığı örgütsel kaosa, düşmanla girdiği açık uzlaşmaya rağmen, biz saf tutkular, cılız tepkiler ve politik körlük soruna yaklaştık. Onu düşmanla uzlaştığı anda yere çalmamız gerekirken başımıza geçmesine müsaade ettik. Ve tahliye olduğunda politik körlüğü bir türlü aşamayan bazıları onun ne kadar

maharetli ve direnişçi biri olduğunu öve öve Parti Önderliği'ne anlattı. Bu örnek cezaevindeki bürokratik örgütün ne kadar kayırmacı bir anlayışa sahip olduğunu gösteriyor. Bu örgüt kafası, cezaevinde kendisiyle iyi geçinen bir haini kahraman, kendisiyle biraz çelişkiye düşen dürüst bir insanı hain olarak yansıtabilir bir niteliktedir. M. Şener'in cezaevinde düşmanla uzlaşmasının normal bir vaka, bazı arkadaşların ufak tefek yetmezlikleri veya bazı olumsuzluklarının suç olarak telakki edilmesinin izahı budur.

Yukarıda izah etmeye çalıştığım cezaevi kişiliğimle parti ortamına geldiğimde, her yönümlü partiye çelişkide olduğumu hemen hissettim. Ama, kabahati kendimde değil, partide görüyordum. Yani bana göre doğru olan ben, yanlış olan parti idi. Bazı eksikliklerimi biliyordum. Ama onbir yıllık zindan direnişinde şaşmaz bir politikanın savunuculuğunu yapmıştım. Düşmana boyun eğmemiş, tam tersine dize getirilemeyenlerin içinde yerimi almıştım. Akademi yönetiminde yer alan bazı kişilerin bana karşı olumsuz tavırlar takınması, Parti Önderliği'nin cezaevi politikasına yönelik sert eleştirileri beni daha da kemikleştirdi. Özellikle Şener tasfiyeciliğinden etkilendiğimiz iddia edilmesi, bazı kişilerin bize tasfiyeciyi gözleriyle bakması beni parti ve önderlikle cezaevleri konusunda düşünce alanında tam karşı karşıya getirdi. Öyle ki ben, önderliğin subjektif olarak sorunlara baktığını, M. Şener'e duyulan öfkenin bize de duyulduğunu, cezaevinden ve oradan çıkanlardan çekinildiğini, bunun için bize saldırdığını ve azarlandığımızı düşündüm. Bu durumdan müthiş rahatsızlık duydum. Bu rahatsızlık sonucu yer yer tepkilerimi dışa vurdum. Cezaevleri aleyhine konuşanlara karşı bir nevi tavır aldım. Önderliğin cezaevlerine yönelik eleştirilerini sert ve haksız gördüğümden olumsuz düşüncelerime daha da sahip çıkmaya başladım.

Zaman ilerledikçe Parti Önderliği'nin eğitici, ikna edici ve kazanıcı tavırlarla bize yaklaştığını, günlerce, hatta haftalarca gece gündüz, bıkmadan usanmadan üzerimizde durduğunu görünce gerçekten bize büyük bir önem verildiğini kavramaya başladım. Bu noktadan sonra kendi gerçeğim ve cezaevi gerçeği üzerinde düşünmeyi gerekli gördüm. Kendi yaşantım, çalışma tarzım, sabırlılığım, dayanıklılığım, insanlarla ilgilenme çabalarımla Parti Önderliği'ninkini karşılaştırdım. O'nun bizlerle ne kadar ilgilendiğini, eğitimle ne kadar uğraştığını, grupları ülkeye göndermek için ne çabalar harcadığını, kendisini nasıl disipline ettiğini, bizi de disipline etmek için ne çabalar içinde olduğunu gördükçe söylediklerini daha dikkatle dinlemeye ve kendi kendimle hesaplaşmaya başladım.

Parti Önderliği, oradan buradan toparlanan kaba saba köylü çocuklarını, küçük burjuva üniversite öğrencilerini bir-iki aylık kısa bir süre içinde olağanüstü bir çaba, ilgilenme ve ikna gücüyle yetiştirip ölüme gidecek kadar kararlı hale getirerek savaş meydanlarına gönderirken, bizler cezaevlerinde Akademi ortamından daha rahat bir ortamda, devletin sillesini yemiş, iğrenç yüzünü görmüş binlerce tutsaktan birkaçını bile eğitip savaş meydanlarına gönderememiştik. Burada beceriksizliğimizi, yeteneksizliğimizi, Parti Önderliği'nin çabaları ve çalışma tarzı karşısındaki çapsizliğimizi daha iyi gördüm. Ve kendime daha çok yönelmeye, cezaevi geçmişimize daha bir eleştirel gözle bakmaya başladım.

Parti Önderliği'nin Akademi ortamında yarattığı insan tipi mücadeleye ve savaşa koşan bir tipti. Bizim cezaevlerinde yarattığımız insan tipi, niyetimiz ne olursa olsun ya savaştan ve mücadeleden vebadan kaçar gibi kaçan ya da parti ortamında sorun olan bir tipti. Peki bunun nedeni neydi? Biz içerde bunun bilincine varamamış, nedenlerini bile çözümlenememiştik. İçerde tek bir sorun bizi ilgilendiriyordu. Devlet bize saldırsa kararlı olacağız, ölüm oruçları ve açık grevlerine yatacağız. Herşeyimizin ölçütü buydu. Görüldüğü gibi bu da birşeyi kurtarmıyordu.

M. Şener tasfiyeciliğine karşı doğru dürüst bir tavır takınamamamızın asıl nedeni, dışardaki savaştan kopuk, tasfiyeciliğe hizmet eden cezaevi politikamızın bizde yarattığı politik körlüktür. M. Şener tasfiyeciliği, Kürt hakim sınıflarının temsilcisi durumunda olan, devrimimize karşı TC ve ABD'nin işbirlikçisi KDP'nin, yine TC ile devrimimize karşı ittifak yapan TBKP'nin denetimine girmiş, hareketimizin can alıcı iç bilgilerini bu güçlere ve Ortadoğu'daki bazı devletlerin istihbarat örgütlerine rapor etmiş, savaşımızı durdurmak ve hareketimizi tasfiye etmek için yoğun çabalar içine girmiştir.

ABD emperyalizmi ve bazı batılı devletlerin TC ile birlikte Güney Kürdistan'daki işbirlikçi KDP'yi destekleyerek otonom bir bölge yaratmaya çalışmaları, bu işbirlikçi güçlerin denetiminde Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'da işbirlikçi bir çizgi yaratılarak silahlı mücadelemizin tasfiye çabalarının hızlandığı bir dönemde M. Şener tasfiyeciliğinin ortaya çıkması tesadüfi değildir.

M. Şener de kendisinden önceki tüm tasfiyeciler gibi Parti Önderliği'ni hedefleyerek ortaya çıkmıştır. Emperyalizm ve işbirlikçilerinin uzun bir süreden beri APO'suz bir PKK istedikleri bilinmektedir. Bu taktikle önce önderliği, peşinden PKK'yi tasfiye edeceklerini düşünmüşlerdir.

Geçmişteki tasfiyecilerin direkt

emperyalist güçlere sığınıp parti karşıtı mücadelelerini sürdürerek başarılı olmadıklarının bilincine varan M. Şener, taktik değiştirerek I-KDP ve TKP'ye dayanarak ortaya çıkmasına rağmen, kullandığı taktikleri öncekilerden farksızdır. Bugün Parti Önderliği'ne saldıran M. Şener, tasfiyeciyi Hüseyin Yıldırım provokatörünün Parti Önderliği'ne saldırılarına karşı önderliği şu cümlelerle savunmuştu:

“Bizde, her zaman için altı çizilecek bir durum varsa, o da, önderliğin parti yapısı üstündeki belirleyici rolüdür. Parti yapısı içinde, taktik önderlik düzeyinde öne çıkan, sivri len unsurlar, ancak çizgiyle, APO'yla bütünleşerek, bu duruma gelmişlerdir. Taktik önderlik düzeyinde öne çıkanlara verilen değer, parti kadrolarının, kitlelerinin APO'ya, çizgiye olan bağlılıklarının bir sonucudur. APO'yu çizgiye uygulamayan, her kim olursa olsun, zamanla ne kadar saygınlık kazanırsa kazansın parti yaşantısıyla ters düştüğünde doğal bir tecriti yaşar.” (M. Karasu, S. Cansız, F. Kav, M. Şener, Serxwebûn Şubat 1989)

Dün böyle düşünen M. Şener'in, bugün Hüseyin Yıldırım ve diğer tasfiyeciler gibi düşünmesi onun ne kadar sahtekar olduğunu ele veriyor. PKK'nin belirli kademelerine yükselmek için Başkan APO'nun stratejik önderliğini öven M. Şener, tasfiyecilik için uygun bir yer edinince önderliğin stratejik konumuna saldırarak emperyalizm ve sömürgeciliğin uzun süreden beri PKK Önderliği'ne karşı yürürlüğe koyduğu bir taktiğin uygulayıcısı olmuştur.

İşin ilgilç yönü; M. Şener, cezaevlerinde yarattığımız direniş mirasına, şehitlerimizin kanına ve halkımız üzerindeki saygınlıklarına dayanarak, rehabilitasyon politikasının biz tutsaklarda yarattığı parti dışı anlayış ve yaşam tarzına bel bağlayarak başarıya gitmeye çalışıyor. Biz Amed zindan tutsakları bu alçaklığa karşı çıkmakla, halkımızı köleleştiren, onu önderliksiz bırakmak isteyen sömürgecilik ve emperyalizm karşı çıkmanın aynı olduğunun bilinciyle hareket etmeliyiz. Bunun için, Parti Önderliği'nin cezaevleri ve savaşımızla ilgili çözümlerini kavradıkça kendi yetmezliğimin bilincine vardım. Bundan itibaren kendimi hızla aşacağıma, parti hattına ulaşacağıma, önderliğin çalışma tarzı, kararlılığı, sabrı, insan ilişkilerini ve çabalarını kendime esas alacağıma, cezaevinde bende oluşan subjektif düşünceler yerine partinin çözümleyici, sonuç alıcı düşüncelerini kendime rehber edineceğime başta Parti Önderliği'ne, partiye, şehitlerimize, savaştaki tüm yoldaşlara, Konferans delegelerine ve Kürdistan halkına söz veriyorum.

Celal Özalp:

“Düşman işkence ve zulümle fethedemediği direniş kalelerini ince ve sinsî rehabilitasyon politikası ile ele geçirmeyi hedeflemiştir”

Mücadelemizin önemli bir aşamasında bulunuyoruz. Hem uluslararası yaşanan süreç, hem de TC'nin içine düştüğü çıkmaz, bunalım karşısında partimizin IV. Kongre gerçeği devrimimizin çözüm gücünün hem ulusal, hem de uluslararası bir düzey kazandığını, bunun her alanda görev ve sorumlulukları artırdığını göstermektedir. Çözümlememiş-netleşmemiş öncü ve militanın, çözüm gücü, karar ve uygulama gücü olarak bu tarihi döneme cevap veremeyeceği ortadadır.

Mücadele pratiğimizde de görüldüğü gibi, Parti Önderliği'nin geliştirdiği çözümler devrimimizde her bir süreci büyük başarılarla kazanma gücünde olmasına rağmen, kadro ve militan yapının şahsında yaşanan tikanıklık birçok değer kaybına yolaçmış; çözümlenmemiş kişilikler hareketi, devrimi birkaç kez yenilgi noktasına getirmiş; ancak Parti Önderliği'nin yoğun çaba ve müdahaleleri buna olanak vermemiş; kazanılanlar bu temelde kazanılmış, kurtarılan değerler bu temelde kurtarılmıştır. Bu çaba ve müdahalelerin zirvesi olan IV. Kongremizde partileşme yolunda atılan adımlar, geliştirilen çözümler böylesine yaşamsal bir ihtiyaçtan kaynaklanmıştır.

Pratik yaşamda tekrar tekrar kanıtlandığı gibi, öncü ve militanda ulaşılan çözüm ve netleşme düzeyi doğrudan mücadeleye yansımış, gelişmeler bu temelde sağlanmıştır.

Partimizin ulaştığı bu noktada yeniden partiye buluşmak ve bu düzeyi yakalamak benim için en temel görev ve gündem olacaktır. Bu noktada parti gündemini kavramak, özümsemek ve ulusal kurtuluş savaşımıza sağlam bir katılım, doğru bir giriş yapmak açısından Zindan Direniş Konferansımızın önemli bir rol oynayacağına, bu temelde zindan direniş cephesinde de partimizin zafer kazanacağına ve zindan direnişçiliğinin partiye katılımının böylece daha güçlü ve sağlıklı olacağına inanıyorum. Bu, her cephede gerillada, serihildanlarda, yurtdışında ve zindan direniş cephesinde partimizin IV. Kongre çizgisinin zaferi olacaktır.

Tüm bu gerçeklere bağlı kalarak, IV. Kongre gerçekleri ve Parti Önderliği'nin zindan direniş çözümlerini ışında kendime yönelmeye, güçlü bir özeleştiriyeye ulaşmaya çalışacağım.

Harekete katılımı esas olarak Kürtlük ve yurtseverlik duygularıyla yüküdür. Dini etkileri güçlü yaşayan, köyden yeni kopmuş, şehir yaşamının yutucu etkileri altında ezilen ve buna karşı geleneklerine sarılmış, giderek şehir yaşam tarzına, Türk yaşam tarzına tepki dolu bir aile ortamında yetiştim. Bu tepki, Türklüğe öfke-kin ve düşmanlık hislerinin açığa vurulması boyutundadır ancak, Türk yaşam tarzına duyulan bu tepki kendi içinde buna özenmeyi de taşımaktadır. Özellikle bu yaşam düzeyini-biçimini tutturmanın olanaksızlığı görüldükçe duyulan bir tepkidir. Gerek kişiliğimin şekillenmesinde ve gerekse Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelmede bu aile ortamı ve yetişme koşulları büyük rol oynamıştır.

Hareketle tanıştığım 16-17 yaşlarında, oldukça genç, duyguları ağır basan, hayalci ve siyasallaşmamış bir yapıdaydım. Aile ve çevre ortamında şekillenen kişiliğim feodal, küçük-burjuva etkiler ve TC'nin asimilasyon kurumlarında sömürge-

ci kültür etkileri altında geliyordu. Her ne kadar Kürtlük-yurtseverlik duyguları diriye de, bu kişiliğin sömürgeciliğin etkileri altında biçimleneceği ve giderek daha çok kendi gerçeğine yabancılaşacağı açıktı. Partiye tanışmam bu olumsuz gidişatı durdurdu. Ve bu kişiliği devrimin hizmetinde kendi gerçeğine oturarak yeni bir süreç başlattı.

Ancak, aktif bir sempatizan olarak hareketle ilişkilerimin geliştiği yıllarda, örgüte, örgüt ilişkilerine ve bir bütün olarak politikaya oldukça yabancıydım. Bütün ilişki, davranış ve hareket tarzımı niyet ve duygularım belirliyordu. Parti gerçeğini, ideolojik-politik hattımızı kavramamıştım. Partiyi daha çok kişiler şahsında tanıdığım sözkonusudur. Dolayısıyla partiye bağlılık esasta kişilere bağımlılık biçiminde geliyordu. Bu yıllarda benim için parti eşittir tanıdığım kişiydi. Kişiyi, beni partiye bağlayan bir güç olarak görüyordum. Benim için Kürdistan devrimcisi olmak, o dönemde arkadaşların dediklerini harfiyen yerine getirmek ve onlar gibi davranmaktı. Bu süreç ve ilişkiler içinde her ne kadar belli bir bilgilendirme geliyorduydu da, bu durum kişiliğimde nitelikli bir dönüşüm yaratmadı, politik kişiliği beslemedi, daha çok duygularımı besledi-büyüttü. Kısacası derinlikten uzak ve oldukça yüzeysel bir değişimi ancak yaratabildi.

1982 yılına kadar genel bir PKK'lilik kavrayışı ve böyle bir kişilik yapısı içinde hareketle ilişkilerim sürdü. Ve böyle bir yapı içinde 1982 yılının başında parti kanalıyla Lübnan sahasına geldim. Ancak bu dönemde partimiz tarihi hazırlıklar içinde olmasına rağmen, benim süreci bu derinlikte kavramam sözkonusu değil. Odukları geri bir düzeydeydim. Bu nedenle yaşama ve bu çabalara katılımım partinin beklentilerine cevap verecek bir düzeyde olmamıştır. Bu dönemde siyasi eğitim ve derinleşme yönünde yoğunlaşmaktan ziyade kendimi daha çok pratik yaşamla sınırlamam söz konusuydu. Hatta siyasi eğitim, teorik-ideolojik gelişmeyi önemsemiyordum. Deyim yerindeyse, partimiz oldukça zengin ruhsal-tarihsel ortamında oldukça yoksul, çocuk, siyasal olarak olgunlaşmamış, büyük düşünme ve sürece iddialı bir hazırlanmadan uzak, oldukça sıradan bir anlayış ve tutum içindeydim.

Örgüte, örgüt ilişkilerine-yoldaşlık ilişkilerine resmi-siyasal bir yaklaşımdan çok, aile ortamı ve ilişkileri biçiminde bir yaklaşımım vardı. Bu nedenle partiye güç katma, koruma, geliştirme bilincim yoktu. Partiyeye ve Parti Önderliği'ne bağlılığım fanatik bir mürid bağlılığı biçimindeydi. Fakat pratikte bu bağlılığın anlamını verecek, parti için sınıf mücadelesi nedir, içinde bulunduğumuz süreç militandan ne istiyor, benim bu süreçteki görev ve sorumluluklarım nedir vb. konularda düşünce ve bilinçten yoksundum. Bu nedenle PKK ve Parti Önderliği adına söylenen ve yapılan her şey benim için tartışılmaz doğrulardı. Fakat bu adla ortaya çıkan düşman anlayışlara karşı koyacak politik düzeyden yoksundum. Mücadelenin sadece kaba düşman cephesini tanıyordum. Ve bundan dolayı tam karşı cepheden olmadıkça partiye saldırı, düşman anlayış ve eğilimler karşısında, yine mücadelenin çok yönlü, çok boyutlu ve derinlikli olduğu gerçeği kar-

şısında politik körlüğü ağır biçimde yaşıyordum. Benim için bir tavır ya doğrudu ya da yanlıştı. Olaylara ve olgulara siyah-beyaz biçiminde yaklaşıyordum. Politikanın gri rengini tanıyamıyordum, bundan habersizdim. Bundan dolayı bir olumsuzluk ancak açık bir noktaya geldiğinde tavır koyuyordum, ki o zaman da bunun pratik bir anlamı kalmıyordu.

1983 yılında ise, siyasal olgunluğa ulaşmamış, süreci ve kendi rolümü bilince çıkarmamış, ancak yüzeysel bir PKK kavrayışı almış, duygu ve niyet düzeyinde biraz daha yoğunlaşmış olarak ülkeye yöneldim. Bu dönemde kişilikte çözümlenmemiş ve netleşmemiş olmama rağmen, kendimden emin bir yapıdaydım. Çünkü savaşma kararlılığımın kesinliği vardı ve bu da benim için herşeydi. Bu duygu ve coşku sarhoşluğu içinde ülkeye yönelmekteydim ve dolayısıyla oldukça yanılığılı, kendi gerçekliğimi kavramamış bir durumdaydım. Sonuç itibarıyla oldukça sıgı, sıradan ve büyük iddialardan yoksun, fedaiye bir girişti. Yani daha ülkeye adım atarken ölümü kabullenmiş, yenilgiyi kabullenmişim. Öyle ki mücadeleyi geliştirme, savaş üretme üzerinde düşüncede yoğunlaşacağıma, hep ilk çatışmada şehitlere layık bir direniş sergileme noktasında kendimi ruhta-düşüncede hazırlamıştım. Bu, basit devrimciliğin, küçük-burjuva hayalciliğinin romantik yaklaşımıydı. Ve bu durum, parti gerçekliğinin oldukça uzağında, halkımızın zafer çizgisini temsil edecek bir kişilikten uzak, yenilgili-yanılığılı kişiliğin ruh haliydi.

Dolayısıyla ülke pratiği sürecinde az bir çabayla ve sınırlı bir kavrayışla oynayabileceğim rolü oynayamadım. Mücadeleyi geliştirme, güç büyüme ve özellikle de 15 Ağustos Atılımı ile kitlelerin gelişen örgütlenme taleplerine cevap verecek düşünce gücünden ve kapasitesinden uzak, kendimizi kendi yaşamımızda kavramaya terketmiştik. Bu durumda benim payım, içinde bulunduğum yapı ile ortaya çıkmaktadır. O dönemde grubun fazla sorun yaşamaması, uyum olması ve bizim de silahlı güç olarak alanda bulunmamız bana yetiyordu. Bu küçük dünyam içinde kendimi avuttuğum oluyordum.

Yine bu dönemde saflardan kaçanların tutumu karşısında "biz inandına direneceğiz, direniyoruz" anlayışı içindeydim ve bu duygusal tepkisel bakış kendi gerçekliği, cüceliğimi görmemi engelliyordu. Halbuki burada ölçü, teslim olanlar, ihanet edenler olamazdı. Onlar belki mücadelenin zorlukları karşısında açık bir kaçış içine giriyordu ama benim, bizim içinde bulunduğumuz tutum ve anlayış daha büyük kaçıştı. Kısacası mücadeleyi geliştirmeyerek, savaş sorunlarına basit-yüzeysel yaklaşarak, örgüt-savaş üretileme güç, yetenek ve anlayışından yoksun ruh ve düşünce yapımızla kaçışların en kötüsünü yaşıyorduk. En kötüsü de o dönemde tüm bunların farkında, bilincinde olmamak ve kendimizi mücadeleye saflarında, harekete bağlı konumda görmektir. Diyebiliriz ki o dönemde, daha sonra Parti Önderliği'nin okuduğum eleştirilerine muhatap olsaydım bende şok yaratırdı. Öylesine ağır bir yanılığ ve yetmezlik içinde yaşıyordum. Bu yıllara ve döneme ilişkin Parti Önderliği'nin çözümlenmeleri içinde kendi pra-

tiğimi, kişiliğimi ve ruh halimi gör-düğümü belirteyim.

Böylesi bir konum içindeyken düşmana esir düştüm. Ki bu da tamamen içinde bulunduğum zayıf, yetmez devrimciliğin sonucuydu. Parti taktiğini, partinin sınıf bakış açısını, kitle çizgisini kavramayan devrimciliğin başına gelen kötü bir sonuçtu. Parti çizgisini, taktiğini ve çalışma tarzını temel almayan tutum sonuçta, sınıf konumu itibarıyla işbirlikçiliğe her zaman açık feodal bir unsura yenilmeyi getirmiştir. Kısacası ülke pratiğinde kişiliğimin beni getirdiği nokta bu olmuş ve bu kişiliğin şahsında ağır devrim sorunları çözüm bulmamış, aksine bu da sorunların bir parçası olarak, öncü sahasında geleneksel bir ağırlık rolü oynamıştır.

Partinin ideolojik-politik hattından beslenmeyen-güçlenmeyen kişiliğinin, en önemli bir sınav alanı da düşmana esir düşme sürecidir. Bu yetmez devrimciliğin, yanılığılı kişiliğinin sorgu sürecinde kendisini kaçak biçimde ortaya çıkardığını belirteyim. Yine yalpalama, tutarsızlık da bunun bir sonucudur. Her ne kadar düşmanı atlatma, pratik zararlara yolaçmama noktasında kalınmışsa da, sorgu sürecinde feodal, küçük-burjuva kişiliğinin, duygusal-tepkisel özelliğinin, düşmanla kaçak düvüşme, kesin ve kararlı olamama, sürekli geri adım atmaya doğru yönelme ve tutarsızlık biçiminde ortaya çıktığını belirtebilirim.

Böyle bir yapı içinde yaşamımda yeni bir süreç olan zindan pratiğine giriş yapmışım.

Bugün Parti Önderliği'nin zindan pratiğini çözümlenmesi karşısında, parti gerçekliğimiz karşısında kendi pratiğime baktığımda, PKK direniş çizgisini oldukça kaba ve yüzeysel uyguladığımı, düşmanın zindana dayattığı tasfiyeciliği göremediğimi, pratik olarak buna hizmet ettiğimi, özellikle direniş adına düşmanın sürüklediği her eyleme girme, süreçleri değerlendirmeden, çok yönlü düşünmeden, adeta sadece kendini kanıtama ile sınırlı, duygularla hareket etme gibi bir yönelimin sahibi olduğumu görüyorum.

Özellikle partinin sağladığı gelişme düzeyinin gerisinde seyrettiğimi, komple bir devrimciliği tutturamadığımı, bunun sonucu olarak dar bir pratiğin sahibi olduğumu görüyorum. Politikaya hakim olmanın bir sonucu olarak zindan pratiğine yön veren, duygularım olmuş; bu da herkesin parti adına bu yapıyı kullanmasına olanak vermiştir. Kendimi böyle bir tehlike ile karşı karşıya bırakmış oluyorum. Ve yine zindan pratiğine yanılığılı yönelim sonucu kendimi alabildiğine sınırlamış, uygulamacı-dar pratikçi tutum içinde bireysel emeğe bile sahip çıkamayacak bir durum yaşamışım.

En önemlisi de zindanda yaşanan süreçte kişilik dönüşümünde ve gelişiminde partinin düzeyinin çok gerisinde kalmamdır. Bu da kör bir pratikçiliğin, düşman etkileri altında kalmanın ve düşman anlayış ve eğilimlerin oluşturduğu kuşatmayı kırılmamanın bir sonucudur. Zindandaki örgütsel gelişmeye de bu anlamda katkı olumsuz olmuştur; partinin dışardaki ölçülerini hiç dikkate almadan, devrimci bir eleştiriyeye tabi tutmadan, olduğu gibi kabul ettim ve onu uyguladım. Uygulanan da, parti gerçeğinden kopmuş, şematik, reel sosyalist anlayış üzerinde şekillenen, bürokratik ör-

güt, parti karşısında giderek şekilsizleşen, başkalaşan ve içinde yoğun olumsuzlukları barındıran örgüt olmuştur. İçinde bulunduğum iddiasız konum, kendimi sınırlamam ve bundan dolayı geriye çekiliş bu alanda parti çizgisini temel alan bir rol oynayamamamı getirmiştir. Bu konumdan dolayı zindan pratiği sürecinde birinci derecede sorumluluk aldığım da oldukça zorlanıyor, inisiyatif geliştirmede, yaşamı örgütlemeye ve kendimi disipline etmede oldukça zayıf kalıyordum. Kendi kendimi sürekli motive edemediğim için pratikte tıkanmalar yaşadım.

Sonuç olarak; zindan pratiğimi Parti Önderliği'nin güçlü çözümlerini ışığında yeniden ele aldığım da, parti gerçekliği karşısında potansiyel bir durumda olduğum, zindanın amansız pratiğinden güçlü sonuçlar çıkaramadığımı, kişiliğimi güçlendiremediğimi, aksine politik kişiliğinin aşınmaya yüz tuttuğu, zindan direniş pratiğinden politik sonuçlar çıkaracağıma, yaşadığım yıllarda bende birikenin duygu ve öfke olduğu, bunu bilinç keskinliğine, ideolojik-politik örgütsel birikim ve güce dönüştürmede oldukça zayıf kaldığım, bu anlamda bu yıllardan çıkarılması gereken politik sonuçları çıkaramadığımı, yılları böyle anlamlı ve derinlikli yaşamadığımı, yaşamdan, pratiğimden ve süreçlerden sonuç çıkarmada oldukça zayıf kaldığımı görülmektedir. Parti Önderliği'nin çözümlenmeleri kendi gerçeğimi görmemde bu temelde parti gerçekliğine yaklaşmada önemli bir güç ve cesaret kazandırdı. Bu büyük desteği temel alarak, bu gerçeklerle bağlarımı koparmadan, partimizin bugün ulaştığı kararlılık düzeyinde kendimi kararlaştırarak çizgide yürüme kararlılığımın derinleştiğini ifade etmem gerekir.

Kısacası, yıllardır cezaevlerinde bizler üzerinde geliştirilen özel savaş ve rehabilitasyon uygulamalarının kişiliklerde derin tahribatlar yarattığı açıktır. Zindanda oluşan kişilik ve örgütlenme partileşme düzeyimizden oldukça gerisinde seyretmektedir. Partimizin ideolojik-politik çizgi kararlılığı-keskinliği kişiliklerde önemli aşınmalara uğramıştır. Her gün düşmanın ideolojik bombardımanı altında, özel savaş politikalarının uygulandığı bir alanda yaşamının kişiyi daha çok soyut, ayakları yere basmayan, duygusal-tek boyutlu hale getirdiğini, parti kişiliğinden uzaklaştırdığını ve bir bütün olarak belli aşınmalara uğrattığını söyleyebilirim.

Düşman dıştan saldırarak, işkence ve zulümle fethedemediği direniş kalelerini, PKK savaş esirlerini, yıllardır oldukça ince ve sinsî bir biçimde ve yine oldukça kapsamlı bir program olan rehabilitasyon politikası ile ele geçirmeyi hedeflemiş, bugün tam başarı sağlamaması Parti Önderliği'nin müdahalesi sonucu olmuştur. Ama ciddi tahribatlar da yarattığı görülmüyor.

Akademi ortamına böylesi yanılığlarla dolu olarak geldim. Ve bu sahada ilk başta kendimi sınırlamam genelde yaşadığım yetmez kişiliğin bir sonucuydu. Yaşadığım tüm pratik süreçlerden, hata ve yetmezliklerimizden dolayı içine düştüğüm başarısızlıklardan geleceğe yönelik güçlü sonuçlar çıkaracağıma, sıradan bir katılımı yeterli görmem ciddi bir eksiklikti.

Ancak gerek Akademi ortamının

Devamı 23. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın tüm partililere 7. yıl zafer talimatı:

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yıl derslerini doğru öğrenelim ve görevlerin üzerine bu temelde başarıyla yürüyelim

Baştarafı 1. sayfada

luluk ve sağduyudan uzak, istese, elini sallasa çok işleri becerebilecekken orali olmamanın ve inanılmaz derecede öncülük oynama-nın bolca sergilendiği, adeta sadistçe ve mazoistçe davranan, yani kendi kendine işkence edenin ko-numuna da bolca düşüldüğü bir pratiğin, özellikle böylesi bir örgüt-sel pratiğin de adı oluyor. Her türlü çirkinliğin normal görüldüğü, provo-kasyon, komploculuk, düşkünlük, hırsızlık, velhasıl çok sınırlı bir gelişmeye her türlü inanılmaz olum-suz dayatmaların hadsiz hesapsız ortaya çıktığı ve ibret verici sahneler-in bol olduğu bir eylemin, bir savaşımın da adıdır. Bunun yanında, 15 Ağustos Atılımı, insan soyunda bitebilecek ve hele kendi ülke ve halk gerçekliğimizde son bir nefes-le, çabayla gösterilmesi gereken cesaretin, fedakarlığın tarihte eşine ender rastlanan örneklerinin de bol bol ortaya çıktığı ve bu anlamda insanlığın çok şanlı bir ulusal-top-lumsal kurtuluş hamlesinin adıdır.

Tarih bu yıllar hakkında giderek daha fazla değerlendirmeler yapacaktır. Eğer bugün bir halkın oldukça kararlı bir biçimde zafere inandığı ve kendini var edebilecek imkanlara kavuştuğu bir gerçekse, inanıyoruz ki, bu yıllar üzerine çok şeyler söylenecek, yazılacaktır. Ve bu anlamda diyoruz ki; bu yıllar, yaşanan yıllar değil, bir anlamda yaşanmayan yıllardır. Neden ama, nasıl yaşandı? Kimler nasıl yaşadı? Gören göz, duyan yürek, düşünen beyin bu yılları ne kadar anladı, ne kadar duydu? Belki de bir rüzgar gibi geçti denilir ama, her ne kadar yaşanmadı diyorsak da, yaşanan birşey var ve hatta tek özgürlük yaşamı biçiminde bir çekirdek yaşam söz konusudur. Bu yıllarda gerçekten insanlığın yeniden dirilişi, bir ulusun kurtuluşu, bir halkın özgürlüğünün her yönüyle gerçekleşmesi için muazzam tohumlar serpiştirilmiştir. Muazzam derken zenginlikçe, nitelikçe bol anlamında söylüyoruz. Kenarından geçebilirsiniz, görmeyebilirsiniz ama, inanılıyor

da umutluyuz. Şüphesiz dikkat çektiği gibi biz müthiş bir tempoyla bu yılları yaşadık ve eminim ki, bu tempo-nun içinde, yürüyorum diyenlerin de halen pek kavrayamadıkları -bizzat savaşanlar da dahil- "bu iş nasıl oldu", "ben nasıl yürüyorum" biçiminde doğru bir anlama bile ulaşamadıkları süratli bir yürüyüştür; bir maraton yürüyüşüdür. Gerçekten bu yılların anlamı üzerinde az değerlendirme yapmadık; yine tarih şahittir ki, ölesiyeye bir tekrarla mayla, değil yıl yıl, ay ay, gün gün bile bir değerlendirme yapılmıştır. Ama, şunu da biliyoruz ki; duyacak yürek, düşünecek beyin, görececek göz, işitecek kulak fazla yok ve bunu

kışlıyorduk, onu alkışladılar; iyi bir alkış, yerinde bir alkıştı, coşkunun anlamı böyledir. Dediğim gibi, henüz açığa çıkan yıllar değil, ileride daha da ortaya çıkacak yılları geçirdik. Güçlü edebiyatçıların yorumlarıyla ileride anlatılmaya çalışılacaktır, resimlenecek, türkülenecek, kısaca sanat da işlevini yapacaktır. Askeri, siyasi olarak sonuçlar daha kapsamlı çıkarılacaktır. Biz yaptıklarımızla, konuşup yazdıklarımızla sadece tarihe belge bırakmak için alelacele bazı işaretler verdik. Bu dönemin ruhu, bu dönemin yaratmak istediği insan, özgür kişilik, başarmak veya yaratmak istediği yaşamın ta kendisi nedir? Bu ger-

kılmak, başarı sahibi kılmak görevi yükler. İnsanlık kavgasında iddialı iseniz, bu kesin böyledir. Geleneksel hayat bizim için çok ucuz bir kumardır, biz buna karşı büyük direnmeyi yaratmaya çalıştık; iğrenç hayat, iflas hayat, çirkin hayat, aşağılık hayat, kendisine karşı en büyük eylemi geliştirdiğimiz hayat buydu. Dediğim gibi, siz büyük yaşam suçlusu olmayı kabullenmiş,

büyük yapılmak durumundadır. Bu yıllar anlamı biraz böyle olan yıllar, yürekli yıllar, düşünceli yıllar, yaşamlı yıllar oluyor. Veya bu soylu değerler uğruna mutlaka birşeylerin, hem ezdirilmeyecek biçimde sağlanması gereken yıllar oluyor. Birey olarak fazla görev yüklenme, sorumluluk dayatma yok; normalde nasıl edinmişseniz öyle götürmeye çalışırsınız, bu bir insanlık hali ama, bu-

yadırgamıyoruz da. Bu bizim ulusal, toplumsal gerçekliğimizdir. Birey mentalitemiz nedir? Bunu biraz bildiğimiz için, geçeriz dedik. Tarih hiç

çekten büyük çabalarla, ancak başlıbaşına başka savaşımalarla halledilecek bir meseledir. Ama, temel işaretler var; sıradan bir çabayla birisi kendini dürüstçe verdiğinde oldukça feyz olacak yaman çalışmaları söz konusudur. Tamamen sadık kalındığında her türlü sonuca başarıyla gidilebilecek esas çalışma söz konusudur. Halk ordusunu geliştirmek için her türlü esas var; insanlık için bile öğretici olabilecek, siyasi faaliyetin muhtevası ve biçimi üzerine her türlü değer var; sanatın işlevine paha biçilmez değer katan bir zenginlik var. Eğer işin devam ettiricileri iddialı ise, inceleme kabiliyetinden yoksun değilse, yaşama saygılarını yitirmemişlerse bu yıllarda aradıkları herşeyi bulabileceklerdir. Böyle zengin, üzerinde düşünülüp araştırıldığında ürünü bol yıllardır.

Kürdistan halkının çok fakara olduğu söylenir. Fukaralık yalnız maddi anlamda değil, daha fazlası da manevi anlamdadır; mantık, ruh yönüyle çok fakir, kimsenin tenezzül etmeyeceği kadar yoksullaşmış bir halktır. Ve sizler, en yanbaşınızdakilere bile öfke yağdırmaktan öteye birşey veremeyecek kadar fakirsiniz; iyi, güzel, doğru değerler vermek aklınıza bile gelmiyor. Gözükaraca dalmak, bu büyük fukaralığın işaretidir. Varsa biraz onur ve dürüstlük, kendine çok çok yüklenmek, kendini çok çok uğraş sahibi

"Hudut, halkımızı birleştiren bir kemere dönüştürülecektir. Geleneksel otonomici güçlerin birleşik, eskiden gizli, şimdi açık bütün faaliyetlerine mutlaka bir direnmeyle karşılık verilecektir. Bu alan, bir kez daha bunların ellerine böyle sorumsuz, haince, işbirlikçi işlerini yürütmek için verilmeyecektir. Halkımızı birleştiren kemer, köprü, dağlarımızın zaptedilmez dorukları, ulus ve insan olarak bizi var edecek bu temel alanlar, işbirlikçilere bırakılmaz... Bu alan, bizi bir devrimci halk hükümetinin kurulmasına kadar götürecektir 'ya özgür bir vatan ve özgür bir halk kazanılır ya da ölünür' şiarıyla yerleştiğimiz bir vatan parçasıdır."

yüreğinin sızlayarak ve beyniniz burgu burgu olarak bunun üzerinde düşünemeyecek kadar kendinizi yitirmişseniz, fazla yapacağınız bir iş yoktur. Onun için, bırakalım askeri taktiklerde, örgüt taktiklerinde başarılı olmayı, günü bile kurtarmak için aslında birkaç kişinin elinizden tutması gerekecektir.

Biz çok kısa bazı değerlendirmelerle söyledik ki, yaşamaya pek az hakkınız var; bunu boşuna söylemedik. Yaşamı bu kadar aşağı düşürecek, yaşamı bu kadar umutsuz kılacaksınız ve sonra üzerine yatacağınız; adama demezler mi, bu nedir? Biz belki bütün insanlığı kurtaramayız ama, işte kendimize bakalım; eğer üzerinde düşünecek kadar bir gücünüz yoksa, aslında yitirilen şeyler ölümden de beter oluyor. Bütün bunlara karşı biz, bu büyük eylemi göğüslemeye çalıştık. Sanmayın ki, bu yeni bir kişisel özelliktir, bizde böyle birisi oluyor. Mesele bu değildir. Sizin yol aldığınız gibi, yol almayı ben de iğne ucu kadar mümkün görseydim, hepimizden daha fazla buna hakkım var der öyle yürürdüm. Ama, görmüyorum iğne ucu kadar, bu tempo-nun dışında, bu çalışma tarzının dışında, böyle düşünüp yapmanın dışında imkan bulamıyorum; bulunsa da kurtaramazsın, senin arkandaki son süratle ve arkasına bütün dünyayı alarak yükleniyor, vuruyor. Bu bir gerçektir, kurtarılması gereken değerler bu canavarlardan kurtarılacaktır. Şimdi neden benim nefretim, öfkem böyledir diye daha iyi anlarsınız. Benim derdim sizleri küçük düşürmek değil; biliyorsunuz ki yeni gelen herkes güç almıştır. Ve bu halkın coşkusundan gördünüz ki varını yoğunu bir güne feda ediyor; biraz namus, biraz onur gücü olmak için hayatını bile bir güne feda ediyor. Ama şu da bir gerçek ki, konularınız hiç de durumu kurtaracak kadar güçlü değildir; işlere layıkıyla karşılık verilmezse, istediğiniz kadar ağlayın, istediğiniz kadar kendizi batırın, ne yaparsanız yapın yürüyemez, yaşam kavgasında herhangi birşey elde edemezsiniz. Bu yıllar üzerine daha neler söylenebilir ki? Siz biraz coşkusuna kapılmış belki gidiyorsunuz, biraz "namusu kurtardık" deyip avunabilirsiniz. Benim için, hesabı çok

nunla ancak ve ancak şu kanıtları: "Böyle gelmiş, böyle gider!" Bu da bizim için bir hiçtir. 15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılı bu anlamıyla, mutlaka kazanılması gereken yanlarının yanısıra mutlaka aşılması gereken yanları da olan bir yaşamsal zamanımı oluyor. Bu yıllara sığdırdığımız şehitler, acılar, üzüntüler, öfkeler ve sevinçlere sadece işaret edilmiştir.

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılının sonuna geldiğimizde, görkemli diyebileceğimiz yegane veya belli başlı hususlarından birisi de halkın verdiği karşılıktır. İnanılmaz birşeydir,

başlarken en umutsuz, en çekingen, en karşılık vermeyen bir konuda olan halk, bu 7. yılın sonunda dünyaya örnek teşkil edebilecek bir karşılık veriyor. Bu bizim için anlamlıdır. Biz bunu halka hitabımızda biraz açmaya çalıştık. Şunu söyledik ısrarla: Bu yıllar, artık bu coşkuunuza tanık olduğundan sizin özgür yaşamınızın temel bir başlangıcı olmuştur; ayağa kalkmışsınız, yürüyüşe geçmişsiniz, savaş kendiniz yaşamınızın bir parçası ha-

line getirmişsiniz, bu bizim de amacımızdır. Bir öncülük rolü, bütün iç engellemelere rağmen, bu anlamda başarılıdır. Ve şunu da söyledik: Dersler bizzat halkın dersleri olacaktır; halk artık savaşımının esasları üzerine düşünecek, kendi savaşımının örgütlenmesi ve yönetilmesi konusunda sorumluluk duyacaktır. Artık söz sahibi olan halktır; onun eylemi söz konusudur ve bu işin bizzat yürütücüleri halktan insanların kendileridir. Bu çağımızın, hitabımızın temelinde bu gerçek yatıyor. Devreye bir halk girmiştir, halk fiili bir eylem gücü haline gelmiştir. Bu anlamıyla tarihin yegane söz sahibi gücü olmuştur. Bir önder, bir parti çok doğru ve çok yaman işler de yapsa belki yenilebilir ama, böyle ayağa kalkan bir halkın yenilmesi zordur. Artık düşman engelleri aşılmış ve halk ayağa kalkınca, bizzat düşmanın da itiraf ettiği gibi, saldırlar halka yönelmiştir. Önder ve parti bir tarafa, halkın kendisi daha fazla savaşımın konusu yapılmak istenmektedir. Ve bunun için halka da dedik ki, görevlerinize sahip çıkın; işte bunun için, öz örgütlenmeniz, cepheniz, savunma birlikleriniz oldukça geliştirilmelidir. Çok

"Fakat halkın kendisi de zayıf, özellikle Türkiye halkının kendisinin özel savaş gerçeğine karşı bilinçlenip örgütlenmemesi, bu konuda eskiyi aşamaması, özel savaş gerçeğini yakalayamaması, halk alternatifini ortaya çıkaramaması, aslında bu rejimin inanılmaz başarılarının demeyelim de, başarısızlığının sürüp gitmesine yol açıyor. Bu anlamıyla 12 Eylül ve onun devamı Özal kliği eğer yürüyor gibi gözüküyorsa da, bu sadece önünde ciddi bir engel olmayan ve başaşağı uçuruma doğru savrulan bir arabanın başarılı yürüyüşü kadar başarılı bir yürüyüştür, diyoruz. Eğer büyük bir talihi varsa bir taşla çarpmadan yürür. Yok, bir halk, 'ben de varım' diyorsa ve bu halk biz de olsak, varım diyorsak, bu gidişatı tabii ki hakettiği bir biçimde durduracağız ve durduruyoruz da."

ki, her geçen gün bu topraklarda yeşerecek her şey bunu iyi kanıtlayacaktır. Şimdiden bunun kanıtları var. Biz eylemimizi neye karşı, nasıl yaptığımızı biliyoruz ve bu anlamda bu yıllar aynı zamanda umut yıllarıdır; umut ekilen ama, henüz yeşermeyen ve biçilmeyen yıllardır.

Bugün ortaya çıkan başarılar bizim açımızdan başarı bile denemeyecek kadar sınırlıdır. Biz asıl olanın gizli olduğunu, daha ileride bol ürün vereceğini düşünüyoruz. Bu anlam-

de bu tip avanakların ayaklarına takılamayacak kadar ciddidir, dedik. Ne iyi ki ve ne güzel ki biz bunları böyle görüp yürüdük.

Bana sorarsanız, geçirdiğimiz çok görkemli, süratli bir yarıştı. Çok büyük bir duyarlılıkla, fazla hiç bir şeyi ayak altında ezmemeye çalıştık. Halkın çok iyi gördüğümüz coşkusu bu anlama geliyor ve dikkat ederse-niz tamamı tamamına buydu. Aslında büyük bir maraton koşusuyla ipi göğüslemeye çalışıyorduk; onu al-

sayıda önder çıkarmalısınız. Bu işlerin en bellibaşlı sorumlusu olarak hareket etmelisiniz. Bizimki yine önderlik olsun, parti yine öncü olsun fakat, sizler de bambaşka bir dünyasınız.

Ve şunu da söyledik, önemle ve hatta çok özgün bir gerçek olarak: Öncü örgüt kendi yasalarını, demokratik olmayan tarzda size egemen kılmamalıdır. Bu konuda büyük bir yanlışlık yapılmıştır, özellikle çağdaş örgütlerce, sol, sosyalist örgütlerce. Bir önder kişinin kendini toplumun üzerine diktatör kılması, bir öncü örgütün kendini bürokratik bir aygıt olarak devletleştirilmesi ve toplumu nefes alamaz bir duruma getirmesi bir sapmadır, dedik. Özellikle gerçekleşen reel sosyalizmde bu açığa çıkmıştır. Öncü ve önder örgüt olarak bu hataya düşmemeye büyük özen gösterdik. Şu sözü de verdik: Biz ortaya çıkan hataları, sapmaları asla kendi halk gerçeğimize yansıtmayacağız. Yine, öncü örgüt kendi içinde yürüttüğü büyük savaşla, halka çok diktaca, despotça ve düşmanca yaklaşımlara karşı büyük savaş açmıştır. Bizim sorumluluğumuz tamamen bu tarzdadır. Halk hareketimize, halkımızın yeniden özgürlük, ulusal kurtuluş biçimindeki şekillenmesine asla diktacı ve toplumdaki geleneksel ağavari, jandarmavari etkilerin zarar vermesine müsaade etmeyeceğiz. Gerçekten demokratik bir halk topluluğu haline gelmenin bütün tedbirlerini alacak, bir öncüden beklenebilecek ne varsa yerine getireceğiz. Ama esas belirleyici güç, yaratıcı güç, işini düşünmek kadar yapmak durumunda olan güç halktır. Ve biz halka dedik ki; sizi sürüklemek gücümüz olmadığı için değil, hizmetten çekindiğimiz için değil, aksine sizi her

koyan diktatörlerin ağzında her zaman sıkça tekrarlanan, eski mutlak krallık rejimlerinde görüldüğü gibi, "kullarıma, insanlarıma bağlıyım" diyen ve hatta kendini tanrı yerine koyan, tanrı kralları; "herşeyi ben vattim" tutumundan tatalım, işte en son bir halkın yaşamı üzerine kendini sınırsız yetki sahibi kılanların tutumuna kadar bu tür yaklaşımların en sağlam eleştirisini yapmak ve kendi önderlik rolümüzü asla tarihin bu aşılması gereken zorba ve son tahlilde sömürüyü mümkün kılan siyasal gerçekliği haline getirmemek için büyük sorumluluğumuz var. Bu konuda mutlaka yapmamız gerekenler olduğuna inanıyoruz, yaptık ve yapacağız, dedik. Halka hitabımızın özü bu çerçevedeydi.

Eğer hizmet için bir yeriniz olacaksa ve iddialıysanız, bir parti olarak, bir öncü olarak yerine getirmeniz gereken görevleri anlamalısınız. 7. yıl dersleri bu konuda mutlaka bazı şeyleri öğretebilmeli; öğrenmezseniz, bu yıllara en büyük kötülüğü siz yapmış olacaksınız. Bu yıllara kötülük yapmanın ne anlama geldiğini söylememe gerek var mı? Bu yıllara kötülük edenler kimlerdir ve endamları nasıldır? Bu yılları anlamayanlar, bu yılları körce, çöküden yoksun, çabadan yoksun geçirenler kimlerdir? Onlar bir daha asla kazanamayacak bir biçimde kaybedenlerdir. Siz, öncüler, o rolle ortaya çıkanlar: Hiç olmazsa şimdi, 7. yıldan sonra dersleri iyi çıkarın. Ben yine rica ediyorum -emrediyorum da demeyin- herhangi birisi olarak söylüyorum: PKK'li olacaksınız, öncü savıyla yola çıkacaksınız ve geçmiş yıllar gibi bundan sonra da hiç de ciddi derslerin sahibi olmadan yürüyeceğiz diyeceksiniz; peki böyle yapmakla biliyor musunuz, kendinize biçtiğiniz yaşamın sonuçlarının ne kadar acımasız geçeceğini? Sadece kendinize değil, bütün yoldaşlarınıza, halkınıza ne kadar zarar vereceğinizi acaba kestirebiliyor musunuz? Ben, başta bu yılların anlamını vermeye çalıştım. Yine kusur bende mi? Lütfen anlamaya çalışalım. Bana değil, bu halka bakın ve anlamaya çalışın: O öyle karşılık verdi gitti, peki sizin karşılığınız hiç olmayacak mı; daha fazla kurnazlık, daha fazla köylü sefililiği, küçük burjuva ukalalığı biçiminde mi olacaktır? "Böyle gelmiş, böyle gider; ben böyleyim" diyecek düşkünlükte mi olacaktır tutumunuz? Böyle öncüye ne yapmazlar, böylesi öncü olabilir mi, bunu vicdan kaldırabilir mi? Neden böyle döne dolaşa bu konuya değiniyoruz? Ben kendi kendime, "şöyle önder" sıfatını yakıştırmadım, kendimi sunmadım da, ama bu sıfat yakıştırdı ve benim de öyle bir huyum var ki, birisi bana birşey yakıştırdı mı, bir çocuk bile olsa, hatırını kırmam; gerekeni yaparım. Bu bir zayıflık mıdır? Karşımdakinin gönlündeki, beynindeki olmak için yatmayacağım kalıp yoktur.

Halk, önder istedi; önder olmaya çalıştık. Sizler bağırдыңız, çağırдыңız, birşeyler söylediniz; öyle olmak istedik ve fakat hakkını vermek için her şey olmak istedik. Bağımsızlık önderi olmak, herkesin özgürlük tutkularının önderi olmak öyle bildiğiniz gibi ne kolaydır, ne de öyle sevdasına kapılınabilir. O, tek kelimeyle mayınlı sahada yürümek, kızgın saç üzerinde yürümek gibi bir şeydir. Ama, istek büyük, karşılık vermek de bu anlamda kaçınılmazdır. Kişilik olarak yapım buna uygunluk arz ediyor. Görüyorsunuz; ben mi söylüyorum, bu kadar alkışlayın, slogan atın, diye? Hayır, kaçmaya çalıştığım halde, gittikçe dozajı yükselen bir tempoyla sürüp gidiyor. Aslında kendi tutkularını kolektifleştiriyorlar, kendi tutkularını müthiş

kılmaya çalışıyorlar. Beni çok az göz önüne getiriyorlar. Beni çok iyi göz önüne getirselerd; bu işlere ne yarasır, nasıl yürütülür, ona cevap olurdu. Ağır basan yön, kitlelerin kendileridir ve benim de saygım var. Ben, kitlelerin sesini dinlemeye alışkınım. O ses, bir vızıltı biçiminde bile olsa, değerlendirme hassasiyetim vardır. Halkıma saygılı olmayı bilirim. Ben, o sizin çokça kendinize yakıştırdığınız gibi, ne ilgisiz, ne ağavari, ne jandarmavari birisiyim. Bu konuda müthişim, bir tek yersiz söz söylemem. Biliyorsunuz, çok sertim de; yürü desem yürür, öl desem ölür; ama, buna rağmen yersiz bir tek söz ve adımım yoktur.

Kendi halinize bakın; o sizi anlatır, beni değil. Jandarmalık yapmışsınız, ağalık yapmışsınız, ilgisiz olmuştunuz; o, sadece ne olduğunuzu ortaya koyar. Bunun benimle fazla ilişkisi olamaz. Şuna getiriyorum sözü: Halk yığınlarının özgürlük tutkularına birşey demeyelim; daha da açılın, saçılın. Biz, göz-kulak olmaya çalışalım veya öncü gibi layık olmaya çalışalım. Bizi daha fazla bu ilgilendirir. Şimdi ortada öncülük adına ne belalar var.

leyici olmayacaktır veya PKK, genel gidişatında, Sovyetler'deki olup-bitenlerin olumsuz etkilerini sınırlandırmaya, varsa olumlu etkilerini alma biçiminde ayarlamaya sahiptir. Eğer olup-biten biraz da olumlu sonuçlar almaya uygunsa alacağız, değilse zararını en asgariye indireceğiz. PKK bu temelde kendini oldukça sağlam mekanizmalarla yürüten bir hareket oluyor. Onun için fazla endişeye veya çok sevinmeye de gereksinimi yoktur. İhtimal dışı tuttuğumuz bir gelişme değil ve fakat, çok görkemli bir gelişmedir biçiminde de -ki bazıları mutlaka böyle anlamaya çalışır- yaklaştığımız bir gelişme değildir. Ama bu, özellikle Batı emperyalizminin feryadı figan ettiği gibi, çok üzülduğümüz bir durum da değildir. "Vay şöyle demokrasiye saldırı, vay şöyle diktacı, darbci Sovyet ordusu" biçiminde bir eleştirel konumumuz da yoktur. PKK tavrı nasıl ki geçmiş yılları başarıyla çözdüyse, bu tip gelişmeleri de rahatlıkla çözebilir. Mevcut veriler kapsamlı bir değerlendirmeye imkan vermez ve fakat PKK'nin çözüm gücünün dışında bir oluşum da değildir.

"Bu yıllarda gerçekten insanlığın yeniden dirilişi, bir ulusun kurtuluşu, bir halkın özgürlüğünün her yönüyle gerçekleşmesi için muazzam tohumlar serpiştirilmiştir. Muazzam derken zenginlikçe, nitelikçe bol anlamında söylüyoruz. Kenarından geçebilirsiniz, görmeyebilirsiniz ama, inanılıyor ki, her geçen gün bu topraklarda yeşerecek her şey bunu iyi kanıtlayacaktır. Şimdiden bunun kanıtları var. Biz eylemimizi neye karşı, nasıl yaptığımızı biliyoruz ve bu anlamda bu yıllar aynı zamanda umut yıllarıdır; umut ekilen ama, henüz yeşermeyen ve biçilmeyen yıllardır."

Bugün dünyanın en büyük sorunu yine öncülüktür. İşte, ne oldu bu iki gün içinde? Katı komünistler bir darbeye bir kez daha, Sovyetler'de dünyayı allak-bullak eden bir adım attılar, deniliyor. Ve şimdi bütün dünyanın ilgisi budur. Dikkat edilirse, son tahlilde dünyanın tartıştığı, bir öncülük gerçeğidir. Öncü demokratik olmaya mı gidiyor, darbeci midir, tabandan bir seçmecilik mi var? Bu sürüp giden bir tartışmadır. Kısaca, bu öncülük denilen olay, günümüzün en belli başlı meselesidir.

Biz bu yıllarda diğer birşeyi de çok işledik; biliyorsunuz, bu 7 yıl aynı zamanda Gorbaçovculuk yıllarıdır. Sovyet deneyiminin muazzam çözümlü gittiği yıllardır. Hatta yaşattır iki gelişme; onlar bir söylediler, biz bir söyledik ve denilebilir ki; birbirleriyle, adeta çok uzaktan da olsa, ama çok tersinden savaşan yıllar. O sosyalizm adlı bir gerçekleştirmeyi, bir yerden alıp bir yere götürüyor. Biz 7. yıl sonunda bir halkı böyle ayağa kaldırıncı, o Moskova'da yeni bir biçimde estirmeye başlıyor. 7 yıl bitti; biz yeni bir dönemin içine girerken, onlar da kendi 7 yıllarını bitirip bambaşka, biraz da meçhul bir istikamete yol almaya çalışıyorlar. Diğer dünyalar var; emperyalizm var, az gelişmiş ülkeler var; herkes kendine göre bir ayarlama içinde. Biz de bir öncüyüz, bu alt-üst oluş için bizim ayarlamamız nedir, yeni değerlendirmeler ne kadar gerekecek, ne kadar gerçekçi yapılabilir? Bunlar hemen kendi hissettiren sonuçlardır. Yeni bir dünya durum değerlendirmesi yapmayacağız. Bizim pek de etkilenmediğimiz bir dünyadır. Etkilenmemiz şiddetli değil ve fakat özü itibarıyla olup biteni çok iyi kavrayan ve pay çıkaran bir hareketiz. Bu anlamda PKK'nin sosyalist öncülüğü önemlidir. Sosyalizmin büyük öncüsü olduğu iddiasına karşı, objektif gelişmesiyle de konumunu belirlemiştir. Yani şimdiki durum fazla etki-

15 Ağustos Atılımımızın 7. yıldönümüne denk geldiği için, yeni bir dönemi adeta bu gelişmeyle birlikte götürmek durumunda kaldığımız için söylüyorum; mutlaka siyasi olarak doğru değerlendirilecek, alınabilir dersler alınabilecek, hatta eğer olumlu bir doğrultuya güç katarsa o gücü alabilecek herşey yapılacaktır. Olumsuzluğuna karşı da yine tedbirli olunacaktır. Kısaca söylenecek şey şuydu: Sovyetler'de her şey olmuş bitmiş değildir. Biz, hiçbir zaman Gorbaçov reformlarının ciddiyetine inanmadık, onu belirteyim. Ben, bu duruma düşülmeden birkaç saat önce Avrupalı bazı dostlarla değerlendirme yaptık, şunu söyledim. Bunun sosyalizm adına satmadığı birşey kalmadı, bir annesi kaldı, onu da satmalı, sıra ona geldi dedim. Sabahleyin bu olay oldu. Kahinim, şöyle güçlü yorumcuym demiyoruz. Ciddiyetine inanmadığım için bu kadar pervasızca konuştuğumu düşünebilirsiniz belki, ama değil. Çok büyük bir önder güç, insan böyle saldırır mı, bu büyük bir ihtiyatsızlık olmaz mı diyebilirsiniz, ama bizim de böyle bir yoğunlaşma, yorumlama gücümüz var. Başta inanmadık, fakat görmemezlikten de gelemezdik. Oldukça duyarlı yaklaşımla ve sınırlı da olsa bazı sonuçları çıkarmak, becerdiğimiz, yetiştiğimiz işlerdendi.

Şimdi bu olanın adına ister darbe denilsin, ister kurtuluş komitesi denilsin, ne denirse denilsin, biçim o kadar mühim değil, mevcut birkaç günlük gelişmesiyle -yine, dediğim gibi, yüzeysel bir değerlendirme yapmış olacağız-, eğer bilemediğimiz şeyler fazla değilse ve eğer mevcut eleştirilen bürokratik aygıt içinden bir oluşumsa, -ki bu çerçeveyi özenle belirtiyoruz- yine fazla ciddiye alınacak bir gelişme değildir. Veya başlangıç itibarıyla böyle ciddiye alınacak bir gelişme değildir. Sonrası hızla değişebilir. Söyleyeyim, yeni bir iç savaş doğ-

rultusuna doğru yol alırsa, mesela bize göre reel sosyalizmin bütün kusurları, sapmaları süresince, ortaya çıkmış bulunan çok sorumsuz bir bürokrasiye -ki partiye de biraz dayanıyor, uluslararası ilişkilere dayanıyor, emperyalizmle ilişkilere dayanıyor, milliyetçiliğe dayanıyor- böylesi ilişkilere dayalı bürokrasiye acımasız yönelirse, bu bizim için çok ciddiye alınması gereken bir süreç olabilir. Bugün bürokratlaşmanın çeşitli kanatları arasında, pek farklı olmayan bir dalasma söz konusudur. Yine ihtiyatlı değerlendirme yapalım; özellikle bu ekibin kendisi, Gorbaçov ekibinin kilit noktalarını tutuyordu. Şunu da iyi bilmeliyiz: Sovyet sistemi belli bir gizliliği içeren bir sistemdir. Kontrol altındaydı, bu emperyalizm işbirlikçileri, kapitalizmin yolcuları ile her ne kadar aynı sıfatla sıfatlandırılıyorlarsa da aslında başka tip adamlar da vardı denilebilir. Olabilir ama, ağırlıklı bir kısmının önemli oranda işbirliği ettiği açık. Dolayısıyla, iflas eden reformist kesim yerine kan tazeleyen el midir veya gerçekten bu reformların amansız canına okuyacak bir kesim midir? Özellikle gıda sorunu had safhaya çıktı, ekonomi darboğazda, sırf biraz bu çarkı işletmek için taze bir kan işlemi görmekten öteye bir amacı yok mudur? Varsa gerçekten bu dev gibi sosyalizm aleyhtarlığına karşı ne yapabilecektir, buna gücü var mıdır? Sovyet toplumu bunda ne kadar ciddi olabilecek? Bir çözüm var mıdır, yoksa daha da gelişecek bir kaos mudur? Bütün bunlar soru işaretleri. Yaşanılan belirsizliğe cevaplar üretmek ahmakça olur. Derinleşen belirsizlikler, artan daha da fazla soru işaretleridir. Biraz da gerçeğin kendisi böyledir. Dolayısıyla bizim iyi bir çözüme sahip olup olmamamızdan bahsedilemez. Şimdilik bu temelde bir yaklaşım içindeyiz.

Biz başta şunu söyledik: Çağımızın tabiatı için Gorbaçov ne söylemişti? "Şöyle devrimler dönemi bitti, şöyle barışçıl bir çağa girdik!" Bu, ABD parlamentosunda konuştu. Yeni çağ, yeni uluslararası düzen denildi ve neredeyse buna inananmayan komünist de kalmadı. Tabii bu komünistlerin ne kadar karşısında olduğumuzu anti-parantez belirtiyorum. Şimdi yine kötü günler, soğuk savaş ve şöyle eski günler diyoruz. Bu da anlamsız, dünyanın çelişkili konumu uzun bir süre devam edecektir, dedik. Bu, genelde doğru düşüncedir. Bu değerlendirilenin önemi şurada yatar: Ne kendini mevzii ve fazla derinliğine inmeyen gelişme karşısında kaybedip, bütün düşünce sistemini, yaşam sistemini değiştirmek anlamlıdır -yani bu anlamda son derece kendine güvenmeyen, son derece esen rüzgara göre tavır alan tutum doğru tutum oluyor- ne de hiç bir şey olmamış gibi, mevcut gelişmeyi göremeyecek kadar sorumsuz davranmak doğru tutum oluyor. Böyle bir tutumun da bizde yer etmeyeceğini biz bu yıllardaki yaklaşımımızla gösterdik.

Şunu belirtmek istiyoruz: Önemli bir gelişmeye karşı biz yıllarca sorumlu ve yerinde davrandık. Bir yöntem olarak bu gelişmelerimizde önemli bir yer tutar. Özellikle yaklaşım, çözümleme çabalarımızın temel bir özelliğidir. Emperyalizm eski emperyalizmdir. Söylenen şeylere ilave edilecek birşey var mı? Körfez krizi nedeniyle Ortadoğu'ya bir yükleniş söz konusu oldu. Irak rejiminin bu konudaki kusurları neydi, neden yol açtı? Bu konuda da çok değerlendirme yapılmıştır. Fakat bundan çıkarılması gereken sonuçlar şöyle özetlendi: Emperyalizmin bu müdahalesi, iradesi dışında da olsa, Kürdistan kördüğümünün

"15 Ağustos Atılımı, insan soyunda bitebilecek ve hele kendi ülke ve halk gerçekliğimizde son bir nefesle, çabayla gösterilmesi gereken cesaretin, fedakarlığın tarihte eşine ender rastlanan örneklerinin de bol bol ortaya çıktığı ve bu anlamda insanlığın çok şanlı bir ulusal-toplumsal kurtuluş hamlesinin adıdır."

zamankinden daha fazla sürükleyebilir, hizmet sunabiliriz ama, ayağa kalkın halk, diriltici bir güç olarak rolünü oynamalıdır. Biz rolümüzü oynamış olabiliriz, bunlar yapılmıştır da ama, sürekli böyle beklemek, kaderini tanrıya havale etmek gibi birşeydir ve bu da metafiziğin kalıplarına kendini mahkum etmekten, dolayısıyla da mevcut kaderimizi biraz daha yaşamaktan başka bir sonuca yol açmaz. Bu da doğru değil, dedik. O açıdan, ayağa kalkış kadar yürütmenin de kendisi olmanız, bugün çokça tartışılan demokrasi meselesine en iyi çözümü vermeniz ve bu anlamda çağın bile ilerisine, onun öncüsü olma biçiminde geçmeniz imkan dahilindedir ve bu gerçekten kıvanç vericidir.

Bu konuda doğru bir önderlik anlayışına büyük değer biçeceğiz. Tarihten çıkardığımız en büyük dersin bu olduğunu, sosyalizme bağlılığımızın da en yakıcı sonucunun bu olduğunu, bunda kusur etmeyeceğimizi vurgulamaya çalıştık. Bu çerçevede halka yaklaşım, ona karşı sorumluluk layıkıyla sergilenmiştir ve diktatörlüğe ve bürokratlaşmaya fırsat tanımadan, bu hizmete, yararlı olma anlamında yine devam edilecektir. Kendini herşeyin yerine

aşılmasında çok önemli bir aşamaya yol açabilir. Geçen yıl, tam da bugünlerde bu gelişmeye karşılık yaptığımız yorum buydu. Bugün görüyoruz ki, bu doğru bir değerlendirilmedi. Bugün, Çekiç Güç Silopi'de ve orada üslenen helikopterler, Türk karakolundaki ölümleri, yaralıları gerektiğinde taşıyabiliyor ve silahlı güçlerimize karşı sefer düzenleyebiliyor. Ama, buna rağmen, çözücü bir güç; Güney Kürdistan'da bir siyasi boşluk doğurdu. Eğer değerlendirilseydi, eğer işbirlikçi önderliğin tahribatı daha da sınırlandırılmış olsaydı, bu siyasi boşluk rahatlıkla bir devrimle ve devrimin bir siyasal zaferiyle sonuçlanabilirdi. Ve bu boşluk halen kapatılmış olmadığı gibi, devrimin şansı da ortadan kalkmış değildir. Bir otonomi görüşmesiyle -hem de rejimle- işler kapatılmaya çalışılıyor. İşbirlikçi bir kesimin Çekiç Güç'ün gölgesinde, azılı Türk faşist sömürgeciliğinin himayesinde, çok eleştirildiği, "faşisttir, katliamcıdır" dediği rejimle, ciddi bir sınırlandırma ve tedbir dahi geliştirmeden otonomi adı altında geliştirdiği çabalara tanık oluyoruz. Bunlar meseleyi devrim dışı yollarla halletmek istiyor; karşı-devrimin veya halkına karşı saldırı halinde olan akımın etkisiyle, bu anlamıyla gerici bir rol oynuyorlar. Biz bu bayların veya bu gelişmenin üzerine çok şey söyledik.

Son olarak bu işbirlikçilerin Türk faşist sömürgecileriyle girdiği ilişkiler vardır. PKK'nin adını da açıkça söyleyerek, "Kuzey Irak'ta PKK'yi barındırmamak için şöyle tedbir geliştireceğiz" biçiminde kendisini dışarıya vurmasıyla da iyice açığa çıktığı gibi, bu ilişkilerin amacının karşı-devrime hizmet ettiği çok açık. Geleneksel otonomici güç, kırk yıldır Kürdistan halkının üzerinde kan ticareti, ulusal sorun ticareti yapmaktan öteye gitmeyen bu güç, günümüzde de en tehlikeli biçimde meseleyi pazarlama çabalarından bir tanesini daha sürdürmeye çalışıyor. Ulusal meselenin boğazlayıcı, ona aman tanımayan gücüyle, son derece işbirlikçi bir temelde hem de PKK'ye karşı yönelmek, içine girilecek en tehlikeli durumlardan birisidir. Eğer bir güçleri varsa tabii, bu böyledir. Bunların konumunu halka hitapta şu şekilde açıkça dile getirmeye çalıştık; bunlar, halkın direnişinin önüne geçmek istiyorlar. Siz ayağa kalkmışsınız, bunların amacı sizin ayağa kalkışınızı engellemektir. Güney halkı da ayağa kalktı, Kuzey halkı da ayağa kalktı; bunların birleştirilmesini engellemek istiyorlar, devrime yürümesini

şılık verilecektir. Bu alan, bir kez daha bunların ellerine böyle sorumsuz, haince, işbirlikçi işlerini yürütmek için verilmeyecektir. Partiye hergün bizim verdiğimiz talimat düzeni de budur. Halkımızı birleştiren kemer, köprü, dağlarımızı zaptedilmez dorukları, ulus ve insan olarak bizi var edecek bu temel alanlar, işbirlikçilere bırakılmaz.

Nitekim TC'nin tarihinde ilk defa bu kadar yoğunlukta giriştiği, uçak saldırılarıyla birlikte yürüttüğü son yedi günlük hareketin, yani "süpürge" hareketinin başarılı olması şurada kalsın fiyaskoyla sonuçlanması gösterdi ki; biz buraya köklü oturmuşuz ve öyle kolay bırakacak durumda da değiliz. Bu alan, özellikle '91 hamlesinden sonra, bizi bir devrimci halk hükümetinin kurulmasına kadar götürecektir "ya özgür bir vatan ve özgür bir halk kazanılır, ya da ölünür" şiarıyla yerleştiğimiz bir vatan parçasıdır. Ve bununla çelişen her şey karşıtıdır, bununla varılmaya çalışılan her şey ise gerçektir, ittifakımızdır, birliğimizdir. Her geçen gün bütün halkımızda gelişen büyük eylem gücü, karar gücü ve yine PKK'nin temelde önemli bir taktik atılım alanı olarak yaklaşım sağladığı başarılarla kendini kanıtlaması, bu alana yerleşmenin doğruluğunu ve sonuç alıcılığını çok iyi gösteriyor.

Türk sömürgeciliğinin üzerinde durmaya gerek yoktur. Özellikle rejimin son derece çelişkili, zavallı, zayıf, ama bir o kadar da tehlikeli, her türlü özel savaş yöntemine açık konumu -ki baştan itibaren de öyleydi-büyük bir sorun. Bu konuda biz kapsamlı değerlendirmeler yaptık. Cumhuriyet tarihiyle bağlantısını, onun çöküş aşamasıyla bağlantısını koyduk ve emperyalizme bağımlılığın en gelişmiş biçimi olarak değerlendirdik. En gerici özelliklerin, özel savaşın bir gerçeği olarak değerlendirdik ve şimdi günleri biraz sayılı olacağı benziyor. Eğer anormal bir şey olmaz ve yine birtakım oyunlarla, komplolarla bu iş uzatılmazsa -ki bu erken seçim denilen hikaye biraz da bunun içindir- rejimin bu biçimde kendisini sürdürmesi zor oluyor. Fakat alternatif de iktidarından bir o kadar olumsuz. Bunalmı çok derin. Özel savaşın bütün ayarlamalarına rağmen, çabalar fazla etkili olmayacağı benziyor.

Fakat halkın kendisi de zayıf, özellikle Türkiye halkının kendisinin özel savaş gerçeğine karşı bilinçlenip örgütlenmemesi, bu konuda eskiyi aşamaması, özel savaş gerçeğini yakalayamaması, halk alter-

ve durduruyoruz da.

Nitekim özel savaş yönetimine karşı son gelişmelerin düzeyi iyi biliniyor. Özellikle siyasal gelişme, halkın devreye girişi, gerillanın oturma benzemesi, hem derinliğine ve hem de genişliğine şunu gösteriyor: Bu işler daha büyük bir başarıyla yürüyecektir. Bir halkın devreye girişi, gerillanın, partinin devreye girişinden çok daha önem-

mak istiyorlar!" Bu son erken seçim önerisine burjuva muhalefetin verdiği karşılık budur. "İktidardan bir an önce kaçıp kurtulmak istiyorlar" diyor muhalefet ve biraz da doğrudur. Bunun yerine ne gelebilir? Hiç şüphesiz özel savaş bu örgütlendiği biçimiyle aynen sürdürülemezler. Bize karşı en özel, en kötü özel savaş örgütlenildi. Gerek Evren ve gerek Özal'ın birlikte

laşımıdır, dedik. Hakeza devrimsel gelişme bunların çıkarlarını toptan tehlikeye sokarsa, bir yöntem olarak görüşmeleri devreye koyabileceklerini, koyduklarında bizim buna kapalı olamayacağımızı, taktik olarak mutlaka bu görüşmelere uygun bir hazırlıkla ve de devrimci demokrasiyi güçlendirmek amacıyla karşılık verebileceğimizi söyledik. Ortaya çıkan sonuç şu: Devrim

lidir, daha sonuç alıcıdır. Yeni olan burasıdır. Hele de bunun kuzeyinin, güneyinin birleşmesi, gerillanın buna kemer teşkil etmesi, köprü teşkil etmesi, değerini daha da artırır. Uluslararası ortamın mevcut düzeyi de hiçbir zaman daha kötüsüne yol açmayacak kadar, engellemeyecek kadar ama, ne kadar lehimize dönüştürüleceğinin de fazla önem taşımadığı, kestirilemeyeceği bir durumda seyrediyor. Çok önemli olan şudur: Bizim bu savaşın 7. yıldönümünde özel savaş cephesi umutsuzdur, yorgundur, dağınıktır, bu haliyle kendini sürdürmesi zordur. Biz şöyle bir değerlendirme daha yapmıştık: Özel savaş tabiatı gereği çok kısa sürede sonuç vermesi gereken bir savaştır, bir yıl ya da iki yılda sonuç almak zorundadır, daha fazla uzatın mı süresini, o savaş kendi içinde çürür. Özel savaş hızlı sonuç alması gereken savaştır. Bunun birçok nedenleri vardır. Askeri niteliği, muazzam işkenceli ve masraflı yapısı, fazla uzaması halinde bir toplumun kabul edemeyeceği risklerle dolu gerçeği, uluslararası desteğin de aynı nedenle fazla uzun süremeyeceği, ancak çok kısa bir zaman buna onay gösterileceği, içte ve dışta öyle

geliştirdikleri özel savaş, 12 Eylül, bunun da günümüze doğru geliştirilmiş biçimi aslında yapılabilecek en kötüsüyü ve bu en kötüsü, şimdi kendileri için de en kötü sonuçları vermeye başlıyor. Onun için, kurtulmaya çalışacaklar, bunun yerine özel savaşın değişik bir biçimde ve biraz da sosyal-demokrat maskeyle, liberal maskeyle, sivil maskeyle yürütülmek istenerek bir başka biçimine varılmak istenebilir. Ama bu özel savaşın sonuçlarının daha da çürütücü, daha da yenilgi olacağı, başarısızlığa doğru gitme biçiminde sonuç vereceği açıktır.

Türk devletini bu özel savaş temelinde bir yöntemle yürütme kolay olmadığı gibi, özel savaş dışı bir yöntemle, bir demokrat yöntemle korumanın da çok zor olduğunu söyledik. Bir demokratikleşmeyi kendi bünyelerinde gerçekleştirebilirler mi? Teorik olarak imkansızdır demiyoruz ama, mevcut örgütlenme şekli, kadro yapısı, alışkanlıkları, kısaca kemalizm buna elvermiyor, imkan vermiyor, dedik. Fakat yine de son bir çare olarak demokratikleşmeyi yaşamaları kaçınılmaz hale gelebilir. Ve dedik ki bunda da halkın gelişen devrimci eylemi, özellikle bizim savaşta kesin başarılı durumumuz çok belirleyici bir rol oynayabilir. Nitekim sınırlı olarak varolan mevcut demokratik gelişmeler bunun ürünüdür, dedik. Bu görüşler, şimdi biraz daha doğrulanıyor, her şey biraz daha fazla demokratikleşme doğrultusundadır. Ve bu eylemlerimiz, PKK hareketinin siyasal etkilerinin sonucu olarak ortaya çıkıyor. 7. yıldönümü nedeniyle çokca sorulan bir soru şuydu: Bir siyasal görüşme yöntemiyle mi sonuca gidilebilir, yoksa gelişecek olan daha köklü bir devrim midir? Biz ikisi arasındaki bağlantıyı da göz önüne getirerek şunu söyledik: Eğer devrim çok gelişirse düzen siyasal görüşme yöntemine başvurmak zorunda kalabilir. Devrimin zayıflığı, siyasal görüşme yönteminin devreye girmemesine yol açabilir veya girse bu otonomicilerin işbirlikçiliği biçiminde bir görüşme yöntemi olur, bu karşı-devrime hizmet eden ve çok klasik usaklık temelindeki bir ilişki tarzıdır, dedik. Bizim siyasal görüşmeden kastettiğimiz bu olamaz. Bu tip siyasal görüşmelere karşı eleştirel yaklaşıyoruz, bize göre suç teşkil eden bir yak-

geliştirilmelidir, serihildan geliştirilmelidir, gerilla geliştirilmelidir. Gelişme özel savaşla geriletilir, demokratik yaklaşımı güçlendirirse bu bir siyasal görüşme ortamına yol açabilir. Bu siyasal görüşmenin gelişeceği ortam, partimizin rahatlıkla, halkın kaderini çözebileceği bir ortamdır. Daha şimdiden dedik ki, bir referandum imkanını bunlara kabul ettirebilirsek, bu da bir gelişmedir. Mevcut uluslararası gerçeği de göz önüne getirdiğimizde bunda zorlanacak olan kendileridir. Klasik sömürgeciliğin varlığının, bu yöntemle bile kabul ettirilmesi imkansızdır. Yani siyasal görüşme yöntemlerinden de kaybedecek olan bunlardır. Ve dedik ki, bu anlamda bu yöntemle zor başvurabilirler. Ama çok şey kaybetmektense az şey kaybetmenin mümkün olabilirdi ölçüsünde bu yöntemle başvurabilirler de. Dolayısıyla yöntem kendi başına bir savaş olduğu gibi, karşı taraf kendisini bu yöntemle güçlendirmek ister. Devrimde bununla kendini güçlendirmek ister. Bu artık maharete bağlı kalmıştır. İnisyatife, örgütlenmeye, mücadeleye bağlı kalmıştır. Her zaman doğru olan ilke şudur: Siyasal görüşme veya mücadele yöntemine sonuna kadar hayır, ne de sonuna kadar evet; bunu belirleyecek olan koşullardır. Biz bu yaklaşım içinde bugüne geldik ve çelişkili gibi de görünse, oldukça başarılı sonuçları çıkan bir uygulamadır. Düşmanı daraltan, dostların sayısını çoğaltan, PKK'yi olgunlaştıran, düşmanı ise amatör duruma bırakan bir yaklaşımdır. Görüşmeler yöntemi fazla bel bağlanan bir yöntem olarak göz önüne getirilemez. Ancak kendimize çok güvendiğimiz için, TC kendine güveniyorsa gelsin, konuşacağı bir lafı varsa gelsin söylesin biçiminde çok iddialı bir yaklaşımımız söz konusudur ve bunu büyük bir güvenle ilan ediyoruz. Acaba insanlık adına konuşacakları bir laflan var mı? Demokrasi adına, siyasal çözüm adına konuşacakları varsa buyursun, kendine güveniyorsa gelsin, korkmasın gelsin. Özel savaş gerçeği nedir? Bunu anlamak istiyorsa gelsin. Bu kendilerinin bileceği işti.

Devrim yine kendi işlerini yürütmesini bilir. Şimdiye kadar yürütmüştür, bundan sonra da yürütür. Özel savaşın tüm engellemelerine rağmen yürütür. Bütün öncü içi en-

"Biz ortaya çıkan hataları, sapmaları asla kendi halk gerçeğimize yansıtmayacağız. Yine, öncü örgüt kendi içinde yürüttüğü büyük savaşla, halka çok diktaca, despotça ve düşmanca yaklaşımlara karşı büyük savaş açmıştır. Bizim sorumluluğumuz tamamen bu tarzdadır. Halk hareketimize, halkımızın yeniden özgürlük, ulusal kurtuluş biçimindeki şekillenmesine asla diktacı ve toplumdaki geleneksel ağavari, jandarmavari etkilerin zarar vermesine müsaade etmeyeceğiz. Gerçekten demokratik bir halk topluluğu haline gelmenin bütün tedbirlerini alacak, bir öncüden beklenebilecek ne varsa yerine getireceğiz. Ama esas belirleyici güç, yaratıcı güç, işini düşünmek kadar yapmak durumunda olan güç halktır."

engellemek istiyorlar. Bunun için Çekiç Güç, bunun için Türk sömürgeciliğiyle usaklık temelinde ilişki, bunun için Irak rejimiyle fazla devrim ilişkilerini hesaba katmayan ilişki söz konusu oluyor, dedik. Oyun halkın da kendisine karşıdır ve dolayısıyla halkın eyleminin kesintisiz olarak giderek gelişmesi için her şey yapılmalıdır ve yapacağız, dedik. Çıkarılması gereken en önemli sonuç budur, dedik. Hudut, halkımızı birleştiren bir kemere dönüşürelecektir. Bunların birleşik, eskiden gizli, şimdi açık bütün faaliyetlerine mutlaka bir direnmeyle kar-

natifini ortaya çıkaramaması, aslında bu rejimin inanılmaz başarılarının demeyelim de, başarısızlığının sürüp gitmesine yol açıyor. Bu anlamıyla 12 Eylül ve onun devamı Özal kliği eğer yürüyor gibi gözüküyorsa da, bu sadece önünde ciddi bir engel olmayan ve başaşağı uçurma doğru savrulan bir arabanın başarılı yürüyüşü kadar başarılı bir yürüyüştür, diyoruz. Eğer büyük bir talihi varsa bir taşa çarpmadan yürür. Yok, bir halk, "ben de varım" diyorsa ve bu halk biz de olsak, varım diyorsak, bu gidişatı tabii ki hakettiği bir biçimde durduracağız

yıllarca sürebilecek de yıpranmayacak gibi bir durumu asla yaşayamayacağı... Bütün bu nedenlerden ötürü biz diyorduk ki; bu özel savaş uzun sürmesi halinde, bir çözüm aracı olmaktan öteye tam bir çözümsüzlük aracı, bir gelişme ve iktidar biçimi olmaktan öteye bir gerileme ve iktidarsızlaşma olayı biçiminde sonuç verecektir. Nitekim günümüzde doğrulanandan da bu görüş oluyor. Bizim bile belirtmemize gerek yok ki; tükenmişlik üzerine, yozlaşma üzerine ve iktidarın ömrünün sayılı olduğu üzerine kendileri şunu söylüyor: "İktidardan kurtul-

gellemelere karşı yürütür. Bu temelde 7. yıl değerlendirmesinde bununla ilgili olarak dedik ki, çok ciddi bir kaza olmazsa veya kendi elimizle örgütün gelişmesini engellemesek, bundan sonraki yıllar, 1992'den sonrası devrimin geliştiği yıllar olacaktır. Mevcut temel ve pratik hazırlık düzeyi birkaç yılı daha şimdiden gelişme biçiminde garantiye getirmişti. Dolayısıyla PKK'nin hazırlık düzeyi önümüzdeki yılları, hesapta olsun olmasın, iç ve dış, olumlu ve olumsuz bütün gelişmeleri dikkate alan, gelişme yönü ağır basan, bu temelde bir düzenleniş garantiye alan, her zamankinden daha fazla planlı, planları da fazla soyut, olanakları olmayan bir biçimde değil, somut tecrübeye dayalı, olanaklar göz önüne getirilerek keşfedilen ve dolayısıyla başarı şansı her zamankinden daha fazla olan bir gelişme

"Bize karşı en özel, en kötü özel savaş örgütlenildi. Gerek Evren ve gerek Özal'ın birlikte geliştirdikleri özel savaş, 12 Eylül, bunun da günümüze doğru geliştirilmiş biçimi aslında yapılabilecek en kötüsüydü ve bu en kötüsü, şimdi kendileri için de en kötü sonuçları vermeye başlıyor. Onun için, kurtulmaya çalışacaklar."

uzandık, PKK tarihinin çeşitli alanlardaki gelişmesini açmaya çalıştık. Çok kısaca söylenenler şunlardır: Esas gelişmeyi belirleyen, düşmanın bütün çabalarına rağmen partinin tutsak alınmayan yapısı, yurt dışının çok kahırlı durumuna rağmen oynadığı rol ve özellikle de silahlı mücadelenin 15 Ağustos Atılımı'yla birlikte, çok ağır sorunları da ortaya çıkararak gelişmesidir, dedik. Aslında bunlar yalnız PKK'yi geliştiren adımlar değil, ulusal kurtuluşun hem stratejik düzeyde ve hem de taktik düzeyde en önemli geliştirici özüdür. Düşmanın bütün iç ve dış politik manevraları, baskıları, saldırıları, işkenceleri, özellikle iç politika kadar dış politikayı da özel olarak aleyhimize uygulayarak mücadelemizi kontrol altına alma amacına ulaşmaması ve dolayısıyla onu ezememesi, en önemli sonuç alıcı bir gelişmedir. Bu gelişmenin böyle sürmesi, 12 Eylül rejiminin 10 yılının başarısızlıkla sonuçlanmasının temelidir, dayatılan özel savaşın başarısızlığının temelidir, aynı zamanda Kürdistan'daki olumlu yöndeki gelişmelerin temelidir.

Fakat şunu da gördük ki, bu gelişmenin öncüsü içinde çok ciddi yenilgi emareleri ve ona yol açacak unsurlar az değildir. Sadece kadro yapısı açısından değil, ilişki tarzları, yaşam tarzları, örgütleniş düzeyleri açısından da ardına kadar yenilgiye açıktır. Bu yılları bir de bu yönden çok kapsamlı değerlendirmelere tabi tuttuk. Bu yılları kavramak önemli gelişmenin sonuçlarını bakmak iyi de, bunun diyalektiğini görememek, bunun neye karşı nasıl elde edildiğini görememek, en ahmakça kadro aymazlığının bir biçimidir. Ne de olsa gelişmeler iyi ve kıvanç vericidir, kendini fazla sıkmaya gerek yoktur, bir yerinden tutarsan rahatlıkla gidebilirsin diye yaklaşmak, felaket getiren bir yaklaşımdır. PKK'de işler bu noktaya hiç de öyle getirilmemiştir ve halen de en önemli sorunumuz bunu mevcut kadro yapısına anlatabilmektir, hatta zaman zaman halka anlatabilmektir. Kendini zaferin akımına kaptırmayan, başarıyı esas alan bir çalışma ve yaşam tarzına kendini tam katamayan, PKK'nin aslında en zayıf yanını teşkil ediyor. Ve bu da küçümsenir bir durum değildir. Bu temelde eksik olanları eleştiriye tabi tuttuk. Başta en inisiyatifli olunabilecek ve düşmanın kontrol edemediği, zorluk çektiği dağlardaki silahlı mücadelenin özellikle son 4-5 yılını eleştiri sürecinden geçirdik. Gördük ki; gerçekten kendi başına bırakılırsa ardına kadar yenilgiye açık her şey var, ondan da öteye, kontraya rahatlıkla gidebilecek, halk düşmanlığına gidebilecek, kendini kendi eliyle tasfiye edebilecek ve hem de iyi niyetli ve hem de en büyük zorluklara katlanma pahasına da bu duruma girmekten kendini alıkoyamayacak çok sayıda kişi, kadro, ilişki, sözümona örgütlenme var; baktık ki böyle örgüt, kadro ve ilişkilerle yapılacak olan olsa olsa halkı kendimizden uzaklaştırmak, kendi elimizle karşı devrimi güçlendirmek olacaktır.

Ardından dış alanı biraz değerlendirdik: Ülke dışı çalışmaların her an provokasyonlarla karşı karşıya ve en çok yabancı ellerin uzamasına müsait olduğunu, bir de kendisini en az sorumlu hisseden, oldukça rahatına düşkün ve kendini işlere hiç de fazla katmayan bir kadro tipinin ortaya çıkmasına yolaçan bir ortamın olduğunu, bu ortamla savaşmanın başlı başına bir mesele olduğunu, ülke dışı kadro, örgüt ve ilişki tarzının ardına kadar tasfiyeciliğe açık olduğunu, sağlam önder kadroların çıkmasının beklenemeyeceğini göz önüne getirerek, özellik-

le bu kamp pratiğinde büyük bir çözüme gücü olmak için ne varsa yapmaya çalıştık. Dışarının olumsuzluğu, özellikle bu alana bağlanarak aşımaya çalışıldı. Aksi halde dışını partiyi beslemesi şurda kalsın, var olan devrimci değerlerini de çürütmesi ve tasfiye etmesi işten bile olmayacaktı.

Mücadelemiz ilk ortaya çıktığı dönemde önemli bir çıkış yapmış, ancak bu iyi bir örgütlenmeye dönüştürülemediği gibi, korunamamıştır da. Düşman 12 Eylül faşizmiyle yoğun bir biçimde yüklenerek yapının %90'ını içeri almış, örgüt büyük bir imha ile yüz yüze kalmış, ölümden daha beter baskıları ve işkenceleri yaşatmış, buna karşı direnmeler olsa da imhalarla kontrol altına alınmıştı. Cezaevlerindeki yapı esaret altına alınmış bir yapı olduğu için imha da dahil her türlü tehlikeye açıktı, sızmalara açıktı ve bir de cezaevi insanın rehabilite edilmesinin ve tanınmaz hale getirilmesinin en çok gerçekleşeceği alandı. Dolayısıyla bütün kahramanca direnmesine karşın bu durumun da hiç bir zaman göz ardı edilmemesi gerekiyordu. Böyle bir yaklaşımla öncünün gerçek durumu kavranmaya ve çözümlenmeye çalışıldı.

Bu güne geldiğimizde özellikle hem devreye ilişkin, hem yürütüğümüz Zindan Konferansı çalışmasına ilişkin, ve en önemlisi de gerçekten yeni planlı bir hareket döneminin çok büyük bir güçle geliştirilmesine ilişkin, yaptığımız çalışmalar, bu sorunun hiç de tamamen aşılmadığını, halen dayatmaların her sahada mevcut olduğunu ortaya çıkardı. Bir yandan başını uzatmış provokasyon düşmandan ve işbirlikçilerden aldığı destekle ve onlara sığınan bir güç olarak bütün gücüyle çabalarını sürdürürken, diğer yandan bunun etkisinden daha doğru dürüst kendisini kurtaramamış zindan ve hatta genel yapıdaki etkilenmeler, en önemlisi de bir türlü kendisini doğru eğitime vermeyen, çok ağır köylü özellikleri ve yeni gelen 12 Eylül öğrenci ürünleri vardır. Onların önemli oranda bu etkileri kıramaması, eskilerin de başarı grafiğinin güçlü olmasından ötürü bir yenilgili ruh haline son derece normal görmeleri ciddi bir tehlikeyi teşkil ediyor, dedik. Kadronun bu görüntüsü, eğer çok dikkat edilmez, olumlu temelde dönüşümü tam sağlanmaz ve kendi haline bırakılırsa yenilgi için yeterli bir iç ne-

olursa olsun, hayata geçirmek için onun öncü gücü çok önemlidir. Hatta öncü güç kilitlidir. Bu nedenle, bu sahayı çok iyi kullanmaya çalıştık ve diğer bütün sahaları da tekrar tekrar gözden geçirerek yeniden düzenlenmesi gerektiğini söyledik. Bütünyle şu ortaya çıktı: Mevcut kadro bünyesinde köklü bir soruşturma, gerekirse sert yargılamalara gitme gereği bir talimat olarak kendisini ortaya çıkardı. Artık PKK içinde yargı süreci doğru geliştirilmelidir. Tıkayıcı olmak, taktiği bile bile işletmemek, en pratik ifadesi olarak silahlı savaşım birliğini aylarca ciddi ve yaşatır bir pratiğe sokmamak kadar, en tehlikeli konularda seyretmek, yine halka yaklaşımdan savaşa yaklaşıma kadar çok tehlikeli taktik dışı konulara girmek artık bir yargılama konusudur, dedik. Birlik sorumlusunun kendine göre hesabı biçiminde yansyan; "benden daha iyisi yok, benden vazgeçemezler" gibi yaklaşımların artık suç teşkil ettiğini belirttik.

Kapasite bellidir, bu birlikle, bu yetkiyle, sorumlulukla ne yapılır? Bir bölgede bu sorumluluk ne anlama gelir? Bu yetki ne kadirdir, görev nedir? Bunlar bellidir. Yapan sorumlumuzdur, görevlimizdir, yetkilimizdir. Yapmayan göreviyle oynamış olur ki, bu en tehlikeli suçtur, bir yargılama konusudur. İş artık sadece eleştiriyel değil, düpedüz savaş mahkemeleriyle biraz ilerletmek imkan dahiline giriyor. Bunun nedenleri vardır; dediğim gibi, artık mesele sadece idolojik-siyasi düzeyde değildir; askeri ve siyasi mücadele geliştirmek için, gerek direkt düşmanla bağlantılı ve gerekse dolaylı dayatmalar çok tehlikeli hale aldığı için, işin artık eleştiriyel düzeltilecek bir özü de kalmadığı için, mahkeme devreye girecektir. Bu, eskiden de teorik olarak öngördüğümüz, ama pratik olarak fazla uygulayamadığımız, şimdi biraz daha planlı, daha fazla suçlu tahlil eden, cezasını da daha gerçekçi veren bir şekilde geliştirebileceğimiz bir yöntemdir. Bunun artık devreye sokulması kaçınılmazdır. İyi bir yargılayıcı olursak, devrim daha iyi gelişebilir. Adil bir yargılayıcı, kazanmayı esas alan bir yargılayıcı, ölüm pahasına da olsa kazanmayı esas alan bir yargılayıcı, objektif verilerle hareket eder, bu bir.

İkincisi, birçok görevlendirme yeniden gerçekleştirilecektir. Kendini pratikte kanıtlayan, birçok ge-

mintika, takım, birlik komuta sorumlulukları, her türlü köy ve şehir sorumlulukları yeniden düzenlenebilir, dedik. Bunun için yeterli hazırlıklar vardır, kadro adayları hazırlanmıştır. Hergün daha da hazırlanabilir. Tıkamaları, savaşı ısrarla engelleyen tutumları bu yöntemle ileri düzeyde aşabileceğiz. Yerine getirilmesi gereken ikinci önemli bir görevin bu olduğu söylenebilir. Yeniden düzenleme faaliyetlerine daha derinlik kazandırmak, pratikte çıkan olumsuzlukları derhal alaşağı etmek, bunun yerine oldukça yeterli hale gelen nicelik ve nitelikteki yapıyla görev bölümünü tanzim etmek, buna alanların durumuna göre çok gerçekçi ve ertelemeksizin yaklaşmak büyük önem taşıyor ve bu da önemli bir gelişme nedeni olur. Mevcut sorumluluk düzeyini bu temelde yeniden hazırlarsak ve azami gücümüzü değerlendirirsek önümüzdeki dönemin önemli başarı koşulları imkan dahiline girecektir.

Üçüncüsü, yargılanması gerekenler yargılanma sürecine alınmış değiştirilmesi gerekenler değiştirilmiş, görevlere gelmesi gerekenler gelmiştir; o zaman şimdi yapılması gerekenin görevlere yüklenmek olduğu açıktır. Gerek eğitimle ve gerek tecrübeye alınan dersler temelinde çok güçlü bir biçimde ve yoğun bir çaba ile parti doğrultusunun netliğini de göz önüne getirerek yüklenmek mümkündür, dedik. Hiç bir dönemle karşılaştırılmayacak tarzda bu dönemde böyle bir şans elde edilmiştir. Sınırlı dürüstlük, açıklık gösteren ve çabasını yerinde harcayan birisi partinin herhangi bir birimi içinde işleri çok iyi ilerletebilir. Gerek kitle zemini, gerek olanaklar, yani öncü koşullarında sağlanan gelişmeler, dürüst bir kadroyu mükemmel başarılarla götürebilir. Onun için, mevcut eleştirilen ve kabul edilmeyen durumlara düşmemeyi kendisine esas alan, talimatlarla ve çözümlenmelerle oldukça aydınlatılmış doğrultuyu iyi yakalayan ve çabayı esirgemeyen bir kadro iyi iş yapar ve kadro mutlaka böyle yürümelidir, dedik. Bu üçüncü husus layıkıyla işletildiğinde başarı oranı oldukça ileri düzeyde artacaktır. Önümüzdeki dönemi, içinde zafer olasılığını da taşıyan bu dönemi kazanmanın en önemli bir öncü rolü de böyle sağlanır. Gereklere böyle yapılırsa başarı nedeni olur. Bunu parti hem hak etmiştir ve hem de hazırlıkları yeterlidir. Yürütmek için sadece görevin adamı olmak, biraz "bu işe varım" demek gerekir. Artık bunun da yapılmaması, ya suç teşkil eder ve yargılamaya götürür ya da aşılması getirir. Eğer bu ikisi de aşılmışsa, bu iş böyle uygun kadrolarla mutlaka yapılır.

Dördüncü bir gelişme etkeni olarak, tabii ki denetimi elden bırakmak gerekecektir. Denetim nedir? İşlerin yargı esaslarına, eleştirisi esaslarına, militan doğru çalışma esaslarına göre yürütülüp yürütülmediğini gözden geçirmektir. Bir eyalette, bir bölgede, bir mınıtkada, bir takımda herhangi bir çalışma biriminde işler kararlaştırıldığı, planlandığı, hatta yönetmeliğe bağlandığı gibi yürüyor mu, yürümüyor mu; bunun anlaşılmasıdır. Bu iş çok önemlidir ve en önemli bir gelişme unsurudur. Denetim bir defa yerine getirilmezse, saydığımız diğer üç unsur çok iyi işletilebilecek çok eksik kalacağı için, başarılarından alıkoyabilir. Denetim herhangi bir dönemden daha fazla bu önümüzdeki dönem için gereklidir ve biraz da rahat sağlanabilececek olanaklar olan bir dönemdir, bu. Çizgi net, olanaklar göz önünde. Şimdi birisi kalkıp da eskisi gibi diyemez ki, "bilemiyorum, imkanım yoktu, silah azdı, kadro-

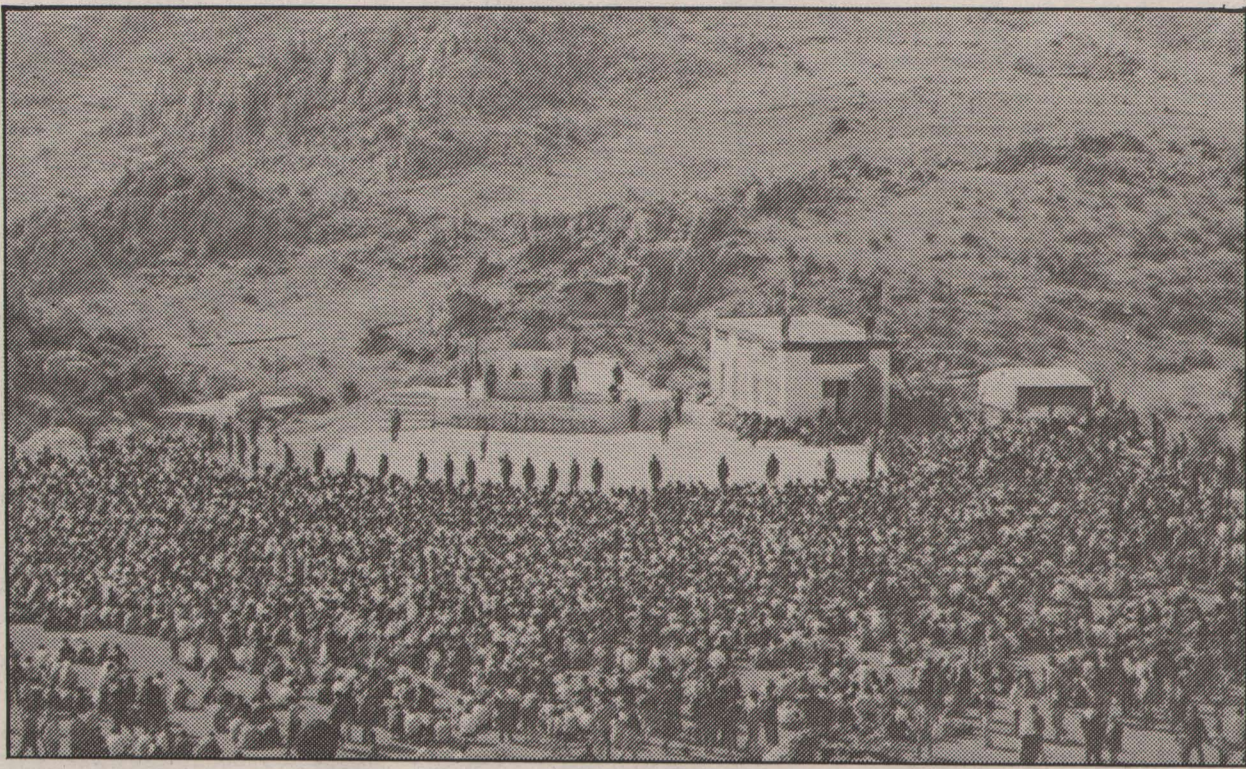
"Biz bu yıllarda diğer birşeyi de çok işledik; biliyorsunuz, bu 7 yıl aynı zamanda Gorbaçovculuk yıllarıdır. Sovyet deneyiminin muazzam çözülmüş gittiği yıllardır. Hatta yaşattır iki gelişme; onlar bir söyledi, biz bir söyledik ve denilebilir ki; birbirleriyle, adeta çok uzaktan da olsa, ama çok tersinden savaşan yıllar. O sosyalizm adlı bir gerçekleşmeyi, bir yerden alıp bir yere götürüyor. Biz 7. yıl sonunda bir halkı böyle ayağa kaldırırken, o Moskova'da yeni bir biçimde estirmeye başlıyor. 7 yıl bitti; biz yeni bir dönemin içine girerken, onlar da kendi 7 yıllarını bitirip bambaşka, biraz da meçhul bir istikamete yol almaya çalışıyorlar."

dendir. Bu durumda yenilgi için dış nedenlere fazla gerek de yoktur. Bakıyoruz mevcut kadronun durumuna, ilişki tarzına, örgütleniş tarzına, ağır basan yönünün tasfiyeciliğe hizmet olduğu ortaya çıkıyor. Örgütlenmeyi bir türlü kabul etmiyor, kolektivistme gelemiyor, mütahiş kendini yaşama fırsatı buluyor, kendini dayatıyor. Çok ağır bir özellik olarak bu kendini neredeyse bir kader gibi dayatmak istiyor. Fakat dedik ki, gelişmeler bunun aşılmasına bağlıdır. Bu açıdan yaptığımız çözümlenmelerle birlikte pratik hazırlıklar da var. Bir plan ne kadar doğru

lişmeyi sağlayabilecek öğeler vardır. Öyle, "yerimden oynatılmam, ağayım, benden daha iyisi bulunmaz" biçiminde ahmakça düşünce ve yaklaşımlara hemen son vermek, yakasından tutup alaşağı etmek, hem de gerçekten tutup alaşağı etmek ve bu sahtekarlığı, bu düşkünlüğü bırak deyip, eğer bir savaşçı rolünü oynayabilecekse savaşmak; suçlu ise yargıya havale etmek, yerine oturtulacaksa yerine oturtmak, bu konuda oldukça gerçekçi olmak gereklidir. Uygun düzenlemeler, yeniden görevlendirme yapılmalıdır; gerekirse tüm

savaşçı yoktu, tecrübe yoktu". Bütün bunlar var, hedefler konulmuş, araç-gereç belli, en fedakar savaşçı yapı da var; dolayısıyla bir kişinin şimdi denetimden kaçması mümkün değildir ve bu çok önemli bir husustur. Bugün Kürdistan'ın herhangi bir alanına gitmek mümkün, silahlı gitmek de mümkün, sıradan bir çalışmayla gidip kazanmak da mümkün. Gerilla da mümkün, serhildan da mümkün. Parti olanağı hazırlamış, o zaman sorumlu ne diye gerekeni yapmayacak? Yapmadı mı, denetim fonksiyonu işleyecek. Denetim sorumlusu hemen yakasına yapışıp şunu diyecek: "Olanak, plan, perspektif, talimat, yönerge, tüzük hepsi var, hatta sana şunun şöyle şu kadar süre içinde yerine getirilmesi emredildi, yapılma imkanı çok açıktı, peki neden yapamadın?" Artık, "şöyle kişisel özelliklerim vardı, işte savaşçı hazır değildi, araç-gereç yetersizdi" denilemez. Hiçbirisi gerçekçi değildir. Kaldı ki bir devrimci, kadroyu eğitir, araç-gereci edinir, hele bir gerillacı tamamen böyledir. Hele bir ulusal kurtuluş devrimcisi bizim koşullarımızda daha da böyledir. İlave fedakarlık, ilave yaratıcılık ister. Sen hazır olanı bile kullanmayacaksın! Bu suçtur. PKK tarihi herşeyin iğneyle kazılarak elde edilmesinin tarihidir. Böyle ispatlanmış bir tarihe karşın, bu kadar güçle sonuca gidemiyorsan, bu birimin, bu görevin başında nasıl durabilirsin? Denetleyici veya parti sorumlusu -ki, herkes sorumludur- bu soruyu yanındakine, görebildiğine, işitebildiğine, inceleyip-araştırebildiğine soracaktır.

Çabanıza biraz saygılı olmayı bileceksiniz. Birileri çok rahatlıkla başarılacak görevlerle oynuyor, lütfen biraz önünde durmayı bilin. Yine gideceksiniz, birçok görevlerin içine gireceksiniz. Korkmayacaksınız da, birileri bir şey yapar diyorsanız, ben varım. Talimatsa talimat, yetkiyse yetki, görevse görev, ama yürüyün. İki de bir şimdide kadar bıktırdığınız gibi artık bıktırıcı durumlara son verin. İnsan bir yere geldiğinde sağına-soluna bakıp bilebilir. Bu işler çizgiye göre midir değil midir, ulaşılmaması gereken hedefin neresindeler, yetki, imkan ne kadar kullanılmış, sorumlu kim? Şimdi bunları kestirmek zor mudur? Benim, sizin devrimciliğinizden gerçekten bir şey anlamadığımı söylemeliyim. Gerçekten ukala, serseri, düşkün biçiminde, daha ağırını da söyleyebileceğim deyimlerle anlatmak istediğim durumunuz budur. Gidiyorsunuz bir ortamın içine, adam altın gibi değerlerle oynuyor, senin o dilin de kesilecek olsa, niye bir-iki kelime söylemiyorsun? Korkak mısın, cesaretsiz misin, biraz partili değil misin? Sen bir hain olamazsın, buna inanmıyorum. Aslında bir fedakarlık yoksunu da olamazsın, en büyük fedakarlık yapıyor. Peki neden bir türlü işlerin ölçüye göre yürütülüp yürütülmediğini soramıyorsun? İşte burada, o büyük ahmaklık mı, büyük sorumsuzluk mu diyeyim, sırf yanındakiyle bozuşmama veya "bozuşursam tam bozuşayım" deyip bozuşma ve bir türlü normal ölçüyü tutturamama biçimindeki tutum karşımıza çıkıyor. Peki siz ne anladınız bu devrimcilikten? Bu iş gönül, hatır işi midir? Duyuyoruz; sorumsuzluktan ötürü en değerli yoldaşlardan onu-yirmisi nasıl devriliyor! Biraz dilini kıpırdatsan, biraz o işin nasıl olacağına ilişkin gücünü kullansan yirmi kişinin canını kurtaracaktın. Bugün yirmi silahlı adam da bir halkın herşeyidir. Sen kendini biraz olsun vermeye, kendinle, çevrenle nasıl oynadığını bilmiyor musun? Halen raporlar geliyor, işte büyük isyan biraz burada; şu suyun kenarında, şu tehlikeli noktada,

tehlike çok açıkken nasıl kalmışlar, bunu yazıyor ve yanbaşındaki de ucuz eleştiri getiriyor; eleştiri yapan değiştirebilir, özeleştiri yapan rahatlıkla değiştirebilir. Peki niye bu durumu böyle kabul ediyorsunuz? Sizi hiç kimse böyle yaşatamaz. Bu denetim anlayışıyla da hiç bir yere varılmaz. Siz, "o beni denetlemesin, ben de onu denetlemeyeyim" demekle, belki biraz rahatı veya biraz sorumsuzluğu kurtarabilirsiniz ama, bununla son tahlilde kaybedecek olan yine siz olursunuz. Gerçekten insan bir yoldaşa öyle fazla yük olmayı da onuruna yedirmemelidir. Asgari görevlerine sahip çıkamamanın da onurla bağdaşır bir yanı yoktur.

diğini, kuralına, tüzüğüne, talimatına uygun olup olmadığını hissettirir. Ortam nettir. Çözüm gücü, doğrultu, bizde bir santim sapmayı bile hemen adama hissettirecek kadar açıktır. Yerine getirilmeyen bir denetim görevidir. Kendi alanı dışındaki alanla ilgilenmeyip, ancak çok kaba bir hata olduğunda onunla ilgilenmek, denetim görevini yerine getirmek değildir. Partinin bütün gidışatından kendini sorumlu hissetmek, ulaşabileceği her yere ulaşma gücünü gösterebilmek, kendini bu konuda sadece özel sınırlanmış bir görevli değil, genel bir görevli gibi hissetmek ve bu konuda ahbapçavuşça tutumlar içine girmemek, "büyüğümdür bozuşmayayım" veya

dır? Neredeyiz, neyle uğraşıyoruz? Eğer kişiliğiniz buysa ben diyorum ki, hiç bir şey yapamazsınız, kafanıza kurşun sıkın olduğunuz yere düşün, kaçın. Ve fakat, birileri "ben varım" diyorsa, işte işleri biraz rolüne, şanına yaraşır bir biçimde yapsın. Bu kadar tecrübeden sonra, daha işlerin böyle yürütülmesi gerektiğini hissetmiyorsanız, siz çok şeylerinizi yitirmişsiniz, muazzam bir kayıp içindeyiz, demektir.

Peki, devrim ne demektir? Kocaman yaşamınızı adamışsınız, bu ne anlama geliyor, birgün anlayacak mısınız? Haydi diyelim, biraz çıldırmışsınız ama, sağduyu tümüyle yitirilmiş midir? Kimse kendini deli yerine koymasın, içinizde herkes az

"7. yıl dersleri özüksendiği ve bu perspektifleri olumlu tarzda geleceğe yansıtma sağlandığı oranda başarı ve hatta başarıdan öte bir zafer olasılığı da mevcuttur. Bunun için de önümüzdeki yıllarda, özellikle bazı önemli vatan parçalarında geçici bir halk hükümetine kadar gitme olasılığı vardır, devletleşme olayı gelişebilir. Bütün bunları PKK göz önüne getiriyor. Buna göre kendini yeniden şekillendirme, özellikle geçmişin ağır yetmezliklerinden arındırarak doğru bir askeri-siyasi komutaya dönüştürme, bunda iddialı ve kararlı olma, yapılan hazırlıkların küçümsenmeyecek düzeyde oluşu, mevcut gerçekimizi ifade ediyor."

Ben işleri geriletmemek için bu kadar sorumluluğu alır, bu kadar denetim gücü olmaya çalışırken, herhalde paşa keyfiniz için bunu yapmıyorum. Öğrenebilirsiniz, size bir şeyler vermek için uğraşıyorum ve fakat daha fazlasını da sizden istemek için yapıyorum. Sizin de partili olmanızın en temel şartlarından birisi budur. Öyle anlaşılıyor ki, kendini gelişmeye karşı sorumlu tutmamak, hatta gelişmeleri kendisi için bir yük gibi görmek, insanı ağır suça, bu da yargılanmaya götürür. Sınırlı bir çabayla rahatlıkla başaracağı işlere kendini katmamak sorumsuzluğa götürür, en azından görev dışı kalmaya götürür. Yargılan, görev dışı bırakıl; bu nedir? Bu, bir devrimcinin içine gireceği en utanmaz durumlardan birisidir. Yaygın olarak bunları yaşıyorsunuz. Hayır, korkuyla izah edemezsiniz, bilinç noksanlığıyla da izah edemezsiniz, kısacası yapmıyorsunuz. Kendini yormama veya ahbapçavuşluğu bozmama ve aslında bir türlü partileşmeyen, bir türlü kendine layık bir parti kadrosu rolü oynatmayan kişiliğin rolünü oynamadır, bu, hayra yol açmaz. Siz buna belki köylü kurnazlığı, küçük-burjuva sorumsuzluğu, uzlaşmacılığı vb. belki de ortayolculuk dersiniz ama, ne dersiniz deyin sonuç felakettir. Nitekim PKK tarihi bu konuda ibret verici örneklerle doludur.

Vurgulamalıyım ki, bugün ülkenin hangi alanına gidilirse gidilsin, hangi görevlere el atılırsa atılsın, bir bakış fırlatmak bile, işlerin ne kadar yoluna yordamına uygun olup olma-

"küçüğümdür benim hatamı görmez" deyip kendini denetim dışı bırakmamak; bunlar çok önemli yöntem sorunlarınızdır. Bunları biraz anlayın ve halletmeye çalışın.

Ben sizlere esef ediyorum. İlgisizlikten, denetimsizlikten ötürü insanların hayatıyla oynamak cinayettir ve siz bu halinizle cani rolünü oynuyorsunuz, bu kötüdür. Benim adıma hiç olmaması gerekir. Kimse bu temelde sizi beslemez, doyurmaz, sorumluluk yapmaz. Ben size, destan yaratın, büyük iş becerin demiyorum ama, uğraştığınız alanda asgari de olsa işlere sahip çıkmıyor musunuz? Bir küçük takımın veya bir küçük mıntikanın devrim işlerini doğru raya sokmaktan aciz bir zavallı mısınız? O halde niçin geldiniz, nedir bu gördükleriniz, hiç mi size birşey anlatmıyor? İnsan kendini çocuk yerine koyar veya aymaz, gafil yerine koyar ama, bu kadar da koymaz! Bu düşkün yaşamın son kalıntılarınıdır. Partileşmeye gelmeyen yanlarınızın son kalıntılarınıdır, yaşama gelmeyen sorumsuzluğunuzun, lümpenliğin, serseriliğin son kalıntılarınıdır, tek kelimeyle ayıptır ve aşılması gereken şeylerdir. Öyle ertelemecilikle, ikirciklilikle ele alınacak hususlar da değildir. Ben ister rica, iste emirle olsun bu işlerin mutlaka yürütülmesi gerektiğini söylüyorum. Ben artık avanaklığı, kötürümlüğü fazla taşımak zorunda değilim. "Vay be biz nasıl oyuna geldik", "vay be biz nasıl gözardı ettik", "vay be biz nasıl gözyumduk", "vay be biz nasıl layık olmadık"; bunlar söylenecek laf ma-

da olsa laf anlayacak düzeydedir, az da olsa gerçeklerimize göre adımını atacak düzeydedir, yoksa adımınızı keseriz, bunu göstermiyorsa, biz onu yere indirmesini biliriz. Kimdir bu, neye dayanarak böyle yapıyor? Halen, hergün haber üstüne haber alıyoruz, birimlerle şöyle oynayan, canlarla şöyle oynayan, asgari de olsa görevlerinin üzerine yürümeyen var diye. Ve bir de şikayet! Sen sorumlusun, yaraşır mı yiğide, yaraşır mı komutana, öndere şikayet etmek? Ben şunu söyledim: Böylesine suçlar, böylesine insanı bile imhaya götürecek durumlar oldu mu, onun sorumlusu kimse, bir tane yapıştıran, alından vurun. Emin iseniz, kesin bu böyleyse, yapın. Ben bunu saptırarak veya istismar ederek yaparı elbetteki kabul edemem. Ama, bile bile adam düşman rolünü oynuyorsa, hem de iyiniyet adına, affetmeyelim, diyorum. Bu bir denetim görevidir ve bir devrimci için denetim hayati önemdedir. Çok basit bir örnekle söyleyeyim; yerçekimine karşı kendinizi denetleyemezseniz, bir saniye ayakta kalabilir misiniz? Devrim işleri de öyledir, devrimin de yerçekimi çizgisidir; yerçekimine dikkat etmeyince nasıl ki insan düşerse, devrimin de çizgisinden sıradan bir sapış, düşmeye götürür.

Demek ki bu denetim görevini her devrimci doğru biçimde, olduğu her yerde, genel sorumluluk anlamında ve özel görevi dahilinde mutlaka yerine getirmelidir. Denetimin sonuçları yargıya götürülebilir, görevden almaya götürülebilir, yeni-

den görevlendirmeye götürülebilir. İyisini daha sağlam görevlendirmelere, kötüsünü düşürmeye götürülebilir ve bu da sanıldığından daha fazla bizde başarının kat be kat gelişkin olmasına yolaçar; yaptığımız devrimciliğin de bir anlamı olmasını ifade eder. Bu dördüncü koşulu, demek ki önümüzdeki dönemin üzerine mutlaka yaymak gerekir, uygulamak gerekir. Bütün bunlar yapılsa dönemin başarıyla geçmesi için hiç bir neden yoktur. Mevcut tecrübe, olanak, çizgi ve uygulama düzeyi her bakımdan PKK'nin başarıyla yürüyebileceğini gösteriyor. Gördünüz gözlerinizle; kitlesi ayağa kalkıyor, bir devlet olmaya bile götürebilecek koşulları olgunlaşmış ve siz öncü kurucu kadrosunuz. Bunun kurucu kadrosunuz. O zaman yapın. Eskiye takılmış olabilirsiniz, eskinin kör kötürüm ögesi olmuş olabilirsiniz, nefes alamaz olabilirsiniz, o zaman şunu söylüyorum: Eğer çok kötürüm iseniz, hiç bir şey yapacak durumda değilseniz, emekliye ayrılın. Yok, bakıyorsunuz ki bazı işleri tutup halledebilirsiniz -basit de olabilir- tutun ordan, daha iyisini yapabileceğinize hükmettiğiniz an yürüyün o görevin üzerine. Bunlar yapıldığında, dediğim gibi, bu işler yürür. "Ben eskiye takıldım, bir türlü adam olamıyorum, sınırlı bir iş yapıyorum, bir türlü ilerleyemiyorum. Hele öncülük denilen olayla uzaktan yakından alakam yok veya benim yaptığım olsa olsa iyi bir ağalık olur, eğer daha fazla yetki derseni, ben bir jandarma olup etrafımı düşürürüm, böyle yaparım, sonuçta ben böyleyim" diyecek olursanız işte buna zirdelik derler, böyle adama en alçak derler, böyle adamlık olmaz.

PKK'de gelişen bir karar ve uygulama durumu var; hiç kimsenin gözünün yaşına bakmadan ve biraz da sınırlı da olsa kendimize saygımız varsa onun gereklerini mutlaka yerine getirmeyi şart koşar. Bunun artık bahanesi mahanesi de yok. Baştan da durum buydu, böyle yapılmalıydı, ama yapılmadığı için en başta kendinizi zora soktunuz, inanılmaz gaffet örnekleri, kayıplar yaşandı, hep acı çektiniz. Şimdi hiç olmazsa yaşama saygının bir gereği olarak bu işlere doğru katılalım. Yani gelişme sizin yaşamınızdır, gelişme sizin özleminizdir, ona layık olmayı bilelim. Bu halk bile nasıl ayağa kalkıyor, nasıl sağlam bir yürüyüşe varım diyor! Örnek kabilinden söylüyorum: Bakın, kendiniz gördünüz; 100 yaşındadır, nasıl iyi bir asker olunur, bunun dersini veriyor. Peki bir yanda bu örnek varken, bu işin cevabı olması gerekenlerin asgari gereklerini bile yerine getirmemesi ayıp değil midir? Bunun bahanesi filan olmaz. Ben şunu da söyleyeyim: Sınıf etkileridir, başka sınıfların kendini örgütlemesidir gibi izahlara, parti içinde böyle yabancı sınıf etkisine, dışarının etkisi biçiminde bir ahmaklığa bir yer bırakmayız. Savaş örgütüyüz aynı zamanda, askerileşiyoruz. Şu anda PKK %75 askeri örgüttür, askeri örgütün içinde de sınıf dışı etkidir, çeşitli görüş farklılıkları deyip ne kendi kendimizi aldatalım, ne de başkasını.

Orası emirle yürütülen bir sahadır, emir çıkarmak için komutan, komutan olmak için de çok yetenekli olmak gerekiyor. Emrin doğru-sunu çıkardıktan sonra savaşçılarına onları fethedercesine, coştururcasına benimsettir. Oysa komutanlarımız emirler veriyorlar, ölüme emir veriyorlar, çıkmaza sokuyorlar. Bunun sayısız örnekleri var. Böyle komutan olmaz! Bu komutanın karşısına geçilip alından vurulur. "Bir ekme için bizi ölüme götüren komutanlar, bile bile bizi tehlikeye atan komutanlar var" deniyor. Bunlar haindir, komutan filan değil, size

"Bu yılları kavramak önemli gelişmenin sonuçlarına bakmak iyi de, bunun diyalektiğini görememek, bunun neye karşı nasıl elde edildiğini görememek, en ahmakça kadro aymazlığının bir biçimidir. Ne de olsa gelişmeler iyi ve kıvanç vericidir, kendini fazla sıkıya gerek yoktur, bir yerinden tutarsan rahatlıkla gidebilirsin diye yaklaşmak, felaket getiren bir yaklaşımdır. PKK'de işler bu noktaya hiç de öyle getirilmemiştir ve halen de en önemli sorunumuz bunu mevcut kadro yapısına anlatabilmektir, hatta zaman zaman halka anlatabilmektir. Kendini zaferin akımına kaptırmayan, başarıyı esas alan bir çalışma ve yaşam tarzına kendini tam katamayan, PKK'nin aslında en zayıf yanını teşkil ediyor."

söyleyeyim. Bu avanak savaşçılar da biraz kendine gelsin, komutan böyle olmaz; bunlar haindir, bunlar serkeş, lümpen, feodal döküntülerdir. Kendinize saygınızı yitirmemişeniz vurun bunları, cesaret etmesinler PKK içinde kalmaya. PKK'nin şu gerçeğine derinden inanıyoruz: Fedakarlık, cesaret abidesidir, en soylu değerlerini ortaya koyanların yürüyüş tarzıdır. Bir feodal öge, bir lümpen serseri gözaçıklıkla kendini komutan yerine koymuşsa ve sizin sırtınızdan hayatınızla oynuyorsa benim adıma vurun diyorum. Böyle olumsuz olmaya cesaret bile etmesi gerekir, bunların. Bunlar bir defa kendilerini elden kaçmış sayıyorlar. Ben yaşarsam, ben de onların yakasını bırakmayacağım. Onlar için ölüm bile en kolayından bir yoldur. Biz PKK'yi kolay yaratmadık ki, bu tip elinde böyle ucuz kaybedelim. Nereden bakılırsa bakılınsın biz, halkımızın gencecik bir evladını bu alçaklara böyle harcasınlar diye vermiyoruz. Yerinde olmayan tek bir söz bile sarfetmesini kabul etmiyoruz. Bu PKK'nin önderlik tarzıdır. Size açıkça söylüyorum: Savaşçı ya da komutana, gereken yapılacak, yapılmazsa sizin yaşam hakkınızla oynayacağım. Yaşamınıza ölümden daha fazla ceza biçeceğiz. Kendinize gelmelisiniz. Bir çalışmanın doğru sahibi olmalıyız.

Bundan yanlış bir sonuç çıkmıyor. Öyle çok katı, bilmem çok acımasız bir yaşamınız olsun demiyorum. Tersine, uğruna çıktığınız değerlere bağlılık, o değerlerin yaşama şansı bulması için, biraz kendinize saygınlık isteniyor. Bunları bu kadar vurgulamamın nedeni şudur: Son yılların bütün planlama gruplarına bu çağrılar vardı. Bu talimatlar kapsamlıydı, ama tersi geliştirildi. Anladım düşmanın etki-

gibi bir sonuç çıkmaz. Buradan çıkan anlam şu: Hataların canına okuruz, işlerin çok rahatlıkla gereklerini yerine getirebilecekken, getirmemenin, getiremeyenin canına okuruz, en iyisini yaparız, güç de var, olanak da var; iyi değerlendirip sonuca götürürüz. Daha fazla birlik, daha fazla coşku, daha fazla ilişkilere hakimiyet gücü, kılı kırk yararçasına değerlendirmek anlamı çıkıyor söylenenlerden. İki fedai adam iyi kullanılırsa bu, bir düşman birliğinin imhasıdır, düşmanın en önemli gördüğü bir hareketinin boşa çıkarılmasıdır. Bir hainin cezalandırılmasıdır. Olumlu yönde bir önemli örgütsel gelişmenin, eylemin gerekçesidir. Bizde herkes fedai, yani herşeyini ortaya koyar, çalışır; eğer sen komutan isen, böyle adamlar çok, biraz kafanı çalıştır, bu insanların harcama. Çok sorumsuz bir biçimde, beş kişiyi, şu köye git diye ölüme gönderme; komutansın, komutanlığının anlamını bil. Düşün; giden iki can, beş can ne anlama gelir? Şu bölgeye bırakma, şu köye bırakma, şu yol ağzına bırakma; bak, dağlar geniş, her türlü korunmaya müsait, hedefler bol, en verimliyi yakalanabilir, komutansın biraz bunları düşün, planla ve uygula.

Bir de sözüm savaşçıya. Sen de savaşçıysan doğru işi, partinin işini biraz anla. Her PKK savaşçısı biraz anlar, olmayacak duaya amin demez. Ne, "olamaz" deyip savsakla -ki biz olmazı olur yapan hareketiz-, ne de çok imkansız olduğu halde, mutlak anlamda sakat olduğu halde, sırf PKK aşkına, sırf "emirdir" deyip kendini ölüme at. Bu konuda doğruyu tutturalım. Biraz düşünce gücünüzü, çizginin gereklerine yakınlık gücünüzü kullanın. Eğer böyle değilseniz, görev talep etmeyin, diyorum. Gittiğiniz herhangi bir sahada,

de yürümeye değer biçiyoruz.

Baştan beri her hamlemiz bu ruhla, bu sorumluluk anlayışıyla, bu denetim anlayışıyla başlatılmıştır. Duymayana, anlamayana söylüyorum: Bizden birşey almak, bizimle yürümek isteyenler bunu böyle duymalı, anlamalı, varsa gücü yürümelidir. Kendinizi konuşturmak, kendinizi bildiğiniz gibi yürütmek eğer bir önderliğe yarasırsa, ben uyayım size. Yok, bile bile çıkmazsa vazgeçin. Bunu bu kadar vurgulamamın nedeni, her tarafa gönderdiğimiz sayısız yol alma gruplarını, müdahale gruplarını işleme kılan bu olduğu içindir. İşte, çokça eleştirdiğim bu duyarsızlık, bu gerçeklere sıradan bir ilginin bile gösterilememesi, sorumluluk gereğinin yapılmaması, hepsini en verimli çağında götürdü. Kesinlikle en önemli nedeni de budur. Edinilmiş yanlış yaşam alışkanlıkları, köylü tembelliği, sorumsuzluğu, basit kurnazlık bunu yakıştırıyor kendine. Tabi ki bu da savaşta ölüm demektir. Yaygın olarak yaşanan bu oldu. Önderlik deyince, ağalık geldi aklına, jandarmalık geldi, rahat yaşam geldi. Askerlik denilince, bir kölenin "komutanımız ne derse odur" sözü aklına geldi ve sonuçta hepsi kaybetti. Bunu aşacağız.

Benim anlam veremediğim şu: Bu kadar açıklığa rağmen, bunları nasıl aşamıyorsunuz? Sanıyorum yapılan ciddi bir hesap hatası. Böylesine bir partinin doğrultusuna girmek yerine, kendini bir şey sanıp dayatma yaşıyor, yani hemen keyfiyet seçiliyor. Aslında altında sınıf etkeni de vardır, bir türlü kendini devrimcileştirme durumu da vardır. Ve "kendimi biraz daha saklarsam, biraz daha kamufle edersem, maskelersem, daha iyi kendimi dayatırım" tipinden hesaplar da vardır. Ben, tekrar, bu hesapların fazla yürümeye şansı yoktur yapmayın bu hesapları, iyi olmayan bu tür hesaplar bizde sökmeyiz, diyemem. Gerçek kişiliğinizi bulun ve doğru hesaplarınızı yapın. Ahbap-çavuşluğa gelmem, eski-yeni ayırımına fazla gelmem, vazgeçilir-vazgeçilmez ikilemine kendimi kaptırmam. Bazı ölçüler vardır ki hep bağlı kalırım. Bunu görmeye çalışın. Çünkü bir bağlılık iddianız var, bağlı olduğunuzu söylüyorsunuz; o zaman dikkate alacaksınız. En azından kafanızı kaldırmın anlamaya ve gücünüz ölçüsünde uygulamaya çalışın. Bütün bunlar, önümüzdeki dönemin içinde zaferi de taşıyan başarılar için şarttır.

Dört temel şart saydım. Çizginin doğruluğundan hiçbirimizin kuşkusunu yok. Objektif ortamın uygunluğundan hiçbir kuşkusunu yok. Geriye bu dört şartın gereklerinin yerine getirilmesi kalıyor. O da bizim somut görev anlayışımız dahilindedir. Eğer böyle bir görev anlayışıyla yola çıkarsak ve önümüzdeki döneme gerçekten bu görev anlayışıyla yürürsek başarı kaçınılmazdır. Bunun çaba ve eylem gücü esirgenmez, sınırlı bir biçimde sergilenirse bile, bu işlerde iyi yol alınır. Ki herkes çaba sahibidir bende yok, diyemezsiniz. Onun için devrimci adam olmak gerekiyor. İşte çizgi adamı olmak demek, ölçü adamı olmak, doğrultu adamı ol-

maktır. Her şeyden önce, o doğrultunun hesabının sahibi olmaktır. Önyargılarını, keyfiyetini dayatmayan, çok olumlu koşullar olsa da astığı astık, kestiği kestik olmayan, istediği gibi herşey yanbaşında bulunsada dahi ona tenezzül etmeyen, doğru, doğru ve yine doğru doğrultunun adamı olan, ondan başka birşey görmeyen, herşeyi ona göre değerlendirmeye tabi tutan adam olmak gerekiyor. Bir türlü yapmadığınız, yanaşmadığınız da budur. Yapmazsanız keyfiniz kursağınızda kalır. Bize bir avuç doğruların sağlam adamı gerekiyor. Kül yutmayan, aldanmayan, aldatmayan, otoriter, oldukça önaçıcı, çevreyi kesinlikle hep gündemde tutan, göz yaşına bakmadığı gibi moralin de yüksek temsilcisi, coşkunun kaynağı, yaşamın kıvancı olacak adam gerekiyor. Bunun karşısında eleştiri olmaz, bunun karşısında kafa sallamak olmaz, "göremedim, ulaşamadım" demek olmaz. Güzel, doğru, iyi şeylerdir ve ancak ona hücum edilecek elde edilir.

İnanıyorum ki kendim şimdiye kadar bu temelde, bu doğrultunun içinde yürüdüm. Bu temelde kendimi hazırladım ve yürüttüm. Karşımdakilerle muazzam savaştım. Çizgiden

dersler o oranda gelişir. Çok iyi bir gerillanın teşkili, ayaklanmaların örgütlenilip sürekli kılınması, uluslararası kamuoyunda daha da artan etkileme, itibar, güç kazanma, en önemlisi de hiç de haketmediğimiz kayıpların önüne geçme, bütün bu dersler, iyi bir öncü militan düzeyi tutturmakla mümkündür. Ve böylesine bir öncü örgüt olmaktan başka çaremiz de yoktur. Gelişmeyi hiç bir şey, bir militan öncünün rolü kadar bir rolün sahibi olarak yerine getiremez. Böylesine bir devrimci öncü tarihimizin bu aşamasında sadece daha önceki dönemlerin başarılarını korumakla kalmayacaktır. Evet, rol layıkıyla yerine getirilirse, geleceğin zaferinin, hem de öyle uzun süreli bir hayal değil, adım adım planlanıp gerçekleştirilecek bir aşamasının gerçek gerçekleştirici gücü oluyor. Varolan PKK yapısı bu temelde küçümsenmeyecek bir tecrübe ile, eğitimle doğru halkı yakalamıştır. Belki de geçmiş dönemlerde yetmezlikler, gafletler, çeşitli nedenlerden dolayı büyük yenilgilere götürmedi. Fakat, önümüzdeki dönem için aynı şeyi söylemek mümkün değildir, beklenmedik her şey olabilir. Bunların önüne geçmek ve hiçbir tesadüfe yer bırakmadan, ge-

"1992'den sonrası devrimin geliştiği yıllar olacaktır. Mevcut temel ve pratik hazırlık düzeyi birkaç yılı daha şimdiden gelişme biçiminde garantilemiştir. Dolayısıyla PKK'nin hazırlık düzeyi önümüzdeki yılları, hesapta olsun olmasın, iç ve dış, olumlu ve olumsuz bütün gelişmeleri dikkate alan, gelişme yönü ağır basan, bu temelde bir düzenleniş grantiye alan, her zamankinden daha fazla planlı, planları da fazla soyut, olanakları olmayan bir biçimde değil, somut tecrübeye dayalı, olanaklar göz önüne getirilerek keşfedilen ve dolayısıyla başarı şansı her zamankinden daha fazla olan bir gelişme perspektifidir."

sapanınız en yakınım da olsa ve kahredercesine yıllarca bize yüklenmiş de, çizginin esenliğini esas aldık. Çaba gerekiyorsa çaba, fırlamak gerekiyorsa fırlamak, sabretmek gerekiyorsa sabretmek, silah gerekiyorsa silah, para gerekiyorsa para, halk gerekiyorsa halk, ne gerekiyorsa onun için hiç bir şey esirgemedim bu doğrultuya bağlandı. Siz değerlendirmek istiyorsanız, herşeyin gözler önünde olduğu, herkesin gözler önünde olduğu açıktır. Kadro, öncü bu doğrultunun emrinde olan adam demektir. Kadro olmaya, PKK'li olmaya karar vermek demek, kabul etmekte asla tereddüt etmediğiniz, sonuna kadar herşeyinizi benden bile daha fazla adadığınız, bu çizginin gereklerine kendinizi yatırmak demektir. Bütün kişisel özelliklerinizi, özgünlüğünüzü bu çizginin daha da başarılı olması için sarfetmeyi bilen adam olmak demektir. Gelişiniz bu temeldedir, kabulümüz bu temeldedir.

Kısaca, görüyorsunuz ki, çağımızın ve daha da fazla günümüz Kürdistan'ının en önemli zafer etkeni olarak, gerekleri yerine getirildiğinde başarıya, aksi halde büyük başarısızlığa götürecektir öncü değerlendirmesini, kararlaştırmasını yapıyoruz. Sağlanan başarı bu temelde diğer bütün başarıların anasıdır. PKK şimdiye kadar biraz başarılı olmuşsa, çok büyük zorlamalara karşın kendi çizgisi dahilinde kalmasına ve biraz da bizim bu çizgiyi yürütmeye gücünü göstermemize bağlıdır. Hiç şüphesiz daha büyük başarı ve zafer sonuna kadar bu çizginin gereklerine bağlı devrimci militan olmakla mümkündür. 15 Ağustos Atılımı'nın bu 7. yıldönümündeki en büyük dersi budur. Bu ders ne kadar doğru kavranırsa, diğer bütün

rekirse o tesadüfleri de zaferi daha güçlü kılmak için kullanmayı hesaplayan bir tutuma sahip olmak, tek çaremiz olduğu kadar, tüm gücümüzle ve coşkuyla yüklenerek görev adamı olmamız gerektiği anlamına geliyor. Hiç olmazsa bundan sonra devrimci militanın görevlerini böylesine militan özelliklerle karşılayalım.

İnanıyorum ki, böylesine görevlerin üzerine yürütenleri başarmaktan hiçbir güç alıyormaz ve yine inanıyoruz ki önümüzdeki dönemin üzerine böyle yürümekten, böyle yürüyüp böyle başarmaktan başka hiç bir şey bizim amacımız olamaz. Bununla çelişen her şey yaşamımızla çelişir, görev anlayışımızla çelişir. Bununla uyumlan her şey yaşamımızdır, görevimizdir, başarıdır. Bu temelde 15 Ağustos Atılımı'na, başta şehitlerimiz anısına karşılık vermeye çalışırken, bunlara ancak bu temelde layık olmayı bilirken, daha fazlası olarak da mutlaka kazanmamız gereken önümüzdeki dönemi böylesine yakıcı derslerle karşılamayı bilelim. Şimdiye kadar çok az olanakla yürünen ve amansız bir sürecin fırsat tanımadığı bir durumdan biraz çıkmış, daha fazla olanak ve fırsatları yakalamış olmanın verdiği güçle, biz önümüzdeki dönem öncünün üzerine yüklenecek, en azından bu halkın bizden istediği hizmete layık olmanın gereklerini yerine getireceğiz ve yine öncüye bu temelde biçilen rolün uygulanması için tüm gücü sergileyeceğiz. İnanıyoruz ki, önümüzdeki dönemin başarısı, hem de zaferi giden başarısı bu temelde görevlerin üzerine gidenlerin olacaktır. Bu temelde görevlerin üzerine gidenlerin başarısı kesin olacaktır.

"Çizginin doğruluğundan hiçbirimizin kuşkusunu yok. Objektif ortamın uygunluğundan hiçbir kuşkusunu yok. Geriye bu dört şartın gereklerinin yerine getirilmesi kalıyor. O da bizim somut görev anlayışımız dahilindedir. Eğer böyle bir görev anlayışıyla yola çıkarsak ve önümüzdeki döneme gerçekten bu görev anlayışıyla yürürsek başarı kaçınılmazdır. Bunun çaba ve eylem gücü esirgenmez, sınırlı bir biçimde sergilenirse bile, bu işlerde iyi yol alınır. Ki herkes çaba sahibidir bende yok, diyemezsiniz. Onun için devrimci adam olmak gerekiyor. İşte çizgi adamı olmak demek, ölçü adamı olmak, doğrultu adamı ol-

lerini, anladım sınıfdışı tortuların durumunu ve fakat hiç mi içinde böyle sağduyulu birkaç kişi çıkmayacak? Kendi onurunuzu, kendi militanlığınızı, yiğitliğini koruma gücünüz de yoksa, o zaman karşında ne diye adam olarak duruyorsunuz? Ne diye görevlere hazırınız diyorsunuz? Ben sizin kişiliğinizle oynamak istemiyorum, ben sadece hizmet etmek istiyorum. Hizmetin gereklerini bileceksiniz. Buna da gücünüz yoksa, defolup gitmeyi bileceksiniz. Ayıp da değil, layık değilsen, layık olduğun yere git. Biraz layık olmak istiyorsan, söylenenler çok net, rahatlıkla ulaşılabilir hususlardır. Bu söylediklerimden, gideriz birbirimizin canına okuruz

doğruları söylemekten, doğruları uygulamaktan çekinmeyin. Kötüsü, hayati doğruları savunamayıp boyun eğmektir. Bu en alçakça bir tutumdur, diyorum ve yaygınca girdiğiniz, yaşadığınız bu durumdur. Bizim önderliğimizin anlamını gördünüz: Halk bize hücum eder, halk her şeyi bizden söke söke almak ister; böyle bir önderliktir. Çekinilecek bir önderlik değil, gerçeğimize hücum edilecek bir önderliktir. Siz kadrosunuz, daha fazla önderlik değerlerine hücum edeceksiniz. Bunlar söylediğim gelişme değerleridir, hücum edeceksiniz. Bu çok geri olarak nitelendirdiğiniz halk, nasıl bir önderliğe koşuyor, biraz onun doğrultusuna koşun. Biz bu temel-

İsmail Beşikçi:

“Devlet terörüne karşı durmayan, işkenceyi, zulmü geriletmek için mücadele etmeyen, sadece işkenceden, zulümden yakınmakla yetinen bir zihniyet demokrat olamaz”

Gazetemizin Mart 1991 tarihli 111. sayısında, Sosyolog Dr. İsmail Beşikçi ile İbrahim Güçlü'nün birbirlerine yazdığı iki mektup Beşikçi'nin de onayı üzerine uygun görülerek yayınlanmıştı. İsmail Beşikçi'den 21 Mayıs 1991 tarihli yeni bir mektup aldık. Mektubunda, İ. Güçlü ile yazışmalarının sadece yayınlanan iki mektup olmadığını, bu tür mektupların çok sayıda olduğunu belirtiyor ve yayınlanması isteğiyle İ. Güçlü'den aldığı 65 sayfalık bir mektubu ve buna cevap olarak kendisinin yazdığı bir sayfalık kısa mektubu gönderiyor. İ. Güçlü'nün “İsmail Ağabey” hitabıyla başlayan mektubu “Uppsala, Aralık 1990” tarihli, İ. Beşikçi'nin cevap niteliğindeki kısa notu ise “Ankara, 3 Mart 1991” tarihli. Mektupların içeriğinden açıkça görülüyor ki, Beşikçi ile İ. Güçlü'nün aralarındaki görüş ayrılıklarını mektuplarla dile getirmeleri veya gidermeleri olanaksız hale gelmiş bulunuyor. Tartışmalarını açık platformlarda sürdürmeleri hem gerekli hem de daha yararlı görünüyor. Bunu İ. Beşikçi de kendi mektubunda zaten belirtiyor.

İ. Güçlü'nün mektubu, Beşikçi'nin gazetemizde de yayınlanan mektubuna cevap oluyor. Ancak mektup, Beşikçi'nin mektubu gazetemizde yayınlanmadan önce yazılmış. İ. Güçlü, Beşikçi'ye yazdığı mektupların PKK'ye de verildiğini duymuş, kendi ifadesine göre önce buna inanmamış, ancak bunu doğrulayıcı bilgiler edinince mektubunda işlemiş. Mektubunun içeriği, bu konuda Beşikçi'nin tutumunun eleştirisi ile, yine Beşikçi'nin PKK'ye ve PKK'yle bağlantılı olarak Kürdistan'daki gelişmelere ilişkin görüşlerinin kendine göre değerlendirilmesinden oluşuyor. İ. Güçlü, Beşikçi'nin mektupların birer nüshasını PKK'ye vermesine, “bunu bir görev bildim” demesine öfkeleniyor; bunun “özlük haklarının ihlali”, kişisel hak ve özgürlüklere aykırı olduğunu, demokratik bir tutum olmadığını belirtiyor. Hatta daha da ileri giderek, bu tutumuyla Beşikçi'nin, “can güvenliğini tehlikeye soktuğunu” ve neredeyse başına bir şey gelirse bundan Beşikçi'nin sorumlu olacağını söylüyor.

İ. Güçlü, 65 sayfalık mektubunda İ. Beşikçi'nin görüşlerini eleştiriyor. Tabii eleştiri konusu PKK olduğu için, baştan sona kadar PKK'yi işliyor. Bol bol “insan hak ve özgürlükleri”nden, “özlük hakları”ndan, “demokrasi”den söz ediyor. Beşikçi'nin “PKK ile ilişkilerimiz gönül, ruh, yürek ve beyin birliğine dayanıyor” sözüne çok içerlemiş görünüyor. Beşikçi'nin PKK'ye ve PKK ile bağlantılı olarak Kürdistan'da yaşanan gelişmelere ilişkin görüşlerini, “çifte standartlılık”, “duygusalılık”, “bilim dışılık” ve “hırçınlık” deyimleriyle tanımlıyor. Beşikçi'nin kemalizme yönelik eleştirilerini aynı biçimde PKK'ye de yöneltmemesini bu deyimlerle ifade ediyor. Beşikçi'nin PKK ile ilişkilerini çeşitli kategorilerle inceliyor; bunun “işçi-kapitalist”, “toprak sahibi-köylü” ve “özgür aydın” ilişkisi olamayacağı, geleneksel Kürt toplum yapısındaki “feodal-serf ilişkisine”, “şeyh-mürüt ilişkisine” benzediği sonucuna varıyor. Değerlendirmelerinde ve sözlerinde mektup ilerledikçe açıklıyor; “cür

rüm işlemekten” söz ediyor, “gelişmelerde birilerinden yana taraf olursanız tarihsel bir suç ortaklığı ile karşı karşıya kalabilirsiniz” diyor, açıkça söylemeye de üstü kapalı ve imalı bir tarzda “bir Türk olarak ne karıştıyorsunuz” demeye getiriyor. 65 sayfalık kendi mektubunu yayınlamayı Beşikçi'ye adeta bir görev olarak veriyor ve “siz yayınlamazsanız ben yayınlayacağım” diyerek Beşikçi'yi buna zorlamak istiyor. Mektubun 62. sayfasında, “metropole oturmuş birçok insan, savaştan halk çocuklarının üzerine teori yapıyorlar” diyor. Beşikçi'nin kendisine yönelttiği “şimdiye kadar kaç gerilla donattınız?” sorusuna karşı, aynı sayfada şu sorularla cevap veriyor: “Peki o zaman, niye kendiniz gerilla olmuyorsunuz? Gerilla komutanlığı yerine, bir yayının yazarlığını kendinize seçenек olarak seçiyorsunuz?”

İ. Güçlü'nün mektubu, PKK'ye ilişkin bilinen ve daha önce de yayınladığımız mektuptaki görüşleri içeriyor. Kuşkusuz en başta PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan yoldaş hakkında bir yığın yalandolan şey yer alıyor. PKK'liler içinse “en geri, işsiz, dünyadan ve Kürdistan'daki mücadeleden habersiz” insanlar olarak söz ediyor ve 50. sayfada şöyle diyor: “...12 Eylül öncesinde bazı PKK üye ve taraftarları adam öldürme hastasıydılar. Bu adamlar, ‘adam öldürmedikleri dönemlerde krizler geçiriyorlardı.’ Yani İ. Güçlü'nün mektubu bilinmeyen, duyulmamış olan şeyleri içermiyor. Tıpkı ABD Dışişleri Bakanlığı ile Almanya Anayasayı Koruma Örgütü'nün her yıl yayınladıkları ‘terörizm raporları’na, Almanya Başsavcılığı'nın PKK için hazırladığı ‘İddianame’ye benziyor.

İbrahim Güçlü'nün 65 sayfalık mektubuna karşı İsmail Beşikçi'nin cevap olarak yazdığı 4 maddelik kısa not ise şöyle:
**“Değerli Kardeşim,
 Aralık 1990 tarihli, 65 sayfalık mektubunu aldım. Dikkatle ve ilgiyle okudum.**

1. Bana yazdığın 11.8.1990 tarihli ve 6 sayfalık mektupta sıralardan söz etmedin. PKK ile ilgili suçlamalar ve eleştiriler yapıyordun. Bu düşünceleri, benzerlerini derginizde de yayınladınız. Bunlardan hiçbirini, bana, sır olarak kalsın diye yazmadı. Bu bakımdan, mektubun bir örneğini PKK'li arkadaşlara verdiğim gerekçesiyle beni suçlamalarını, bunun için de daha çok ahlaki kavramlar seçmeni haksız buluyorum.

2. PKK ve PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan hakkındaki düşüncelerin, suçlamalarına hiç katılmıyorum. Bu konuda daha fazla tartışmayı da gereksiz görüyorum. Bunlar yüzyüze daha rahat konuşulabilecek konular. Umarım, ileride böyle bir olanağa sahip oluruz. Yalnız şu kadarını söylemeyi yararlı buluyorum. PKK, 70 yıllık Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, Kürdistan'da oluşan en ciddi muhalefet hareketidir. Etkilidir. Türkiye Cumhuriyeti yönetiminin en üst katlarının karar mantığını allak-bullak etmiştir. Resmi ideoloji, Kemalizm artık iflas halindedir.

Demokrat olmak anlayışına gelince: Devlet terörüne karşı durmayan, işkenceyi, zulmü geriletmek

in mücadele etmeyen, sadece işkenceden, zulümden yakınmakla yetinen bir zihniyet demokrat olamaz.

3. Biz PKK'yi eleştiriyoruz. Sözlü olarak, yazılı olarak bu eleştirileri sürdürüyoruz. Onlar da bizleri eleştiriyorlar. Fakat, PKK düşmanla savaş halinde, sıcak savaş içinde olan bir harekettir. Bu süreçte O'nun etkinliğinin artmasını ve yaygınlaşmasını, PKK'nin büyümesini de istiyoruz. Bu bakımdan PKK'yi geliştiremeyiz. PKK'nin hangi zeminlerde ve nasıl eleştirileceği bizimle ilgili bir sorundur.

4. Mektubunun yayınlanması konusundaki isteğine gelince: Böyle bir görevim ve sorumluluğum kuşkusuz söz konusu olamaz. Fakat mektubunu istediğin zaman, istediğin şekilde yayınlatabilirsin. Mektupta yazılar çok soluk olduğu için fotokopi yapamadım.

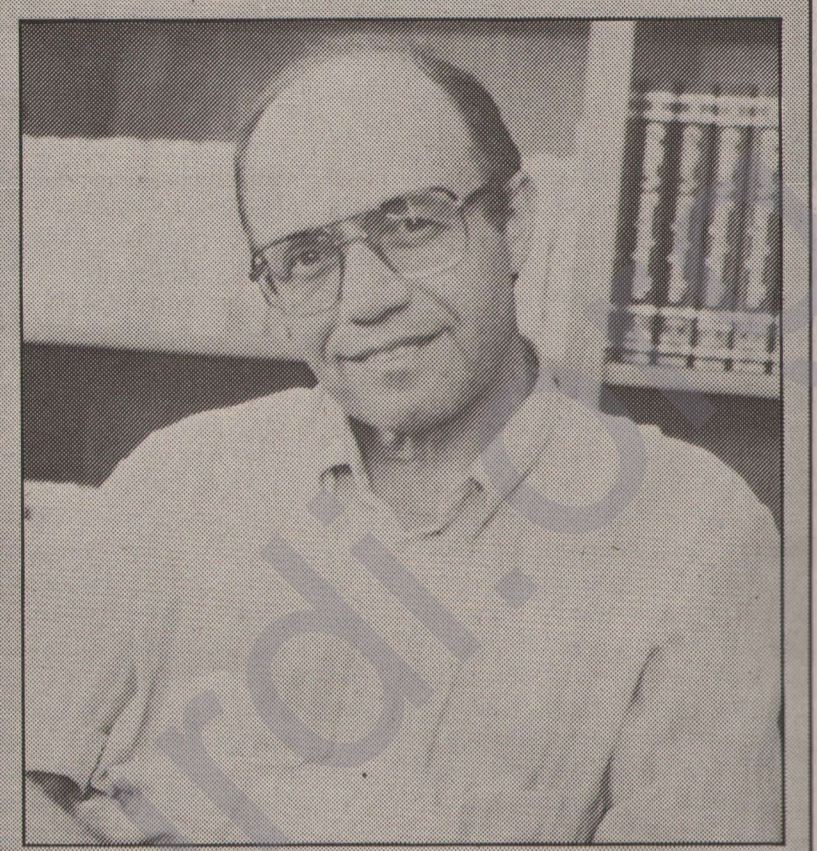
Mektubunda çok önemli yanılgılar var. Bunlardan biri de, benim, basın-yayın alanında çok büyük olanaklara sahip olduğum şeklindeki görüş. Böyle olanaklara sahip değilim. Daha önemlisi bu tür olanaklar arayışı içinde de değilim.

Hepinize selamlar ve sevgiler yolluyorum.”

Saygın bilim adamı İsmail Beşikçi'nin ısrarlı ricalarına rağmen, İ. Güçlü'nün mektubunu yayınlamayı gerekli ve yararlı görmüyoruz. Bir kere, mektup sahibini okuyucularımız yakından tanıyorlar. İkincisi, bu mektup 65 sayfa olmasına rağmen, daha önce yayınlamış olduğumuz mektuptan öteye özde yeni bir şey ifade etmiyor. Yani okuyucuya vereceği yeni bir şey yok. Üçüncüsü, İsmail Beşikçi de 65 sayfalık mektuba gereken cevabı yazmamış, cevap yazmaya gerek görmemiş. Yani aslında mektup cevapsız ve tek durumda. Dördüncüsü, mektup sahibiyle bizim bu tarzda tartışmak gibi bir politikamız yok. Yani mektubun içeriğine cevap vermeyi biz de değer bulmuyoruz. Bu durumda, başkasına ait bir mektubu bizim yayınlamamızın bir anlamının olmayacağı açıktır. Kendisinin cevap yazmaya değer bulmamış olduğu bir mektubu bizim de yayınlamaya değer bulmayışımızı İsmail Beşikçi'nin anlayışla karşılayacağını umuyoruz.

İ. Güçlü, mektubunu İsmail Beşikçi'nin yayınlamasını ısrarla istiyor ve Beşikçi yayınlamazsa kendisinin yayınlayacağını belirtiyor. Öyle anlaşılıyor ki, kendisi yayınladığında okuyucu bulamayacağını iyi bildiği için, mektubunu İsmail Beşikçi adıyla yayınlamak ve bu biçimde daha geniş bir okuyucuya ulaşmak istiyor. Buna İ. Beşikçi'nin cevabı kendi notunda var. Bu durumda, umarız mektup sahibi mektubunu kendisi yayınlarsa ve böylece merak edenler görme olanağına kavuşur. Eğer yayınlama imkanı bulamazsa, kendisine Cumhuriyet gazetesine göndermesini tavsiye ederiz. Bu biçimde hem yayınlama imkanı bulup daha geniş bir okuyucu çevresine ulaşabilir, hem de bir miktar “telefon ücreti” alabilir. Böylece Cumhuriyet gazetesinin yazarları da, PKK ve Beşikçi aleyhine yazacakları yeni yazılara alıntılar yapabilmek için kapsamlı bir kaynağa sahip olurlar.

Serxwebûn

Okuyucularımızın artık çok yakından tanıdığı İsmail Beşikçi, saygıdeğer bir bilim adamı, bir sosyolog. İlgili alanı Kürdistan ve Kürt halk gerçekliği. TC devletinin resmi ideolojisi kemalizme göre inkar edilerek “yokluğu” iddia edilen Kürdistan gerçeğini araştırıp incelemeyi, tarihsel ve güncel boyutlarıyla birçok kitapta bunları ortaya koymayı kendisine temel uğraş edinen, daha doğrusu bilim adamı olmanın gereğini eksiksiz yerine getiren İsmail Beşikçi yine tutuklu. Yine tutuklu diyoruz, çünkü bu, okuyucularımızın da gayet iyi bildiği gibi ilk tutukluluğu değil Beşikçi'nin.

1969'da “Doğu Anadolu'nun Düzeni, Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller” isimli kitabından dolayı Erzurum Atatürk Üniversitesi'ndeki görevine son verilen Beşikçi, ilk kez 1971'de 12 Mart askeri darbesinden sonra tutuklandı ve 3 yılı aşkın bir süre tutuklu kaldı. 1974 affıyla tahliye olanlardan biri de O'ydu. 1979 yılı sonlarında bilim yöntemi üzerine hazırladığı kitaplardan biriyle ilgili olarak mahkumiyet kararı kesinleşti ve yine tutuklandı. 1980'de İstanbul Toprakçı Cezaevi'nde, İsviçre Yazarlar Birliği Başkanı'na yazdığı bir mektup nedeniyle 12 Eylül döneminde yine tutuklandı. Bu dönemde, daha önce yazdığı kitaplar hakkındaki davalar mahkumiyetle sonuçlandı ve ayrıca çıkarıldığı mahkemelerde yaptığı savunmalar da birer dava konusu oldu. Bu nedenlerle 1981-1987 yılları arasında 6 yıl tutuklu kaldı.

İsmail Beşikçi, 1987'de tahliye olduktan sonra yazdığı ve 1990 başlarında yayınlanan Devletlerarası Sömürge Kürdistan, Bilim-Resmî İdeoloji-Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu ile Bir Aydın Bir Örgüt ve Kürt Sorunu isimli kitapları nedeniyle 9 Mart 1990 günü tekrar tutuklandı. İçerden ve uluslararası alandan yoğun kamuoyu baskısı nedeniyle Beşikçi 25 Temmuz 1990 günü serbest bırakıldı.

20 Mart 1991 günü, yani Newroz'dan bir gün önce Beşikçi yine tutuklanıyordu. Bu kez gerekçe, F. Almanya'nın Stuttgart kentinde Kasım ayı içinde yapılan Kürdistan Kültür Haftası'na gönderdiği ve Berxwedan gazetesinin 15 Kasım 1990 tarihli 113. sayısında yayınlanan dayanışma mesajıydı. Beşikçi'yle geliştirilen yoğun dayanışma kampanyası, bir süre sonra serbest bırakılmasını sağladı.

En son olarak 1 Ağustos 1991 günü yeniden tutuklanan İsmail Beşikçi, bu kez de Ortadoğu'da Devlet Terörü adlı son kitabında “bölücülük yaptığı” iddiasıyla yargılanmak isteniyor. Ancak TC, bu çağdışı uygulaması nedeniyle çıkmaza sürüklenmiş bulunuyor. TC, çok istediği halde Beşikçi'yi yargılamıyor, buna gücü yetmiyor. Tam tersine, somut, yalın gerçeklerin sözcüsü olan Beşikçi, onurlu, inançlı, kararlı, ödünsüz tavrını koruyarak TC'yi yargılıyor. İsmail Beşikçi, halen Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunuyor.

Yoğun eylemlilikle pekişen...

Baştarafı 24. sayfada

61- 11 Eylül 1991. Bêdlis merkeze bağlı Kepenek köyü yakınlarında inşaatı devam eden bir karakol binası gerillalar tarafından ateşe verilerek yakıldı. Karakol inşaatında nöbet bekleyen korucuların silahlarına da el konuldu.

62- Eylül ayı başlarında Amed'in Hezro ilçesine bağlı Mêrani(Ülğan) köyüne baskın düzenleyen bir ARGK birliği, çetelere ait 5 evi yaktı, 3 çeteyi de ölümlü cezalandırdı. Çetelerden 4'ünü yanlarına alan gerillalar, silahlarını teslim edip de düşmana hizmet etmekten vazgeçerlerse, yanlarında götürdükleri çeteleri serbest bırakacaklarını açıkladılar.

63- 12 Eylül 1991. Askeri-faşist darbenin 11. yıldönümü nedeniyle Licê şehir merkezinde bütün esnaf kepenk kapattı. PKK'nin çağrısıyla gerçekleştirilen eylem, aynı zamanda Misric serihildanıyla dayanışma ve sömürgeciligi protesto amacını taşıyordu.

64- 12 Eylül 1991. Erxenî'de de askeri-faşist darbenin yıldönümünde sömürgeciligi protesto etmek ve Misric serihildanıyla dayanışmak amacıyla 2-3 bin dolayındaki kitle ulusal kurtuluşçu sloganlar atarak yürüyüşe geçti. Sömürgecilerin halkın üzerine ateş açması sonucu 2 kişi yaralandı, bazıları da gözaltına alındı.

65- 12 Eylül 1991. Hezex ilçe merkezi ARGK birliklerince basıldı. Sömürgecilere ait askeri, idari kurumlara saldıran gerillalar, düşmana maddi olarak büyük hasar verdirdiler. ARGK gerillaları ilçeyi terkettikten sonra, düşman da adeta misilleme yaparcasına halka ait evlere ve işyerlerine saldırdı.

66- 12 Eylül 1991. Askeri-faşist darbenin 11. yıldönümünde sömürgeciligi protesto amacıyla Pirrîn şehir merkezindeki kaleye ve 1 Aralık İlkokulu'na ERNK bayrakları asıldı.

67- 12 Eylül 1991. Pirrîn'in Çelikan(Çelikhan) ilçesine bağlı Bîloma(Pınarbaşı) köyünde oturan karıkoca iki işbirlikçi-ajan gerillalar tarafından ölümlü cezalandırıldı.

68- 12 Eylül 1991. Girê Sor(Siverek)-Çermik karayolunu keserek denetim altına alan ARGK gerillaları, araçlarda bulunan yolcuları indirerek kimlik kontrolü yaptıktan sonra, propaganda yaptılar.

69- 12 Eylül 1991. Girê Sor şehir merkezinde jandarma komutanlığının hemen karşısında bulunan Endüstri Meslek Lisesi'nin duvarına "Bijî PKK", "Bijî Serok APO" yazan bir pankart asıldı. Şehrin muhtelif yerlerine de aynı sloganlar yazıldı.

70- 12 Eylül 1991. Xizan'ın Tolê(Sarız) köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 20 korucunun silahlarına el koydular.

71- 13 Eylül 1991. İdir-Bazîd(Doğubeyazıt) karayolunu denetim altına alan ARGK gerillaları, yoldan geçen tüm araçları durdurarak kimlik kontrolü yaptı. Sömürgecilere ait 3 resmi aracı da imha ettiler.

72- 14 Eylül 1991. Dêrsim şehir merkezi gerillalar tarafından yine basıldı. Şehirde bulunan tugaya ait bir binanın roketlenmesi sırasında isabet alan cephanelikle birlikte bina da havaya uçtu. Düşmanın kayıpları konusunda bilgi alınmadı.

73- 14 Eylül 1991. Çewlik şehir merkezindeki Jandarma Alay Komutanlığı'na taciz ateşi açıldı.

74- 14 Eylül 1991. Mazra(Elazığ)-Amed karayolunu Kalemdağ Köprüsü mevkiinde kesen gerillalar, yolcuların kimliklerini kontrol ettiler, propaganda yaptılar.

75- 14 Eylül 1991. Erxenî'ye bağlı Salihli köyüne gelen gerillalar, köylülerle mücadelenin gelişim düzeyine ve görevlere ilişkin toplantı yaptılar.

76- 14 Eylül 1991. Xizan'ın Xurus köyündeki karayollarına ait 3 araç, gerillalar tarafından tahrip edildi.

77- 14 Eylül 1991. Serhedan(Kars) merkeze bağlı Küçük Yusuf köyünde toplantı yapan gerillalar, 11 genci ARGK saflarına aldılar.

78- 14 Eylül 1991. Çewlik'in Çilkani(Yeniköy) köyünü basan sömürgeci ordu birliklerinin komutanı, Hüsnüye Çürükkaya adlı bir yurtsevere tecavüz etmeye kalkışınca tüm köy halkı olayı kınamak ve bir daha asla tekrarlanmaması için Çewlik şehir merkezine yürüdü. Köylüler, valiyle görüşme taleplerinin kabul edilmemesi üzerine Hükümet Konağı önünde oturma eylemine geçtiler. Köylülerin kararlılığı karşısında görüşmek zorunda kalan sömürgeci vali, halkın taleplerini kabul etti. Bunun üzerine köylüler oturma eylemine son vererek tekrar köylerine döndüler.

79- 15 Eylül 1991. Erxenî yolunu kesen bir ARGK birliği, kimlik kontrolü yaptı.

80- 15 Eylül 1991. Kerboran'da Sari Akar adlı bir işbirlikçi çete gerillalar tarafından ölümlü cezalandırıldı.

81- 16 Eylül 1991. Çewlik merkeze bağlı Kurudere köyü yakınlarında yolu denetim altına alan ARGK gerillaları, yolcuların kimliklerini kontrol ettiler. Olay yerine gelmekte olan polislerin ateş açarak halka zarar vermemesi için çatışmaya girmeden alandan uzaklaştılar.

82- 16 Eylül 1991. Şirnex mer-

kezde ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasında çıkan çarpışmada 7 düşman askeri öldürüldü.

83- 16 Eylül 1991. Cevizdüzü karakoluna gerillalar tarafından düzenlenen baskında 4 düşman askeri öldürüldü.

84- 16 Eylül 1991. Bir ARGK birliğinin Cizîra Botan'ın Hisar köyü karakoluna düzenlediği baskında 9 düşman askeri öldürüldü.

85- 16 Eylül 1991. Xizxêr(Şirvan)'de kısa süre önce 14 gerillanın şehit düşmesine yol açan Sêvê köyünün muhtarı, gerillalar tarafından ölümlü cezalandırıldı.

86- 16 Eylül 1991. Midyad-Nisêbin arasında gündüz saatlerinde bir minibüsü durduran ARGK gerillaları, 1 yüzbaşı, 3 er ve 2 korucuyu esir aldılar.

87- 17 Eylül 1991. Serhedan'ın Qamuşan(Sarkamış) ilçesi Karakurt nahiyesi Beşyol köyünde çıkan bir çarpışmada 2 gerilla şehit düştü, 3 düşman askeri yaralandı.

88- 17 Eylül 1991. Bêdlis'in Motki ilçesinden Meydan nahiyesine doğru gitmekte olan bir minibüste çetelerin ve askerlerin bulunduğu istihbaratını alan bir ARGK birliği, aracı durdurarak kimlik kontrolü yaptıktan sonra yolcular arasındaki 1 assubay ile 3 korucuyu alıkoymdu. Daha sonra Ömer Doğan adlı düşman assubayı ölümlü cezalandırıldı, korucular ise gerillalar tarafından gözaltına alındı.

89- 19 Eylül 1991. ARGK gerilla birlikleri Cizîra Botan şehir merkezini basarak özel timlerin üs olarak kullandıkları Kerem Oteli'ne roketatarlı saldırı düzenledi. Düşmanın kesin kayıpları öğrenilememekle birlikte, yapılan resmi açıklamada sadece 1 polis ağır yaralandığı iddia edildi.

Gerilla baskını ardından, adeta misilleme yapan düşman, sivil halka ait evlere ateş etti ve Yeni Ülke gazetesinin bürosunu tahrip etti. Düşmanın açtığı ateş sonucunda 3'ü ağır 6 kişi yaralandı. Bunlardan 22 yaşındaki Meryem Dayan kaldığı hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdi.

90- 19 Eylül 1991. Amed-Licê arasındaki petrol tesislerine düzenlenen sabotajla tesisler ateşe verilerek düşmana büyük maddi hasar verildi.

91- 20 Eylül 1991. Gungum(Varto) şehir merkezinde yeni yapılmakta olan düşman karakolu tahrip edildi. Yine Eylül ayı başlarında Omcalı nahiyesindeki karakol da gerillalar tarafından düzenlenen baskınla tahrip edilmişti.

92- 20 Eylül 1991. Amed'e bağlı Karazê(Kocaköy) ilçesi Xitîn köyü yakınlarında bulunan bir petrol kuyusu gerillalar tarafından yakıldı.

Ayrıca Türkiye petrollerine ait 2 büyük kamyon da ateşe verildi.

93- 20 Eylül 1991. Çewlik'in Ilıcalar mevkiinde düşmanla çıkan çarpışmada 3 ARGK gerillası şehit düştü.

94- 21 Eylül 1991. Farqîn'e bağlı Mêranan köyü çevresinde ARGK gerillaları ile düşman güçleri arasında meydana gelen ve ertesi güne kadar devam eden çarpışmada 5 özel tim elemanı öldürüldü.

95- 21 Eylül 1991. Çermik'e bağlı Şêxana Jorîn(Yukarı Şeyhler) köyüne baskın düzenleyen gerillalar, köydeki tüm korucuların silahlarına el koydular.

96- 22 Eylül 1991. Dih-Şirnex arasındaki Ruyê Sor karakolu gerillaların baskınına uğradı. Baskın sırasında karakol binası kullanılamaz duruma gelirken düşmanın kayıpları hakkında kesin bilgi alınmadı. Burada çıkan çarpışmada 1 ARGK gerillası da şehit düştü.

97- 22 Eylül 1991. Pasûr(Kulp)'un Barın köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 9 korucunun silahlarına el koydu.

98- 22 Eylül 1991. Dara Hênê ilçesi kırsal kesiminde ARGK gerillalarıyla düşman ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü ve yaralandı.

99- 23 Eylül 1991. Licê'nin Derxust(Dibek) köyünde çıkan bir çarpışmada 1 ARGK gerillası şehit düştü.

100- 24 Eylül 1991. İdir(Iğdır)

yakınlarındaki Çilli dağında bulunan TV vericisi gerillalar tarafından tahrip edildi.

101- 24 Eylül 1991. Piran(Dicle)'a bağlı Kurşunlu köyü yakınlarında gerillalarla düşman ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 3 ARGK gerillası şehit düştü. Düşman, yaptığı resmi açıklamada 2 askerin yaralandığını iddia ettiyse de, görgü tanıkları sayılarını kesin saptayamamakla birlikte çok sayıda düşman askerinin öldüğünü ve yaralandığını bildirdi.

102- 24 Eylül 1991. Çêrmuk'un Merxok mıntıkasında ARGK birlikleriyle düşman güçleri arasında çıkan ve düşmanın savaş uçakları da kullandığı büyük çarpışmada pusuya düşürülen bir askeri araç içindekilerle birlikte imha edildi. Ayrıca, 1 üsteğmen, 2 assubay, 7 er öldürüldü, 3 er de yaralandı. Bu çarpışmada 3 ARGK gerillası şehit düştü, 1 gerilla da yaralı olarak esir düştü.

103- 24 Eylül 1991. Mazra'nın Palî(Palu) ilçesine bağlı Zivêr köyü yakınlarında bir ARGK birliği ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 1 yüzbaşı ile 10 asker öldürüldü. Çarpışmada kod adları Şevîn ve Hêvidar olan iki bayan gerilla ile Amed kad adlı Murat GÜNGÖR ve kimliği tespit edilemeyen bir gerilla daha şehit düştü.

Şehit Murat GÜNGÖR'ün cenazesi, 26 Eylül günü kendi köyüne götürülerek kitlesel bir törenle toprağa verildi.

Botan-Behdînan savaş...

Baştarafı 3. sayfada

me şansını değerlendirmek oluyor ki; halkımızın tarihinde, Ortadoğu halklarının tarihinde bu, gerçekten çok büyük bir adımdır. Bu, artık eskisi gibi bir devrim hayali değildir, bir devrim umudu gibi de değildir, uygun adımlarla gün be gün gerçekleşecek bir planlamadır. Düşman kadar, ondan daha fazla artık kendimizi güçlü hissettiğimiz, güçlü kıldığımız ve doğru yürürsek, ciddi hatalar yapmazsak, ondan daha fazla hükmedeceğimiz, bizzat hükümet haline geleceğimiz bir fırsat oluyor, küçümsememek gerekir.

Unutmayın ki, devrimciler biraz da fırsatları değerlendirdiklerinde, önder olduklarını kanıtlamak durumdadırlar. Nereden bakarsak bakalım, biz burayı doldurmak zorundayız. Ne gibi zorluklara, ne gibi güçlüklerle mal olursa olsun, burada artık halk iktidarının inşası hızlandırılmalıdır. Şimdi Botan-Behdînan kısmında geçici bir hükümet veya bir halk iktidarı olasılığı var mıdır, yok mudur sorusunu da planlamamıza dahil etmeliyiz. Hatta bu parça için sloganımız, önümüzdeki dönem itibarıyla, bir halk iktidarının ister sürekli, ister geçici- gelişme olasılığı üzerine olmalıdır...

Belki bütün Kürdistan üzerinde biz ve düşman aynı etkinlikte olmayabiliriz. Dolayısıyla bizim devrimimizin parçalı gelişeceğini söyledik. Her bölgede parça parça gelişmesi kaçınılmazdır. Ama bugün düşmanın en çok zorlandığı parçanın da Botan-Behdînan olduğu açıktır. Ekonomik, siyasi, askeri tedbirlerle artık bu işi bundan daha fazlasıyla yapamaz. Devreye Güneyli işbirlikçileri soktular; bunları ağırladılar. Bunlar Ankara ile irtibatlıdır. Son Güney saldırısı olduğunda, 'biz haber verdik o Güneyli güçlere' diyor düşman. Demek ki,

bu saldırıları ortaklaşa yürütmek niyetindedir. Kaderlerini birbirleriyle birleştirmişler. Halka karşı gizli den yaptıkları 30 yıllık suç ortaklığını şimdi de yapıyorlar. Bu suç ortaklığını her güçle yapıyorlar. Türkiye ile yapıyorlar, Amerika ile yapıyorlar, Bağdat ile yapıyorlar. Hiç de sağlam güvenceleri olmadığı halde, bu suç ortaklığını sürdürüyorlar. Bu doğru ilker temelinde bir ilişki bile değildir, taktik bir hedefleri bile yoktur. Bağımsızlık ve özgürlük için stratejik hedefleri yoktur ama, taktik düzeyde halkın aleyhine olmayacak yaklaşımları da yoktur. Burada şahısların çıkarı vardır, bazı aile ve aşiret çıkarları vardır. Ve bunlar da halkın, ulusun çıkarlarıyla mutlak karşıtlık içindedir...

...Bir kez daha bütün vatan parçaları üzerine ve hatta komşu halkların da bünyesine daha fazla akmaya doğru giderken, önemli başarıların sahibi olmak eldedir. Yine, en temel savaşımızda, halk iktidarı yürüyüşümüzün sonucu olarak küçük bir vatan parçasında ve her zamankinden daha fazla fethetme imkan dahilindedir. Bir özgür vatan parçası şiarına ulaşmak gerçekleşebilir. Rüya olmaktan da öteye bu bir planlama, hesap, çalışma işidir. Ona yol alıyoruz. Bu çok soylu ve güzel bir yol alıştır. Dediğimiz gibi hayatımızın varını yoğunu versek de asla tek başımıza ve hatta tarihimizin belki de hiç bir döneminde kavuşamayacağımız güçlü bir yürüyüş, yaşam tarzıdır. O halde böylesine önemli bir fırsatı, böyle bir yürüyüşle değerlendirme şansını yakalamışız. Bu bize büyük nimettir, diyeceğiz. Bu bize büyük bir armağandır, diyeceğiz. Ne mutlu buna kavuşturana, diyeceğiz; üzerine yürüyeceğiz ve mutlaka başaracağız." (17 Ağustos Talimatı'ndan)

Düşman işkence ve....

Baştarafı 15. sayfada

sürecinde kendi gerçekliği daha çok bilince çıkardım, yanlışlığı yetmez yanlarını yıkıldı ve güç kazandım. Bütün bu gerçekler ışığında yeni bir başlangıç yapma güç ve inancındayım.

Bu temelde yaşadığım bütün süreçlerde düşmana birikmiş kin ve öfkemi partili bilincine ve örgüt gücüne dönüştürme kararındayım. Yaklaşık 13 yıllık parti emeği ile ortaya çıkan ve bugün parti gerçekliği karşısında potansiyel olarak kalmış birikimimi bir bütün olarak, hesapsız ve kaygısız olarak partimin

ve halkımın hizmetine sunacağım. Ve bu temelde partimin vereceği şansı mücadelede yeni bir başlangıç için sonuna kadar değerlendireceğim.

Ve yaşamım boyunca Apocu militan çiziyi temel alacağıma, kendimi bu temelde sürekli yenilemeyi ilke edineceğime, bu çizginin ölümüne savaşçısı olacağıma, başta Parti Önderliği'ne olmak üzere, şehitlere, halkıma, dağ ve zindan direnişçilerine söz veriyorum.

Devrimci selam ve saygılarımla
3 Eylül 1991

Yurtsever Kürdistanlılar ve Kürt halkının dostları!

Kürdistan halkı özgür ve bağımsız Kürdistan'ı yaratmaya doğru doludizgin atağa geçmiş bulunuyor. Bu askeri ve siyasi atağa ekonomik atak da eşlik etmelidir. Bağımsız siyaset bağımsız ekonomiye dayanır. Bugüne kadar özgücümüzle yürüdü, bundan sonra da özgücümüzle yürüyeceğiz. 15 Ağustos-27 Kasım 1991 tarihleri arasında sürecek "Kürdistan'ı özgürleştirme ve İnşa Kampanyası"na tüm gücümüzle katılalım, en geniş çevreleri katalım!

V.i.s.d.p:

H. Barcedoğmuş
Vogelsangerstr. 286
5000 Köln 30

Yazışma Adresi:

Serxwebûn
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap numarası:

Stadtsparkasse - Köln
Konto Nr.: 27 93 29 53
BLZ: 370 501 98

Avustralya 3.50 \$

Avusturya 22.50 s.

Belçika 75.00 bfr.

Danimarka 10.00 dkr.

Fransa 7.50 ff.

Hollanda 3.75 hlf

İngiltere 0.90 £

İsveç 7.50 skr.

İsviçre 3.00 sfr.

Norveç 10.00 nkr.

Yoğun eylemlilikle pekişen gerilla otoritesi düşmanın çöküşünü hızlandırıyor

1- 13 Ağustos 1991. Çelek (Ekinözü) ilçesinde bulunan Jandarma Bölük Komutanlığı bir ARGK birliği tarafından basıldı. Eylemde en az 10 düşman askeri öldürülürken, karakol binası ve 1 askeri araç da büyük oranda tahrip edildi. Ayrıca ilçede bulunan orman işletmelerine ait odun deposu da yakıldı.

2- 14 Ağustos 1991. Oilaban (Uludere) ile Elk (Beytüşşebap) arasındaki Siwarê Felê mntıkasında ARGK gerillaları, 1 panzer ve 1 askeri jeepten oluşan düşman konvoyunu pusuya düşürerek içindekilerle birlikte imha etti.

3- 15 Ağustos 1991. Gürrgum (Maras)'a bağlı bir çete köyü olan Alisher'in yoluna gerillalarca döşenen mayına çarpan bir çete arabası tamamen imha olurken, içinde bulunan en az 5 çete ve asker öldü.

4- 16 Ağustos 1991. Güney Batı Eyaleti'nde askeri araçların bulunduğu bir yola gerillalar tarafından döşenen mayına çarpan bir askeri araç en az 4 askerle birlikte imha oldu.

5- 18 Ağustos 1991. Meledi'nin güney kesiminde bulunan bir düşman karakoluna roketlerle baskın düzenlendi. Gerilla baskınında, karakol büyük oranda tahrip edilirken, düşmanın kayıpları hakkında net bir bilgi öğrenilemedi.

6- 19 Ağustos 1991. Berwarî ile Dih (Eruh) arasındaki Mişar mntıkasında bulunan Hirariş köyü karakolu, ARGK gerillalarının saldırısına uğradı, karakol binası önemli oranda tahrip edildi.

7- 20 Ağustos 1991. Nurhak ilçesine bağlı bir köyün yoluna gerillalarca döşenen mayına, askeri araçların önüne kattığı bir sivil araç çarptı. Mayının patlaması sonucu araç tahrip olurken, düşman güçleri büyük korku ve panik içine düştü ve bölgede yaptıkları geniş çaplı operasyonları yarıda keserek karargahlarına dönmek zorunda kaldılar.

8- 26 Ağustos 1991. Xizan (Hizan) yakınlarındaki bir karayolu şantiyesini basan bir ARGK birliği, şantiyede bulunan greyder vd. iş makinelerini ateşe vererek imha etti.

9- 27 Ağustos 1991. Çolamerğ (Hakkari)'in Elk ilçesi ARGK gerillalarınca basıldı. İlçede bulunan sömürgecilerle ait tüm kurum ve kuruluşlar, gerilla saldırısı sonucunda tahrip oldu.

10- 28 Ağustos 1991. Oilaban'ın Hêlal (Hilal) bucağına bağlı Mergêh (Yemişli) köyünde konuşlanan düşman askeri birliğine bir ARGK gerilla birliğince baskın düzenlendi. Gerilla saldırısında 1'i subay olmak üzere 20 dolayında asker ve 11 korucu ağır yaralandı. Yaralılarından bazıları daha sonra öldü.

11- 28 Ağustos 1991. Bêdlis'in Norşin (Güroymak) ilçesine bağlı Cevizyatağı Jandarma Karakolu, ARGK gerillalarınca basıldı. Gerilla baskını sırasında bina önemli oranda tahrip olurken, içinde bulunan çok sayıda düşman askeri de öldürüldü ve yaralandı. Düşman yaptığı resmi açıklamada, 1 askerin öldüğünü, 2 asker ile 8 korucunun da ağır yaralandığını açıkladı.

12- 28 Ağustos 1991. Oilaban'a bağlı Mergêh köyü yakınlarında bulunan Yekmal Jandarma Bölüğü, ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Eylem sırasında 1 üsteğmen, 6 asker ve 10 korucu yaralandı. Yaralananlardan bazılarının kaldırıldıkları hastanede öldüğü öğrenildi.

13- 29 Ağustos 1991. Oilaban'ın Bêcuhê (Gülyazi) köyü yakınlarındaki düşman jandarma taburu bir

ARGK birliği tarafından saldırıya uğradı. Düşmanın kayıpları kesin olarak tesbit edilemezken, TC, resmi olarak 2 asker ile 8 korucunun yaralandığını açıkladı.

14- 30 Ağustos 1991. Tûx (Tatvan) şehir merkezinde sömürgeci güçlere yönelik gerçekleştirilen bir ARGK eyleminde 1 polis öldürüldü, 3'ü de ağır yaralandı.

15- 30 Ağustos 1991. Çewlik (Bingöl)-Kanîreş (Karlıova) karayolu üzerinde kimlik kontrolü yapan ARGK gerillaları, Kürdistan'a izinsiz giren üçü Amerikalı, biri İngiliz biri de Avustralyalı olan 5 turisti gözaltına aldı. Turistler, 21 Eylül günü aynı alanda tekrar serbest bırakıldılar.

16- 30 Ağustos 1991. Hezro şehir merkezinde Mürsel Sürücü adlı işbirlikçi gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldı.

17- 30 Ağustos 1991. Hezo (Kozluk) ilçe merkezi ARGK birlikleri tarafından basıldı. Baskın sırasında ilçede bulunan sömürgecilerle ait tüm kurum ve kuruluşlar önemli oranda tahrip edildi.

18- 30 Ağustos 1991. Licê, Cizîra Botan vd. yerlerde düşmanın düzenlediği "30 Ağustos Zafer Bayramı" gösterileri öğrenciler ve halk tarafından boykot edildi. Esnaf TC bayrağını asmayı reddederken, öğrenciler ve kitleler de düzenlenen törenlere katılmadılar.

19- 31 Ağustos 1991. Sêrt merkeze bağlı Ciwanikan (Gökçeabağ) bucağı ARGK gerillaları tarafından basıldı. Gerilla baskını sırasında Devlet Hava Meydanları İşletmesi'ne ait bir radar istasyonu tamamen tahrip edilerek kullanılmaz duruma getirildi.

20- 1 Eylül 1991. Çewlik'e bağlı Dara Hênê (Genç) şehir merkezi ARGK gerillalarınca basıldı. Baskın sırasında ilçede bulunan sömürgecilerin idari, askeri ve ekonomik kurum ve kuruluşları önemli oranda tahrip edildi. Ayrıca 2 assubay ve 1 polis öldürüldü.

21- 1 Eylül 1991. Mûş merkeze bağlı Ziyaret nahiyesi yakınlarında ARGK gerillalarının kurduğu pusuya düşen 2 araçlık bir düşman askeri konvoyu imha edildi. Diğer araçlardaki düşman askerleriyle gerillalar arasında çıkan çarpışmada da 2 ARGK gerillası şehit düştü.

22- Aynı tarihlerde Mûş'un Milazgir (Malazgirt) ilçesi yakınlarındaki Kartavin dağlarında ARGK gerilla birlikleriyle sömürgeci ordu birlikleri arasında meydana gelen ve aralıklı olarak üç gün süren çarpışmalarda 4 düşman askerinin öldürüldüğü kesinleşti.

23- 1 Eylül 1991. Mûş-Çewlik anakarayolunu kesen ARGK gerillaları, kimlik kontrolü yaptıktan sonra, araçlarda bulunan yolculara yönelik olarak da propaganda konuşmaları yaptılar. Ayrıca, işbirlikçilere ait bazı araçlarda bulunan yolcular indirilerek bu araçlar yakıldı.

24- 1 Eylül 1991. Çewlik'e bağlı Xoşkar (Sancak) köyü yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü, 2 ARGK gerillası da şehit düştü.

25- 1 Eylül 1991. Azılı halk düşmanı ve işbirlikçi Kerim Kerimoğlu, Nisêbîn şehir merkezinde gerillalarca ölümle cezalandırıldı.

26- 1 Eylül 1991. Dih'a bağlı Beronî (Fındık) bucağının Berê Mirê köyü karakolu ARGK birliklerince imha edildi. İmha edilen karakolda bulunan düşman güçlerinin kesin kayıpları öğrenilemedi.

27- 1 Eylül 1991. Berwarî'nin Hot (Yanıkkes) köyündeki düşman karakolu ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Düşmanın kesin kayıplarının saptanamadığı eylemde **Dijwar** kod adlı 14-15 yaşlarındaki ARGK gerillası şehit düştü.

28- 1 Eylül 1991. Çolamerğ'in Gever (Yüksekova) ilçesi Esendere mntıkasındaki Kokep karakoluna saldırı gerçekleştiren ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasındaki çarpışmalarda 1 yüzbaşı, 1 teğmen, 1 assubay ile 15 er öldürüldü. 3 ARGK gerillası da hafif yaralandı.

29- 2 Eylül 1991. Tûx-Haydarpaşa arasında sefer yapan Doğu Ekspresi'ne Mûş-Bongilan (Solhan) arasındaki Kızılağaç mevkiinde sabotaj ve saldırı eylemi gerçekleştiren ARGK gerillaları, olaya müdahale etmek isteyen sömürgeci güçlerden 4 özel tim elemanı ile 60 kadar askeri öldürdü, çok sayıda askeri de yaraladı. Eylem sırasında Licê'nin Cinezor (Çağdaş) köyünden Şervan ile Kop (Bulanık)'tan **Mazlum** kod adlı iki ARGK gerillası şehit düştü.

30- 2 Eylül 1991. Çewlik'e bağlı Botyan (Yeniyaşı) ile Musyan köyleri arasındaki Hir vadisinde ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasında meydana gelen çarpışmada 2 asteğmen ve 1 er öldürüldü. 1 ARGK gerillası da şehit düştü.

31- 2 Eylül 1991. Berwarî'ye bağlı Hertivîné (Ekindüzü) köyündeki jandarma karakolu, ARGK gerillalarının roketatarlı saldırısına uğradı.

32- 2 Eylül 1991. Berwarî-Sêrt karayolu üzerindeki karayollarına ait bir şantiye basılarak, burada bulunan işçilere propaganda yapıldı. Ayrıca şantiyede bulunan 1 jeneratör, 1 araç ve 3 iş makinası ateşe verilerek imha edildi.

33- 3 Eylül 1991. Bêdlis'in Motki (Mutki) ilçesi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Defalarca uyarılmalarına rağmen düşmana hizmet etmekte ısrar eden 4 çete ölümle cezalandırıldı.

34- 3 Eylül 1991. Sêrt'in Xana Hewêl (Baykan) ilçesine bağlı Vakanus (Kasımlı) köyü yakınlarında çeteleri taşıyan bir minibüs ARGK gerillaları tarafından durdurularak, içinde bulunan 5'i çete, 2'si de işbirlikçi ajan olmak üzere toplam 7 kişi ölümle cezalandırıldı.

35- 3 Eylül 1991. Şemzînan (Şemdinli) yakınlarındaki bir düşman karakoluna yönelik gerilla baskını sırasında 5 asker öldürüldü, bazıları da yaralandı.

36- 4 Eylül 1991. Çewlik'e bağlı Germav (Hamamlar) köyü karakoluna baskın düzenleyen ARGK gerillaları, 1 assubayı öldürdü, çok sayıda askeri de yaraladı.

37- 4 Eylül 1991. Şirnex yakınlarında karayolunu denetim altına alan gerillalar, yol güzergahında bulunan araçları durdurarak yolcuların kimliklerini kontrol edip propaganda yaptıktan sonra, TC'ye ait tüm kimlikleri yakıtılar.

38- 5 Eylül 1991. Berwarî ile Xizan arasında ARGK birlikleri ile sömürgeci güçler arasında çıkan çarpışmada 1 subay ile 2 er öldürüldü, 4 er de yaralandı.

39- 5 Eylül 1991. Hos köyüne gerillalar tarafından yapılan bir baskın sırasında çıkan çarpışmada 3 düşman askeri öldürüldü, bazıları da yaralandı.

40- 5 Eylül 1991. Cizîra Botan şehir merkezinde bir yıldır yapımı süren ve bitmek üzere olan spor salonu inşaatı ateşe verilerek yakıldı.

41- 6 Eylül 1991. Misric (Kurtalan)'e bağlı Hishis (Gözpınar) köyünde bulunan gerillaların ihbar edilmesi sonucu çıkan çarpışmada 2 düşman askeri öldürüldü, 7'si de ağır yaralandı. Saatlerce süren ve düşmanın çok büyük bir güç yığarak ağır silahlar kullandığı çarpışmada **Tahir EKİNCİ (Davut)**, **Erol ERDOĞAN (Mazhar)**, **Mehmet Emin GÜNDÜZ (Erdal)** ile **Rizgar** kod adlı 4 gerilla şehit düştü. Ayrıca, gerillaların bulunduğu evin sahibinin akrabalarından **Ahmet İÇKE** adlı bir yurtsever de sömürgeciler tarafından katledildi.

Gerillaların şahadeti Hishis köyü halkını ayağa kaldırdı. Yaklaşık 1000 dolayında köylü Misric şehir merkezine doğru yürüyüşe başladı. Sömürgecilerin engellemek istemesi üzerine çıkan karşılıklı çatışmada halktan ve düşmandan yaralananlar oldu.

Gerillaların şehit düşmesi ve köylülerin yürüyüşe geçmelerinin duyulması ardından, Misric şehir merkezinde de 6 bin kişilik bir kitle sömürgeciliği protesto yürüyüşüne başladı. Gösterilerin başlamasıyla birlikte ilçe esnafı kepenklerini kapattı, araç sahipleri de kontaklarını kapatarak gösterilere katıldı. Kitlelerin giderek büyümesi ve yürüyüşün engellenememesi karşısında, sömürgeciler yine çareyi halkın üzerine atışta açmakta buldu. Bu ateşle 10-11 yaşlarında **Ömür ERİŞ** adlı bir çocuk şehit düştü. 150 civarında yurtsever de gözaltına alındı.

Bu olaylar üzerine esnafın kepenk kapatma eylemi 11 Eylül'e kadar devam etti. Binlerce yurtsever konvoylar halinde şehit **Ömür ERİŞ**'in ailesine taziyeye gitti. Kitleli direnişler günlerce sürdü. Halk, şehit gerillaların cenazelerini kitleli törenle toprağa vermek için sonuna kadar direndi. Ancak buna rağmen verilmeyince de çok sayıda avukat tutarak mahkemeye başvurdu.

42- 6 Eylül 1991. Mûş-Bongilan arasında bulunan Göl mevkiinde bir düşman askeri konvoyunu pusuya düşüren bir ARGK birliği, 3 araçtan oluşan konvoyda bulunan 9 özel tim elemanı ile içlerinde subayların da olduğu çok sayıda askeri öldürdü ve yaraladı. Çarpışmada 4 ARGK gerillası da şehit düştü.

43- 7 Eylül 1991. Dördü Mûş yöresindeki çarpışmalarda biri de Dara Hênê yakınlarındaki bir çarpışmada şehit düşen beş ARGK gerillası için Licê'de binlerce kişinin katıldığı büyük bir cenaze töreni düzenlendi. Ulusal kurtuluşçu sloganlar ve marşlar eşliğinde toprağa verilen gerillalar için, 9 Eylül gününde de 10 bin kişinin katıldığı yeni bir kitleli gösteri daha yapıldı. Geleneksel üçüncü gün ziyaretlerine çevredeki yerleşim birimlerinden de çok sayıda yurtseverin katıldığı kitleli gösteri, şehitlerin mezar başında başlatıldı ve 10 bin kişilik yürüyüş kolu şehir merkezine kadar, sömürgecilerin tüm engelleme girişimlerine rağmen yürüdü.

44- 7 Eylül 1991. Bir ARGK birliği Dêrsim şehir merkezine baskın düzenledi. Sömürgeci orduya ait bir bina roketlenerek ağır hasara uğratıldı, 1 panzer de yakıldı.

45- 8 Eylül 1991. Dih'a bağlı Reşenê (Dikboğaz) köyünde mayına basan düşman birliğinden 1 asker öldü, 1 uzatmalı çavuşun da ayağı koptu.

46- 8 Eylül 1991. Hezex (İdil)'e bağlı Xirabê Rappin köyü korucularını taşıyan minibüs gerillalar tarafından alkonuldu, içinde bulunan 2 korucu da, diğer korucular silahları

nı teslim edinceye kadar esir alındı. Minibüs daha sonra yakılırken, gerillaların bu uyarısı üzerine 12 korucu silahlarını bıraktı.

47- 8 Eylül 1991. Mêrdîn merkeze bağlı Bikirê köyünde sömürgeci güçlerle bir ARGK gerillası arasında çıkan çarpışmada 1 subay, 2 özel tim elemanı ve 3 er öldü. Kahraman ARGK gerillası Zinarin kod adlı **Neslihan DEMİR** de şehit düştü.

Yiğit gerilla Zinarin için 9 Eylül günü Çalê ve Sêrêkanêyê köylerinde 4 bin kişilik kitleli bir cenaze töreni düzenlendi.

48- Aynı tarihlerde bir kompo sonucu düşman pususuna düşen bir ARGK birliğiyle düşman ordu birlikleri arasında Midyad'a bağlı Keferzê köyü yakınlarında çıkan bir çarpışmada yaralı olarak düşmanın eline esir düşen bir ARGK gerillası vahşice katledildi.

49- 8 Eylül 1991. Gridax (Ağrı)'ın Patnos ilçesindeki bir düşman karakoluna düzenlenen gerilla baskınında karakol binası kullanılmayacak derecede tahrip edilirken, 5 düşman askeri de öldürüldü.

50- 8 Eylül 1991. Oilaban'ın Hêlal bucağına düzenlenen gerilla baskını sırasında 1 çete öldürüldü, çok sayıda asker de yaralandı.

51- 9 Eylül 1991. Gürrgum (Maras)'a bağlı Göksoğuk ilçesinin Çardak nahiyesinde bulunan jandarma karakolu ARGK gerillaları tarafından basıldı. Gerilla baskını sonucunda bina tümüyle tahrip olurken, düşmanın ölü ve yaralı kayıpları konusunda kesin bilgi alınmadı.

52- 9 Eylül 1991. Çolamerğ'in Gever ilçesine bağlı Çobanpınar köyü karakoluna baskın düzenleyen ARGK birlikleri, 20'nin üzerinde düşman askerini öldürdü, 18'ini de ağır yaraladı. Baskında 3 ARGK gerillası da şehit düştü. Ayrıca düşmana ait çok sayıda silaha el konuldu, taşınamayan silahlar da imha edildi.

53- 9 Eylül 1991. Misric'in Sihiyan (Bağlıca) köyü karakoluna düzenlenen gerilla baskınında 8 düşman askeri öldürüldü, 2'si de ağır yaralandı.

54- 9 Eylül 1991. Xana Hewêl'e bağlı bir köydeki koruculardan 4'ünü beraberlerinde götürülen gerillalar, köydeki tüm çeteler silahlarını bırakmaya kadar bunları yanlarında tutacaklarını açıkladılar.

55- 10 Eylül 1991. Xizan'a bağlı Avçem (Sürücüler) köyü yakınlarındaki karayolları şantiyesine baskın düzenleyen gerillalar, işçilere yönelik propaganda yaptıktan sonra şantiyede bulunan tüm araçları yakıtılar.

56- 9 Eylül 1991. Mûş dolaylarında bir trene sabotaj düzenleyen gerillalar 2 vagonu ateşe vererek yakıtılar.

57- 10 Eylül 1991. Riha (Urfa)'nın Pirsûs (Suruç) ilçesine bağlı Rehvan köyü karakolu bir ARGK birliğince basıldı. Baskın esnasında bina kullanılmayacak kadar hasar görürken, düşmanın kayıpları konusunda kesin bilgi alınmadı.

58- 11 Eylül 1991. Pirsûs'un Xirabnas köyündeki düşman karakolu gerillaların saldırısına uğradı.

59- 11 Eylül 1991. Xizan'ın Horozdere köyü yakınlarındaki bir karayolları şantiyesini basan gerillalar, 1 dozer ve 1 kamyoneti ateşe vererek yakıtılar.

60- 11 Eylül 1991. Norşin'deki radyolink istasyonu gerillalar tarafından tahrip edildi.